

Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego

URZĄD STATYSTYCZNY
W WARSZAWIE
STATISTICAL OFFICE
IN WARSZAWA

Statistical
Yearbook
Mazowieckie
Voivodship

2011

ZESPÓŁ REDAKCYJNY EDITORIAL BOARD
URZĘDU STATYSTYCZNEGO OF STATISTICAL OFFICE

PRZEWODNICZĄCY PRESIDENT
Zofia Kozłowska

REDAKTOR GŁÓWNY EDITOR-IN-CHIEF
Barbara Czerwińska-Jędrusiak

CZŁONKOWIE MEMBERS
Agnieszka Ajdyn
Anna Branicka
Konrad Cuch
Patrycja Gałązka-Seliga
Krzysztof Kowalski
Elżbieta Lipińska
Gabriela Nowakowska
Ewa Polanowska
Wiesława Rogalska
Grażyna Silny

SEKRETARZ SECRETARY
Małgorzata Bieńkowska

Redakcja, tłumaczenie i skład komputerowy — *Editing, translation and setting —*
Mazowiecki Ośrodek Badań Regionalnych *Mazovian Centre for Regional Surveys*
Urzędu Statystycznego *of Statistical Office*

Projekt okładki *Cover design*
Lidia Motrenko-Makuch

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego *When publishing Statistical Office data*
prosimy o podanie źródła *please indicate source*

ISSN 1509-9652

Publikacja dostępna na CD *Publication available on CD*
oraz w Internecie — www.stat.gov.pl/warsz/ *and on the Internet — www.stat.gov.pl/warsz/*

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Warszawie przekazuje Państwu kolejne — dwunaste wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Mazowieckiego” w polsko-angielskiej wersji językowej. Publikacja zawiera bogaty zestaw informacji charakteryzujących poziom życia społeczeństwa i stan gospodarki województwa.

Opracowanie rozpoczynają trzy tablice przeglądowe zawierające ważniejsze dane o województwie w latach 2000—2010 oraz wybrane dane o województwie na tle kraju, jak również o podregionach województwa w 2010 r.

Szczegółowe dane statystyczne zgrupowano w 23 działach tematycznych poprzedzonych uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu informacji. Zamieszczony materiał statystyczny wzbogacono ilustracją graficzną w formie wykresów i kartogramów.

Przy zachowanym układzie tematycznym i formie prezentacji danych, w niniejszej edycji Rocznika wprowadzono następujące ważniejsze zmiany:

- opublikowano podstawowe wyniki Powszechnego Spisu Rolnego 2010, w tym informacje dotyczące nakładów pracy w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, ciągników oraz wybranych maszyn i urządzeń rolniczych;
- dane z zakresu rachunków regionalnych według rodzajów działalności po raz pierwszy zaprezentowano w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007.

Przy opracowywaniu poszczególnych działów korzystano z wyników badań statystycznych statystyki publicznej, jak również ze źródeł pozastatystycznych.

Czytelnikom zainteresowanym danymi o podstawowych jednostkach podziału terytorialnego województwa polecamy, wydaną równocześnie, publikację pt. „Województwo Mazowieckie 2011 — Podregiony, Powiaty, Gminy”. Opracowanie to stanowi niejako uzupełnienie niniejszego Rocznika.

Oddając do rąk Państwa „Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego” dziękuję wszystkim osobom i instytucjom za przekazane informacje, które przyczyniają się do wzbogacania jego treści.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Warszawie

Zofia Kozłowska

Warszawa, grudzień 2011 r.

PREFACE

The Statistical Office in Warsaw is pleased to present the subsequent — twelfth bilingual edition of the “Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship”. The Yearbook includes information characterising living conditions of society and the state of the economy of the voivodship.

Three review tables containing major data on voivodship in years 2000—2010 and selected data on voivodship compared with the rest of the country as well as its subregions in 2010 are presented at the beginning of the publication.

Detailed statistical data on voivodship have been grouped in 23 chapters, preceded by general notes explaining terminology, methodology and scope of information used in the publication. Presented statistical information has been enriched with maps and charts.

With the unchanged subject matter and form of presented data, this edition of the Yearbook contains following changes:

- *the basic results of the Agricultural Census 2010 have been published, including information concerning labour input on agricultural holdings, land use, sown area, tractors as well as selected agricultural machines and equipment;*
- *data on regional accounts by kind of activity have been, for the first time, presented in accordance with the Polish Classification of Activities — PKD 2007 (NACE Rev. 2).*

Survey results of public statistics as well as non-statistical sources of information have been used while compiling the publication.

For readers who are interested in data on the basic units of territorial division we recommend simultaneously published “Mazowieckie Voivodship 2011 — Subregions, Powiats, Gminas”, which can be treated as a complementary source of information.

Presenting the “Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship” I would sincerely like to thank all persons and institutions for their assistance in providing data which have contributed to enriching the contents of this publication.

*Director
of the Statistical Office in Warsaw*

Zofia Kozłowska

Warsaw, December 2011

SPIS RZECZY

Przedmowa
Spis tablic
Spis wykresów
Objaśnienia znaków umownych
Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2010 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2002—2010)
III. Wybrane dane o podregionach województwa (NTS 3) w 2010 r.

DZIAŁY

I. Geografia
II. Stan i ochrona środowiska
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V. Ludność. Wyznania religijne
VI. Rynek pracy
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych
VIII. Budżety gospodarstw domowych
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania
X. Edukacja i wychowanie
XI. Ochrona zdrowia i opieka społeczna
XII. Kultura. Turystyka. Sport
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
XIV. Ceny
XV. Rolnictwo i leśnictwo
XVI. Przemysł i budownictwo
XVII. Transport i łączność
XVIII. Handel i gastronomia
XIX. Finanse przedsiębiorstw
XX. Finanse publiczne
XXI. Inwestycje. Środki trwałe
XXII. Rachunki regionalne
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej

CONTENTS

	Str. Page
<i>Preface</i>	3— 4
<i>List of tables</i>	6—17
<i>List of graphs</i>	17
<i>Symbols</i>	18
<i>Abbreviations</i>	18—19
<i>General notes</i>	20—25

REVIEW TABLES

<i>Voivodship on the background of the country in 2010</i>	26—31
<i>Major data on the voivodship (2000, 2002—2010)</i>	32—49
<i>Selected data by voivodship subregions (NTS 3) in 2010</i>	50—58

CHAPTERS

<i>Geography</i>	59— 61
<i>Environmental protection</i>	62— 81
<i>Administrative division and territorial self-government</i>	82— 86
<i>Public safety. Justice</i>	87— 91
<i>Population. Religious denominations</i>	92—113
<i>Labour market</i>	114—151
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	152—161
<i>Household budgets</i>	162—167
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	168—178
<i>Education</i>	179—206
<i>Health care and social welfare</i>	207—218
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	219—228
<i>Science and technology. Information society</i>	229—242
<i>Prices</i>	243—246
<i>Agriculture and forestry</i>	247—275
<i>Industry and construction</i>	276—291
<i>Transport and communications</i>	292—297
<i>Trade and catering</i>	298—303
<i>Finances of enterprises</i>	304—316
<i>Public finance</i>	317—327
<i>Investments. Fixed assets</i>	328—338
<i>Regional accounts</i>	339—342
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	343—351

SPIS TABLIC

LIST OF TABLES

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY	
Polożenie geograficzne województwa	Geographic location of the voivodship	1 59
Powierzchnia i granice w 2010 r.	Area and borders in 2010	2 59
Układ pionowy powierzchni	Elevations	3 60
Większe rzeki	Principal rivers	4 60
Większe jeziora	Principal lakes	5 61
Dane stacji meteorologicznej Warszawa (2000, 2005, 2009, 2010)	Data of meteorological station Warszawa (2000, 2005, 2009, 2010)	6 61
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION	
Uwagi ogólne	General notes	x 62
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa (2010, 2011)	Geodesic status and use of voivodship land (2010, 2011) ...	1 (7) 68
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2000, 2005, 2009, 2010)	Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (8) 69
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2009, 2010)	Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2009, 2010)	3 (9) 69
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2009, 2010)	4 (10) 70
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2009, 2010)	5 (11) 70
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2009, 2010)	Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling up fish ponds (2000, 2005, 2009, 2010)	6 (12) 71
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia w 2010 r.	Quality of water supplied to the population for consumption from waterworks in 2010	7 (13) 71
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2009, 2010)	Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2009, 2010)	8 (14) 72
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzenia oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2009, 2010)	Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2005, 2009, 2010)	9 (15) 72
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2009, 2010)	Waste water treatment plants (2000, 2005, 2009, 2010)	10 (16) 73
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2005, 2009, 2010)	Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2005, 2009, 2010)	11 (17) 73
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2009, 2010)	Air pollution reduction systems in plants especially noxious (2000, 2005, 2009, 2010)	12 (18) 74
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2009, 2010)	Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2009, 2010)	13 (19) 75
Odpady według rodzajów w 2010 r.	Waste by type in 2010	14 (20) 76
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2009, 2010)	Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2009, 2010)	15 (21) 76
Kampinoski Park Narodowy (2000, 2005, 2009, 2010)	Kampinoski National Park (2000, 2005, 2009, 2010)	16 (22) 77
Rezerваты przyrody (2000, 2005, 2009, 2010)	Nature reserves (2000, 2005, 2009, 2010)	17 (23) 77
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2009, 2010)	Landscape parks (2000, 2005, 2009, 2010)	18 (24) 78
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2009, 2010)	Monuments of nature (2000, 2005, 2009, 2010)	19 (25) 78
Wpływy z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2005, 2009, 2010)	Receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2005, 2009, 2010)	20 (26) 79

	Tabl. Table	Str. Page
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2005, 2009, 2010)	21 (27)	79
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	22 (28)	80
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2009, 2010)	23 (29)	81
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY		
Uwagi ogólne	x	82
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (30)	84
Gminy w 2010 r.	2 (31)	84
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2010 r.	3 (32)	85
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2010 r.	4 (33)	85
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2005, 2009, 2010)	5 (34)	86
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI		
Uwagi ogólne	x	87
Przestępstwa stwierdzone przez Policję i prokuraturę w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (35)	88
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję i prokuraturę (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (36)	90
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2009, 2010)	3 (37)	90
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2000, 2005, 2009, 2010)	4 (38)	91
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE		
Uwagi ogólne	x	92
Ludność (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (39)	95
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (40)	95
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2005, 2009, 2010)	3 (41)	96
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2035 r. (2015, 2020, 2025, 2030, 2035)	4 (42)	97
Miasta i ludność w miastach (2000, 2005, 2009, 2010)	5 (43)	98
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2000, 2005, 2009, 2010)	6 (44)	98
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	7 (45)	99
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2005, 2009, 2010)	8 (46)	100
Małżeństwa zawarte w 2010 r. według wieku nowożeńców	9 (47)	100
Małżeństwa zawarte w 2010 r. według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców	10 (48)	101
Małżeństwa wyznaniowe zawarte w 2010 r.	11 (49)	102
Rozwody w 2010 r. według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa	12 (50)	103
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2005, 2009, 2010)	13 (51)	104

		Tabl. Table	Str. Page
Urodzenia (2005, 2009, 2010)	<i>Births (2005, 2009, 2010)</i>	14 (52)	104
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2005, 2009, 2010)	<i>Live births by birth order and age of mother (2005, 2009, 2010)</i>	15 (53)	104
Plodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	16 (54)	105
Zgony według płci i wieku zmarłych w 2010 r.	<i>Deaths by sex and age of deceased in 2010</i>	17 (55)	106
Zgony według przyczyn w 2009 r.	<i>Deaths by causes in 2009</i>	18 (56)	107
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2010 r.	<i>Infant deaths by sex and age in 2010</i>	19 (57)	108
Zgony niemowląt według wybranych przyczyn w 2009 r.	<i>Infant deaths by selected causes in 2009</i>	20 (58)	108
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję (2005, 2009, 2010)	<i>Suicides registered by police (2005, 2009, 2010)</i>	21 (59)	109
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	22 (60)	109
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2005, 2009, 2010)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2005, 2009, 2010)</i>	23 (61)	110
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2005, 2009, 2010)	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2005, 2009, 2010)</i>	24 (62)	110
Migracje wewnętrzne na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Internal migration for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	25 (63)	111
Niektóre wyznania religijne w 2010 r.	<i>Selected religious denominations in 2010</i>	26 (64)	112
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	114
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population		
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej — na podstawie BAEL (2005, 2009, 2010)	<i>Economic activity of the population aged 15 and more — on the LFS basis (2005, 2009, 2010)</i>	1 (65)	123
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2010 r. — na podstawie BAEL	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2010 — on the LFS basis</i>	2 (66)	124
Pracujący	Employment		
Pracujący (2005, 2009, 2010)	<i>Employed persons (2005, 2009, 2010)</i>	3 (67)	125
Pracujący według rodzajów działalności (2005, 2009, 2010) ...	<i>Employed persons by kind of activities (2005, 2009, 2010) ...</i>	4 (68)	126
Pracujący wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych w czerwcu 2010 r.	<i>Persons employed exclusively or mainly on agricultural holdings in June 2010</i>	5 (69)	127
Pracujący według statusu zatrudnienia (2005, 2009, 2010)	<i>Employed persons by employment status (2005, 2009, 2010)</i>	6 (70)	128
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2009, 2010)	<i>Average paid employment (2005, 2009, 2010)</i>	7 (71)	130
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2005, 2009, 2010)	<i>Full- and part-time paid employment (2005, 2009, 2010)</i>	8 (72)	131
Przyjęcia do pracy (2005, 2009, 2010)	<i>Hires (2005, 2009, 2010)</i>	9 (73)	132
Zwolnienia z pracy (2005, 2009, 2010)	<i>Terminations (2005, 2009, 2010)</i>	10 (74)	134
Absolwenci szkół podejmujący pierwszą pracę (2005, 2009, 2010)	<i>School leavers starting work for the first time (2005, 2009, 2010)</i>	11 (75)	136
Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane w 2010 r.	<i>Job vacancies, newly created and liquidated job in 2010</i>	12 (76)	138
Bezrobocie	Unemployment		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	13 (77)	140
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	14 (78)	140
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	15 (79)	141
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz oferty pracy (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Registered unemployed persons benefiting from labour market programme as well as job offers (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	16 (80)	143
Wydatki Funduszu Pracy (2005, 2009, 2010)	<i>Expenditures of Labour Fund (2005, 2009, 2010)</i>	17 (81)	143

	Tabl. Table	Str. Page
Warunki pracy		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2009, 2010].....	18 (82)	144
Wydarzenia i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2005, 2009, 2010].....	19 (83)	145
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2000, 2005, 2009, 2010).....	20 (84)	147
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2005, 2009, 2010).....	21 (85)	147
Choroby zawodowe (2005, 2009, 2010).....	22 (86)	149
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2005, 2009, 2010).....	23 (87)	150
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2005, 2009, 2010).....	24 (88)	151
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH		
Work conditions		
<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2009, 2010].....</i>	18 (82)	144
<i>Contact-mode of injury and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2005, 2009, 2010].....</i>	19 (83)	145
<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	20 (84)	147
<i>Persons working in hazardous conditions (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	21 (85)	147
<i>Occupational diseases (2005, 2009, 2010).....</i>	22 (86)	149
<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	23 (87)	150
<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	24 (88)	151
Uwagi ogólne.....	x	152
Wynagrodzenia		
Wages and salaries		
Wynagrodzenia (2005, 2009, 2010).....	1 (89)	155
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto (2005, 2009, 2010).....	2 (90)	157
Zatrudnieni według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2010 r.	3 (91)	158
Zatrudnieni oraz przeciętne wynagrodzenia brutto według grup zawodów wykonywanych za październik 2010 r.	4 (92)	159
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych		
Social security benefits		
Emeryci i renciści (2000, 2005, 2009, 2010).....	5 (93)	161
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2009, 2010).....	6 (94)	161
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH		
CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne.....	x	162
Households (2000, 2005, 2009, 2010).....	1 (95)	165
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010).....	2 (96)	166
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010).....	3 (97)	166
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010).....	4 (98)	167
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010).....	5 (99)	167

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS	
Uwagi ogólne.....	General notes	x 168
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure	
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2009, 2010)	Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2009, 2010)....	1 (100) 172
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2009, 2010).....	2 (101) 172
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2005, 2009, 2010)	Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2005, 2009, 2010)...	3 (102) 173
Ogrzewnictwo (2005, 2009, 2010)	House-heating (2005, 2009, 2010)	4 (103) 173
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2005, 2009, 2010)	Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2005, 2009, 2010).....	5 (104) 173
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2005, 2009, 2010)	Municipal waste and liquid waste (2005, 2009, 2010).....	6 (105) 174
Składowiska odpadów komunalnych (2000, 2005, 2009, 2010)	Landfill sites with municipal waste (2000, 2005, 2009, 2010)	7 (106) 174
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2009, 2010)	Urban transport (2000, 2005, 2009, 2010).....	8 (107) 175
Tereny zielone ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2005, 2009, 2010)	Generally accessible and estate area green belts (2000, 2005, 2009, 2010)	9 (108) 175
Mieszkania	Dwellings	
Zasoby mieszkaniowe (2005, 2009, 2010).....	Dwelling stocks (2005, 2009, 2010)	10 (109) 176
Mieszkania wyposażone w instalacje (2005, 2009, 2010)	Dwellings fitted with installations (2005, 2009, 2010)	11 (110) 176
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010)	Dwellings completed (2000, 2005, 2009, 2010)	12 (111) 177
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2005, 2009, 2010)	Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2009, 2010)	13 (112) 178
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne.....	General notes	x 179
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....	Education by level (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)...	1 (113) 184
Szkoły według organów prowadzących (2004/05, 2005/06, 2008/09, 2009/10, 2010/11)	Schools by school governing authority (2004/05, 2005/06, 2008/09, 2009/10, 2010/11)	2 (114) 187
Uczniowie i studenci według grup wieku (2005/06, 2009/10, 2010/11).....	Pupils and students by age groups (2005/06, 2009/10, 2010/11)	3 (115) 189
Współczynnik skolaryzacji (2005/06, 2009/10, 2010/11)	Enrolment rate (2005/06, 2009/10, 2010/11).....	4 (116) 189
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2009/10, 2010/11)	Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2009/10, 2010/11)	5 (117) 190
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2009/10, 2010/11)	Students studying foreign languages in schools for adults (2009/10, 2010/11)	6 (118) 191
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2008/09, 2009/10, 2010/11)	Education of people with special educational needs (2008/09, 2009/10, 2010/11)	7 (119) 191
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii oraz ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2000, 2005, 2009, 2010).....	Special education centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres (2000, 2005, 2009, 2010)	8 (120) 192
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....	Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....	9 (121) 193
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2009/10, 2010/11)	Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools (2009/10, 2010/11)	10 (122) 193
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11)	Level art schools for children and youth (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....	11 (123) 194
Wychowanie pozaszkolne w 2010 r.	Extracurricular education in 2010	12 (124) 194
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....	Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....	13 (125) 195

	Tabl. Table	Str. Page
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....	14 (126)	196
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....	15 (127)	197
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2008/09, 2009/10, 2010/11].....	16 (128)	197
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....	17 (129)	198
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2009/10, 2010/11].....	18 (130)	198
Technika oraz szkoły artystyczne ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....	19 (131)	198
Uczniowie i absolwenci techników oraz szkół artystycznych ogólnokształcących dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2008/09, 2009/10, 2010/11].....	20 (132)	199
Szkoły policealne (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11].....	21 (133)	199
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2008/09, 2009/10, 2010/11].....	22 (134)	200
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....	23 (135)	200
Filie, zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne oraz zamiejscowe ośrodki dydaktyczne szkół wyższych w roku akademickim 2010/11 według lokalizacji.....	24 (136)	201
Studenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....	25 (137)	202
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2004/05, 2008/09, 2009/10).....	26 (138)	202
Cudzoziemcy — studenci i absolwenci według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....	27 (139)	203
Studia podyplomowe i doktoranckie (2009/10, 2010/2011)....	28 (140)	203
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2005/06, 2009/10, 2010/11).....	29 (141)	204
Domy i stołówki studenckie (2005/06, 2009/10, 2010/11)....	30 (142)	204
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....	31 (143)	205
Wychowanie przedszkolne (2000/01, 2005/06, 2009/10, 2010/11).....	32 (144)	205

DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

Uwagi ogólne.....	x	207
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2009, 2010).....	1 (145)	211
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2009, 2010) ...	2 (146)	211
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2009, 2010) ...	3 (147)	212
Szpitala ogólne (2000, 2005, 2009, 2010).....	4 (148)	213
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2005, 2009, 2010).....	5 (149)	214
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2000, 2005, 2009, 2010).....	6 (150)	214

	Tabl. Table	Str. Page
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Blood donation (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	7 (151) 215
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	8 (152) 215
Żłobki (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Nurseries (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (153) 216
Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2005, 2009, 2010)	<i>Care and education centres for children and youth (2005, 2009, 2010)</i>	10 (154) 216
Rodziny zastępcze (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Foster families (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	11 (155) 217
Pomoc społeczna stacjonarna (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Stationary social welfare (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	12 (156) 217
Placówki stacjonarnej pomocy społecznej według grup mieszkańców (2009, 2010)	<i>Stationary social welfare facilities by groups of residents (2009, 2010)</i>	13 (157) 218
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Social assistance benefits (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	14 (158) 218
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 219
Kultura	Culture	
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2009, 2010] ...</i>	1 (159) 221
Muzea (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Museums (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	2 (160) 221
Galerie sztuki (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Art galleries (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	3 (161) 222
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2009, 2010).....</i>	4 (162) 222
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice (2005, 2007, 2009)	<i>Cultural centres and establishments, clubs and community centres (2005, 2007, 2009)</i>	5 (163) 223
Kina stałe (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Fixed cinemas (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	6 (164) 223
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Radio and television subscribers (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	7 (165) 224
Turystyka	Tourism	
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	8 (166) 224
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (167) 226
Turyści zagraniczni korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2009, 2010) ..</i>	10 (168) 226
Sport	Sport	
Organizacje kultury fizycznej i kluby sportowe (2000, 2008, 2010)	<i>Physical education organizations and sports clubs (2000, 2008, 2010)</i>	11 (169) 227
Wybrane rodzaje sportu w klubach sportowych w 2010 r.	<i>Selected kinds of sports in sports clubs in 2010</i>	12 (170) 228
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 229
Nauka i technika	Science and technology	
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Units and employment in research and development activity (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	1 (171) 233
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2005, 2009, 2010)	<i>Employment in research and development activity by educational level (2005, 2009, 2010)</i>	2 (172) 234
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]....</i>	3 (173) 235
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową według dziedzin nauk (ceny bieżące) [2009, 2010]	<i>Gross domestic expenditures on research and development activity by field of science (current prices) [2009, 2010].....</i>	4 (174) 235
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	5 (175) 236

	Tabl. Table	Str. Page
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2009, 2010)...	6 (176)	236
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle (2005, 2009, 2010).....	7 (177)	237
Przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych w 2010 r.	8 (178)	238
Przedsiębiorstwa innowacyjne w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przemyśle według rodzajów wprowadzonych innowacji w latach 2008—2010.....	9 (179)	239
Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przemyśle według rodzajów działalności innowacyjnej (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010].....	10 (180)	240
Nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesowych w przemyśle według wybranych sekcji i działów w 2010 r. (ceny bieżące).....	11 (181)	240
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2009, 2010).....	12 (182)	241
Społeczeństwo informacyjne		
Information society		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne (2009, 2010).....	13 (183)	242
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet (2009, 2010).....	14 (184)	242
DZIAŁ XIV. CENY		
CHAPTER XIV. PRICES		
Uwagi ogólne.....	x	243
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2005, 2009, 2010).....	1 (185)	244
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2009, 2010).....	2 (186)	244
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2009, 2010).....	3 (187)	246
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2009, 2010).....	4 (188)	246
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO		
CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY		
Uwagi ogólne.....	x	247
Rolnictwo		
Agriculture		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2009, 2010).....	1 (189)	252
Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w roku 2009/10.....	2 (190)	253
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2000, 2005, 2009, 2010).....	3 (191)	254
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2008, 2009].....	4 (192)	254
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2008, 2009].....	5 (193)	255
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2009, 2010).....	6 (194)	257
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2005, 2009, 2010).....	7 (195)	258
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych (2000, 2005, 2009, 2010).....	8 (196)	259
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2009, 2010).....	9 (197)	260
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2009, 2010).....	10 (198)	261

	Tabl. Table	Str. Page
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2009, 2010) ...</i>	11 (199) 262
Drób (2005, 2009, 2010)	<i>Poultry (2005, 2009, 2010)</i>	12 (200) 263
Produkcja żywcza rzeźnego (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	13 (201) 263
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	14 (202) 264
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Production of cows' milk and hen eggs (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	15 (203) 264
Melioracja użytków rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	16 (204) 265
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Agricultural tractors (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	17 (205) 265
Ciągniki oraz wybrane maszyny i urządzenia rolnicze (2002, 2010)	<i>Agricultural tractors and selected agricultural machines and equipment (2002, 2010)</i>	18 (206) 266
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2008/09, 2009/10)	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2004/05, 2008/09, 2009/10)</i>	19 (207) 266
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010]</i>	20 (208) 267
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	21 (209) 269
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Forest land (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	22 (210) 270
Powierzchnia lasów według wieku i składu gatunkowego drzewostanów	<i>Forest areas by age and species structure of tree stands ...</i>	23 (211) 271
Zasoby drzewne na pniu według wieku i składu gatunkowego drzewostanów	<i>Growing stock of standing wood by age and species structure of tree stands</i>	24 (212) 272
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	25 (213) 273
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Removals (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	26 (214) 274
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	27 (215) 275
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 276
Przemysł	Industry	
Podstawowe dane o przemyśle (2005, 2009, 2010)	<i>Basic data on industry (2005, 2009, 2010)</i>	1 (216) 279
Produkcja sprzedana przemysłu (2005, 2009, 2010)	<i>Sold production of industry (2005, 2009, 2010)</i>	2 (217) 279
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	3 (218) 281
Produkcja wybranych wyrobów (2000, 2005, 2009, 2010) ...	<i>Production of selected products (2000, 2005, 2009, 2010) ...</i>	4 (219) 281
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2005, 2009, 2010)	<i>Average paid employment in industry (2005, 2009, 2010) ...</i>	5 (220) 283
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2005, 2009, 2010)	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry (2005, 2009, 2010)</i>	6 (221) 285
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Construction and assembly production (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	7 (222) 287
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) [2005, 2009, 2010]</i>	8 (223) 287
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Buildings completed (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	9 (224) 289
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2009, 2010)</i>	10 (225) 289
Przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005, 2009, 2010)	<i>Average paid employment and average monthly gross wages and salaries in construction (2005, 2009, 2010) ...</i>	11 (226) 291

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	x	292
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (227)	294
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2009, 2010)	2 (228)	294
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2009, 2010)	3 (229)	295
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2009, 2010)	4 (230)	295
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2009, 2010)	5 (231)	296
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2009, 2010)	6 (232)	296
Łączność	Communications	
Podstawowe usługi pocztowe (2000, 2005, 2009, 2010)	7 (233)	297
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2009, 2010)	8 (234)	297
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING	
Uwagi ogólne	x	298
Wartość sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	1 (235)	301
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	2 (236)	301
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010]	3 (237)	301
Sklepy i stacje paliw (2005, 2009, 2010)	4 (238)	302
Gastronomia (2000, 2005, 2009, 2010)	5 (239)	302
Magazyny handlowe (2000, 2005, 2006, 2009)	6 (240)	303
Targowiska (2000, 2005, 2009, 2010)	7 (241)	303
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES	
Uwagi ogólne	x	304
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2009, 2010)	1 (242)	308
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sekcji (2005, 2009, 2010)	2 (243)	309
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2009, 2010)	3 (244)	310
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2009, 2010)	4 (245)	311
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	5 (246)	312
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	6 (247)	314
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	7 (248)	315
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2009, 2010)	8 (249)	316
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE	
Uwagi ogólne	x	317
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2009, 2010)	1 (250)	320
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2010 r.	2 (251)	322
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2009, 2010)	3 (252)	323

	Tabl. Table	Str. Page
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2010 r.	4 (253)	324
Przychody i wydatki zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i rachunku dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego (2000, 2005, 2009, 2010).....	5 (254)	325
Przychody i wydatki funduszy celowych jednostek samorządu terytorialnego (2000, 2005, 2009, 2010).....	6 (255)	327
Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w 2010 r.	7 (256)	327
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS	
Uwagi ogólne.....	x	328
Inwestycje	Investments	
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) [2009, 2010]	1 (257)	331
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010].....	2 (258)	332
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010].....	3 (259)	333
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2005, 2009, 2010].....	4 (260)	334
Środki trwałe	Fixed assets	
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) [2009, 2010]	5 (261)	335
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2009, 2010].....	6 (262)	336
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2009, 2010].....	7 (263)	337
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2005, 2009, 2010)	8 (264)	338
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS	
Uwagi ogólne.....	x	339
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2007, 2008, 2009]... ..	1 (265)	341
Wartość dodana brutto na 1 pracującego (ceny bieżące) [2007, 2008, 2009].....	2 (266)	342
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2007, 2008, 2009]	3 (267)	342
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2007, 2008, 2009)	4 (268)	342
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne.....	x	343
Prywatyzacja	Privatization	
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	1 (269)	345
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią i zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	2 (270)	345

	Tabl. Table	Str. Page
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	3 (271)	346
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.	4 (272)	346
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawnoo-organizacyjnego w 2010 r.	5 (273)	347
Podmioty gospodarki narodowej		
Entities of the national economy		
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2000, 2005, 2009, 2010)	6 (274)	347
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2009, 2010)	7 (275)	348
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2009, 2010)	8 (276)	350
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji (2009, 2010)	9 (277)	351

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

	Str. Page
Podział administracyjny województwa mazowieckiego w 2010 r.	58
Podział województwa mazowieckiego według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)	59
Ludność według płci i wieku w 2010 r.	94
Migracje wewnętrzne na pobyt stały według płci i wieku migrantów w 2010 r.	95
Struktura pracujących w 2010 r.	122
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku i poziomu wykształcenia w 2010 r.	122
Struktura zatrudnionych według wysokości wynagrodzenia brutto za październik 2010 r.	123
Sieć rozdzielcza wodociągowa i kanalizacyjna (1996, 2010)	178
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw (1996—2010)	178
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2010/11	179
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych w 2010 r.	246
Bydło i trzoda chlewna na 100 ha użytków rolnych (2000—2010)	246
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2009 r. (ceny stałe 2008 r.)	247
Produkcja ważniejszych produktów rolnych (2001—2005, 2006—2010, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010)	247
Struktura produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące) [2005, 2010]	316
Struktura dochodów i wydatków budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2010 r.	317
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	338
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące) [2007, 2009]	339
Porównanie tempa wzrostu wartości dodanej brutto i pracujących według rodzajów działalności w 2009 r.	339
Schemat procesu prywatyzacji	342
Struktura podmiotów gospodarki narodowej w 2010 r.	343
Administrative division of Mazowieckie voivodship in 2010	58
Division of the Mazowieckie voivodship according to the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS)	59
Population by sex and age in 2010	94
Internal migration for permanent residence by sex and age of migrants in 2010	95
Structure of employed persons in 2010	122
Structure of registered unemployed persons by age and educational level in 2010	122
Structure of paid employment by amount of gross wages and salaries for October 2010	123
Water-line and sewerage distribution network (1996, 2010)	178
Dwellings completed per 1000 marriages contracted (1996—2010)	178
Education by educational level in 2010/11 school year	179
Land use in agricultural holdings in 2010	246
Cattle and pigs per 100 ha of agricultural land (2000—2010)	246
Structure of market agricultural output in 2009 (constant prices 2008)	247
Production of major agricultural products (2001—2005, 2006—2010, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010)	247
Structure of construction and assembly production (current prices) [2005, 2010]	316
Structure of revenue and expenditure of local self-government entities budgets by division in 2010	317
Institutional sectors and their relationships	338
Structure of gross value added by kinds of activities (current prices) [2007, 2009]	339
Comparison of gross value added and employed persons growth rate by kinds of activities in 2009	339
Plan of the privatization process	342
Structure of entities of the national economy in 2010	343

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (—)	—	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	—	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	—	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	—	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	—	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 24. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 24.</i>
Znak *	—	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	—	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” “Of which”	—	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	—	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc = <i>thousand</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
mln	= milion <i>million</i>	m	= metr <i>metre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty = <i>zloty</i>	km	= kilometr <i>kilometre</i>
szt. <i>pcs</i>	= sztuka = <i>piece</i>	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
egz.	= egzemplarz	ha	= hektar <i>hectare</i>
kpl.	= komplet	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin = <i>volume</i>	ml	= mililitr <i>millilitre</i>
g	= gram <i>gram</i>	l	= litr <i>litre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>
t	= tona <i>tonne</i>	dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>

hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	ok.	= około
kWh	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	poj.	= pojemność
GWh	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	poz.	= pozycja
GJ	= gigadžul <i>gigajoule</i>	pkt	= punkt
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
s	= sekunda <i>second</i>	ust.	= ustęp
h	= godzina <i>hour</i>	0°1'1" } E = wschód East N = północ North S = południe South W = zachód West	
d	= doba		
24 h	= 24 hours		
r.	= rok		
p u	= powierzchnia użytkowa	Dz.U.	= Dziennik Ustaw
ceg brick	= cegła przeliczeniowa materiałów ściennych <i>= standard brick unit expressing the quantity of wall building materials</i>	Dz.Urz.	= Dziennik Urzędowy
t/r t/y	= ton rocznie <i>= tonnes per year</i>	i in.	= i inne
art.	= artykuł <i>article</i>	itp. etc.	= i tym podobne <i>= and the like</i>
cd. cont.	= ciąg dalszy <i>= continued</i>	m.in. i.a.	= między innymi <i>= among others</i>
dok. cont.	= dokończenie <i>= continued</i>	np. e.g.	= na przykład <i>= for example</i>
gm. m.	= gmina miejska <i>urban gimna</i>	tj. i.e.	= to jest <i>= that is</i>
gm. m-w.	= gmina miejsko-wiejska <i>urban-rural gimna</i>	tzn. i.e.	= to znaczy <i>= that is</i>
gm. w.	= gmina wiejska <i>rural gimna</i>	tzw.	= tak zwany
Lp. No.	= liczba porządkowa <i>= number</i>	ww.	= wyżej wymieniony
kk	= Kodeks karny	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
m.st.	= miasto stołeczne <i>Capital City</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
nr (Nr) No.	= numer <i>= number</i>	EKG ECE	= Europejska Komisja Gospodarcza <i>= Economic Commission for Europe</i>
		EUROSTAT	= Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich <i>Statistical Office of the European Communities</i>
		ONZ UN	= Organizacja Narodów Zjednoczonych <i>= United Nations</i>
		UE EU	= Unia Europejska <i>= European Union</i>

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej — *Statistical Classification of Economic Activities in the European Community* — NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz.U. Nr 251, poz. 1885), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności — PKD 2004.

PKD 2007, w stosunku do klasyfikacji PKD 2004, wprowadziła zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności, a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi; zmiany te spowodowały brak porównywalności danych również przy niezmiennych nazwach niektórych poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność z zakresu usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** — wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;
- 3) według **sektorów własności**:
- sektor publiczny — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
 - sektor prywatny — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities — PKD 2007**, compiled on the basis of the *Statistical Classification of Economic Activities in the European Community* — NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (*Journal of Laws* No. 251, item 1885) and replaced the *Polish Classification of Activities — PKD 2004/NACE Rev. 1.1*.

PKD 2007/NACE Rev. 2 differs from PKD 2004/NACE Rev. 1.1 classification in the fact that it introduced scope-related changes, i.e. new groupings of activity types as well as transfers of some types of activities between individual classification levels. In some cases these changes result in the lack of comparability of data, also if the names of classification levels remain unchanged.

The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item **“Other services”** was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

- 2) according to **institutional sectors** — exclusively within the scope of regional accounts;
- 3) according to **ownership sectors**:
- public sector — grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
 - private sector — grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital

kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane prezentowane dla województwa i podregionów odpowiadają poziomowi 2 i 3 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz.U. Nr 214, poz. 1573).

Poziom 3 — **podregiony** (w województwie mazowieckim 6 jednostek) — grupują jednostki szczebla powiatowego.

4. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

5. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON).

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

Informacje w rejestrze REGON tworzone są na podstawie danych zgłaszanych bezpośrednio przez podmioty, na których ciąży obowiązek rejestracji oraz dokonywania zmian cech objętych wpisem. Dane te nie podlegają dodatkowej weryfikacji.

(property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

3. Data presented for voivodship and subregions correspond to levels 2 and 3 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in the countries of the European Union. NTS in force since 1 I 2008 was introduced by the decree by the Council of Ministers, dated 14 XI 2007 (Journal of Laws No. 214, item 1573).

Level 3 — **subregions** (in mazowieckie voivodship 6 units) — grouping powiats.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

5. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

6. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise** (entity) **method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity, registered in the Country Official Register of the Units of the National Economy (REGON).

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

Information in REGON register is produced on the basis of data submitted directly by entities, which are obliged to register and report on changes in features required for the registration. The data are not further verified.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku — obok PKD 2007 — należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, zatrudnionych i ich wynagrodzeń; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08), wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz.U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług PKWiU 2008**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz.U. Nr 207, poz. 1293) w miejsce PKWiU stosowanej do 31 XII 2008 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1316 z późn. zm.);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz.U. Nr 112, poz. 1317 z późn. zm.).

9. Informacje o **województwie i podregionach** oraz w podziale na **miasta i wieś** — jeśli nie zaznaczono inaczej — podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” — pozostałe terytorium województwa.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto — jeśli nie zaznaczono inaczej — przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrubu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

8. *Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:*

- 1) *the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities, paid employees and their wages and salaries are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537), replacing the classification valid until 30 VI 2010;*
- 2) *the **Polish Classification of Products and Services PKWiU 2008**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293) in place of the PKWiU classification used until 31 XII 2008;*
- 3) *the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;*
- 4) *the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316 with later amendments);*
- 5) *the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317 with later amendments).*

9. *Information on **voivodship and subregions** as well as by **urban and rural area**, unless otherwise indicated, is presented according to administrative division in a given period. The term urban area is understood as an area located within the administrative borders of these units, while a rural area — as the remaining territory of the voivodship.*

10. *Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.*

*In order to evaluate production and gross value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.*

***Basic price** is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.*

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług — VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej — średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu — ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki — w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach — obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) — według stanu w dniu 30 VI.

W latach 2000 i 2001 do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 w podziale administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.

14. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

Taxes on products include: value added tax — VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) *agricultural output — average national current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
- 2) *sold production of industry — 2005 constant prices (2005 average current prices) since 2006.*

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices — in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. When **computing per capita data (per 1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) — as of 30 VI.

In 2000 and 2001 corrected number of population, considering balanced population, based on the results of the Population and Housing Census 2002 in the administrative division valid as of 31 XII 2002, was applied in calculations.

14. Data, unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

17. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja) INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD-10 Revision)	
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych <i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone <i>Congenital anomalies</i>	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone <i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007
STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2

**sekcje
sections**

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade and repair</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

**działy
divisions**

Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI — PKD 2007 (dok.)
 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY — NACE Rev. 2
 (cont.)

działy (dok.)
divisions (cont.)

Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych, w „Roczniku Statystycznym Rzeczypospolitej Polskiej” oraz na stronie internetowej GUS <http://www.stat.gov.pl>.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications, in the “Statistical Yearbook of the Republic of Poland” as well as on the web page of the CSO <http://www.stat.gov.pl>.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R.
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION	
	ogółem total			Polska = 100 Poland = 100
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII				
Powierzchnia w km ²	312679	35558	11,4	Area in km ²
Powiaty	314	37	11,8	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	5	7,7	Cities with powiat status
Gminy	2479	314	12,7	Gminas
Miasta	903	85	9,4	Towns
Miejscowości wiejskie	53812	8741	16,2	Rural localities
Sołectwa	40475	7319	18,1	Village administrator's offices
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych	62,5	5,2	8,3	particulates
gazowych	216155,4	29506,8	13,7	gases
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3136	279	8,9	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2263	213	9,4	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	814	66	8,1	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	113478,8	5554,1	4,9	Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	10044,2	1573,1	15,7	Municipal waste collected ^b (during the year) in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące): służące ochronie środowiska:				Outlays on fixed assets (current prices): in environmental protection:
w milionach złotych	10926,2	1267,5	11,6	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	5,0	2,9	x	in % of investment outlays on national economy
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	3565,4	597,5	16,8	in million zlotys
w % nakładów inwestycyjnych na gospodarkę narodową	1,6	1,4	x	in % of investment outlays on national economy
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY				
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1138523	140040	12,3	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	298	268	x	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	67,9	59,9	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe.
^a On sewerage system. ^b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
LUDNOŚĆ POPULATION				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38200,0	5242,9	13,7	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23264,4	3385,8	14,6	urban areas
wieś.....	14935,7	1857,1	12,4	rural areas
w tym kobiety	19755,7	2735,2	13,8	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	122	147	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	55,2	57,2	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,91	1,41	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicz- nych na pobyt stały na 1000 ludności ...	-0,06	+2,56	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 popula- tion
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys. ...	13778,3	2225,6	16,2	Employed persons ^{ab} (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3224,13	4031,95	125,1	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1954,7	238,3	12,2	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %	12,4	9,7	x	Registered unemployment rate ^b (as of 31 XII) in %
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	272888,0	40076,3	14,7	water-line distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^c	107509,1	10496,0	9,8	sewerage distribution ^c
gazowej	133127,4	14336,2	10,8	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^d (stan w dniu 31 XII):				Dwelling stocks ^d (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach.....	13422,0	2027,3	15,1	dwellings: in thousands
na 1000 ludności	351,4	386,7	x	per 1000 population
izby: w tysiącach	49835,7	7154,2	14,4	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1304,6	1364,6	x	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań:				usable floor space of dwellings:
w tysiącach m ²	951184	140530	14,8	in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	24900	26804	x	per 1000 population in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^c Łącznie z kolektorami. ^d Na podstawie bilansu.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated on the basis of the results of the Agricultural Census 2010. ^c Including collectors. ^d Based on balance.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)				
Mieszkania oddane do użytkowania:				<i>Dwellings completed:</i>
w tysiącach	135,8	29,0	21,3	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania	3,6	5,5	x	<i>dwellings</i>
izby	15,3	22,2	x	<i>rooms</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	377,4	566,3	x	<i>usable floor space of dwellings in m²</i>
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^a — as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b in thous.:</i>
podstawowych	2191,7	304,9	13,9	<i>primary</i>
gimnazjalnych	1261,4	165,9	13,1	<i>lower secondary</i>
zasadniczych zawodowych ^c	234,7	22,3	9,5	<i>basic vocational^c</i>
liceach ogólnokształcących ^d	634,5	96,8	15,3	<i>general secondary^d</i>
liceach profilowanych	34,3	7,1	20,8	<i>specialized secondary</i>
technikach ^e	548,6	58,7	10,7	<i>technical secondary^e</i>
artystycznych ogólnokształcących ^f	12,8	1,3	10,3	<i>general art^f</i>
policealnych	298,8	32,2	10,8	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego:				<i>Children attending pre-primary education establishments:</i>
w tysiącach	1059,3	161,3	15,2	<i>in thousands</i>
na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	699	749	x	<i>per 1000 children aged 3—6</i>
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII				
Pracownicy medyczni ^{g,h} :				<i>Medical personnel^{g,h}:</i>
lekarze	79337	12239	15,4	<i>doctors</i>
lekarze dentyści	12326	1310	10,6	<i>dentists</i>
pielęgniarki ⁱ	184748	25545	13,8	<i>nursesⁱ</i>
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	16608	1990	12,0	<i>Out-patient health care institutions</i>
Szpitala ogólne	795	98	12,3	<i>General hospitals</i>
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	181,1	24,2	13,4	<i>Beds in general hospitals in thous.</i>
Apteki ^k	11297	1485	13,1	<i>Pharmacies^k</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 179. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^{c–e} Łącznie z uczniami: ^c — szkół specjalnych przysposabiających do pracy, ^d — uzupełniających liceów ogólnokształcących, ^e — techników uzupełniających. ^f Dających uprawnienia zawodowe. ^g Łącznie z odbywającymi staż. ^h Łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarstwa zarejestrowana w Izbach Lekarskich, pielęgniarstwach, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji publicznej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia. ⁱ Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ^k Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 10 na str. 209.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 179. ^b Excluding schools for adult, except post-secondary schools. ^{c–e} Including students: ^c — special job-training schools, ^d — supplementary general secondary schools, ^e — supplementary technical secondary schools. ^f Leading to professional certification. ^g Include inters. ^h Including persons for whom the main workplace are individual medical practice and nurses registered at Chamber of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; excluding persons for whom the main workplace are university, social welfare, public administration or territorial self-government unit or National Health Fund. ⁱ Including master nurses. ^k See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 10 on page 209.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8342	987	11,8	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	133248,6	17230,4	12,9	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea (stan w dniu 31 XII)	782	115	14,7	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	22215,7	4685,5	21,1	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	438	56	12,8	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	37528,1	8114,1	21,6	Audience in fixed cinemas in thous.
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w tys.:				Collective tourist accommodation establishments in thous.:
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	610,1	43,4	7,1	number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	20461,5	3187,3	15,6	tourists accommodated
ROLNICTWO^a I LEŚNICTWO AGRICULTURE^a AND FORESTRY				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) ^{bc} w tys. ha	14603,2	1908,2	13,1	Agricultural land in good agricultural condition (as of June) ^{bc} in thous. ha
pod zasiewami ^d	10427,7	1208,8	11,6	sown area ^d
grunty ugorowane	449,8	60,0	13,3	fallow land
uprawy trwałe	398,0	108,7	27,3	permanent crops
w tym sady	374,2	105,8	28,3	of which orchards
ogrody przydomowe	44,2	3,7	8,3	kitchen gardens
łąki i pastwiska	3283,5	527,1	16,1	meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^b w tys. ha:				Sown area (as of June) ^b in thous. ha:
zboża	7637,7	924,6	12,1	cereals
ziemniaki ^e	400,7	55,2	13,8	potatoes ^e
warzywa gruntove ^f	158,7	21,2	13,4	ground vegetables ^f
Zbiory w tys. t:				Production in thous. t:
zboża	27228,1	2618,0	9,6	cereals
ziemniaki ^e	8448,2	1210,1	14,3	potatoes ^e
warzywa gruntove ^f	4188,8	638,4	15,2	ground vegetables ^f
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	35,6	28,3	79,5	cereals
ziemniaki ^e	211	219	103,8	potatoes ^e
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9121,4	808,8	8,9	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	985715,9	199318,9	20,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	25813	38093	147,6	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^g (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^g (current prices):
w milionach złotych	85874,5	17247,8	20,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2249	3296	146,6	per capita in zł

^a Dane według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^c Bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^d Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^e Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^f Dane nieostateczne. ^g Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót.

^a Data are presented according to the official residence of land user. ^b Data of the Agricultural Census 2010. ^c Excluding non-farm land. ^d Excluding permanent crops, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^e Including kitchen gardens. ^f Preliminary data. ^g Realized by construction units — by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ — stan w dniu 31 XII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS — as of 31 XII				
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	273759,8	33699,5	12,3	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	91,3	94,1	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt.:				Registered cars in thous. units:
osobowe	17239,8	2619,4	15,2	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^a	2981,6	547,6	18,4	lorries and road tractors ^a
Placówki pocztowe ^b	8365	893	10,7	Post offices ^b
Telefoniczne łącza główne ^c :				Fixed main line ^c :
w tysiącach	8244,8	1652,0	20,0	in thousands
w tym standardowe łącza główne	7037,1	1337,2	19,0	of which standard main line
na 1000 ludności	215,8	315,1	x	per 1000 population
HANDEL — stan w dniu 31 XII TRADE — as of 31 XII				
Sklepy	346058	49281	14,2	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	110	106	x	Population per 1 shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE				
Budżety gmin ^d				Budgets of gminas ^d
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	72310,5	8719,0	12,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2834	2873	101,4	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	79740,6	9321,0	11,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3125	3071	98,3	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	53885,6	12405,7	23,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4253	5646	132,7	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	58954,1	14346,8	24,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4653	6529	140,3	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	22496,5	2648,3	11,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	882	873	99,0	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	23826,4	2783,1	11,7	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	934	917	98,2	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	14104,0	2452,9	17,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	369	469	126,9	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	15245,0	2508,6	16,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	399	479	120,1	per capita in zł

^a Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^b Dane dotyczą poczty publicznej. ^c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^d Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including vans. ^b Data concern public post. ^c Data concern operators of the public telecommunication network. ^d Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2010 R. (dok.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total	Polska = 100 Poland = 100		
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				<i>Investment outlays (current prices):</i>
w milionach złotych	217287,3	43333,3	19,9	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	5690	8282	145,5	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w milionach złotych	2520940,2	550436,3	21,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	65993	104987	159,1	<i>per capita in zł</i>
PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY				
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5880	714	12,1	<i>State owned enterprises included in the privatization process^a</i>
skomercjalizowane.....	1750	192	11,0	<i>commercialized</i>
objęte prywatyzacją bezpośrednią	2193	291	13,3	<i>included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane	2115	261	12,3	<i>of which privatized</i>
poddane likwidacji.....	1937	231	11,9	<i>subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane.....	1110	131	11,8	<i>of which liquidated</i>
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^b (stan w dniu 31 XII)	3909802	681012	17,4	<i>Entities of the national economy in the REGON register^b (as of 31 XII)</i>
sektor publiczny	121948	12830	10,5	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3787854	668182	17,6	<i>private sector</i>
RACHUNKI REGIONALNE W 2009 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2009				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w milionach złotych	1343366	293974	21,9	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	35210	56383	160,1	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w milionach złotych	1193691	261220	21,9	<i>in million zlotys</i>
na 1 pracującego ^c w zł	84895	112248	132,2	<i>per 1 employed person^c in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>
w milionach złotych	860625	153596	17,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	22557	29459	130,6	<i>per capita in zł</i>

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2010 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. ^b Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^c Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących (bez pracujących w „szarej gospodarce”); dane dotyczące pracujących opracowano uwzględniając w obliczeniach pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002.

^a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2010; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury. ^b Excluding persons tending private farms in agriculture. ^c For calculations the average number of employed persons was applied (excluding persons working in the “hidden economy”); data concerning employed persons were compiled including the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 in calculations of employed persons on private farms in agriculture.

U w a g a. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za 2000 r. dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględnia *N o t e*. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 are based on the revised number of population, which considers the results

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	2005
POWIERZ AR						
1	Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII).....	35579	35579	35579	35567	35559
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL						
2	Pobór wody — w % poboru ogółem — na cele: produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybac- twem).....	82,2	83,9	84,7	85,4	85,6
3	eksploatacji sieci wodociągowej ^b	13,7	12,1	11,7	10,9	10,8
4	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	65,0	65,7	71,0	73,8	75,8
5	w tym do produkcji przemysłowej.....	54,8	56,0	61,1	64,0	65,9
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:						
6	oczyszczane w % wymagających oczyszczania.....	65,3	71,9	68,4	72,5	71,5
7	nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	2,8	2,0	2,2	1,9	1,9
8	Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^d w % ogółu ludności....	40,6	45,0	46,5	47,3	47,3
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szcze- gólnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:						
9	pyłowych.....	13,9	12,0	13,4	12,5	11,3
10	gazowych (bez dwutlenku węgla).....	188,3	189,0	210,4	208,8	217,1
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczysz- czeń wytworzonych:						
11	pyłowych.....	98,9	99,1	99,1	99,1	99,2
12	gazowych (bez dwutlenku węgla).....	4,5	16,6	17,2	19,1	16,8
13	Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komu- nalnych) ^e na 1 km ² w t.....	123,1	138,2	166,3	164,3	164,7
14	Odpady komunalne zebrane ^f (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg ...	279	285	301	313	291
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyj- nych na gospodarkę narodową:						
15	służące ochronie środowiska.....	3,1	2,3	1,8	2,0	3,0
16	służące gospodarce wodnej.....	0,6	1,0	1,0	0,9	0,8
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):						
17	w % powierzchni ogólnej.....	29,6	29,6*	29,6	29,6	29,6
18	na 1 mieszkańca w m ²	2060	2054*	2051	2048	2043
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC						
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygo- towawczych:						
19	w liczbach bezwzględnych.....	182421	194145	205581	208600	205990
20	na 10 tys. ludności.....	357	379	401	406	400
21	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %..	34,3	42,3	44,3	46,2	50,4

a Z ujęć własnych. *b* Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. *c* W 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze *e* Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 65. *f* Dane szacunkowe; w 2000 r. określone jako odpady stałe wywiezio
a From own intakes. *b* Water withdrawn by intakes before entering the water system. *c* In 2010 data are not comparable with data for previ-
ous notes to the chapter “Environmental protection”, item 7 on page 65. *f* Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2003 data

jącej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.
of Population and Housing Census of 2002.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
CHNIA						
EA						
35557	35558	35558	35558	35558	Area in km ² (as of 31 XII)	1
ŚRODOWISKA						
PROTECTION						
					Water withdrawal — in % of total withdrawal — for purposes of:	
86,7	86,3	84,9	85,9	86,2	production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)	2
10,1	10,2	11,2	10,6	10,6	exploitation water-line system ^b	3
82,3	81,1	74,4	77,5	77,7	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³	4
72,4	71,2	64,5	67,5	68,0	of which for industrial production	5
					Industrial and municipal ^c waste water discharged into waters or into the ground:	
78,2	87,6	87,6	89,4	81,4	treated in % of requiring treatment	6
1,5	0,8	0,8	0,7	1,4	untreated per 1 km ² in dam ³	7
49,0	50,5	49,2	51,3	53,2	Population using waste water treatment plants ^d in % of total population	8
					Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:	
11,3	9,9	6,7	5,1	5,2	particulates	9
232,2	196,2	156,9	153,7	175,2	gases (excluding carbon dioxide)	10
					Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:	
99,2	99,3	99,6	99,6	99,6	particulates	11
15,7	24,3	40,4	39,5	40,1	gases (excluding carbon dioxide)	12
162,4	190,9	194,7	164,8	156,2	Generated waste (during the year; excluding municipal waste) ^e per 1 km ² in t	13
299	322	324	299	301	Municipal waste collected ^f (during the year) per capita in kg	14
					Outlays on fixed assets (current prices) in % of investment outlays on national economy:	
2,6	2,4	3,1	3,5	2,9	in environmental protection	15
0,7	0,7	0,8	1,2	1,4	in water management	16
					Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):	
29,6	29,6	29,6	29,7	29,7	in % of total area	17
2037	2031	2025	2020	2013	per capita in m ²	18
PUBLICZNE						
SAFETY						
189162	159857	136522	145274	140040	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:	
366	309	263	279	268	in absolute numbers	19
57,2	60,4	58,7	59,1	59,9	per 10 thous. population	20
					Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %	21

względem na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. *d* Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. *ne*; od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów.

ous years due to change in the methodology of municipal wastewater. *d* Estimated data; in 2000 defined as served population. *e* See general are not comparable with data for previous years due to a change in the catalogue of waste.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	2005
LUD						
POPUL						
1	Ludność (stan w dniu 31 XII).....	5115010	5128623	5135732	5145997	5157729
2	miasta	3307907	3313640	3322188	3329863	3338255
3	wieś.....	1807103	1814983	1813544	1816134	1819474
4	w tym kobiety	2655399	2664887	2670298	2677204	2685792
5	Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII).....	108,0	108,2	108,3	108,4	108,7
6	Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII).....	144	144	144	145	145
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):						
7	produkcyjnym	3105393	3180613	3217872	3248829	3274648
8	poprodukcyjnym	841139	852049	855080	860825	866385
9	Małżeństwa na 1000 ludności	5,5	5,1	5,2	5,2	5,4
10	Rozwody na 1000 ludności	1,1	1,1	1,2	1,4	1,7
11	Urodzenia żywe na 1000 ludności	9,4	9,1	9,1	9,4	9,7
12	Zgony ^b na 1000 ludności	10,2	10,0	10,3	10,0	10,1
13	Przyrost naturalny na 1000 ludności.....	-0,8	-0,9	-1,2	-0,6	-0,3
14	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych.....	7,2	6,4	6,7	6,0	6,0
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:						
15	mężczyźni.....	69,8	70,7	70,7	71,0	71,1
16	kobiety	78,6	79,3	79,3	79,9	80,2
17	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	+1,8	+2,4	+2,7	+2,8	+2,9
RYNEK						
LABOUR						
Pracujący ^c :						
18	w tysiącach.....	2387,0	$\frac{2044,2}{2312,2}$ ^d	1976,9	2025,0	2066,8
19	w tym kobiety	1160,6	$\frac{988,2}{1135,1}$ ^d	945,9	961,7	988,3
20	na 1000 ludności.....	466,7	$\frac{398,6}{450,9}$ ^d	384,9	393,5	400,7
21	w sektorze prywatnym w %	75,2	$\frac{73,6}{76,7}$ ^d	74,3	74,9	75,3
według rodzajów działalności w %:						
22	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	15,5
23	przemysł i budownictwo	20,9
24	handel; naprawa pojazdów samochodowych ⁴ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ⁵ ; informacja i komunikacja	29,0
25	działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ⁶	6,0
26	pozostałe usługi ^f	28,6

^a Patrz uwagi ogólne działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 2 na str. 92. ^b Łącznie ze zgonami niemowląt. ^c Stan w dniu 31 XII; według fa alnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: ^d — w liczniku (i do 2009 r.) — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i go Spisu Rolnego 2010. ^f Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1) na str. 20.

^a See general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 2 on page 92. ^b Including infant deaths. ^c As of 31 XII; by ac using the results: ^d — in the numerator (and until 2009) — of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002, item 2, point 1) on page 20.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
NOŚĆ ATION^a						
5171702	5188488	5204495	5222167	5242911	Population (as of 31 XII)	1
3346700	3356370	3364505	3374711	3385772	urban areas	2
1825002	1832118	1839990	1847456	1857139	rural areas	3
2694813	2705344	2714164	2724346	2735226	of which females	4
108,8	108,9	109,0	109,1	109,1	Females per 100 males (as of 31 XII)	5
145	146	146	147	147	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	6
Population of age (as of 31 XII):						
3293676	3309405	3319515	3329007	3334386	working	7
877736	890240	904435	917882	934731	post-working	8
5,8	6,3	6,5	6,4	5,8	Marriages per 1000 population	9
1,9	1,8	1,8	1,7	1,6	Divorces per 1000 population	10
10,2	10,7	11,3	11,5	11,6	Live births per 1000 population	11
10,1	10,2	10,3	10,5	10,2	Deaths ^b per 1000 population	12
0,1	0,4	1,1	1,0	1,4	Natural increase per 1000 population	13
5,0	4,9	4,9	4,9	4,5	Infant deaths per 1000 live births	14
Life expectancy at the moment of birth:						
71,4	71,3	71,7	71,8	72,6	males	15
80,1	80,4	80,6	80,4	81,0	females	16
+3,0	+2,9	+2,2	+2,4	+2,6	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	17
PRACY MARKET						
Employed persons ^c :						
2116,1	2218,5	2252,6	2256,7	2225,6 ^e	in thousands	18
1005,6	1053,2	1067,5	1074,6	1069,6 ^e	of which women	19
409,2	427,6	432,8	432,1	424,5 ^e	per 1000 population	20
76,0	76,9	77,0	77,0	76,6 ^e	in private sector in %	21
by kind of activities in %:						
15,2	14,5	14,3	14,2	13,5 ^e	agriculture, forestry and fishing	22
21,6	21,8	20,8	20,3	20,0	industry and construction	23
28,7	29,1	29,8	29,6	29,2	trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	24
6,1	6,5	6,6	6,4	6,7	financial and insurance activities; real estate activities	25
28,4	28,1	28,5	29,5	30,6	other services ^f	26

ktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.). *d, e* Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, w mianowniku (i w 2000 r.) — Powszechnego Spisu Rolnego 1996, *e* — Powszechnego

workplace and kind of activity (since 2004). *d, e* Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated in the denominator (and in 2000) — of the Agricultural Census 1996, *e* — of the Agricultural Census 2010. *f* See general notes to the Yearbook,

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	2005
RYNEK LABOUR						
	Przeciętne zatrudnienie:					
	w przemyśle:					
1	w tysiącach	334,9
2	na 1000 ludności	65,0
	w budownictwie:					
3	w tysiącach	110,3
4	na 1000 ludności	21,4
5	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	289,9	368,9	363,6	352,9	332,5
6	1999 = 100	116,3	148,0	145,9	141,6	133,4
	W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					
7	kobiety	53,1	49,4	49,6	49,4	50,0
8	w wieku do 25 lat	28,6	26,1	24,4	22,7	20,9
9	pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	46,8	54,8	55,3	56,0	54,3
10	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy.....	287	588	435	289	162
11	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %.....	10,8	$\frac{15,2}{13,8}$ ^a	15,4	14,7	13,8
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA WAGES AND SALARIES.						
12	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł.....	2469,59	2701,94	2822,50	2909,67	3027,00
13	1999 = 100	111,8	122,3	127,8	131,7	137,0
14	w tym: w przemyśle.....	2718,82
15	w budownictwie	2487,55
16	Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	1181,4	1162,9	1161,7	1166,9	1162,0
17	pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	902,9	895,8	900,3	910,8	915,3
18	rolników indywidualnych	278,5	267,1	261,4	256,1	246,7
	Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					
19	wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	851,37	1010,45	1064,58	1112,88	1146,98
20	rolników indywidualnych ^c	571,90	665,33	691,02	713,22	720,71
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC						
	Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:					
21	wodociągowej.....	24623	28147	30294	32078	33600
22	kanalizacyjnej ^d	5032	5977	6593	6808	7356
	Zużycie w gospodarstwach domowych:					
	wody z wodociągów:					
23	w hektometrach sześciennych	205,2	198,3	195,5	188,8	191,6
24	na 1 mieszkańca w m ³	40,2	38,7	38,1	36,7	37,2
	energii elektrycznej w miastach ^e :					
25	w gigawatogodzinach.....	2554,2	2682,1	2693,5	2869,0	2786,5
26	na 1 mieszkańca w kWh	772,9	809,5	811,7	862,7	836,0

^{a, b} Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych Spisu Rolnego 2002, w mianowniku (i w 2000 r.) — Powszechnego Spisu Rolnego 1996, ^b — Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^c Łącznie z czerń z Funduszu Emerytalno-Rentowego. ^d Łącznie z kolektorami. ^e Do 2004 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania

^{a, b} The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, Census 2002, in the denominator (and in 2000) — of the Agricultural Census 1996, ^b — of the Agricultural Census 2010. ^c Including payments collectors. ^e Until 2004 excluding households, whose the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
PRACY (dok.)						
MARKET (cont.)						
					Average paid employment:	
					in industry:	
346,1	362,8	377,6	362,2	357,8	in thousands	1
67,0	70,1	72,7	69,5	68,4	per 1000 population	2
					in construction:	
114,7	128,1	120,7	134,0	123,1	in thousands	3
22,2	24,7	23,2	25,7	23,5	per 1000 population	4
285,6	219,9	178,0	224,5	238,3	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.	5
114,6	88,2	71,4	90,1	95,6	1999 = 100	6
					In % of registered unemployed (as of 31 XII):	
52,0	53,4	52,6	48,1	48,3	women	7
19,3	17,7	18,3	20,2	19,9	aged up to 25 years	8
53,9	50,2	40,8	30,8	34,6	out of work for longer than 1 year	9
107	50	64	140	110	Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer	10
11,8	9,0	7,3	9,0	9,7 ^b	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %	11
Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH						
SOCIAL SECURITY BENEFITS						
3166,02	3418,86	3771,71	3915,46	4031,95	Average monthly gross wages and salaries in zł	12
143,3	154,8	170,7	177,2	182,5	1999 = 100	13
2840,17	3059,29	3376,16	3542,41	3706,08	of which: in industry	14
2691,10	3026,90	3415,61	3716,10	3850,49	in construction	15
1160,8	1165,7	1174,1	1186,9	1174,5	Average number of retirees and pensioners in thous.	16
922,0	934,8	951,3	971,9	966,9	receiving retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution	17
238,8	230,9	222,8	215,0	207,6	farmers	18
1240,10	1280,04	1402,72	1533,58	1637,58	Average monthly gross retirement pay and pension in zł:	19
762,19	772,93	820,16	872,87	915,29	paid by the Social Insurance Institution	20
					farmers ^c	
NALNA. MIESZKANIA						
TURE. DWELLINGS						
35335	37078	38503	39066	40076	Distribution network (as of 31 XII) in km:	
7894	8445	8906	9695	10496	water-line	21
					sewerage ^d	22
					Consumption in households:	
					water from water-line systems:	
193,7	189,7	191,4	185,5	188,8	in cubic hectometre	23
37,5	36,6	36,8	35,6	36,1	per capita in m ³	24
2922,0	2935,6	3009,4	3014,9	3102,2	electricity in urban areas ^e :	25
874,0	875,8	895,8	894,8	917,9	in gigawatt-hour	25
					per capita in kWh	26

przy uwzględnieniu wyników: a — w liczniku (i do 2009 r.) — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczenia był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

estimated using the results: a — in the numerator (and until 2009) — of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural from the Social Insurance Fund, in case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund. d Including

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	2005
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC						
	Zasoby mieszkaniowe ^a (w 2000 r. — zamieszkane; stan w dniu 31 XII):					
	mieszkania:					
1	w tysiącach	1674,2	1803,0	1831,9	1851,7	1875,5
2	na 1000 ludności	327,3	351,5	356,7	359,8	363,6
3	izby na 1000 ludności	1077,6	1226,8	1249,3	1261,3	1275,1
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
4	na 1000 ludności	19015	23208	23753	24061	24417
5	przeciętna 1 mieszkania.....	58,1	66,0	66,6	66,9	67,1
	Mieszkania oddane do użytkowania:					
	mieszkania:					
6	w tysiącach	25,2	22,3	29,4	23,8	28,2
7	na 1000 ludności	4,9	4,4	5,7	4,6	5,5
8	izby na 1000 ludności	18,8	16,5	24,5	18,2	20,8
	powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² :					
9	na 1000 ludności	430,1	382,3	583,4	447,4	513,6
10	przeciętna 1 mieszkania.....	87,3	87,8	101,6	96,4	93,7
EDUKACJA ^b I EDUCA						
	Uczniowie w szkołach ^c (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					
11	podstawowych ^d	400,0	375,6	362,8	348,9	336,6
12	gimnazjach	147,4	211,1	207,9	203,7	199,3
13	zasadniczych zawodowych ^e	59,8	27,5	19,6	24,4	24,0
14	liceach ogólnokształcących ^f	137,3	111,2	111,7	111,0	109,6
15	liceach profilowanych.....	x	10,5	19,2	26,8	23,9
16	technikach ^f	107,1	75,2	69,4	57,2	53,2
17	artystycznych ogólnokształcących ^g	1,1	1,3	1,3	1,4	1,3
18	policealnych	20,9	25,2	27,1	29,9	32,2
	Absolwenci szkół ^c w tys.:					
19	podstawowych.....	150,1 ^h	67,5	67,2	65,9	63,2
20	gimnazjów	x	71,9	69,2	68,7	66,4
21	zasadniczych zawodowych ^e	19,8	16,6	16,0	3,5	7,4
22	liceów ogólnokształcących ⁱ	25,9	32,0	33,9	35,6	35,9
23	liceów profilowanych	x	x	x	x	8,4
24	techników ⁱ	22,5	22,2	18,9	23,0	15,8
25	artystycznych ogólnokształcących ^g	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
26	policealnych	10,6	8,8	9,8	8,7	9,9
27	Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^k (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	13,5	13,8	13,4	12,1	13,1

^a Na podstawie bilansów. ^b Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 179. ^c Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem łącznie: ^e — ze szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^f — z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami ogólnokształcącymi od roku szkolnego 2005/06 i technikami od roku szkolnego 2006/07. ^k Od roku szkolnego 2004/05 łącznie z liceami profilowanymi

^a Based on balances. ^b See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 179. ^c Excluding schools for adults, except post-
^e — special job-training schools, ^f — supplementary schools: general secondary and technical secondary respectively. ^g Leading to professional school year and technical secondary since 2006/07 school year respectively. ^k Since 2004/05 school year including specialized secondary

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
NALNA. MIESZKANIA (dok.) TURE. DWELLINGS (cont.)						
					Dwelling stocks ^a (in 2000 — inhabited; as of 31 XII):	
					dwellings:	
1900,0	1927,2	1963,6	2000,7	2027,3	in thousands	1
367,4	371,4	377,3	383,1	386,7	per 1000 population	2
1289,3	1305,2	1328,0	1350,0	1364,6	rooms per 1000 population	3
					usable floor space of dwellings in m ² :	
24791	25222	25817	26398	26804	per 1000 population	4
67,5	67,9	68,4	68,9	69,3	average per dwelling	5
					Dwellings completed:	
					dwellings:	
					in thousands	6
					per 1000 population	7
					rooms per 1000 population	8
					usable floor space of dwellings in m ² :	
					per 1000 population	9
					average per dwelling	10
WYCHOWANIE TION ^b						
					Pupils and students in schools ^c (as of beginning of the school year)	
					in thous.:	
324,9	315,2	307,6	305,1	304,9	primary ^d	11
193,2	186,5	178,8	172,7	165,9	lower secondary	12
23,2	23,6	23,8	23,5	22,3	basic vocational ^e	13
109,1	106,9	103,0	99,9	96,8	general secondary ^f	14
20,0	15,4	11,6	8,9	7,1	specialized secondary	15
52,4	53,9	55,6	57,7	58,7	technical secondary ^f	16
1,2	1,3	1,3	1,4	1,3	general art ^g	17
37,0	34,1	41,4	31,8	32,2	post-secondary	18
					Graduates in schools ^c in thous.:	
61,1	59,3	55,3	54,0	52,2	primary	19
65,8	64,1	61,0	59,4	57,3	lower secondary	20
7,8	7,1	6,8	7,0	7,4	basic vocational ^e	21
34,6	34,4	33,6	34,5	32,0	general secondary ⁱ	22
7,9	6,9	5,5	4,4	3,3	specialized secondary	23
12,5	10,4	10,9	10,7	11,2	technical secondary ⁱ	24
0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	general art ^g	25
10,3	9,3	10,6	8,7	8,8	post-secondary	26
					Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^{ik} (excluding schools for adults) per 1000 population	27
12,2	11,4	11,0	10,9	10,4		

szkół policealnych. *d* Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. *e, f* Od roku szkolnego 2004/05 mi. *g* Dające uprawnienia zawodowe. *h* Dane obejmują absolwentów klasy VIII i VI. *i* Łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnymi i szkołami specjalnymi przysposabiającymi do pracy.

secondary schools. d Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. *e, f* Since 2004/05 school year including: certification. *h* Data include graduates of 8th and 6th grade. *i* Including supplementary general schools: general secondary since 2005/06 schools as well as special job-training schools.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	2005
EDUKACJA^a						
EDUCA						
1	Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys.	331,1	361,7	366,7	368,4	368,6
2	Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys.	52,3	72,7	77,0	76,2	74,7
3	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	38,5	40,1	42,3	38,1	37,3
4	Absolwenci szkół dla dorosłych w tys.	15,1	11,9	12,9	12,7	11,8
5	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): miejsca w przedszkolach w tys.	87,1	88,0	89,0	90,2	92,1
6	dzieci w tys.: w przedszkolach ^d	85,7	84,0	84,4	86,5	89,3
7	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	30,3	29,3	29,1	29,4	29,1
8	Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3—6 lat	381	397	407	424	443
OCHRONA ZDROWIA						
HEALTH CARE AND						
9	Pracownicy medyczni ^{ef} (stan w dniu 31 XII): lekarze	13666	13689	14079	13074	11609
10	lekarze dentyści	1712	1743	2065	1673	1327
11	pielęgniarki ^g	24819	24989	24906	24360	24202
12	Łóżka w szpitalach ogólnych ^h (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	47,4	46,9	47,0	45,7	45,6
13	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	1454	1663	1692	1730	1842
14	Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej ⁱ (stan w dniu 31 XII)	1087	1495	1674	1551	1512
15	Apteki ^k (stan w dniu 31 XII)	844	905	999	1031	1061
16	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę	6060	5667	5141	4991	4861
17	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca: lekarские	4,9	5,5	5,7	5,9	5,7
18	stomatologiczne	0,5	0,5	0,6	0,7	0,6
19	Dzieci w żłobkach ^l (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	23,7	23,9	23,5	23,7	26,4
KULTURA.						
CULTURE.						
20	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	1067	1044	1040	1030	1013
21	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3168	3161	3191	3221	3240
22	Czytelniczy bibliotek publicznych na 1000 ludności	165	173	178	180	179
23	Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.: na 1000 ludności	3263	3233	3347	3362	3259
24	na 1 czytelnika	19,8	18,6	18,8	18,7	18,2
25	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	2,9	2,8	2,7	2,8	2,8
26	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^m na 1000 ludności	472	449	414	410	431
27	Muzea (stan w dniu 31 XII)	93	97	99	97	103
28	Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	530	477	464	554	561

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 179. ^b Łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami stracji; bez cudzoziemców. ^c Z poprzedniego roku akademickiego, a w roku akademickim 2000/01 — z roku kalendarzowego; patrz uwagi ogólne do przedziałów. ^d Łącznie z odbywającymi staż. ^e Od 2002 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna działalność; od 2005 r. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji publicznej lub innych przy stacjach pogotowia ratunkowego; od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^f Patrz uwagi ogólne do działu „Zdrowie i opieka społeczna”, ust. 1 i 2 na str. 179. ^g Łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna działalność. ^h Łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ⁱ Łącznie z placówkami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna działalność. ^j Łącznie z placówkami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna działalność. ^k Łącznie z placówkami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna działalność. ^l Łącznie z placówkami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna działalność. ^m Łącznie z placówkami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna działalność.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 179. ^b Including branch sections, basic organizational units in the Interior and Administration; excluding foreigners. ^c From the previous academic year, and in 2000/01 academic year — the calendar year; pre-primary points. ^d Including interns. ^e Since 2002 including persons for whom the main workplace are individual medical practice and nurses whom the main workplace are university, social welfare, public administration or territorial self-government unit or National Health Fund. ^f Including newborns. ^g See general notes to the chapter “Health care and social welfare”: ⁱ — item 4 on page 208, ^k — item 10 on page 209. ^l Including

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
WYCHOWANIE (dok.) TION ^a (cont.)						
365,5	360,9	354,2	342,7	328,0	Students of higher education institutions ^b (as of 30 XI) in thous.	1
72,7	75,8	75,3	77,9	83,0	Graduates of higher education institutions ^{bc} in thous.	2
					Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.	3
36,1	35,9	37,4	35,0	36,4		
12,9	7,2	8,1	8,3	8,5	Graduates of schools for adults in thous.	4
					Pre-primary education (as of beginning of the school year): places in nursery schools in thous.	5
95,9	99,6	104,9	113,8	123,8	children in thous.:	
					in nursery schools ^d	6
94,2	99,2	105,7	114,8	123,5	in pre-primary sections in primary schools	7
30,1	28,5	29,6	34,5	37,8	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6	8
473	500	530	549	558		
I OPIEKA SPOLECZNA SOCIAL WELFARE						
					Medical personnel ^{ef} (as of 31 XII):	
11811	12167	11896	12253	12239	doctors	9
1374	1609	1498	1466	1310	dentists	10
24068	25534	25320	25911	25545	nurses ^g	11
44,7	44,2	46,6	46,2	46,1	Beds in general hospitals ^h (as of 31 XII) per 10 thous. population	12
1759	1741	1817	1850	1983	In-patients in general hospitals per 10 thous. population	13
1678	1707	1740	1940	1990	Out-patient health care institutions ⁱ (as of 31 XII)	14
1086	1113	1191	1357	1485	Pharmacies ^k (as of 31 XII)	15
4762	4662	4370	3848	3531	Population (as of 31 XII) per 1 pharmacy	16
					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:	
6,1	6,4	6,7	6,9	6,7	medical	17
0,7	0,7	0,7	0,8	0,8	dental	18
28,1	27,4	27,3	27,8	29,5	Children in nurseries ^l (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3	19
TURYSTYKA TOURISM						
1003	995	995	991	987	Public libraries (including branches; as of 31 XII)	20
3240	3241	3262	3290	3286	Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.	21
172	168	168	178	182	Public library borrowers per 1000 population	22
					Public library loans in vol.:	
3120	3034	2918	2880	2842	per 1000 population	23
18,2	18,1	17,4	16,2	15,6	per borrower	24
					Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population	25
2,8	2,9	3,3	3,1	3,5		
425	440	501	495	543	Audience in theatres and music institutions ^m per 1000 population	26
103	104	102	113	115	Museums (as of 31 XII)	27
556	616	622	639	895	Museum and exhibition visitors per 1000 population	28

organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji „Edukacja i wychowanie”, ust. 19 na str. 183. *d* Od roku szkolnego 2008/09 łącznie z zespołami wychowania przedszkolnego i punkta-praktyka lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich, pielęgniarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia. *g* Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. *h* Od 2003 r. bez łóżek na oddziałach szpitali. „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”: *i* — ust. 4 na str. 208, *k* — ust. 10 na str. 209. *l* Łącznie z oddziałami żłobkowymi. *m* Dane dotyczą działalności

another location as well as teaching centres in another location, excluding academies of the Ministry of National Defence and of the Ministry of Internal Affairs. *d* Since 2008/09 school year including pre-primary education groups and registered at Chamber of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; since 2005 excluding persons for training master nurses. *h* Since 2003 excluding beds in hospital wards located in emergency stations; since 2008 including beds and incubators for nursery wards. *m* Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	2005
KULTURA. CULTURE.						
1	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	78	68	66	64	64
2	Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	7,9	7,5	7,8	8,2	8,3
3	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	1078	1465	1392	1625	1270
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:						
4	radiowi	241	239	235	237	234
5	telewizyjni	234	231	227	228	225
6	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII) w tym hotele	299	334	334	352	332
7	71	108	116	118	120
8	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	59,6	68,8	70,7	74,1	71,8
9	Korzystający z noclegów na 1000 ludności	316	362	341	387	420
ROLNICTWO I AGRICULTURE						
10	Użytki rolne (stan w czerwcu) ^a w tys. ha	2333,0	2162,4 ^b	2019,2	2046,1	2045,8
11	w tym w dobrej kulturze rolnej w %	x	x	x	x	x
12	Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) ^c w tys. ha	1590,1	1303,8 ^b	1296,7	1358,9	1349,7
w tym w %:						
13	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	69,5	76,8	73,7	72,5	72,9
14	w tym: pszenica	10,5	11,9	10,1	9,9	10,0
15	żyto	28,8	24,9	23,9	23,6	22,9
16	ziemniaki	14,2	9,4	9,2	7,2	5,8
17	buraki cukrowe	1,9	1,8	1,6	1,9	1,6
Zbiory w tys. t:						
18	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	2192,3	2583,7	2419,8	2769,4	2601,0
19	w tym: pszenica	445,6	503,5	428,6	484,8	456,7
20	żyto	765,4	710,8	667,4	779,5	691,7
21	ziemniaki ^d	4240,8	2245,0	2071,4	1844,6	1262,8
22	buraki cukrowe	961,8	1008,4	767,2	972,5	907,1
Plony z 1 ha w dt:						
23	zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	19,8	25,8	25,3	28,1	26,4
24	w tym: pszenica	26,8	32,5	32,6	36,1	33,7
25	żyto	16,7	21,9	21,6	24,3	22,3
26	ziemniaki ^d	187	183	173	188	160
27	buraki cukrowe	317	439	362	373	409
Zwierzęta gospodarskie:						
bydło (stan w czerwcu):						
28	w tysiącach sztuk	926,5	912,6 ^b	924,8	949,8	954,3
29	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt.	39,3	40,6 ^b	43,8	44,5	44,7
trzoda chlewna (stan w końcu lipca):						
30	w tysiącach sztuk	1821,6	1992,1 ^b	1950,5	1824,7	2026,6
31	na 100 ha użytków rolnych ^e w szt.	77,4	88,6 ^b	92,5	85,4	94,9
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^e :						
32	żywność rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^f w kg	161,1	168,2	207,9	190,0	212,7
33	mleka krowiego w l.	796	912	959	957	1026

^a Według granic administracyjnych; w 2010 r. według siedziby użytkownika gospodarstwa; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolno ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^d Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^e Do przeliczeń przyjęto użytki rolne przowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej.

^a By administrative borders; in 2010 by official residence of land user; excluding non-farm land. ^b Data of agricultural censuses as of 20 V kitchen gardens. ^e Calculations are based on agricultural land by official residence of land user, excluding non-farm land. ^f Concerns meat: beef,

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
TURYSTYKA (dok.)						
TOURISM (cont.)						
52	50	55	53	56	Fixed cinemas (as of 31 XII)	1
7,7	8,0	8,3	8,1	8,3	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population	2
1486	1548	1514	1666	1551	Audience in fixed cinemas per 1000 population	3
Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:						
210	203	189	180	177	radio	4
203	196	182	173	170	television	5
331	320	325	376	405	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)	6
117	117	135	148	156	of which hotels	7
71,2	69,0	77,9	78,0	82,7	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population	8
449	482	521	534	609	Tourists accommodated per 1000 population	9
LEŚNICTWO						
AND FORESTRY						
2035,8	2097,8	2040,3	2089,3	2016,8 ^b	Agricultural land (as of June) ^a in thous. ha	10
x	95,7	97,3	96,9	94,6 ^b	of which in good agricultural condition in %	11
1392,2	1398,5	1381,4	1421,0	1208,8 ^b	Sown area (as of June) ^c in thous. ha	12
of which in %:						
72,4	72,6	73,5	73,2	72,9	basic cereals (including cereal mixed)	13
10,9	9,3	9,4	9,8	10,5	of which: wheat	14
22,7	19,7	21,1	20,6	16,5	rye	15
7,2	5,9	5,9	6,0	4,5	potatoes	16
1,7	1,6	1,2	1,0	1,0	sugar beets	17
Crop production in thous. t:						
2111,3	2576,5	2747,3	2837,0	2405,7	basic cereals (including cereal mixed)	18
414,1	428,5	461,1	486,9	439,2	of which: wheat	19
562,0	555,0	672,5	647,1	453,6	rye	20
1343,6	1656,1	1568,8	1404,0	1210,1	potatoes ^d	21
1020,0	944,7	614,0	692,9	528,1	sugar beets	22
Yields per 1 ha in dt:						
20,9	25,4	27,1	27,3	27,3	basis cereals (including cereal mixed)	23
27,3	33,1	35,3	34,9	34,6	of which: wheat	24
17,8	20,1	23,1	22,1	22,8	rye	25
135	201	191	166	219	potatoes ^d	26
433	432	382	479	449	sugar beets	27
Livestock:						
cattle (as of June):						
984,6	1005,8	1038,7	989,8	1059,5 ^b	in thousand heads	28
46,1	45,8	48,6	45,2	52,5 ^b	per 100 ha of agricultural land ^e in heads	29
pigs (as of the end of July):						
2066,4	1926,4	1562,2	1331,8	1440,2 ^b	in thousand heads	30
96,8	87,8	73,1	60,8	71,4 ^b	per 100 ha of agricultural land ^e in heads	31
Production per 1 ha of agricultural land ^e :						
228,8	217,4	213,2	215,6	265,4	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^f	32
1068	1049	1159	1120	1375	in kg	33
					of cows' milk in l	33

nych. ^b Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. ^c W 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, według siedziby użytkownika gospodarstwa, bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^f Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wie-

2002 and 30 VI 2010. ^c In 2010 excluding permanent crops, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Including veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and venison; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	2005
ROLNICTWO I AGRICULTURE						
1	Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^a : ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg.....	291	181	142	148	180
2	ziemniaki w kg.....	35	46	49	43	30
3	buraki cukrowe w kg.....	408	448	364	445	425
4	żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w kg	92	123	150	143	166
5	mleko krowie w l.....	518	614	663	709	815
Zużycie nawozów ^c w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^a w kg:						
6	mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi).....	76,1	77,5	74,3	78,0	78,7
7	wapniowych.....	54,1	54,1	52,0	54,7	54,6
8	Ciągniki rolnicze ^d na 100 ha użytków rolnych ^a w szt.	7,6	8,5 ^e	9,1	8,9	9,7
9	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	788,9	794,6	795,0	795,7	798,5
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):						
10	w tysiącach hektarów.....	778,2	783,8	783,6	784,3	787,0
11	na 1 mieszkańca w ha	0,152	0,153	0,153	0,152	0,153
12	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	21,9	22,0	22,0	22,1	22,1
13	Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	198,7	203,1	216,1	230,2	228,1
PRZE INDU						
Produkcja sprzedana przemysłu:						
14	w milionach złotych (ceny bieżące)	134376,6
15	2005 = 100 (ceny stałe)
16	na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące).....	401263
17	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące).....	26091
BUDO CONST						
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^f (ceny bieżące):						
18	w milionach złotych.....	9074,0
19	w tym sektor prywatny w %.....	95,6
20	na 1 mieszkańca w zł.....	1762
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT AND COMMUNI						
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^g :						
21	w kilometrach	1782	1699	1701	1709	1710
22	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	5,0	4,8	4,8	4,8	4,8
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):						
23	w kilometrach	28545	28570	27934	28824	29567
24	na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	80,2	72,5	78,5	81,0	83,1
Samochody osobowe zarejestrowane:						
25	w tysiącach sztuk	1472,6	1685,0	1739,9	1821,2	1904,0
26	na 1000 ludności	288	329	339	354	369

^a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa, bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^b Doty w 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^d Do 2004 r. stan w dniu 31 XII, od 2005 r. stan w czerwcu. ^e Dane powszechnych spisów rolnych podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^g Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP)

^a Calculations are based on agricultural land by official residence of land user, excluding non-farm land. ^b Concerns meat: beef, veal, pork, since 2005 as of June. ^e Data of agricultural censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010. ^f Realized by construction units — by place of performing as well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
LEŚNICTWO (dok.) AND FORESTRY (cont.)						
					Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^a :	
147	110	111	182	228	basic cereal grains (including cereal mixed) in kg	1
29	26	30	27	27	potatoes in kg	2
478	430	289	316	247	sugar beets in kg	3
182	168	167	171	217	animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in kg	4
800	775	824	827	878	cows' milk in l	5
					Consumption of fertilizers ^c in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^a in kg:	
108,4	110,6	115,5	92,3	96,7	mineral or chemical (including mixed fertilizers)	6
47,6	26,0	23,3	16,0	22,8	lime	7
.	10,5	10,3	10,1	10,6 ^c	Agricultural tractors ^d per 100 ha of agricultural land ^a in units	8
803,8	805,6	808,9	814,0	820,7	Forest land (as of 31 XII) in thous. ha	9
					Forest areas (as of 31 XII):	
792,1	793,9	797,1	802,1	808,8	in thousand hectares	10
0,153	0,153	0,153	0,154	0,154	per capita in ha	11
22,3	22,3	22,4	22,6	22,7	Forest cover (as of 31 XII) in %	12
226,3	231,7	229,4	226,8	230,9	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³	13
MYŚL STRY						
					Sold production of industry:	
158084,5	170849,6	184379,9	181570,0	199318,9	in million zlotys (current prices)	14
115,1	124,3	132,5	132,8	141,0	2005 = 100 (constant prices)	15
456779	470888	488261	501317	557088	per employee in zł (current prices)	16
30609	32992	35492	34825	38093	per capita in zł (current prices)	17
WNICTWO RUCTION						
					Sales of construction and assembly production ^f (current prices):	
11261,5	13537,5	16406,1	17098,8	17247,8	in million zlotys	18
95,8	96,5	96,3	96,4	98,8	of which private sector in %	19
2181	2614	3158	3279	3296	per capita in zł	20
— stan w dniu 31 XII CATIONS — as of 31 XII						
					Railway lines operated — standard gauge ^g :	
1707	1708	1746	1766	1683	in kilometres	21
4,8	4,8	4,9	5,0	4,7	per 100 km ² of total area in km	22
					Hard surface public roads (urban and non-urban):	
30032	30567	31012	32973	33700	in kilometres	23
84,5	86,0	87,2	92,7	94,8	per 100 km ² of total area in km	24
					Registered passenger cars:	
2078,4	2284,8	2518,9	2522,0	2619,4	in thousand units	25
402	440	484	483	500	per 1000 population	26

czy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego; w wadze poubojowej cieplej. c W roku gospodarczym; według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. f Zrealizowanej przez podmioty budowlane — według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. c In farming year; in 2010 data of the Agricultural Census. d Until 2004 as of 31 XII, works; data concern economic entities employing more than 9 persons. g Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP)

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	2005
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ TRANSPORT AND COMMUNI						
1	Placówki pocztowe ^a :					
	w liczbach bezwzględnych.....	886	844	854	870	865
2	na 100 tys. ludności.....	17,3	16,5	16,6	16,9	16,8
3	Telefoniczne łącza główne ^b :					
	w tysiącach.....	1762,0	1893,2	1907,1	2012,6	1878,3
4	na 1000 ludności.....	344,5	369,1	371,3	391,1	364,2
HAN TRA						
5	Sprzedż detaliczna towarów (ceny bieżące):					
	w milionach złotych.....	94589,7	107667,0	112612,1	120338,9	123774,3
6	na 1 mieszkańca w zł.....	18506	21009	21950	23414	24033
7	Sklepy (stan w dniu 31 XII) w tys.....	60,7	60,1	$\frac{51,1}{60,1}$ ^c	46,4	54,3
8	Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep.....	84	85	$\frac{100}{85}$ ^c	111	95
FINANSE PUBLIC						
	Budżety gmin^e					
	Dochody:					
9	w milionach złotych.....	8353,4	4111,0	4232,6	4795,5	5394,2
10	na 1 mieszkańca w zł.....	1807	1395	1433	1619	1817
	Wydatki:					
11	w milionach złotych.....	8945,6	4158,0	4268,5	4878,5	5515,3
12	na 1 mieszkańca w zł.....	1936	1411	1445	1647	1857
	Budżety miast na prawach powiatu^f					
	Dochody:					
13	w milionach złotych.....	948,1	6576,6	5912,3	7175,6	8722,4
14	na 1 mieszkańca w zł.....	1937	3020	2717	3295	4000
	Wydatki:					
15	w milionach złotych.....	1029,3	7453,5	6162,7	7537,4	8871,4
16	na 1 mieszkańca w zł.....	2103	3422	2832	3461	4068
	Budżety powiatów^f					
	Dochody:					
17	w milionach złotych.....	1913,1	1391,3	1229,8	1421,9	1584,1
18	na 1 mieszkańca w zł.....	414	472	416	480	533
	Wydatki:					
19	w milionach złotych.....	1944,8	1442,6	1257,5	1435,0	1580,9
20	na 1 mieszkańca w zł.....	421	490	426	485	532
	Budżet województwa					
	Dochody:					
21	w milionach złotych.....	397,0	502,4	502,0	1481,9	1592,1
22	na 1 mieszkańca w zł.....	78	98	98	288	309
	Wydatki:					
23	w milionach złotych.....	406,6	494,3	517,2	1078,0	1697,3
24	na 1 mieszkańca w zł.....	80	96	101	210	330

^a Dane dotyczą poczty publicznej; w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. ^b Dane dotyczą operatorów w liczniku — porównywalnie z 2004 r., w mianowniku — z latami poprzednimi; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Handel i gastronomia”, ust. 9 na str. Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 według stanu w każdorazowym podziale administracyjnym. ^c Bez dochodów i wydatków gmin na prawach powiatu; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Finanse publiczne”, ust. 4 na str. 318.

^a Data concern public post; in 2000 post offices and telecommunication service offices. ^b Data concern operators of the public telecommu comparable with 2004; in denominator — comparable with previous years; see general notes to the chapter “Trade and catering”, item 9 on page Housing Census 2002 according to administrative division obligatory in a given period. ^c Excluding revenue and expenditure of gminas which are general notes to the chapter “Public finance”, item 4 on page 318.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
— stan w dniu 31 XII (dok.) CATIONS — as of 31 XII (cont.)						
871	883	874	886	893	Post offices ^a :	1
16,8	17,0	16,8	17,0	17,0	in absolute numbers	2
1834,1	1737,3	1644,6	1521,5	1652,0	per 100 thous. population	3
354,6	334,8	316,0	291,3	315,1	Fixed main line ^b :	4
					in thousands	
					per 1000 population	
DEL						
DE						
140959,2	156419,3	175421,5	183052,7	185504,2	Retail sales (current prices):	5
27293	30206	33767	35109	35453	in million zlotys	6
50,3	48,0	49,9	48,4	49,3	per capita in zł	7
103	108	104	108	106	Shops (as of 31 XII) in thous.	8
					Population (as of 31 XII) per 1 shop	
PUBLICZNE ^d						
FINANCE ^d						
6429,7	7075,6	7726,9	7989,7	8719,0	Budgets of gminas^{ef}	9
2158	2366	2572	2645	2873	Revenue:	10
6491,3	6992,2	8051,2	8743,1	9321,0	in million zlotys	11
2179	2338	2680	2894	3071	per capita in zł	12
					Expenditure:	
					in million zlotys	
					per capita in zł	
					Budgets of cities with powiat status^f	
					Revenue:	
10081,4	11421,6	12046,9	11936,0	12405,7	in million zlotys	13
4614	5220	5500	5442	5646	per capita in zł	14
					Expenditure:	
9627,6	10735,4	12359,7	13389,8	14346,8	in million zlotys	15
4406	4906	5643	6105	6529	per capita in zł	16
					Budgets of powiat^f	
					Revenue:	
1781,9	1963,3	2210,1	2331,5	2648,3	in million zlotys	17
598	657	736	772	873	per capita in zł	18
					Expenditure:	
1832,3	1945,1	2219,2	2490,5	2783,1	in million zlotys	19
615	650	739	824	917	per capita in zł	20
					Budget of voivodship	
					Revenue:	
2121,3	2482,6	2560,2	2950,9	2452,9	in million zlotys	21
411	479	493	566	469	per capita in zł	22
					Expenditure:	
2361,8	2728,3	3079,2	3244,3	2508,6	in million zlotys	23
457	527	593	622	479	per capita in zł	24

telekomunikacyjnych sieci publicznej. c W związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów, dane za 2003 r. podano w dwóch ujęciach: 300. d Przeliczeń danych na 1 mieszkańca za 2000 r. dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego mających również status miasta na prawach powiatu. f Dane dotyczące m.st. Warszawy od 2002 r. uwzględnia się wyłącznie w miastach na

nication network. c Due to change in the method of shop survey in 2004, the data for 2003 are presented in two approaches: in numerator — 300. d Calculations of data per capita for 2000 are based on the revised number of population, which considers the results of Population and also cities with powiat status. f Since 2002 data concerning the Capital City Warszawa are presented only in cities with powiat status; see

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2002	2003	2004	2005
INWESTYCJE. INVESTMENTS.						
1	Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):					
2	w milionach złotych	41930,0	27494,1	25697,3	27285,8	29018,7
	na 1 mieszkańca w zł.....	8203	5365	5009	5309	5634
3	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:					
4	przemysłu
5	transportu i gospodarki magazynowej.....
6	informacji i komunikacji.....
7	obsługi rynku nieruchomości ^Δ
8	Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					
9	w milionach złotych	298304,6	342305,5	361999,4	378207,3	396704,4
10	na 1 mieszkańca w zł.....	58319	66744	70486	73495	76915
11	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:					
12	przemysłu
	transportu i gospodarki magazynowej.....
	informacji i komunikacji.....
	obsługi rynku nieruchomości ^Δ
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY						
13	Ogółem: w tysiącach	520,4	554,1	575,6	585,5	601,7
14	na 10 tys. ludności	1017	1080	1121	1138	1167
15	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					
16	w tysiącach.....	128,4	139,2	145,7	153,5	159,2
	1999 = 100	108,2	117,3	122,7	129,3	134,1
	w tym:					
17	przedsiębiorstwa państwowe	0,4	0,4	0,3	0,3	0,2
18	spółdzielnie.....	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
19	spółki handlowe.....	44,4	53,1	56,6	60,4	63,6
20	w tym z udziałem kapitału zagranicznego	15,0	16,5	17,1	18,0	19,1
21	spółki cywilne.....	54,0	51,2	51,3	51,4	51,8
22	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					
23	w tysiącach.....	392,0	414,9	429,9	432,0	442,5
24	1999 = 100	102,2	108,1	112,1	112,6	115,3
	na 10 tys. ludności	766	809	837	839	858
RACHUNKI REGIONAL						
25	Produkt krajowy brutto:					
26	w milionach złotych (ceny bieżące)
27	rok poprzedni = 100 (ceny stałe)
28	na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące).....
29	Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					
30	w milionach złotych
31	na 1 mieszkańca w zł.....
32	Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					
	w milionach złotych (nominalne).....
	rok poprzedni = 100 (realne).....
	na 1 mieszkańca w zł (nominalne)

^a W związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie. ^b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych danych z 2002 r. ^c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^d Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych danych z 2002 r.

^a Due to amendments of the Act of Accounting since 2002 data are not comparable with data for previous years. ^b Data were revised in relation to published data for 2002. ^c Excluding persons tending private farms in agricultural. ^d Data were revised in relation to data published in the previous years.

2006	2007	2008	2009	2010	SPECIFICATION	No.
ŚRODKI TRWAŁE^a						
FIXED ASSETS^a						
33284,3	41545,4	47314,5	45479,9	43333,3	Investment outlays (current prices):	
6445	8023	9108	8723	8282	in million zlotys	1
.	.	21,6	20,3	22,6	per capita in zł	2
.	.	13,6	16,7	13,6	Share in investment outlays (current prices) in %:	
.	.	11,6	11,0	12,8	industry	3
.	.	13,4	14,2	13,7	transportation and storage	4
					information and communication	5
					real estate activities	6
					Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):	
407013,2	440015,3	477820,5	513452,2*	550436,3	in million zlotys	7
78700	84806	91809	98322	104987	per capita in zł	8
.	.	22,9	22,4	21,9	Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:	
.	.	17,6 ^b	17,7 ^b	17,9	industry	9
.	.	9,8	9,7	10,4	transportation and storage	10
.	.	17,7	18,2	17,9	information and communication	11
					real estate activities	12
REJESTRZE REGON^c — stan w dniu 31 XII						
IN THE REGON REGISTER^c — as of 31 XII						
609,6	627,3	649,4	646,7	681,0	Total: in thousands	13
1179	1209	1248	1238	1299	per 10 thous. population	14
166,4	173,6	178,3	184,2	194,1	Legal persons and organizational entities without legal personality:	
140,2	146,2	150,2	155,1	163,5	in thousands	15
					1999 = 100	16
					of which:	
0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	state owned enterprises	17
3,3	3,3	3,2	3,2	3,2	co-operatives	18
68,4	73,8	77,7	82,7	89,3	commercial companies	19
20,6	22,4	23,5	24,3	25,6	of which with foreign capital participation	20
52,2	52,8	52,5	52,2	53,5	civil law partnerships	21
					Natural persons conducting economic activity:	
443,2	453,7	471,1	462,5	487,0	in thousands	22
115,5	118,3	122,8	120,6	126,9	1999 = 100	23
857	874	905	886	929	per 10 thous. population	24
REGIONALNE^d						
ACCOUNTS^d						
.	255560	275375	293974	.	Gross domestic product:	
.	.	105,3	103,3	.	in million zlotys (current prices)	25
.	49350	53008	56383	.	previous year = 100 (constant prices)	26
					per capita in zł (current prices)	27
.	223571	241055	261220	.	Gross value added (current prices):	
.	43173	46401	50101	.	in million zlotys	28
					per capita in zł	29
.	128339	139383	153596	.	Gross disposable income in the households sector:	
.	.	104,5	106,6	.	in million zlotys (nominal)	30
.	24783	26830	29459	.	previous year = 100 (real)	31
					per capita in zł (nominal)	32

sunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika; obecnie podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2010 r., tj. łącznie z wartościami w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne działu „Rachunki regionalne”, ust. 12 na str. 341.
to data published in the previous edition of the Yearbook; now are given in comparable conditions with data for 2010, i.e. including value of previous editions of the Yearbook; see general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12 on page 341.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2010 R.
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY — stan w dniu 31 XII AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION — as of 31 XII						
Powierzchnia w km ² Total area in km ²	7780	12090	5763	517	5104	4304
Powiaty Powiats	7	10	7	—	6	7
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	1	2	1	1	—	—
Gminy Gminas	65	91	51	1	58	48
Miasta Towns	13	17	11	1	23	20
Miejscowości wiejskie Villages	1990	2694	1437	—	1226	1394
Sołectwa Village administration units	1681	2282	1097	—	1105	1154
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION						
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³ Water withdrawal for needs of the national economy and population in hm ³	59,9	620,2	1690,6	312,6	81,7	60,2
w tym — w % — na cele: of which — in % — for purposes of:						
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) production ^a (excluding agriculture, forestry and fishing)	44,3	88,3	97,5	64,9	3,9	13,5
eksploatacji sieci wodociągowej ^b exploitation water-line system ^b	53,4	5,8	1,6	35,1	75,3	56,3
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi: Industrial and municipal ^c waste water discharged into waters or into the ground:						
wymagające oczyszczania w hm ³ requiring treatment in hm ³	28,7	25,8	20,1	144,2	21,6	31,7
w tym oczyszczane w % of which treated in %	100,0	99,8	99,9	65,0	99,8	99,5
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^d (stan w dniu 31 XII): Municipal waste water treatment plants ^d (as of 31 XII):						
liczba number	70	64	42	5	48	50
przepustowość w dam ³ /d capacity in dam ³ /24 h	85,7	107,4	85,4	512,7	78,6	158,0
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^e w % ludności ogółem Population using waste water treatment plants ^e in % of total population	51,2	47,8	58,2	51,0	54,2	60,3
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t: Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:						
pyłowych particulates	1,2	0,9	1,5	1,0	0,3	0,4
gazowych gases	6945,2	3804,9	11322,8	6721,2	279,0	433,6

^a Z ujęć własnych. ^b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. ^c Dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. ^d Pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^e Na podstawie szacunków.

^a From own intakes. ^b Water withdrawal by intakes before entering the water system. ^c Data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. ^d On sewerage system. ^e Estimated data.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2010 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)						
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: <i>Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:</i>						
pyłowych..... <i>particulates</i>	66,6	99,7	99,8	99,8	87,8	91,0
gazowych (bez dwutlenku węgla)..... <i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	23,7	46,7	50,7	26,7	21,4	47,7
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t..... <i>Generated waste (during the year; excluding municipal waste) in thous. t</i>	337,6	730,7	1283,7	2133,1	824,2	244,8
w tym w %: <i>of which in %:</i>						
poddane odzyskowi..... <i>recovered</i>	82,1	83,3	57,2	31,6	94,7	86,7
nieuszkodliwione poprzez składowanie ^a <i>treated by landfilled^a</i>	15,2	10,8	32,6	61,2	2,6	10,1
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) w tys. t..... <i>Waste (excluding municipal waste) landfilled up to now (accumulated^b; end of year) in thous. t</i>	15,7	8111,3	28986,1	4808,5	34,1	143,6
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w mln zł: <i>Outlays on fixed assets (current prices) in mln zł:</i>						
służące ochronie środowiska..... <i>in environmental protection</i>	257,3	217,1	214,4	237,8	217,2	123,7
służące gospodarce wodnej..... <i>in water management</i>	52,0	42,3	39,7	263,2	145,4	54,9
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII): <i>Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):</i>						
w % powierzchni ogólnej..... <i>in % of total area</i>	43,6	14,2	26,1	23,6	43,1	37,5
na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	5450	2301	2425	71	2847	2124
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY						
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych: <i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>						
w liczbach bezwzględnych..... <i>in absolute numbers</i>	13682	17965	13627	57302	18859	18605
na 10 tys. ludności..... <i>per 10 thous. population</i>	220	240	219	334	245	246
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %..... <i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>	71,8	75,1	69,0	46,3	68,7	63,0

a Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. *b* Na terenach własnych zakładów.

a On own plant grounds and other land. *b* On own plant grounds.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2010 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
LUDNOŚĆ POPULATION						
Ludność (stan w dniu 31 XII) <i>Population (as of 31 XII)</i>	622621	746934	620142	1720398	772860	759956
w tym kobiety <i>of which females</i>	318865	376724	316399	929962	398193	395083
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII) <i>Females per 100 males (as of 31 XII)</i>	105,0	101,8	104,2	117,7	106,3	108,3
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) <i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>	80	62	108	3326	151	177
W % ogółu ludności (stan w dniu 31 XII) — ludność: <i>In % of total population (as of 31 XII) — population:</i>						
w miastach <i>in urban areas</i>	46,3	38,2	49,8	100,0	53,2	48,9
w wieku: <i>of age:</i>						
przedprodukcyjnym <i>pre-working</i>	20,1	21,1	19,9	15,0	20,9	19,5
produkcyjnym <i>working</i>	63,4	62,5	63,5	63,9	63,8	64,1
poprodukcyjnym <i>post-working</i>	16,5	16,5	16,6	21,1	15,3	16,4
Urodzenia żywe <i>Live births</i>	6783	8816	6973	19680	9656	8848
Zgony <i>Deaths</i>	6712	7877	6703	17668	7215	7214
w tym niemowląt <i>of which infant</i>	41	46	31	74	42	40
Przyrost naturalny <i>Natural increase</i>	71	939	270	2012	2441	1634
Saldo migracji na pobyt stały: <i>Net migration for permanent residence:</i>						
wewnętrznych <i>internal</i>	-1172	-1523	-1468	+3492	+6216	+7142
zagranicznych <i>international</i>	+38	+22	+26	+448	+39	+117
Na 1000 ludności: <i>Per 1000 population:</i>						
urodzenia żywe <i>live births</i>	10,85	11,78	11,16	11,51	12,61	11,77
zgony ^a <i>deaths^a</i>	10,74	10,52	10,73	10,33	9,42	9,60
przyrost naturalny <i>natural increase</i>	0,11	1,25	0,43	1,18	3,19	2,17
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały <i>internal and international net migration for perma- nent residence</i>	-1,81	-2,01	-2,31	+2,30	+8,17	+9,66
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych <i>Infant deaths per 1000 live births</i>	6,04	5,22	4,45	3,76	4,35	4,52

^a Łącznie ze zgonami niemowląt.
^a Including infant deaths.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2010 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES						
Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys. <i>Employed persons^{ab} (as of 31 XII) in thous.</i>	210,9	258,3	194,4	1052,2	225,5	284,3
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>agriculture, forestry and fishing</i>	57,4	99,0	62,1	5,1	36,1	41,1
przemysł i budownictwo <i>industry and construction</i>	54,4	52,3	44,4	154,1	69,8	70,2
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d ; transport i gospodarka magazynowa; zakwatero- wanie i gastronomia ^d ; informacja i komunikacja <i>trade; repair of motor vehicles^d; transportation and storage; accommodation and catering^d; informa- tion and communication</i>	43,2	48,4	36,8	364,4	58,4	99,4
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^d <i>financial and insurance activities; real estate activities</i>	4,9	4,5	4,0	119,1	6,5	8,8
pozostałe usługi ^e <i>other services^e</i>	51,0	54,1	47,0	409,5	54,8	64,8
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys. <i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>	41,0	44,4	61,5	38,6	28,6	24,2
w tym kobiety <i>of which women</i>	20,4	22,1	29,5	18,5	13,0	11,7
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII): <i>In % of registered unemployed (as of 31 XII):</i>						
w wieku do 25 lat <i>aged up to 25 years</i>	21,5	27,4	20,5	8,9	20,5	18,5
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok <i>out of work for longer than 1 year</i>	31,2	34,4	40,4	37,7	28,0	28,6
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w % <i>Registered unemployment rate^b (as of 31 XII) in %</i>	16,3	14,7	24,0	3,5	11,3	7,9
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^d w zł ... <i>Average monthly gross wages and salaries^d in zł</i>	3366,54	2950,04	3054,40	4694,47	3209,11	3657,19
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS						
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km: <i>Distribution network (as of 31 XII) in km:</i>						
wodociągowej <i>water-line</i>	9951,5	9894,6	5449,2	2097,1	5914,6	6769,3
kanalizacyjnej ^e <i>sewerage^e</i>	1137,6	1600,3	1535,4	1936,0	1786,1	2500,6
gazowej <i>gas-line</i>	793,3	991,5	1077,2	2711,8	2906,3	3981,1
Przylączka prowadzące do budynków mieszkalnych (stan w dniu 31 XII): <i>Connections leading to residential buildings (as of 31 XII):</i>						
wodociągowe <i>water-line system</i>	109896	138416	101956	56708	123111	145200
kanalizacyjne <i>sewerage system</i>	28522	40529	32382	34780	51142	73562
gazowe ^f <i>gas-line system^f</i>	18811	21287	27498	93580	83548	107679

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. *b* Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. *c* Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1) na str. 20. *d* Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. *e* Łącznie z kolektorami. *f* Łącznie z przyłączami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych.

a By actual workplace and kind of activity. *b* Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated on the basis of the results of the Agricultural Census 2010. *c* See general notes to the Yearbook, item 2, point 1) on page 20. *d* Excluding economic entities employing up to 9 persons. *e* Including collectors. *f* Including with connections leading to non-residential buildings.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2010 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)						
Zużycie w gospodarstwach domowych: Consumption in households:						
wody z wodociągów w hm ³ water from water-line system in hm ³	20,7	22,1	17,9	81,8	20,3	26,0
energii elektrycznej w miastach w GWh electricity in urban areas in GWh	204,6	206,8	215,1	1676,9	405,0	393,8
gazu z sieci ^a w hm ³ gas from gas-line system ^a in hm ³	35,6	35,5	47,3	318,9	163,6	250,6
Zasoby mieszkaniowe ^b (stan w dniu 31 XII): Dwelling stocks ^b (as of 31 XII):						
mieszkania w tys. dwellings in thous.	204,3	239,7	204,9	831,0	268,6	278,8
izby w tys. rooms in thous.	777,5	943,9	724,8	2594,5	1045,3	1068,1
powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ² usable floor space of dwellings in thous. m ²	14859,0	18735,9	14279,5	48198,3	21414,4	23043,1
przeciętna liczba izb w mieszkaniu average number of rooms per dwelling	3,80	3,94	3,54	3,12	3,89	3,83
przeciętna liczba osób na 1 izbę average number of persons per room	0,80	0,79	0,86	0,66	0,74	0,71
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average usable floor space of dwelling in m ²	72,7	78,2	69,7	58,0	79,7	82,6
Mieszkania oddane do użytkowania: Dwellings completed:						
mieszkania dwellings	1752	2237	2103	12462	5017	5390
izby rooms	7884	10524	9074	36800	23764	27932
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² usable floor space of dwellings in m ²	185695	245380	205410	919133	595806	811909
EDUKACJA ^c I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^c — as of beginning of the school year						
Szkoły dla dzieci i młodzieży ^d : Schools for children and youth ^d :						
podstawowe primary	261	417	257	253	273	214
gimnazja lower secondary	122	178	96	184	144	119
zasadnicze zawodowe basic vocational	24	40	23	21	23	17
licea ogólnokształcące ^e general secondary ^e	50	47	41	143	36	46
licea profilowane specialized secondary	12	20	9	11	16	12
technika ^f technical secondary ^f	36	44	39	59	28	28

^a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^b Na podstawie bilansu. ^c Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 179. ^d Bez szkół specjalnych. ^e, ^f Łącznie z: ^e — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^f — technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^b Based on balance. ^c See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 179. ^d Excluding special schools. ^e, ^f Including: ^e — supplementary general secondary schools, ^f — technical supplementary schools as well as general art schools leading to professional certification.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2010 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE — stan na początku roku szkolnego (dok.) EDUCATION ^a — as of beginning of the school year (cont.)						
Szkoły policealne ^b Post-secondary schools ^b	63	59	39	115	15	21
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w wieku 6 lat..... Children attending pre-primary education establish- ments aged 6	5142	6803	5468	10993	7687	7276
Uczniowie w szkołach dla dzieci i młodzieży ^b : Pupils and students of schools for children and youth ^b :						
podstawowych..... primary	38859	48453	37880	79643	50286	46526
gimnazjach..... lower secondary	22948	28888	22194	38011	26243	23507
zasadniczych zawodowych..... basic vocational	3753	4311	3944	2434	3201	2047
liceach ogólnokształcących ^c general secondary ^c	12258	14150	11232	40546	9301	8825
liceach profilowanych..... specialized secondary	1386	2053	606	1013	1330	664
technikach ^d technical secondary ^d	9218	12518	9335	15530	7283	6016
Uczniowie szkół policealnych ^b Post-secondary schools students ^b	4968	5156	3646	14683	1728	1977
Dzieci w przedszkolach ^e na 100 miejsc..... Children attending nursery schools ^e per 100 places	102	102	98	95	96	94
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA — stan w dniu 31 XII HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE — as of 31 XII						
Liczba ludności na: Population per:						
łóżko w szpitalach ogólnych..... bed in general hospitals	202	256	256	166	311	259
podmiot ambulatoryjnej opieki zdrowotnej ^f provider of out-patient health care ^f	1904	1638	1879	2267	2928	2695
aptekę ogólnodostępną ^g public pharmacy ^g	3966	3931	3975	3072	3734	3535
Domy i zakłady pomocy społecznej: Social welfare homes and facilities:						
placówki (bez filii)..... centres (excluding subbranches)	22	29	19	51	49	45
miejsca (z filiami)..... places (with subbranches)	1916	2210	1545	3851	2104	2922

^a Patrz uwagi ogólne działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 179. ^b Bez szkół specjalnych. ^c, ^d Łącznie z: ^c — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^d — technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^e Łącznie z zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi. ^f Ambulatoryjne zakłady opieki zdrowotnej, łącznie z praktykami lekarskimi. ^g Patrz uwagi ogólne działu „Ochrona zdrowia i opieka społeczna”, ust. 10 na str. 209.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 179. ^b Excluding special schools. ^c, ^d Including: ^c — supplementary general secondary schools, ^d — technical supplementary schools as well as general art schools leading to professional certification. ^e Including pre-primary education groups and pre-primary points. ^f Out-patient health care institutions including medical practices. ^g See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 10 on page 209.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2010 R. (cd.)

SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-plocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM						
Księgozbiór bibliotek publicznych (z filiami; stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol. <i>Public libraries collection (with branches; as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	3677	4138	2804	3589	2728	2407
Czytelnicy ^a bibliotek publicznych (z filiami) na 1000 ludności <i>Public library borrowers^a (with branches) per 1000 population</i>	170	138	124	268	140	135
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności <i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	5,8	4,3	2,5	17,4	1,4	5,1
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności <i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	588	430	527	3812	70	663
Liczba ludności na 1 miejsce na widowni w stałych salach w teatrach i instytucjach muzycznych <i>Population per seat in fixed halls theatres and music institutions</i>	607	x	566	111	x	1357
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII) <i>Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)</i>	52	57	45	117	73	61
w tym obiekty hotelowe ^b <i>of which hotels and similar establishments^b</i>	29	28	22	86	39	47
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) <i>Number of beds (as of 31 VII)</i>	2896	4238	2507	23858	6318	3549
w tym obiekty hotelowe ^b <i>of which hotels and similar establishments^b</i>	1530	1196	1128	20493	2861	2990
Udzielone noclegi <i>Nights spent (overnight stay)</i>	183275	228804	192868	4021082	546014	400953
w tym obiekty hotelowe ^b <i>of which hotels and similar establishments^b</i>	130828	114766	110647	3509560	246129	341482
Korzystający z noclegów <i>Tourists accommodated</i>	90437	106538	86268	2359212	300114	244709
w tym turyści zagraniczni <i>of which foreign tourists</i>	6350	9797	7186	833296	13415	24510
w tym obiekty hotelowe ^b <i>of which hotels and similar establishments^b</i>	70856	70933	61321	2164298	163463	229768

^a Łącznie z punktami bibliotecznymi. ^b Dotyczy: hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych.

a Including library points. b Concern: hotels, motels, boarding houses and similar establishments.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2010 R. (cd.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
LEŚNICTWO FORESTRY						
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	132,0	316,9	150,2	7,1	142,2	72,4
<i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>						
w tym lasy	130,1	312,7	147,7	7,0	140,1	71,2
<i>of which forests</i>						
las publiczne	82,4	168,3	89,0	4,3	72,9	50,3
<i>public forests</i>						
las prywatne	49,6	148,5	61,2	2,8	69,3	22,0
<i>private forests</i>						
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	16,7	25,9	25,6	13,5	27,5	16,5
<i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>						
Zalesienia w ha	240,5	357,7	91,3	—	24,2	2,4
<i>Afforestations in ha</i>						
PRZEMYSŁ INDUSTRY						
Produkcja sprzedana przemysłu ^a (ceny bieżące): <i>Sold production of industry^a (current prices):</i>						
w milionach złotych	49411,2	9955,8	7831,1	84908,3	12477,7	20886,3
<i>in million zlotys</i>						
na 1 mieszkańca w zł	79282	13325	12612	49456	16235	27639
<i>per capita in zł</i>						
TRANSPORT — stan w dniu 31 XII TRANSPORT — as of 31 XII						
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km: <i>Hard surface public roads (urban and non-urban) in km:</i>						
powiatowe	3027,9	4299,9	2134,8	522,5	1809,8	1795,0
<i>powiat</i>						
gminne	2637,0	3614,3	2037,8	1364,1	2379,1	2731,5
<i>gmina</i>						
HANDEL TRADE						
Targowiska: <i>Marketplaces:</i>						
stałe (stan w dniu 31 XII)	55	66	38	55	55	42
<i>permanent (as of 31 XII)</i>						
sezonowe ^b (w ciągu roku)	25	27	61	642	63	54
<i>seasonal^b (during the year)</i>						
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS						
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^{ac} (ceny bieżące): <i>Investment outlays in enterprises^{ac} (current prices):</i>						
w milionach złotych	2147,9	1348,4	873,9	19618,6	1982,6	2290,4
<i>in million zlotys</i>						
na 1 mieszkańca w zł	3446	1805	1407	11427	2580	3031
<i>per capita in zł</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo. ^c Według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Number of marketplaces or places located on streets and squares opened periodically. ^c According to investment location.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (NTS 3) W 2010 R. (dok.)
SELECTED DATA BY VOIVODSHIP SUBREGIONS (NTS 3) IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ciechanow- sko-płocki	Ostrołęcko- -siedlecki	Radomski	M.st. Warszawa	Warszawski wschodni	Warszawski zachodni
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS (cont.)						
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębior- stwach ^{ab} (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewi- dencyjne): Gross value of fixed assets in enterprises ^{ab} (as of 31 XII; current book-keeping prices):						
w milionach złotych..... in million zlotys	27086,9	14179,3	12270,6	244207,2	14414,9	43006,3
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	43505	18983	19787	141948	18651	56590
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON ^c — stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER ^c — as of 31 XII						
Ogółem Total	45540	56966	51886	344261	80894	101465
osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej..... legal persons and organizational units without legal personality	9216	10789	9798	125129	15234	23894
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodar- czą..... natural persons conducting economic activity	36324	46177	42088	219132	65660	77571
Na 10 tys. ludności Per 10 thous. population	731	763	837	2001	1047	1335
osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej..... legal persons and organizational units without legal personality	148	144	158	727	197	314
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodar- czą..... natural persons conducting economic activity	583	618	679	1274	850	1021
RACHUNKI REGIONALNE W 2009 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2009						
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): Gross domestic product (current prices):						
w milionach złotych..... in million zlotys	24015	19564	16270	180287	21829	32009
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	38476	26153	26163	105340	28694	42819
Wartość dodana brutto (ceny bieżące): Gross value added (current prices):						
w milionach złotych..... in million zlotys	21339	17385	14458	160200	19397	28442
na 1 pracującego ^d w zł..... per 1 employed person ^d in zł	97887	67554	71039	142855	83674	96387

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Według siedziby jednostki lokalnej. ^c Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^d Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących (bez pracujących w „szarej gospodarce”); dane dotyczące pracujących opracowano uwzględniając w obliczeniach pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b According to local unit. ^c Excluding persons tending private farms in agriculture. ^d For calculations the average number of employed persons was applied (excluding persons working in the “hidden economy”); data concerning employed persons were compiled including the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 in calculations of employed persons on private farms in agriculture.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION OF MAZOWIECKIE VOIVODSHIP IN 2010

As of 31 XII

WARSZAWA

stolica państwa i województwa
capital city of country and voivodship

RADOM

miasta na prawach powiatu
cities with powiat status

Zwolen

siedziby władz powiatów
residences of a powiat authorities

— granica województwa
voivodship border

— granice powiatów
powiat borders

— granice gmin
gmina borders

**PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO WEDŁUG NOMENKLATURY
JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NTS)**

Stan w dniu 31 XII 2010 r.

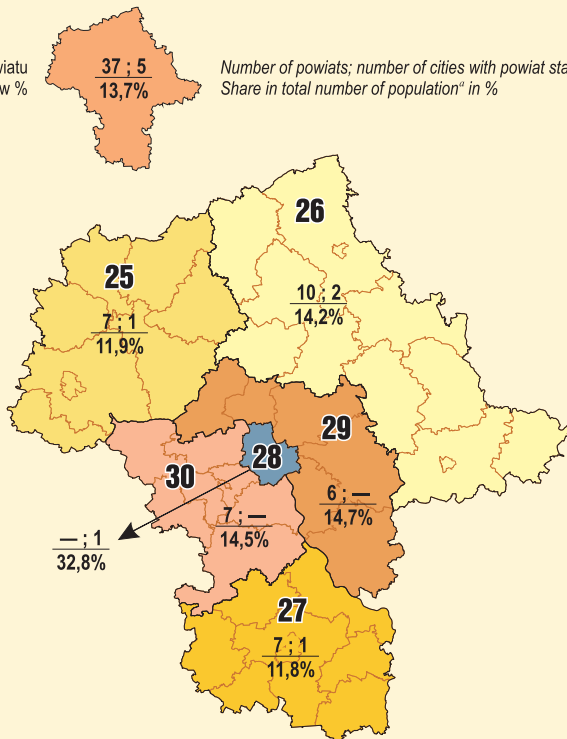
*DIVISION OF THE MAZOWIECKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO
THE NOMENCLATURE OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICAL PURPOSES (NTS)*

As of 31 XII 2010

Liczba powiatów; liczba miast na prawach powiatu
Udział w ogólnej liczbie ludności* w %

37 ; 5
13,7%

*Number of powiats; number of cities with powiat status
Share in total number of population* in %*

**PODREGIONY (NTS 3):
SUBREGIONS (NTS 3):**

25 ciechanowsko-płocki

Powiaty *Powiats* (NTS 4):

- ciechanowski (9)
- gostyński (5)
- mławski (10)
- płocki (15)
- płoński (12)
- sierpecki (7)
- żuromiński (6)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4):

City with powiat status (NTS 4):

- Płock (1)

26 ostrołęcko-siedlecki

Powiaty *Powiats* (NTS 4):

- łosicki (6)
- makowski (10)
- ostrołęcki (11)
- ostrowski (11)
- przasnyski (7)
- pułtowski (7)
- siedlecki (13)
- sokołowski (9)
- węgrowski (9)
- wyszkowski (6)

Miasta na prawach powiatu (NTS 4):

Cities with powiat status (NTS 4):

- Ostrołęka (1)
- Siedlce (1)

27 radomski

Powiaty *Powiats* (NTS 4):

- białobrzezski (6)
- kozienicki (7)
- lipski (6)
- przysuski (8)
- radomski (13)
- szydlowiecki (5)
- zwoleński (5)

Miasto na prawach powiatu (NTS 4):

City with powiat status (NTS 4):

- Radom (1)

28 m.st. Warszawa

Miasto na prawach powiatu (NTS 4):

City with powiat status (NTS 4):

- m.st. Warszawa (1; 18)
- Capital City Warszawa*

29 warszawski wschodni

Powiaty *Powiats* (NTS 4):

- garwoliński (14)
- legionowski (5)
- miński (13)
- nowodworski (6)
- otwocki (8)
- wołomiński (12)

30 warszawski zachodni

Powiaty *Powiats* (NTS 4):

- grodziski (6)
- grójcecki (10)
- piaseczyński (6)
- pruszkowski (6)
- sochaczewski (8)
- warszawski zachodni (7)
- żyrardowski (5)

W nawiasach podano liczbę gmin (NTS 5), dla m.st. Warszawy również liczbę dzielnic.

Number of gminas (NTS 5) is given in parentheses, for Capital City Warszawa number of districts as well.

a Odpowiednio: dla województwa — udział w kraju, dla podregionów — udział w województwie.

a Respectively: for voivodship — share in country, for subregions — share in voivodship.

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	gm. w. Łyse	53°28'55"	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	gm. w. Sienno	51°00'47"	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	gm. w. Gostynin	19°15'33"	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	gm. w. Samaki	23°07'42"	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	2°28'08"	274,7	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	3°52'09"	263,2	<i>from west to east</i>

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2010 R.
Stan w dniu 31 XII
AREA AND BORDERS IN 2010
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	35558	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy ^a w km	1669	100,0	<i>Length of borders^a in km</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
warmińsko-mazurskim	218	13,1	<i>warmińsko-mazurskie</i>
podlaskim	358	21,4	<i>podlaskie</i>
lubelskim	372	22,3	<i>lubelskie</i>
świętokrzyskim	203	12,2	<i>świętokrzyskie</i>
łódzkim	323	19,3	<i>łódzkie</i>
kujawsko-pomorskim	195	11,7	<i>kujawsko-pomorskie</i>

^a Systematyczna weryfikacja przebiegu granic (pozyskiwanie bardziej szczegółowych danych); długości mogą ulegać dalszym zmianom, gdyż dane są nieostateczne.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a Systematic verification of borders (gathering of more detailed data); lengths may change, because the data are preliminary.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina Gmina	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above sea level in m	SPECIFICATION
Najwyższy położony punkt — na północny- wschód od wsi Ciechostowice i połuo- dniowy-wschód od wsi Hucisko.....	gm. m-w. Szydłowiec	408	Highest point — north-east of the village Ciechostowice and south-east of the village Hucisko
Najniższy położony punkt — na terenie osiedla Radziwie.....	gm. m. Plock	53	Lowest point — within the settlement Radziwie

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.
Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 4. WIĘKSZE RZEKI^a
PRINCIPAL RIVERS^a

RZEKI ^b RIVERS ^b	Długość w km Length in km		Odbiornik ^c Recipient ^c	Powierzchnia zlewni w km ² Drainage basin area in km ²	
	ogółem total	w tym w województwie of which in voivodship		ogółem total	w tym w województwie ^d of which in voivodship ^d
Wisła.....	1070,0	320,0	Morze Bałtyckie Baltic Sea	194424,0	35598,0
Ilżanka.....	76,8	76,8	Wisła	1127,4	993,1
Zagożdżonka.....	39,9	39,9	Wisła	568,5	568,5
Radomka.....	107,0	91,6	Wisła	2109,5	2079,0
Szabasówka.....	22,8	22,8	Radomka	561,4	561,4
Pilica.....	319,0	91,0	Wisła	9273,0	1750,0
Świder.....	89,1	73,9	Wisła	1149,8	962,5
Jeziorka.....	66,3	66,3	Wisła	811,7	805,2
Narew.....	484,0	160,1	Wisła	75175,0	18720,0
Omulew.....	113,7	78,5	Narew	2053,0	793,8
Orz.....	54,3	53,2	Narew	608,8	582,0
Orzyc.....	145,9	129,4	Narew	2144,0	1687,0
Bug.....	772,0	193,4	Narew	39284,1	6495,0
Liwiec.....	126,2	126,2	Bug	2779,0	2739,0
Wkra.....	249,1	177,1	Narew	5322,0	4407,0
Mławka.....	43,4	32,9	Wkra	675,5	567,1
Łydynia.....	72,0	72,0	Wkra	688,1	688,1
Racążnica.....	56,9	56,9	Wkra	618,5	618,5
Sona.....	67,3	67,3	Wkra	528,0	528,0
Bzura.....	166,2	42,0	Wisła	7787,5	2700,0
Pisia Gagolina.....	58,5	58,5	Bzura	501,7	501,7
Utrata.....	76,5	76,5	Bzura	792,0	784,7
Skra Prawa.....	113,9	105,2	Wisła	1704,0	1295,0

^a O powierzchni zlewni w województwie mazowieckim powyżej 500 km². ^b Uszeregowane w porządku hydrograficznym. ^c Rzeka lub zbiornik wodny, do którego uchodzi dopływ. ^d Powierzchnię zlewni w województwie mazowieckim obliczono według mapy w skali 1:500000 „Podział hydrograficzny Polski”.

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

^a Of drainage basin area in Mazowieckie voivodship bigger than 500 km². ^b Listed according to hydrographic order. ^c River or reservoir into which the water flows. ^d Drainage basin area in Mazowieckie voivodship was calculated according to 1:500000 of scale map "Hydrographic division of Poland".

Source: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Warsaw.

TABL. 5. **WIĘKSZE JEZIORA**
PRINCIPAL LAKES

JEZIORA LAKES	Polożenie <i>Placement</i>		Powierzchnia ^a w ha <i>Area^a</i> <i>in ha</i>	Głębokość maksymalna w m <i>Maximum depth</i> <i>in m</i>	Objętość w tys. m ³ <i>Capacity</i> <i>in thous. m³</i>
	dorzecze <i>drainage basin</i>	powiat <i>powiat</i>			
Białe	Skrwa Lewa	gostyniński	150,2	31,5	14885
Ciechomicke	Kanał Dobrzykowski	plocki	47,1	8,2	2201
Górskie.....	Kanał Dobrzykowski	plocki	45,0	7,2	1419
Lucieńskie.....	Skrwa Lewa	gostyniński	203,3	20,0	17015
Łąckie Duże.....	Kanał Dobrzykowski	plocki	55,5	4,7	1665
Przytomne.....	Rakutówka	gostyniński	38,5	8,2	1551
Sumino.....	Skrwa Lewa	gostyniński	35,6	7,0	1200
Szczutowskie.....	Skrwa Prawa	sierpecki	101,0	4,4	1689
Urszulewskie.....	Skrwa Prawa	sierpecki	308,1	6,2	7792
Zdworskie.....	Kanał Dobrzykowski	plocki	355,4	5,0	7556

^a Zwierciadła wody i wysp na jeziorze.

Źródło: dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

^a *Water and island lake level.*

S o u r c e: data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in Warsaw.

TABL. 6. **DANE STACJI METEOROLOGICZNEJ WARSZAWA**
DATA OF METEOROLOGICAL STATION WARSZAWA

LATA YEARS	Średnia temperatura powietrza w °C <i>Average air temperature in °C</i>	Roczne sumy opadów w mm <i>Total annual precipitation in mm</i>	Średnia prędkość wiatru w m/s <i>Average wind velocity in m/s</i>	Usłonecznienie w h <i>Insolation in h</i>	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a <i>Average cloudiness in octants^a</i>
2000	9,6	524	3,8	2282	5,1
2005	8,6	490	3,8	2460	4,9
2009	8,9	652	3,0	2258	5,2
2010	8,0	798	3,2	2204	5,3

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a *Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).*

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie geodezyjnym i kierunkach wykonywania powierzchni województwa** ujmowane są według form wladania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I—III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV—VI wytworzone z gleb organicznych. Do 2008 r., zgodnie z art. 12, ust. 15 ustawy, rada gminy mogła podjąć uchwałę o objęciu ochroną na jej obszarze również gruntów rolnych zaliczonych do klas bonitacyjnych IV, IVa, IVb wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolnej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI — najniższą.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **geodesic status and directions in voivodship land use** is classified according to ownership and register groups, of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previous was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (unified text: Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266 with later amendments), which protects all agricultural land included in quality classes I—III, as well as agricultural land included in quality classes IV—VI, comprised of organic soils. Until 2008, in accordance with Art. 12, item 15 of the Law, a gmina council might also resolve to protect agricultural land of IV, IVa, IVb quality classes, originating from mineral-derived soils and located within the gmina. Since 2009 the provisions of the Law do not apply to agricultural land located within the administrative borders of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)” — jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napelnianie i uzupełnianie stawów rybnych” — jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” — wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Informacje o ocenie sanitarnej wodociągów oraz o jakości wody pobieranej z tych urządzeń opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonywanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Na podstawie wyników analiz fizyko-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń — dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym).

5. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnię ścieków**.

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, forestry and fishing)” — organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines and construction facilities, which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds” — agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” — all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces etc.).

4. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks as well as the quality of water drawn from these facilities is compiled in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 29 III 2007 regarding the quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417 with later amendments); data are compiled on the basis of the results of field and laboratory tests conducted by sanitary-epidemiological stations. On the basis of results of physical-chemical analyses and bacteriological tests, two categories of facilities — supplying good water (i.e., meeting sanitary requirements) and supplying bad water (i.e., not meeting sanitary requirements) are distinguished.

5. Data regarding waste water concern waste water discharged into waters or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding **equipment of waste water treatment plants** concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground or sewerage system of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,

— temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogennych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoelektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów, albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego, w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

6. Informacje o źródłach i wielkości **emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza** oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz.U. Nr 7, poz. 40 z późn. zm.).

— the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated waste water** concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from waste water.

Increased biogen removal (disposal) from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal waste water treatment plants** concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

Note. Since 2003 municipal chemical waste water treatment plants were classified as treatment plants with increased biogen removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning **the population using waste water treatment plants** is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste.

6. Information regarding the sources and amounts of **industrial atmospheric pollutant emissions** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych.

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hald, składowisk, w toku przeładunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględnyymi wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach opracowane zostały od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r., a za lata 2000 i 2001 — na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów lub nagromadziły 1 mln t i więcej odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Unieszkodliwianiem odpadów jest także składowanie odpadów.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40 with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which, i.a. assures comparability of data may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

*Data regarding **particulate emission** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.*

*Data regarding **gas emission** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants.*

Data regarding particulate and gas emission include organized emission (from technological and heating facilities) and disorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls etc.).

*Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gas pollutants** was calculated and presented **with exclusion of carbon dioxide emission**.*

*The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.*

7. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Law on Waste, dated 27 IV 2001 (unified text: Journal of Laws 2007 No. 39, item 251 with later amendments), which the holder discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste was compiled since 2002 on the basis of a catalogue of waste based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002 and for the years 2000 and 2001 — on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue.

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment. Storing waste is also a method of rendering waste harmless.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, haldy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zreultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez m.in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody. W ramach wyżej wymienionych form ochrony przyrody znajduje się ta część obszarów objętych od 2005 r. programem „sieci obszarów Natura 2000”, która mieści się w granicach obszarów prawnie chronionych.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.). Formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Parki narodowe obejmują obszary wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Parki narodowe tworzy się w celu zachowania różnorodności biologicznej, zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej i walorów krajobrazowych, przywrócenia właściwego stanu zasobów i składników przyrody oraz odtworzenia zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin, siedlisk zwierząt lub siedlisk grzybów.

Rezerваты przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możli-

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Nature protection consists in maintaining, sustainable utilisation and renovation of nature resources, objects and elements (among others, plants, animals and fungi originally existing in environment as well as subjected to species protection, wandering and migratory animals, habitats); forms of nature protection are: national parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, documentation sites, ecological arable lands, landscape-nature complexes, monuments of nature. The above mentioned forms of nature protection include the part of the areas covered from 2005 within the “network of areas Natura 2000” which are located in the legally protected areas.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Law on Nature Protection, dated 16 IV 2004 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 151, item 1220 with later amendments). The forms are created by way of the decree of the Council of Ministers, the regulation of regional director for environmental protection, the resolution of voivodship regional council or gmina council.

National parks include protected areas distinguishing for particular natural, scientific, social, cultural and educational values, of the area of at least 1000 ha, where all nature elements and specific landscape features are protected.

National parks are created to preserve biodiversity, resources, formations and elements of inanimate nature and landscape features, restore a proper state of resources and elements of nature, reconstruct distorted natural habitats of plants, animals or fungi.

Nature reserves include areas having essential value for the environmental, scientific, cultural and landscape reasons in natural or slightly changed state — ecosystems, refuges and natural sites. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable

wość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, glazy narzutowe oraz jaskinie.

9. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska; spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

10. Dane o nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz.U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Ecological arable lands are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

9. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from the: payments for use of the natural environment, (i.e.: payments collected for releasing air pollutants, landfilling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or the ground); fines for violating environmental protection requirements; repayments of loans granted for investors; payments for exclusion of agricultural land from production as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration.

10. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

TABL. 1 (7). **STAN GEODEZYJNY I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS AND USE OF VOIVODSHIP LAND
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011		SPECIFICATION
	w ha in ha	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do roku 2010 increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2010		
Powierzchnia ogólna	3555847	3555847	—	Total area
Użytki rolne	2445710	2437791	-7919	<i>Agricultural land</i>
grunty orne	1731356	1723540	-7816	<i>arable land</i>
sady	83513	84054	+541	<i>orchards</i>
łąki trwałe	280438	280052	-386	<i>permanent meadows</i>
pastwiska trwałe	249541	248780	-761	<i>permanent pastures</i>
grunty rolne zabudowane	78447	79068	+621	<i>agricultural built-up areas</i>
grunty pod stawami	4852	4957	+105	<i>lands under ponds</i>
grunty pod rowami	17563	17340	-223	<i>lands under ditches</i>
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	839091	844734	+5643	<i>Forest land as well as woody and bushy land</i>
las	804912	808810	+3898	<i>forests</i>
grunty zadrzewione i zakrzewione	34179	35924	+1745	<i>woody and bushy land</i>
Grunty pod wodami powierzchniowymi	41003	41162	+159	<i>Lands under surface waters</i>
płynącymi	37528	37720	+192	<i>flowing</i>
stojącymi	3475	3442	-33	<i>standing</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane...	184689	187802	+3113	<i>Built-up and urbanized areas</i>
tereny mieszkaniowe	42902	44459	+1557	<i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	11020	11119	+99	<i>industrial areas</i>
tereny inne zabudowane	17635	18487	+852	<i>other built-up areas</i>
tereny zurbanizowane niezabudo- wane	5559	5514	-45	<i>urbanized non- built-up areas</i>
tereny rekreacji i wypoczynku	5022	5028	+6	<i>recreational areas</i>
tereny komunikacyjne	102102	102730	+628	<i>transport areas</i>
drogi	89576	89836	+260	<i>roads</i>
kolejowe	10603	10586	-17	<i>railway</i>
inne	1923	2308	+385	<i>others</i>
użytki kopalne	449	465	+16	<i>minerals</i>
Użytki ekologiczne	1734	1551	-183	<i>Ecological arable lands</i>
Nie użytki	35721	35491	-230	<i>Wasteland</i>
Tereny różne	7899	7316	-583	<i>Miscellaneous land</i>

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (8). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w ha in ha				
OGÓŁEM	382	305	217	197	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Użytki rolne	159	164	119	91	Agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
mineralne: I—II.....	15	12	2	3	mineral: I—II
III.....	99	86	71	61	III
IV.....	35	54	28	19	IV
organiczne: IV.....	1	6	8	3	organic: IV
V—VI.....	9	6	10	5	V—VI
Inne grunty rolne	148	101	54	76	Other agricultural land
Grunty leśne	75	40	44	30	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe.....	180	146	120	108	Residential areas
Na tereny przemysłowe.....	38	54	24	17	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne.....	40	6	7	8	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne.....	58	13	7	30	Minerals
Pod zbiorniki wodne.....	12	—	—	—	Water reservoirs
Na inne cele.....	54	86	59	34	Other purposes

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Źródło: w zakresie wyłączonych w trybie przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych: gruntów rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, gruntów leśnych — dane Ministerstwa Środowiska.

^a According to the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

Source: in regard to designated land according to the legal regulations on the protection of agricultural and forest land: agricultural land — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development, forest land — data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 (9). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w ha in ha				
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII).....	5061	4273	4094	4007	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane.....	5011	4244	4055	3755	devastated
zdegradowane.....	50	29	39	252	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane.....	132	32	61	56	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze.....	13	28	47	29	agricultural
leśne.....	3	4	14	18	forest
zagospodarowane.....	14	18	22	42	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (10). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³					
O G Ó Ł E M	2393,3	2752,7	2820,0	2825,3	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) — z ujęć własnych.....	1967,8	2356,3	2422,7	2436,1	86,2	Production (excluding agriculture, forestry and fishing) — from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	1927,8	2323,3	2397,0	2410,3	85,3	surface
podziemne	39,9	31,9	25,1	25,1	0,9	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	98,8	98,3	98,3	89,9	3,2	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	326,7	298,2	299,1	299,3	10,6	Exploitation water-line system ^a
wody: powierzchniowe.....	200,5	159,0	146,8	145,4	5,1	waters: surface
podziemne	126,2	139,1	152,3	153,9	5,4	underground

^a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

^a Water withdrawn by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (11). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	w odsetkach in percent	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³					
O G Ó Ł E M	2312,4	2695,1	2756,0	2764,5	100,0	TOTAL
Przemysł.....	1962,7	2354,6	2421,1	2434,2	88,0	Industry
w tym na cele produkcyjne	1950,3	2344,3	2400,3	2417,1	87,4	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	98,8	98,3	98,3	89,9	3,3	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	250,9	242,3	236,6	240,5	8,7	Exploitation water-line system ^b

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe z wodociągów stanowiących własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

^a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fish ponds. ^b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (12). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIENIŃ W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING UP FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^a w ha.....	16058	12543	13204	11411	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha.....	3162	3137	3352	3188	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	98754	98263	98258	89885	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	32072	31649	27502	23957	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha.....	2,0	2,5	2,1	2,1	per 1 ha
do napelniania i uzupełniania stawów rybnych.....	66682	66614	70756	65928	for filling and completing fish ponds
na 1 ha.....	21,1	21,2	21,1	20,7	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. *b* O powierzchni co najmniej 10 ha. *c* Łącznie z poborem do nawodnień ścieków.
a Area of 20 ha and more. *b* Area of 10 ha and more. *c* Including water withdrawal for waste waters irrigation.

TABL. 7 (13). **JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA^a W 2010 R.**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^b — w % ludności korzystającej z wodociągów — zaopatrywana w wodę Population ^b — in % of population using waterworks — supplied with water		SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym meeting sanitary requirements	nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym non meeting sanitary requirements	
Wodociągi ^c o wydajności w m ³ /d:			Waterworks ^c with a capacity of m ³ /24 h:
poniżej 100.....		91,0	9,0 below 100
100— 1000.....		92,0	8,0 100— 1000
1001— 10000.....		94,0	6,0 1001— 10000
10001—100000.....		47,5	52,5 10001—100000
powyżej 100000.....		95,5	4,5 over 100000

a Patrz uwagi ogólne, ust.4 na str. 63. *b* Według szacunków. *c* Prowadzące zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę.
 Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a See general notes, item 4 on page 63. *b* Estimated data. *c* Providing collective water supply of the population.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 (14). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE^a ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL^a WASTE WATER DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE
GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w hm ³		in hm ³	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	2165,2	2524,2	2583,8	2637,4	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^b	1916,9	2314,0	2390,0	2403,3	91,1	discharged directly by plants ^b
w tym wody chłodnicze.....	1883,2	2284,9	2354,7	2365,2	89,7	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	248,3	210,2	193,8	234,1	8,9	discharged by sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczenia ..	282,0	239,4	229,2	272,2	10,3	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane	184,0	171,2	204,8	221,4	8,4	treated
mechanicznie	6,7	3,6	3,8	4,0	0,2	mechanically
chemicznie ^c	1,2	0,8	5,3	5,5	0,2	chemically ^c
biologicznie.....	157,0	72,0	63,8	54,6	2,1	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	19,2	94,9	132,0	157,4	6,0	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	98,0	68,2	24,4	50,8	1,9	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów.....	2,3	0,9	0,5	0,3	0,0	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	95,7	67,3	23,9	50,5	1,9	discharged by sewerage system

^a W 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. ^α Łączenie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^c Od 2003 r. dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

^a In 2010 data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. ^b Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as building constructions, and waste water. ^c Since 2003 refers only to industrial waste water.

TABL. 9 (15). JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA
ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER
TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2009	2010	ENTITIES
OGÓŁEM	359	339	275	272	TOTAL
Odprowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi.....	172	146	130	131	Discharging waste water directly into surface waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	148	130	117	115	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości	137	121	112	110	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	11	9	5	5	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków.....	24	16	13	16	not possessing waste water treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	187	193	145	141	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste waters treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.
^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants.

TABL. 10 (16). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Mechanical</i>	Chemiczne <i>Chemical</i>	Biologiczne <i>Biological</i>	Z podwyż- szonym usuwaniam biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial waste water treatment plants
Liczba..... 2000	155	25	6	122	2	<i>Number</i>
2005	144	15	5	116	8	
2009	134	12	9	104	9	
2010	129	11	8	101	9	
Przepustowość w dam ³ /d 2000	439,5	154,4	44,8	238,7	1,7	<i>Capacity in dam³/24 h</i>
2005	334,9	60,4	45,5	224,6	4,4	
2009	341,3	59,1	53,4	221,7	7,1	
2010	344,9	56,8	53,3	227,1	7,8	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal waste water treatment plants^a
Liczba..... 2000	169	1	—	145	23	<i>Number</i>
2005	254	3	—	199	52	
2009	272	1	—	205	66	
2010	279	—	—	213	66	
Przepustowość w dam ³ /d 2000	941,0	0,1	—	811,8 ^b	129,1	<i>Capacity in dam³/24 h</i>
2005	990,2	0,2	—	352,7 ^b	637,4	
2009	1079,2	0,1	—	300,6 ^b	778,5	
2010	1036,8	—	—	176,5^b	860,3	
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków ^c 2000	40,6	0,0	—	35,0	5,6	<i>Population using waste water treatment plants^c in % of total population</i>
2005	47,3	0,0	—	19,8	27,5	
w % ludności ogółem 2009	51,3	0,0	—	17,8	33,5	
2010	53,2	—	—	13,4	39,8	

^a Pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych, patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 63. ^b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. ^c Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

^a On sewerage system; since 2003 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes, item 5 on page 63. ^b Refers to equipment for biological treatment. ^c Estimated data; in 2000 defined as served population.

TABL. 11 (17). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	121	142	155	157	<i>Plants generating substantial air pollution^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	96	92	88	89	<i>particulates</i>
gazowych	20	22	28	27	<i>gases</i>
w tym nieposiadające wyników pomiarów:					<i>of which without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission:</i>
pyłów	28	30	44	44	<i>particulates</i>
gazów	27	21	33	31	<i>gases</i>
imisji	95	121	134	134	<i>imission</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 11 (17). **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA (dok.)**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. t:					<i>Emission of pollutants in thous. t:</i>
pyłowych	13,9	11,3	5,1	5,2	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw.....	13,0	10,5	4,5	4,7	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	188,3	217,1	153,7	175,2	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	131,0	145,7	90,8	97,2	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla.....	12,3	19,6	13,5	17,4	<i>carbon oxide</i>
tlenki azotu.....	40,7	48,9	46,2	50,5	<i>nitrogen oxides</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	1265,0	1350,6	1333,8	1463,3	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	8,9	43,9	100,3	117,5	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych.....	98,9	99,2	99,6	99,6	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla).....	4,5	16,8	39,5	40,1	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

TABL. 12 (18). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony <i>Cyclones</i>	Multicyklony <i>Multicyclones</i>	Filtry tkaninowe <i>Fabric filters</i>	Elektrofiltry <i>Electrofilters</i>	Urządzenia mokre <i>Wet air cleaners</i>	Inne <i>Others</i>
-----------------------------------	----------------------------	--------------------------------------	---	--	---	-----------------------

URZĄDZENIA — stan w dniu 31 XII
EQUIPMENT — as of 31 XII

OGÓŁEM.....	2000	383	88	151	64	77	92
TOTAL	2005	362	80	137	47	69	92
	2009	290	83	125	44	41	65
	2010	265	90	132	51	35	64
Skuteczność: <i>Efficiency:</i>							
niska.....	2000	71	14	34	—	10	x
low	2005	33	18	46	—	7	x
	2009	39	19	32	—	9	x
	2010	30	18	25	7	2	x
średnia	2000	94	26	90	1	54	x
moderate	2005	81	16	76	—	49	x
	2009	44	9	53	—	17	x
	2010	40	10	53	—	17	x
wysoka	2000	218	48	27	63	13	x
high	2005	248	46	15	47	13	x
	2009	207	55	40	44	15	x
	2010	195	62	54	44	16	x

TABL. 12 (18). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH (dok.)**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multicyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
PRZEPLÝW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h						
OGÓŁEM..... 2000	7102	2475	3023	15372	1242	1800
TOTAL 2005	8299	2417	3360	13253	1117	1357
2009	5437	2556	3279	13376	1225	2220
2010	4503	2299	3560	13406	1127	2187
Skuteczność: Efficiency:						
niska low	2000 805	312	626	—	187	x
2005	356	590	892	—	172	x
2009	595	641	712	—	127	x
2010	152	641	659	122	5	x
średnia moderate	2000 1821	981	1087	410	948	x
2005	1242	692	904	—	877	x
2009	1420	528	1298	—	181	x
2010	1232	603	1288	—	181	x
wysoka high	2000 4476	1182	1310	14962	107	x
2005	6701	1135	1564	13253	68	x
2009	3422	1387	1269	13376	917	x
2010	3119	1055	1613	13284	941	x

TABL. 13 (19). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	134	209	197	188	Plants generating waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	4383,5	5855,9	5859,5	5554,1	Waste generated (during the year) in thous. t
poddane odzyskowi ^b	2521,7	2929,3	3662,0	3287,4	recovered ^b
niezaskładowane	1657,8	2387,5	2049,5	1899,6	not stored
w tym składowane ^c	1570,4	581,7	601,8	477,8	of which landfilled ^c
magazynowane czasowo ^d	204,0	539,1	148,0	367,1	temporarily stored ^d
W % wytworzonych:					In % generated:
poddane odzyskowi ^b	57,5	50,0	62,5	59,2	recovered ^b
niezaskładowane	37,8	40,8	35,0	34,2	not stored
w tym składowane ^c	35,8	9,9	10,3	8,6	of which landfilled ^c
magazynowane czasowo ^d	4,7	9,2	2,5	6,6	temporarily stored ^d
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t	40758,3	44425,9	48072,0	42099,3	Waste landfilled up to now (accumulated ^e ; end of year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	303,4	192,2	41,1	116,1	Waste recovered ^b from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha:					Area of storage yards in ha:
nie zrekrutowane (stan w końcu roku) ..	694,5	651,8	642,9	621,5	non-reclaimed (end of year)
zrekrutowane (w ciągu roku)	6,0	15,0	2,8	2,4	reclaimed (during the year)

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 65. ^b W 2000 r. — wykorzystane. ^c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. ^d W 2000 r. — gromadzone przejściowo. ^e Na terenach własnych zakładów.

^a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 65. ^b In 2000 — utilized. ^c On own plant grounds and other land. ^d In 2000 — accumulated temporarily. ^e On own plant grounds.

TABL. 14 (20). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW W 2010 R.**
WASTE^a BY TYPE IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b Waste generated ^b		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) Waste landfilled up to now (accumu- lated ^c ; end of year)	SPECIFICATION
	ogółem total	w tym poddane odzyskowi of which recove- red		
	w tys. t. in thous. t			
OGÓŁEM.....	5554,1	3287,4	42099,3	TOTAL
w tym:				of which:
Mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych.....	787,5	160,4	37875,5	Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste
Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych...	133,7	133,7	—	Mixtures of fly ash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases
Popioły lotne z węgla.....	768,9	707,9	3523,2	Coal fly ash
Żużło, popioły paleniskowe i pyły z kotłów.....	101,6	97,0	367,0	Bottom ash, slag and boiler dust

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 65. ^b W ciągu roku. ^c Na terenach własnych zakładów.
^a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 65. ^b During the year. ^c On own plant grounds.

TABL. 15 (21). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a**
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION	
	w ha in ha			w % powie- rzchni ogół- nej woje- wództwa in % of total area of the voivodship	na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²		
OGÓŁEM.....	1053440	1053608	1054889	1055243	29,7	2013	TOTAL
Parki narodowe.....	38476	38476	38476	38476	1,1	73	National parks
Rezerваты przyrody.....	17053	17690	18222	18203	0,5	35	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	140958	168150	168150	168396	4,7	321	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	848176	821810	822394	822506	23,1	1569	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne.....	614	521	521	522	0,0	1	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.....	5965	5145	5301	5316	0,1	10	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne.....	2198	1817	1826	1824	0,1	3	Ecological arable lands

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 66. ^b Bez powierzchni rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a See general notes, item 8 on page 66. ^b Excluding nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 16 (22). **KAMPINOSKI PARK NARODOWY**

Stan w dniu 31 XII

KAMPINOSKI NATIONAL PARK

As of 31 XII

LATA YEARS	Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha				
	parku narodowego national park				otuliny (strefy ochronnej) buffer zones (of the protected areas)
	ogółem grand total	w tym lasów of which forests	z liczby ogółem — pod ochroną ścisłą of grand total number — strictly protected		
			razem total	w tym lasów of which forests	
2000	38476	27487	4638	4129	37757
2005	38476	28161	4636	4130	37757
2009	38476	28202	4636	4130	37757
2010	38476	28202	4636	4130	37757

^a Powierzchnia parku w granicach województwa.^a Area of park in boundaries of the voivodship.TABL. 17 (23). **REZERWATY PRZYRODY^a**

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia Area			SPECIFICATION	
		ogółem total	w tym of which			
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land		
		w ha in ha				
OGÓŁEM	2000	171	17053	9756	614	TOTAL
	2005	176	17690	10238	633	
	2009	180	18222	9855	633	
	2010	181	18203	8278	539	
Faunistyczne	25	7522	622	188		Fauna
Krajobrazowe	16	255	217	13		Landscape
Leśne	102	7570	6243	44		Forest
Torfowiskowe	12	1216	484	155		Peat-bog
Florystyczne	20	767	398	10		Flora
Wodne	2	524	—	121		Water
Przyrody nieożywionej	3	349	314	9		Inanimate nature
Stepowe	1	1	—	—		Steppe

^a Rezerwaty częściowe, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.^a Reserves partially protected in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 18 (24). **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII

LANDSCAPE PARKS

As of 31 XII

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a SETS AND LANDSCAPE PARKS ^a	Powierzchnia ^b Area ^b			
	ogółem total	w tym of which		
		lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
	w ha		in ha	
O G Ó Ł E M 2000	144454	81676	48409	3628
TOTAL 2005	173297	96960	59062	3964
2009	173297	96960	59062	3964
2010	173297	96960	59062	3964
Zespół Parków Krajobrazowych Brudzeńskiego i Gostyńskiego-Włocławskiego.....	19921	13772	4649	485
Gostyński-Włocławski ^c	16750	11970	3660	410
Brudzeński.....	3171	1802	989	75
Parki krajobrazowe niewchodzące w skład zespołów..... <i>Landscape parks outside of sets</i>	153376	83188	54413	3479
Nadbużański.....	74137	26778	40970	2562
Kozienicki.....	26234	24033	895	115
Mazowiecki.....	15710	11291	2535	80
Podlaski Przełom Bugu ^c	15393	6418	5329	360
Bolimowski ^c	9877	5900	2398	18
Chojnowski.....	6796	5090	950	130
Górzniński-Lidzbarski ^c	5230	3678	1337	216

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych położonych na terenie parków. ^c Powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. ^b Including nature reserves, documentation sites, landscape-nature complexes and ecological arable lands located within parks. ^c Area of parks in boundaries of the voivodship.

TABL. 19 (25). **POMNIKI PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

MONUMENTS OF NATURE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	4077	4155	4235	4275	TOTAL
w tym:					of which:
Pojedyncze drzewa.....	3071	3122	3441	3384	Individual trees
Grupy drzew.....	656	691	490	569	Tree clusters
Aleje.....	124	123	99	103	Alleys
Głazy narzutowe.....	192	192	169	180	Erratic boulders

TABL. 20 (26). **WPLYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS					
Opłaty za korzystanie ze środowiska ...	160444,9	145368,7	220301,1	231406,4	Payments for use of natural environment
w tym:					of which:
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	59811,6	52015,3	55375,2	56208,4	Waste water management and protection of waters
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	90523,9	80881,0	86352,5	102331,1	Protection of air and climate
Gospodarka odpadami	9830,3	12472,4	78573,4	72866,9	Waste management
Kary za nieprzebrwanie przepisów ochrony środowiska	8306,8	11362,2	630,3	529,2	Fines for not meeting environmental protection norms
w tym za przekroczenie:					of which for exceeding of:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	7109,9	11217,8	60,4	76,1	Norms of discharging waste water into waters or into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	467,8	69,8	41,3	9,5	Permissible emission of air pollution
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND					
O G Ó Ł E M — opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	9408,6	14106,1	15953,7	8632,3	T O T A L — payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
w tym:					of which:
Roczne	7356,6	12659,1	14240,6	7048,4	Annual
Jednorazowe należności	78,1	463,8	272,6	598,2	One-time payments

Ź r ó d ł o: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej — dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych — dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: in regard to the funds for environmental protection and water management — data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund, in regard to the Agricultural Land Protection Fund — data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 21 (27). **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			w odsetkach in percent	
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	72913,8	52185,8	42476,9	19,6	Protection of air and climate
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	174916,2	181758,0	141679,9	65,5	Waste water management and protection of water
Gospodarka odpadami	7371,1	11402,0	11876,7	5,5	Waste management
Pozostałe	29027,9	25090,6	20200,4	9,3	Others

Ź r ó d ł o: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

S o u r c e: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 22 (28). **NAKLADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)**
OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł				
Ochrona środowiska.....	1285158,8	856907,9	1591661,5	1267526,6	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	777508,7	309491,8	554436,4	533152,9	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni.....	66061,3	129899,6	9258,8	71924,6	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	392718,0	380488,5	824477,9	601338,5	Waste water management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych....	78400,9	84490,4	169788,2	117168,1	municipal waste water treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe.....	248098,0	258271,4	609713,0	424127,9	sewerage system for the transport of waste water and waste water basins
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych.....	73627,5	56197,6	164610,9	67885,2	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport.....	9718,4	9316,3	37979,2	42817,9	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	2088,0	570,2	17979,4	20045,1	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	52406,0	21573,9	68580,4	3044,7	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych.....	1222,5	1053,8	5612,0	9400,1	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu.....	1239,3	2604,8	164,6	12079,7	Protection of nature, biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji.....	34766,1	59297,5	18206,7	26203,4	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna.....	256594,7	232624,9	553505,5	597478,4	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody.....	186408,0	154731,0	236882,5	320620,8	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody.....	40933,6	57502,2	311173,5	235905,4	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne.....	17120,9	689,6	3538,8	4865,9	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków.....	3185,2	3860,2	1507,5	11073,0	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp.....	8947,0	15841,9	403,2	25013,3	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. ^b Industrial and municipal.

TABL. 23 (29). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:</i>
pyłowych.....	1041	134	4443	30	<i>particulates</i>
gazowych	1762	—	20000	704	<i>gases</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					<i>Sewerage system in km for the transport of:</i>
ścieki	433,8	503,5	571,2	829,2	<i>waste water</i>
wody opadowe	30,0	28,9	59,0	59,3	<i>waste water basins</i>
Oczyszczalnie ścieków:					<i>Waste water treatment plants:</i>
obiekty	36	19	13	7	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne	22	15	8	7	<i>of which municipal</i>
mechaniczne	19	8	5	2	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych) ..	16	10	8	5	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a ..	1	1	—	—	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	20740	16753	6285	31027	<i>capacity of treatment plants in m³/24 h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych	4074	14807	4451	30258	<i>of which municipal</i>
mechanicznych.....	17656	9127	1885	888	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	2832	6076	4400	20939	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a ..	252	1550	—	9200	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przydomowe):					<i>Farmstead treatment facilities (homestead):</i>
obiekty	5	225	993	2586	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	6	215	1658	4936	<i>capacity in m³/24 h</i>
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					<i>Industrial waste pre-treatment plants:</i>
obiekty	1	3	1	—	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	1000	2880	50	—	<i>capacity in m³/24 h</i>
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					<i>Treatment systems of waste:</i>
obiekty	2	—	—	—	<i>facilities</i>
wydajność w t/r.....	45411	—	—	—	<i>capacity in t/y</i>
Składowiska dla odpadów komunalnych:					<i>Landfills of municipal waste:</i>
obiekty	4	1	—	—	<i>facilities</i>
powierzchnia w ha	5,2	4,4	0,7	—	<i>area in ha</i>
wydajność w t/r.....	17230	43000	26000	—	<i>capacity in t/y</i>
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r.....	100445	597	161653	62429	<i>Capacity of waste utilization systems^b in t/y</i>
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d.....	65268	12137	14998	25316	<i>Capacity of water intakes^c in m³/24 h</i>
Uzdatnianie wody w m ³ /d	11072	36170	12411	16443	<i>Water treatment in m³/24 h</i>
Sieć wodociągowa w km	1760,3	1330,8	988,2	879,9	<i>Water-line system in km</i>
Pojemność zbiorników wodnych w hm ³	351,0	26,0	—	—	<i>Capacity of water reservoirs in hm³</i>
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	3,8	16,8	2,4	0,2	<i>Regulation and management of rivers and streams in km</i>
Obwałowania przeciwpowodziowe w km.....	22,3	2,9	—	—	<i>Flood embankments in km</i>

a W tym chemiczne. *b* Z wyłączeniem odpadów komunalnych. *c* Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. *b* Excluding municipal waste. *c* Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz.U. Nr 96, poz. 603 z późn. zm.) wprowadzono zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2010, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz.U. Nr 82, poz. 537).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

1) naczelne i centralne organy administracji:

- a) instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
- b) jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytutach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
- c) terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową, okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 (based on the act dated 24 VII 1998, Journal of Laws No. 96, item 603 with later amendments) a fundamental three-tier administrative division of the country was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and occupational characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2010, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 21 XI 2010 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of occupations is made on the basis of the classification of occupations and specialities for needs of labour market introduced by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537).

4. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

State administration comprises:

1) principle and central organs of administration:

- a) principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
- b) foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions and information and cultural centres abroad,
- c) territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional chambers of audit, Trade Inspectorate, district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);

2) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urzędów wodnych oraz kuratoriami oświaty).

Do administracji samorządu terytorialnego zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - a) urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - b) urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędów wodnych).

Samorządowe kolegia odwoławcze są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

2) territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as schools superintendent's offices).

Local self-government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - a) gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),
 - b) offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);
- 2) powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, veterinary inspectorates, public road boards);
- 3) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards).

Self-government appeal councils are bodies competent for examining, inter alia, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.

5. Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.

TABL. 1 (30). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powiaty	38	37	37	37	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	4	5	5	5	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	325	314	314	314	<i>Gminas</i>
miejskie	46 ^a	35	35	35	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	48	50	50	50	<i>urban-rural</i>
wiejskie	231	229	229	229	<i>rural</i>
Miasta	84	85	85	85	<i>Towns</i>
Jednostki pomocnicze	18	18	18	<i>Auxiliary entities</i>

^a W tym 11 gmin m.st. Warszawy.^a Of which 11 gminas of the Capital City Warszawa.TABL. 2 (31). **GMINY W 2010 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2010

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni ^a <i>Area^a</i>							
		5,0— —19,9	20,0— —49,9	50,0— —99,9	100,0— —149,9	150,0— —199,9	200,0— —249,9	250,0— —299,9	300,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM..... TOTAL	314^b	17	19	87	134	39	12	4	2
Poniżej 2500	4	—	1	2	1	—	—	—	—
<i>Below</i>									
2500— 4999	88	3	1	32	49	3	—	—	—
5000— 7499	85	—	—	21	45	17	2	—	—
7500— 9999	44	1	—	8	16	13	5	—	1
10000— 14999	35	—	1	13	13	3	2	3	—
15000— 19999	23	6	4	5	3	2	2	1	—
20000— 39999	22	4	8	4	4	1	1	—	—
40000— 99999	10	3	4	1	2	—	—	—	—
100000—199999	1	—	—	1	—	—	—	—	—
200000 i więcej	2	—	—	—	1	—	—	—	1
<i>and more</i>									

^a Nie wystąpiły gminy o powierzchni poniżej 5,0 km². ^b W tym 5 gmin mających również status miasta na prawach powiatu.^a Gminas with area below 5,0 km² were not appear. ^b Of which 5 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (32). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2010 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2010

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION	Ogółem Total	O powierzchni Area							2000,0 km ² i więcej and more
		poniżej below 50,0 km ²	50,0— —99,9	100,0— —299,9	300,0— —499,9	500,0— —999,9	1000,0— —1499,9	1500,0— —1999,9	
OGÓŁEM..... TOTAL	42	2	1	2	3	19	11	3	1
Poniżej 50000..... Below	9	—	—	—	1	7	1	—	—
50000— 74999.....	10	1	—	—	—	4	5	—	—
75000— 99999.....	10	1	—	—	1	3	3	1	1
100000—149999.....	8	—	1	—	1	2	2	2	—
150000—199999.....	2	—	—	1	—	1	—	—	—
200000 i więcej..... and more	3	—	—	1	—	2	—	—	—

TABL. 4 (33). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2010 R.**

Stan w dniu 31 XII

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu ^b city councils in cities with powiat status ^b	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM.....	4794	159	729	51	TOTAL
W tym kobiety.....	1247	44	147	18	Of which women

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

18—29 lat.....	272	11	17	3	18—29
30—39.....	870	36	100	9	30—39
40—59.....	3064	90	497	33	40—59
60 lat i więcej.....	588	22	115	6	60 and more

WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
BY EDUCATIONAL LEVEL

Wyższe.....	1485	137	552	49	Tertiary
Policealne.....	131	1	12	—	Post-secondary
Średnie.....	1778	17	149	2	Secondary
Zasadnicze zawodowe.....	1235	4	16	—	Basic vocational
Gimnazjalne.....	3	—	—	—	Lower secondary
Podstawowe.....	162	—	—	—	Primary

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Bez 404 radnych rad dzielnic m.st. Warszawy.^a Excluding city councils councillors in cities with powiat status. ^b Excluding 404 councillors of the Capital City Warszawa district councils.

TABL. 4 (33). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2010 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2010 (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu ^b city councils in cities with powiat status ^b	rad powiatów powiat councils	sejmiku województ- kiego voivodship regional council	
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW ^c BY OCCUPATIONAL GROUPS ^c					
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.....	294	41	283	25	Public government representatives, senior officials and managers
Specjaliści.....	831	90	239	20	Professionals
Technicy i inny średni personel.....	466	8	37	—	Technicians and associate profes- sionals
Pracownicy biurowi.....	349	9	63	4	Clerks
Pracownicy usług i sprzedawcy	475	2	17	—	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1638	—	64	2	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	268	1	2	—	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	176	2	1	—	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych ..	96	—	2	—	Elementary occupations
Sily zbrojne	35	—	2	—	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani ^d	166	6	19	—	Others unclassified ^d

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Bez 404 radnych rad dzielnic m.st. Warszawy. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 82; emeryci i renciści ujmowani są według zawodu wykonywanego przed przejściem na emeryturę lub rentę. ^d Bezrobotni, niepracujący i uczący się.

^a Excluding city councils councillors in cities with powiat status. ^b Excluding 404 councillors of the Capital City Warszawa district councils. ^c See general notes, item 3 on page 82; retirees and pensioners are classified by performed occupation before taking retirement. ^d Unemployed, not working and studying.

TABL. 5 (34). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	przeciętne zatrudnienie average employment			przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^a w zł average monthly gross wages and salaries ^a in zł			
OGÓŁEM.....	75799	100453	102732	3864,94	4887,61	5038,04	TOTAL
w tym:							of which:
Administracja państwowa.....	49366 ^b	67217 ^c	68318 ^d	4248,81	5232,85	5406,50	State administration
Administracja samorządu terytorial- nego	26316	33100	34273	3179,44	4209,17	4326,98	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	20291	24122	25112	3350,17	4329,24	4429,32	gminas and cities with powiat status
powiaty	5138	6289	6541	2349,37	3336,98	3550,50	powiats
województwo.....	887	2689	2620	4082,85	5172,69	5285,32	voivodship

^a Patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 153. ^{b—d} W tym zatrudnieni w instytucjach naczelnych i centralnych oraz jednostkach służby zagranicznej stanowią: ^b — 53,9%, ^c — 43,6%, ^d — 43,5%.

U w a g a. Od 2009 r. w administracji państwowej uwzględniono Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a w administracji samorządu terytorialnego — zarządy dróg.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 153. ^{b—d} Of which employment in principle and central institutions and foreign service institutions constitute: ^b — 53,9%, ^c — 43,6%, ^d — 43,5%.

N o t e. Since 2009 in the state administration including the Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture and in local self-government administration — public road boards.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania Policji, sądownictwa i straży pożarnej.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych oraz o skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz.U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765 z późn. zm.) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo kwalifikowane zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. — jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej — systemu Temida.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu w umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które zostały skazane za przestępstwo popełnione w wieku co najmniej 17 lat.

6. **Pożary** są to niekontrolowane procesy palenia, w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

7. Podziału pożarów według wielkości oraz miejscowych zagrożeń według wielkości i rodzajów dokonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 XII 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego — Załącznik nr 3 (Dz.U. Nr 111, poz. 1311).

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the Police, the courts of law and the fire service.

2. Data concerning ascertained crimes as well as adults convicted are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553 with later amendments), the Penal Fiscal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, unified text: Journal of Laws 2007 No. 111, item 765 with later amendments) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of the police statistics of computer system Temida.

4. The **rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Adults convicts** are persons who have been sentenced for committed crime aged 17 or more.

6. **Fires** are out-of-control burning process in places not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and law of nature, creating threat to live, environment and property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

7. Division of fires by size as well as local threats by size and types was completed in accordance with the decree of the Minister of the Interior and Administration, dated 29 XII 1999, on rules of organization of national system of rescue and fire extinguishing — Enclosure No. 3 (Journal of Laws No. 111, item 1311).

TABL. 1 (35). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	182421	205990	145274	140040	TOTAL
w tym w miastach	151409	163011	113439	108714	of which urban areas
w tym:					of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	4074	3844	3496	3483	Against life and health
w tym:					of which:
zabójstwo — art. 148 kk	204	154	119	106	homicide — Art. 148 Criminal Code
uszczerbek na zdrowiu — art. 156 i 157 kk	1949	1660	1387	1607	damage to health — Art. 156 and 157 Criminal Code
udział w bójkę lub pobiciu — art. 158 i 159 kk	1788	1773	1660	1455	participation in violence or assault — Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	3537	31248	21998	19864	Against public safety and safety in transport
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk ^a	x	28192	19404	17644	of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code ^a
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	5073	5252	3738	3680	Against freedom, freedom of conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	534	533	487	608	Against sexual freedom and morals
w tym zgwałcenie — art. 197 kk	342	218	185	201	of which rape — Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece	8173	4947	5041	4943	Against the family and guardianship
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk	3595	3224	2631	2475	of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	805	1905	627	574	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	1901	4588	3881	4510	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:					of which:
naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego — art. 222 i 223 kk	424	755	652	774	battery or active assault on a public official — Art. 222 and 223 Criminal Code
wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych — art. 224 kk	458	942	668	727	exercising influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties — Art. 224 Criminal Code
znieważenie funkcjonariusza publicznego albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP — art. 226 kk	744	1810	1552	1955	insulting a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland — Art. 226 Criminal Code
przestępstwa korupcyjne — art. 228—231 kk ^b	255	1038	983	1035	corruption — Art. 228—231 Criminal Code ^b

^a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz.U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r. ^b Od 2005 r. łącznie z przestępstwami z art. 250a kk — korupcja wyborcza (w 2010 r. — 1 przestępstwo) oraz z art. 296a i 296b kk — korupcja na stanowisku kierowniczym i korupcja sportowa (w 2010 r. odpowiednio: 11 i 1); wymienione artykuły zostały dodane przez ustawę z dnia 13 VI 2003 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 111, poz. 1061).

^a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000. ^b Since 2005 including under Art. 250a Criminal Code — corruption concerning elections (in 2010 — 1 crime), under Art. 296a and 296b Criminal Code — corruption on the managing post and corruption in sport (in 2010 respectively: 11 and 1); these articles were added by the Law on Amending the Criminal Code and Certain Other Laws, dated 13 VI 2003 (Journal of Laws No. 111, item 1061).

TABL. 1 (35). PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH (dok.)
 ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości.....	1069	3373	3680	3704	<i>Against the judiciary</i>
Przeciwko porządkowi publicznemu	642	789	793	1133	<i>Against public order</i>
Przeciwko wiarygodności dokumentów	6067	9361	5819	4916	<i>Against the reliability of documents</i>
Przeciwko mieniu.....	143444	124813	81870	78861	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 kk	56722	56449	34588	34284	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu.....	19220	11163	3305	3309	<i>of which automobile theft</i>
krótkotrwały zabór pojazdu — art. 289 kk	2449	926	446	398	<i>wilful short-term theft of automobile — Art. 289 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 kk.....	52424	31591	17489	16626	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 kk.....	9157	6844	2597	2366	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>
kradzież rozbójnicza — art. 281 kk	267	266	157	154	<i>theft with assault — Art. 281 Criminal Code</i>
wymuszenie rozbójnicze — art. 282 kk	1554	878	660	994	<i>criminal coercion — Art. 282 Criminal Code</i>
oszustwo — art. 286 i 287 kk	6978	9320	7399	7182	<i>fraud — Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu ^c	513	1078	1090	1182	<i>Against economic activity^c</i>
Przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi.....	2271	2104	1403	1200	<i>Against money and securities trading</i>
Przestępstwa z ustaw szczególnych:					<i>Crimes by specific laws:</i>
o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi — ustawa z dnia 26 X 1982 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).....	1	403	167	127	<i>on Sobriety and Alcohol Education — law dated 26 X 1982 (unified text: Journal of Laws 2007 No. 70, item 473 with later amendments)</i>
o prawie autorskim i prawach pokrewnych — ustawa z dnia 4 II 1994 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631 z późn. zm.).....	387	1637	1185	439	<i>on Copyright and Related Laws — law dated 4 II 1994 (unified text: Journal of Laws 2006 No. 90, item 631 with later amendments)</i>
o przeciwdziałaniu narkomanii — ustawy z dnia 24 IV 1997 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198 z późn. zm.) i z dnia 29 VII 2005 r. (Dz.U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.).....	1729	7851	7537	8348	<i>on Counteracting Drug Addiction — laws dated 24 IV 1997 (unified text: Journal of Laws 2003 No. 24, item 198 with later amendments) and dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 179, item 1485 with later amendments)</i>
Przestępstwa skarbowe — Kodeks karny skarbowy (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765 z późn. zm.)...	322	172	196	145	<i>Fiscal offences — Penal Fiscal Code (unified text: Journal of Laws 2007 No. 111, item 765 with later amendments)</i>
w tym akcyza.....	239	66	77	103	<i>of which excise</i>

^c Z wyłączeniem przestępstw korupcyjnych z art. 296a i 296b kk (dotyczących korupcji na stanowisku kierowniczym i korupcji sportowej).
 Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

^c Excluding corruption under Art. 296a and 296b Criminal Code (concerning corruption on the managing post and corruption in sport).

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 2 (36). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH PRZEZ POLICJĘ I PROKURATURĘ**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE AND PROSECUTOR'S OFFICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w % in %				
OGÓŁEM	34,3	50,4	59,1	59,9	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	82,9	81,0	85,3	85,9	<i>Against life and health</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	86,4	99,1	98,8	98,8	<i>Against public safety and safety in transport</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	90,4	90,1	90,1	90,4	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	85,8	88,2	85,2	86,3	<i>Against sexual freedom and morals</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>Against the family and guardianship</i>
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej....	99,4	99,4	93,9	94,4	<i>Against good name and personal integrity</i>
Przeciwko mieniu	19,9	24,7	33,4	34,7	<i>Against property</i>

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: data of the National Police Headquarters.

TABL. 3 (37). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY Powszechnie za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego**
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED BY PUBLIC ACCUSATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009 ^a	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	23776	67671	55858	54177	TOTAL
w tym mężczyźni	22178	62675	51036	49529	<i>of which men</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	2126	5553	5938	5913	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo — art. 148 kk	77	83	77	73	<i>homicide — Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójkach lub pobiciu — art. 156—159 kk.....	1791	2736	2320	2169	<i>damage to health, participation in violence or assault — Art. 156—159 Criminal Code</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego — art. 178a kk ^b	x	22965	16645	15132	<i>Against safety in transport of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant — Art. 178a Criminal Code^b</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	913	1749	1407	1386	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie — art. 197 kk.....	127	171	116	90	<i>of which rape — Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	4336	3754	3202	3615	<i>Against the family and guardianship</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną — art. 207 kk.....	1561	2068	1659	1537	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person — Art. 207 Criminal Code</i>
Przeciwko mieniu	10608	20568	15877	16134	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy — art. 278 kk	2533	5307	5096	5341	<i>property theft — Art. 278 Criminal Code</i>
kradzież z włamaniem — art. 279 kk	3022	3105	1647	1758	<i>burglary — Art. 279 Criminal Code</i>
rozbój — art. 280 kk.....	1278	1981	1114	1132	<i>robbery — Art. 280 Criminal Code</i>

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy — Kodeks karny (Dz.U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

^a Data were revised in relation to data published in the previous edition of Yearbook. ^b Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 (38). ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ^a
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE SERVICE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Liczba zdarzeń					Number of events
Pożary	24257	31496	22026	17171	Fires
małe	22003	28940	20843	16436	small
średnie	2159	2497	1158	709	middle
duże	81	53	20	21	big
bardzo duże	14	6	5	5	very big
w tym:					of which:
obiektów użyteczności publicznej	562	434	409	379	general purpose public buildings
obiektów mieszkalnych	4332	4261	4066	4046	residential buildings
obiektów produkcyjnych i magazynowych	552	440	415	377	manufacturing and warehouse facilities
w rolnictwie ^b	4617	8570	4290	2796	in agriculture ^b
lasów	3350	3540	1930	1044	forests
Miejscowe zagrożenia	13206	25797	32395	41940	Local threats
małe	8877	17544	24117	30106	small
lokalne	4194	8123	8245	11771	local
średnie	132	124	31	51	middle
duże	3	6	2	11	big
gigantyczne lub klęska żywiołowa..	—	—	—	1	gigantic or natural disaster
w tym spowodowane przez:					of which caused by:
katastrofy naturalne	2025	6119	7376	17248	natural catastrophes
awarie techniczne ^c	594	589	1072	1248	technical failures ^c
środki transportu ^d	3168	5469	7103	7208	transport equipment ^d
Wyjazdy do fałszywych alarmów	2659	2952	4638	4280	False alarms
złośliwych	553	530	350	283	malicious
w dobrej wierze	1327	1950	2360	2386	in good faith
z instalacji wykrywania	779	472	1928	1611	from detection installation
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych					Rescue personnel participating in rescue operations
Pożary	200877	232784*	172680*	132891	Fires
w tym:					of which:
Państwowa Straż Pożarna	111736	111666	87026	72720	State Fire Service
ochotnicze straże pożarne	86803	119904	84668	59570	volunteer fire services
Miejscowe zagrożenia	72073	132963*	173868*	251060	Local threats
w tym:					of which:
Państwowa Straż Pożarna	58568	89035	105655	122762	State Fire Service
ochotnicze straże pożarne	12589	42515	67161	126680	volunteer fire services
Wypadki z ludźmi	3482	5009*	5541*	5818	Casualties
ofiary śmiertelne	534	592*	597*	580	fatalities
w tym ratownicy	1	—	—	—	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	2948	4417*	4944*	5238	injured and burn victims
w tym ratownicy	70	64	58	70	of which rescue personnel
W tym przy pożarach	412	435*	485*	466	Of which during fires
ofiary śmiertelne	89	86*	83	82	fatalities
w tym ratownicy	1	—	—	—	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	323	349*	402*	384	injured and burn victims
w tym ratownicy	55	46	36	42	of which rescue personnel

^a Łącznie z działalnością innych jednostek ochrony przeciwpożarowej (m.in. ochotniczych i zakładowych straży pożarnych, zakładowych i terenowych służb ratowniczych). ^b, ^c Dotyczy głównie: ^b — budynków inwentarskich i gospodarczych, maszyn rolniczych, upraw, ^c — chemicznych, budowlanych, ekologicznych, radiologicznych, infrastruktury komunalnej. ^d Wypadki w komunikacji: drogowej, kolejowej, lotniczej.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2010 r. działało 1938 jednostek ochotniczych straży pożarnych, w których zarejestrowanych było 15237 członków czynnych.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie.

^a Including activity of other fire protection entities (among others volunteer and company fire services, company and local rescue services). ^b, ^c Primarily involve: ^b — livestock and farm buildings, agricultural machinery, crops, ^c — chemical, building, environmental, radiological, municipal infrastructure. ^d Transportation accidents: road, rail, air.

N o t e. As of 31 XII 2010, there were 1938 units of volunteer fire services operating with 15237 registered active members.

S o u r c e: data of the Voivodship Headquarters of the State Fire Service in Warsaw.

DZIAŁ V

LUДНОŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
 - 1) bilansów stanu i struktury **ludności faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. — ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
 - 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL — Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
 - 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego — o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
 - 4) sprawozdawczości sądów okręgowych — o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.
2. **Dane o ludności** (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. Dane te zostały przeliczone według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.
3. Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18—64 lata, dla kobiet — 18—59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18—44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45—64 lata, kobiety — 45—59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.
4. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano:
 - małżeństwa — według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem),

CHAPTER V

POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
 - 1) the balances of the size and structure of the **population (actually living in a gmina)**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:
 - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) the difference between the number of people registered for temporary stay above 3 months (until 2005 for a period of more than 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
 - 2) the registers of the Ministry of Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register — Common Electronic System of Population Register);
 - 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
 - 4) documentation of regional courts — regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.
2. **Data about population** (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) for 2000 and 2001 were prepared assuming the number of population, balanced on the basis of results of the Population and Housing Census 2002. Data have been re-calculated in the administrative division obligatory as of 31 XII 2002.
3. The **working age population** refers to males, aged 18—64, and females, aged 18—59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18—44) and **non-mobility** (i.e. 45—64 for males and 45—59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.
4. Data regarding the **vital statistics** according to territorial division were compiled as follows:
 - marriages — according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used),

- separacje — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron, przyjmuje się miejsce zamieszkania męża). Nie są uwzględniane przypadki, gdy oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa zamieszkiwali za granicą,
- rozwody — według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka). Nie są uwzględniane przypadki, gdy oboje małżonkowie w momencie wniesienia powództwa zamieszkiwali za granicą,
- urodzenia — według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka,
- zgony — według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz.U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w diecezjach Kościoła i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15—49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15—19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45—49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15—49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu

- *separations — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons — residence of husband is used). Data exclude divorces in which both spouses were living abroad at the moment of filling petition for separation,*
- *divorces — according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing aboard, place of residence of a spouse has been taken). Data exclude divorces in which both spouses were living abroad at the moment of filling petition for divorce,*
- *births — according to the mother's place of permanent residence,*
- *deaths — according to the place of permanent residence of the deceased.*

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations. Marriages contracted (on the basis of canonic laws marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted in the ten Churches and Religious Association: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15—49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are counted to the group 15—19 and from the mothers in the age 50 and over — to the group 45—49.

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the average number of children who would be born by a woman during the course of her entire reproductive period (15—49 years old), assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming that age specific fertility rates for this period are constant,
- **gross reproduction rate** refers to the average number of daughters who would be born by a woman, assuming that the woman during her reproductive age will give

żeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotnością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmiennie współczynniki płodności),

- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

5. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

6. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

7. Dane o migracjach zagranicznych ludności na pobyt stały opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

8. Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ — wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

9. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

birth with a frequency which is characteristic for all women giving birth in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),

- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

5. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

6. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

7. Data regarding international migration of the population for permanent residence were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as deregistration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

8. The inflow of the population includes registrations of arrival for permanent residence, outflow — registrations of departure from permanent residence.

9. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2010 R.

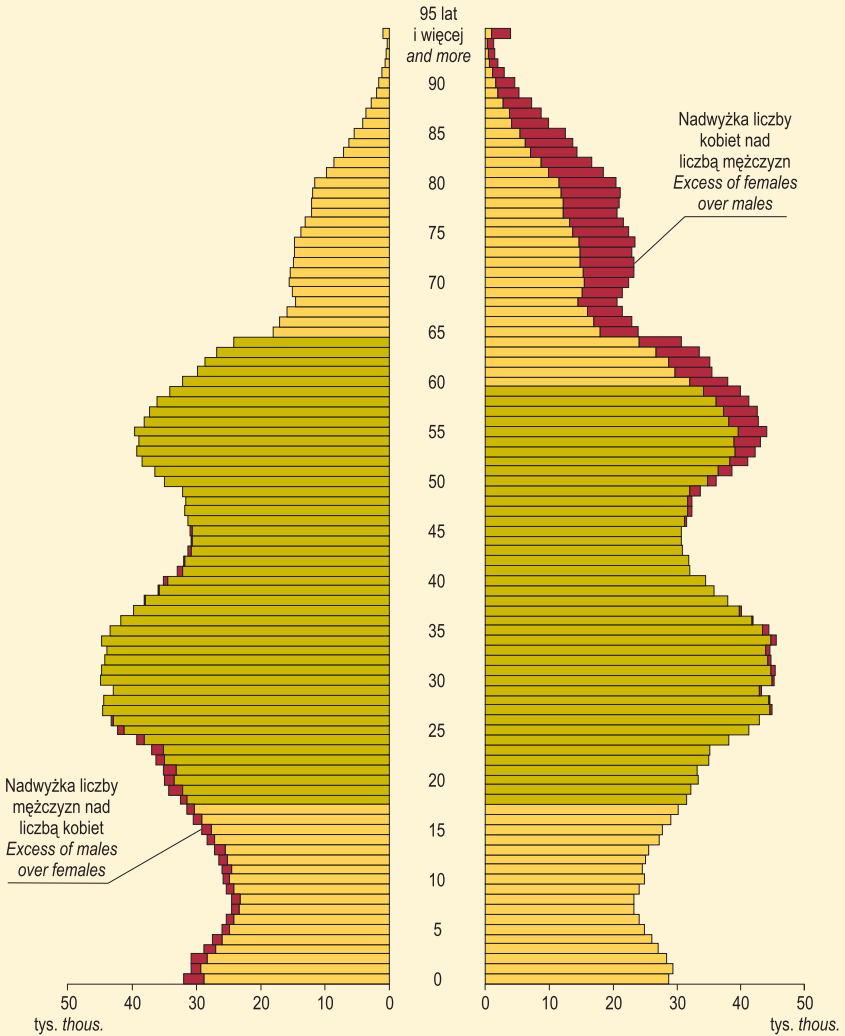
Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2010

As of 31 XII

MĘŻCZYŹNI
MALES

KOBIECY
FEMALES

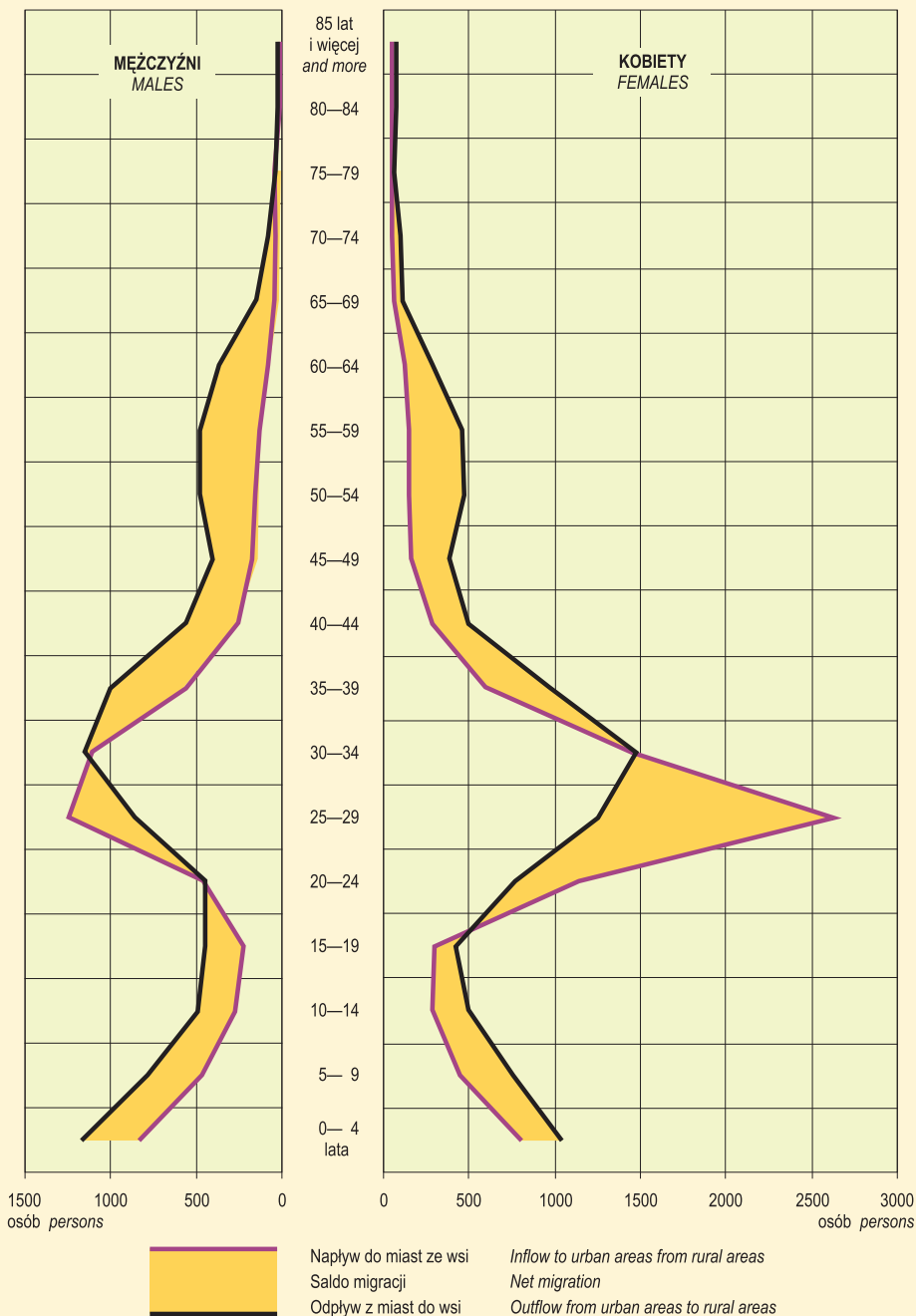
Nadwyżka liczby mężczyzn nad liczbą kobiet
Excess of males over females

Nadwyżka liczby kobiet nad liczbą mężczyzn
Excess of females over males

Wiek produkcyjny
Working age

Wiek nieprodukcyjny
Non-working age

MIGRACJE WEWNĘTRZNE NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW W 2010 R.
INTERNAL MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS IN 2010

TABL. 1 (39). **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI					
OGÓŁEM	5111352	5150232	5213855	5232432	TOTAL
mężczyźni.....	2458609	2470083	2494570	2502799	males
kobiety.....	2652743	2680149	2719285	2729633	females
Miasta.....	3307459	3333247	3369342	3379875	Urban areas
Wieś.....	1803893	1816985	1844513	1852557	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII					
OGÓŁEM	5115010	5157729	5222167	5242911	TOTAL
mężczyźni.....	2459611	2471937	2497821	2507685	males
kobiety.....	2655399	2685792	2724346	2735226	females
Miasta.....	3307907	3338255	3374711	3385772	Urban areas
Wieś.....	1807103	1819474	1847456	1857139	Rural areas

TABL. 2 (40). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WIEK AGE	2000	2005	2009	2010					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM	5115010	5157729	5222167	5242911	2507685	3385772	1582337	1857139	925348
TOTAL									
0— 2 lata.....	149009	145561	174207	179954	93461	115599	59982	64355	33479
3— 6.....	221240	196468	201213	209632	107581	133823	68740	75809	38841
7—12.....	397708	336647	302380	297791	152630	172945	88653	124846	63977
13—15.....	229972	198684	171903	165122	84638	90700	46356	74422	38282
16—18.....	255560	210832	192119	185265	94402	103035	52277	82230	42125
19—24.....	497702	499627	439084	423618	216675	246950	125372	176668	91303
25—29.....	375692	429359	436628	434166	217312	281955	137800	152211	79512
30—34.....	318484	390891	442833	447639	222323	314867	151852	132772	70471
35—39.....	323621	322343	380275	398937	198762	271873	133267	127064	65495
40—44.....	406908	322382	314388	321802	161969	203895	101221	117907	60748
45—49.....	425626	399991	328835	318077	157693	197769	94595	120308	63098
50—54.....	348784	413040	404411	389076	187777	255413	117309	133663	70468
55—59.....	220479	333979	385948	395666	185132	273443	122689	122223	62443
60—64.....	234227	207619	290162	314269	141435	219462	95851	94807	45584
65—69.....	231730	214438	190974	191166	80657	130807	53873	60359	26784
70—74.....	209301	203239	194302	190609	75321	127490	49019	63119	26302
75—79.....	144283	170900	173435	169796	63084	112430	41224	57366	21860
80 lat i więcej and more.....	124684	161729	199070	210326	66833	133316	42257	77010	24576

TABL. 3 (41). LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	5115010	5157729	5222167	5242911	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	1168478	1016696	975278	973794	Pre-working age
mężczyźni	598291	520598	499908	500233	males
kobiety	570187	496098	475370	473561	females
Miasta	677461	586729	577187	580748	Urban areas
mężczyźni	346657	300428	295836	298070	males
kobiety	330804	286301	281351	282678	females
Wieś	491017	429967	398091	393046	Rural areas
mężczyźni	251634	220170	204072	202163	males
kobiety	239383	209797	194019	190883	females
W wieku produkcyjnym	3105393	3274648	3329007	3334386	Working age
w tym w wieku mobilnym	2007418	2036098	2079752	2090132	of which of mobility age
mężczyźni	1589817	1666772	1713289	1721557	males
w tym w wieku mobilnym	1013349	1026350	1045602	1049520	of which of mobility age
kobiety	1515576	1607876	1615718	1612829	females
w tym w wieku mobilnym	994069	1009748	1034150	1040612	of which of mobility age
Miasta	2096045	2186859	2184665	2177370	Urban areas
mężczyźni	1042842	1083815	1097377	1097894	males
kobiety	1053203	1103044	1087288	1079476	females
Wieś	1009348	1087789	1144342	1157016	Rural areas
mężczyźni	546975	582957	615912	623663	males
kobiety	462373	504832	528430	533353	females
W wieku poprodukcyjnym	841139	866385	917882	934731	Post-working age
mężczyźni	271503	284567	284624	285895	males
kobiety	569636	581818	633258	648836	females
Miasta	534401	564667	612859	627654	Urban areas
mężczyźni	167064	180197	184361	186373	males
kobiety	367337	384470	428498	441281	females
Wieś	306738	301718	305023	307077	Rural areas
mężczyźni	104439	104370	100263	99522	males
kobiety	202299	197348	204760	207555	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	64,7	57,5	56,9	57,2	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	54,7	48,3	45,8	45,7	Males
Kobiety	75,2	67,0	68,6	69,6	Females

TABL. 4 (42). **PROGNOZA LUDNOŚCI^a W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2035 R.**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION^a UNTIL 2035
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015	2020	2025	2030	2035
OGÓŁEM..... TOTAL	5353636	5429840	5471012	5480198	5469505
mężczyźni <i>males</i>	2557658	2595211	2616650	2622426	2619426
kobiety <i>females</i>	2795978	2834629	2854362	2857772	2850079
Miasta <i>Urban areas</i>	3474863	3543118	3589823	3616591	3633338
mężczyźni <i>males</i>	1620899	1653201	1676772	1691352	1701904
kobiety <i>females</i>	1853964	1889917	1913051	1925239	1931434
Wieś <i>Rural areas</i>	1878773	1886722	1881189	1863607	1836167
mężczyźni <i>males</i>	936759	942010	939878	931074	917522
kobiety <i>females</i>	942014	944712	941311	932533	918645
W wieku przedprodukcyjnym..... Pre-working age	990070	1028992	1028810	962938	887667
mężczyźni <i>males</i>	508573	529232	529616	495753	457038
kobiety <i>females</i>	481497	499760	499194	467185	430629
Miasta <i>Urban areas</i>	618250	660636	666647	630645	590369
mężczyźni <i>males</i>	317243	339336	342757	324259	303556
kobiety <i>females</i>	301007	321300	323890	306386	286813
Wieś <i>Rural areas</i>	371820	368356	362163	332293	297298
mężczyźni <i>males</i>	191330	189896	186859	171494	153482
kobiety <i>females</i>	180490	178460	175304	160799	143816
W wieku produkcyjnym..... Working age	3300577	3202113	3160530	3188966	3178834
mężczyźni <i>males</i>	1721352	1671838	1636690	1653402	1669513
kobiety <i>females</i>	1579225	1530275	1523840	1535564	1509321
Miasta <i>Urban areas</i>	2128277	2060794	2058299	2104289	2116069
mężczyźni <i>males</i>	1085219	1050731	1039317	1064038	1085692
kobiety <i>females</i>	1043058	1010063	1018982	1040251	1030377
Wieś <i>Rural areas</i>	1172300	1141319	1102231	1084677	1062765
mężczyźni <i>males</i>	636133	621107	597373	589364	583821
kobiety <i>females</i>	536167	520212	504858	495313	478944
W wieku poprodukcyjnym..... Post-working age	1062989	1198735	1281672	1328294	1403004
mężczyźni <i>males</i>	327733	394141	450344	473271	492875
kobiety <i>females</i>	735256	804594	831328	855023	910129
Miasta <i>Urban areas</i>	728336	821688	864877	881657	926900
mężczyźni <i>males</i>	218437	263134	294698	303055	312656
kobiety <i>females</i>	509899	558554	570179	578602	614244
Wieś <i>Rural areas</i>	334653	377047	416795	446637	476104
mężczyźni <i>males</i>	109296	131007	155646	170216	180219
kobiety <i>females</i>	225357	246040	261149	276421	295885
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM..... NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE	62	70	73	72	72
Mężczyźni <i>Males</i>	49	55	60	59	57
Kobiety <i>Females</i>	77	85	87	86	89

^a Opracowana w 2008 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 XII 2007 r. oraz założeń dotyczących przewidywanych tendencji w dzietności, umieralności, migracjach wewnętrznych i zagranicznych.

^a Calculated in 2008 on the basis of population number and structure as of 31 XII 2007 as well as assumption concerning fertility, mortality, internal and international migration.

TABL. 5 (43). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM..... 2000	84	3307907	64,7
TOTAL 2005	85	3338255	64,7
2009	85	3374711	64,6
2010	85	3385772	64,6
Poniżej 2000..... Below	4	6502	0,1
2000— 4999.....	21	73503	1,4
5000— 9999.....	14	104190	2,0
10000— 19999.....	22	349473	6,7
20000— 49999.....	17	542718	10,4
50000— 99999.....	4	240431	4,6
100000—199999.....	1	126061	2,4
200000 i więcej and more.....	2	1942894	37,1

TABL. 6 (44). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM..... 2000	279	1807103	35,3
TOTAL 2005	279	1819474	35,3
2009	279	1847456	35,4
2010	279	1857139	35,4
Poniżej 2000..... Below	4	6177	0,1
2000— 4999.....	97	378974	7,2
5000— 6999.....	76	441780	8,4
7000— 9999.....	61	494649	9,4
10000 i więcej and more.....	41	535559	10,2

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.
^a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 7 (45). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Separacje Separations	Rozwody Divorces	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
	ogółem total	w tym wy- znaniowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM.....	2000	27862	20315	152	5727	48152	52063	348	-3911
TOTAL	2005	27727	20280	1422	8514	49983	51744	301	-1761
	2009	33328	23394	428	9003	59841	54630	294	5211
	2010	30488	21252	311	8314	60756	53389	274	7367
Miasta	2000	17449	11484	129	5102	27901	32146	198	-4245
Urban areas	2005	17691	11960	875	6796	32153	32127	171	26
	2009	20934	13556	302	7224	38428	33708	196	4720
	2010	19152	12334	214	6754	38989	32968	159	6021
Wieś.....	2000	10413	8831	23	625	20251	19917	150	334
Rural areas	2005	10036	8320	547	1718	17830	19617	130	-1787
	2009	12394	9838	126	1779	21413	20922	98	491
	2010	11336	8918	97	1560	21767	20421	115	1346
NA 1000 LUDNOŚCI ^b PER 1000 POPULATION ^b									
OGÓŁEM.....	2000	5,5	4,0	3,0	1,1	9,4	10,2	7,2	-0,8
TOTAL	2005	5,4	3,9	27,7	1,7	9,7	10,1	6,0	-0,3
	2009	6,4	4,5	8,2	1,7	11,5	10,5	4,9	1,0
	2010	5,8	4,1	6,0	1,6	11,6	10,2	4,5	1,4
Miasta	2000	5,3	3,5	3,9	1,6	8,5	9,8	7,1	-1,3
Urban areas	2005	5,3	3,6	26,4	2,0	9,7	9,7	5,3	0,0
	2009	6,2	4,0	9,0	2,2	11,4	10,0	5,1	1,4
	2010	5,7	3,7	6,4	2,0	11,6	9,8	4,1	1,8
Wieś.....	2000	5,7	4,9	1,3	0,3	11,2	11,0	7,4	0,2
Rural areas	2005	5,5	4,6	30,0	0,9	9,8	10,8	7,3	-1,0
	2009	6,7	5,3	6,8	1,0	11,6	11,3	4,6	0,3
	2010	6,1	4,8	5,2	0,8	11,7	11,0	5,3	0,7

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b W przypadku: separacji — na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt — na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil law consequences. ^b In case of: separations — data are presented per 100 thous. population; infant deaths — per 1000 live births.

TABL. 8 (46). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
		ogółem <i>total</i>	przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>		na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	
			męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>				
			w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				
OGÓŁEM..... 2005	27272	30467	25,2	16378	5575	8514	7,0	1040
TOTAL 2009	33328	31578	25,6	16670	5905	9003	7,3	5824
2010	30488	30117	24,3	16110	5693	8314	6,7	5064
Miasta 2005 <i>Urban areas</i>	17691	20320	26,1	9969	3555	6796	8,7	-442
2009	20934	21064	26,9	10025	3815	7224	9,2	1926
2010	19152	20172	25,7	9764	3654	6754	8,6	1290
Wieś 2005 <i>Rural areas</i>	10036	10147	23,4	6409	2020	1718	4,0	1482
2009	12394	10514	23,4	6645	2090	1779	4,0	3898
2010	11336	9945	22,0	6346	2039	1560	3,4	3774

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.
^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 9 (47). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2010

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej <i>and more</i>
		19 lat i mniej <i>under 20 years</i>	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	
OGÓŁEM..... GRAND TOTAL	30488	1096	9893	12406	3887	1325	902	657	322
19 lat i mniej <i>Under 20 years</i>	162	106	52	2	2	—	—	—	—
20—24	5462	680	3746	950	74	10	2	—	—
25—29	13699	250	5005	7587	745	90	19	3	—
30—34	6246	49	935	3086	1820	301	53	2	—
35—39	2070	6	118	588	827	417	107	7	—
40—49	1421	4	33	166	341	410	377	81	9
50—59	816	—	4	23	67	82	282	313	45
60 lat i więcej <i>and more</i>	612	1	—	4	11	15	62	251	268

TABL. 9 (47). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2010 (cont.)

MĘŻCZYŻNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 lat i więcej and more
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM	19152	366	4843	8497	2966	1018	696	509	257
TOTAL									
19 lat i mniej..... Under 20 years	57	39	15	2	1	—	—	—	—
20—24	2511	203	1701	547	50	9	1	—	—
25—29	8375	89	2486	5168	547	68	15	2	—
30—34	4463	28	549	2213	1402	230	39	2	—
35—39	1545	4	64	420	645	327	82	3	—
40—49	1080	2	25	125	260	306	296	59	7
50—59	615	—	3	20	51	65	208	236	32
60 lat i więcej..... and more	506	1	—	2	10	13	55	207	218
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM	11336	730	5050	3909	921	307	206	148	65
TOTAL									
19 lat i mniej..... Under 20 years	105	67	37	—	1	—	—	—	—
20—24	2951	477	2045	403	24	1	1	—	—
25—29	5324	161	2519	2419	198	22	4	1	—
30—34	1783	21	386	873	418	71	14	—	—
35—39	525	2	54	168	182	90	25	4	—
40—49	341	2	8	41	81	104	81	22	2
50—59	201	—	1	3	16	17	74	77	13
60 lat i więcej..... and more	106	—	—	2	1	2	7	44	50

TABL. 10 (48). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2010

POPZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŻYN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Popzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwiedzeni divorced
OGÓŁEM TOTAL				
OGÓŁEM	30488	27336	465	2687
GRAND TOTAL				
Kawalerowie	27022	25693	146	1183
Single				
Wdowcy	382	73	149	160
Widowers				
Rozwiedzeni	3084	1570	170	1344
Divorced				

TABL. 10 (48). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE W 2010 R. WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDEGROOMS AND BRIDES IN 2010 (cont.)

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYZN PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES	Ogółem Total	Poprzedni stan cywilny kobiet Previous marital status of females		
		panny single	wdowy widows	rozwidzione divorced
MIASTA URBAN AREAS				
RAZEM TOTAL	19152	16788	301	2063
Kawalerowie Single	16379	15470	68	841
Wdowcy Widowers	290	54	107	129
Rozwiedzeni Divorced	2483	1264	126	1093
WIEŚ RURAL AREAS				
RAZEM TOTAL	11336	10548	164	624
Kawalerowie Single	10643	10223	78	342
Wdowcy Widowers	92	19	42	31
Rozwiedzeni Divorced	601	306	44	251

TABL. 11 (49). **MAŁŻEŃSTWA WYZNANIOWE^a ZAWARTE W 2010 R.**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a IN 2010

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas
OGÓŁEM TOTAL	21252	12334	8918
w tym: of which:			
Kościół Katolicki	21130	12243	8887
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny	49	40	9
Kościół Ewangelicko-Augsburski	13	10	3
Kościół Chrześcijan Baptystów	7	6	1
Kościół Starokatolicki Mariawitów	26	12	14
Kościół Zielonoświątkowy	18	16	2

^a Ze skutkami cywilnymi.
^a With civil law consequences.

TABL. 12 (50). **ROZWOODY W 2010 R. WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA**
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION FOR DIVORCE
IN 2010

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females at age							60 lat i więcej and more
		19 lat i mniej under 20 years	20—24	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM GRAND TOTAL	8314	30	506	1534	1835	1439	1753	991	226
19 lat i mniej..... Under 20 years	2	1	1	—	—	—	—	—	—
20—24	196	19	134	35	6	2	—	—	—
25—29	1019	7	269	596	134	11	1	1	—
30—34	1863	3	75	697	918	150	17	3	—
35—39	1567	—	21	166	599	683	93	4	1
40—49	2004	—	4	34	154	545	1166	97	4
50—59	1289	—	2	4	24	45	447	730	37
60 lat i więcej..... and more	374	—	—	2	—	3	29	156	184
MIASTA URBAN AREAS									
RAZEM TOTAL	6754	19	356	1213	1500	1173	1461	839	193
19 lat i mniej..... Under 20 years	1	—	1	—	—	—	—	—	—
20—24	138	13	92	26	5	2	—	—	—
25—29	788	4	182	468	122	10	1	1	—
30—34	1524	2	59	561	762	122	15	3	—
35—39	1294	—	18	131	476	587	78	3	1
40—49	1623	—	4	21	116	419	977	82	4
50—59	1062	—	—	4	19	30	364	614	31
60 lat i więcej..... and more	324	—	—	2	—	3	26	136	157
WIEŚ RURAL AREAS									
RAZEM TOTAL	1560	11	150	321	335	266	292	152	33
19 lat i mniej..... Under 20 years	1	1	—	—	—	—	—	—	—
20—24	58	6	42	9	1	—	—	—	—
25—29	231	3	87	128	12	1	—	—	—
30—34	339	1	16	136	156	28	2	—	—
35—39	273	—	3	35	123	96	15	1	—
40—49	381	—	—	13	38	126	189	15	—
50—59	227	—	2	—	5	15	83	116	6
60 lat i więcej..... and more	50	—	—	—	—	—	3	20	27

TABL. 13 (51). ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNIH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE
 DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	8514	9003	8314	TOTAL
rozwoły małżeństw:				<i>divorces:</i>
Bez dzieci	3121	3874	3597	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	5393	5129	4717	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:				<i>by number of children:</i>
1	3308	3343	3081	1
2	1551	1484	1395	2
3	392	239	189	3
4 i więcej	142	63	52	4 and more

^a Poniżej 18 lat.

^a Below age 18.

TABL. 14 (52). URODZENIA
 BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe	49983	59841	60756	38989	21767	Live births
Małżeńskie	42966	50275	50649	31671	18978	<i>Legitimate</i>
chłopcy	22022	25693	26646	16621	10025	<i>males</i>
dziewczęta	20944	24582	24003	15050	8953	<i>females</i>
Pozamałżeńskie	7017	9566	10107	7318	2789	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	3576	4929	5318	3819	1499	<i>males</i>
dziewczęta	3441	4637	4789	3499	1290	<i>females</i>
Urodzenia martwe	212	265	268	152	116	Live still births

TABL. 15 (53). URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI
 LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem <i>Total</i>	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze <i>and over</i>

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
 IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2005	49983	26245	16236	4777	1540	606	579
TOTAL	2009	59841	30711	20954	5669	1499	534	451
	2010	60756	30433	21928	5821	1583	559	432
19 lat i mniej		1932	1748	173	11	—	—	—
<i>Under 20 years</i>								
20—24		9089	6634	2093	295	56	6	5
25—29		22145	13436	7078	1236	283	77	35
30—34		19226	6884	9221	2324	533	158	106
35—39		7154	1547	3057	1619	528	220	183
40—44		1169	177	296	323	177	97	99
45 lat i więcej		41	7	10	13	6	1	4
<i>and more</i>								

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o niustalonej kolejności urodzenia.

^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 15 (53). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI (dok.)**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER (cont.)

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
W ODSETKACH IN PERCENT							
OGÓŁEM 2005	100,0	52,5	32,5	9,6	3,1	1,2	1,2
TOTAL 2009	100,0	51,3	35,0	9,5	2,5	0,9	0,8
..... 2010	100,0	50,1	36,1	9,6	2,6	0,9	0,7
19 lat i mniej..... Under 20 years	100,0	90,5	9,0	0,6	—	—	—
20—24	100,0	73,0	23,0	3,2	0,6	0,1	0,1
25—29	100,0	60,7	32,0	5,6	1,3	0,3	0,2
30—34	100,0	35,8	48,0	12,1	2,8	0,8	0,6
35—39	100,0	21,6	42,7	22,6	7,4	3,1	2,6
40—44	100,0	15,1	25,3	27,6	15,1	8,3	8,5
45 lat i więcej..... and more	100,0	17,1	24,4	31,7	14,6	2,4	9,8

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.
^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 16 (54). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2009	2010		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność — urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat: Fertility — live births per 1000 women aged:						
15—49	36,2	38,1	46,4	47,2	46,8	48,1
15—19	14,8	11,0	13,6	12,6	11,2	14,3
20—24	76,8	53,9	53,3	51,0	41,1	64,8
25—29	94,3	93,9	102,2	102,4	96,5	114,2
30—34	53,5	65,8	83,1	86,2	86,4	85,5
35—39	21,5	24,3	34,4	36,8	38,5	33,1
40—44	4,4	4,7	6,2	7,4	7,5	7,3
45—49	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej..... Total fertility	1,327	1,261	1,454	1,471	1,389	1,593
Reprodukcji brutto..... Gross reproduction	0,646	0,615	0,710	0,697	0,661	0,750
Dynamiki demograficznej..... Demographic dynamics	0,925	0,966	1,095	1,138	1,183	1,066

TABL. 17 (55). ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH W 2010 R.
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED IN 2010

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Females	Z liczby ogółem Of grand total number					
				miasta urban areas			wieś rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM.....	53389	27823	25566	32968	16666	16302	20421	11157	9264
TOTAL									
0—4 lata.....	319	169	150	180	97	83	139	72	67
5—9.....	22	14	8	11	7	4	11	7	4
10—14.....	51	33	18	23	11	12	28	22	6
15—19.....	140	98	42	66	45	21	74	53	21
20—24.....	245	204	41	127	105	22	118	99	19
25—29.....	334	264	70	180	136	44	154	128	26
30—34.....	419	330	89	278	208	70	141	122	19
35—39.....	579	459	120	340	255	85	239	204	35
40—44.....	832	648	184	447	335	112	385	313	72
45—49.....	1350	1005	345	778	540	238	572	465	107
50—54.....	2738	1969	769	1685	1147	538	1053	822	231
55—59.....	3942	2800	1142	2561	1742	819	1381	1058	323
60—64.....	4181	2812	1369	2807	1837	970	1374	975	399
65—69.....	3596	2270	1326	2343	1413	930	1253	857	396
70—74.....	5357	3147	2210	3465	1954	1511	1892	1193	699
75—79.....	7458	3810	2648	4685	2342	2343	2773	1468	1305
80—84.....	9195	3892	5303	5543	2294	3249	3652	1598	2054
85 lat i więcej..... and more	12631	3899	8732	7449	2198	5251	5182	1701	3481

NA 1000 LUDNOŚCI DANEJ PŁCI I GRUPY WIEKU
PER 1000 POPULATION OF GIVEN SEX AND AGE GROUP

OGÓŁEM.....	10,22	11,13	9,38	9,79	10,58	9,09	10,99	12,07	9,92
TOTAL									
0—4 lata.....	1,12	1,16	1,09	0,99	1,04	0,94	1,36	1,37	1,36
5—9.....	0,09	0,11	0,07	0,07	0,09	0,06	0,11	0,14	0,08
10—14.....	0,19	0,24	0,14	0,16	0,15	0,17	0,24	0,36	0,11
15—19.....	0,45	0,61	0,27	0,38	0,51	0,25	0,52	0,73	0,30
20—24.....	0,67	1,10	0,23	0,60	0,97	0,21	0,78	1,27	0,26
25—29.....	0,77	1,21	0,32	0,64	0,98	0,30	1,02	1,63	0,36
30—34.....	0,95	1,50	0,40	0,89	1,38	0,43	1,07	1,75	0,31
35—39.....	1,49	2,37	0,62	1,29	1,98	0,64	1,91	3,16	0,58
40—44.....	2,62	4,06	1,17	2,23	3,38	1,11	3,29	5,18	1,27
45—49.....	4,18	6,29	2,11	3,86	5,63	2,25	4,72	7,29	1,86
50—54.....	6,91	10,31	3,74	6,41	9,51	3,78	7,89	11,68	3,66
55—59.....	10,09	15,32	5,49	9,43	14,30	5,47	11,57	17,36	5,53
60—64.....	13,82	20,69	8,22	13,23	19,81	8,12	15,20	22,56	8,46
65—69.....	18,80	28,13	11,99	17,92	26,20	12,10	20,71	32,03	11,74
70—74.....	27,81	41,35	18,97	26,84	39,34	19,02	29,79	45,12	18,86
75—79.....	43,45	59,51	33,90	41,37	55,95	32,81	47,50	66,24	36,04
80—84.....	73,77	91,74	64,49	70,43	84,90	62,87	79,48	103,74	67,24
85 lat i więcej..... and more	157,24	174,22	150,69	147,66	160,57	142,85	173,43	195,72	164,29

TABL. 18 (56). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W 2009 R.
DEATHS BY CAUSES IN 2009

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a	Ogółem <i>Total</i>	Mężczyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Z liczby ogółem <i>Of total number</i>		CAUSES OF DEATHS ^a
				miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>		
OGÓŁEM	1049,1	1145,7	960,5	1003,8	1131,2	TOTAL
Choroby zakaźne i pasożytnicze	10,9	13,0	9,1	12,5	8,1	<i>Infectious and parasitic diseases</i>
Nowotwory	250,8	284,6	219,7	259,9	234,2	<i>Neoplasms</i>
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ	0,9	1,0	0,9	0,9	1,1	<i>Diseases of blood and blood- forming organs^Δ</i>
Zaburzenia wydzielania we- wnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	16,4	14,5	18,2	15,3	18,4	<i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>
Zaburzenia psychiczne i zabu- rzenia zachowania	2,3	4,1	0,6	2,0	2,7	<i>Mental and behavioural disorders</i>
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów.....	12,4	11,0	13,8	13,7	10,2	<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>
Choroby układu krążenia.....	483,7	479,4	487,7	439,5	564,1	<i>Diseases of the circulatory system</i>
Choroby układu oddechowego....	73,2	88,0	59,6	71,5	76,3	<i>Diseases of the respiratory system</i>
Choroby układu trawiennego	49,2	59,2	40,0	52,1	43,9	<i>Diseases of the digestive system</i>
Choroby skóry i tkanki podskór- nej.....	0,6	0,6	0,5	0,4	0,8	<i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>
Choroby układu kostno- stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej.....	1,8	0,8	2,8	1,3	2,7	<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>
Choroby układu moczowo- płciowego	14,8	14,9	14,8	13,9	16,5	<i>Diseases of the genitourinary system</i>
Ciąża, poród i połóg.....	0,1	x	0,1	0,1	—	<i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym	3,2	3,9	2,6	3,6	2,5	<i>Conditions originating in the perinatal period</i>
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	2,8	2,7	2,8	2,3	3,7	<i>Congenital anomalies^Δ</i>
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ	54,4	55,4	53,6	53,5	56,0	<i>Symptoms and ill-defined conditions^Δ</i>
Urazy i zatrucia według ze- wnętrznej przyczyny.....	71,5	112,7	33,7	61,3	90,0	<i>Injuries and poisonings by external cause</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 19 (57). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2010 R.
 INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2010

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total		Chłopcy Males	Dziewczęta Females	Z liczby ogółem Of total number	
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births				
		miasta urban areas	wieś rural areas			
OGÓŁEM..... TOTAL	274	4,51	4,57	4,45	4,08	5,28
0 dni days	100	1,65	1,56	1,74	1,31	2,25
1— 6 days	52	0,86	0,91	0,80	0,92	0,74
7—29 dni days	38	0,63	0,56	0,69	0,62	0,64
1 miesiąc..... month	14	0,23	0,28	0,17	0,21	0,28
2	16	0,26	0,44	0,07	0,28	0,23
3—11 miesięcy..... months	54	0,89	0,81	0,97	0,74	1,15

TABL. 20 (58). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN W 2009 R.
 INFANT DEATHS BY SELECTED CAUSES IN 2009

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a	Ogółem Total		Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	CAUSES OF DEATHS ^a
	w liczbach bezwzględ- nych in absolute numbers	na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births			
OGÓŁEM.....	294	4,91	5,10	4,58	TOTAL
w tym:					of which:
Choroby zakaźne i pasożytnicze	5	0,08	0,08	0,09	Infectious and parasitic diseases
w tym posocznica	5	0,08	0,08	0,09	of which septicaemia
Choroby układu krążenia	1	0,02	0,03	—	Diseases of the circulatory system
Zapalenie płuc	12	0,20	0,13	0,33	Pneumonia
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym.....	168	2,81	3,15	2,19	Conditions originating in the perinatal period
w tym zaburzenia związane z czasem trwania ciąży i rozwoju płodu	135	2,26	2,63	1,59	of which disorders related to length of gestation and fetal growth
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ	90	1,50	1,38	1,73	Congenital anomalies ^Δ
w tym wrodzone wady serca	28	0,47	0,52	0,37	of which malformations of heart
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny	4	0,07	0,10	—	Injuries and poisonings by external cause

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD-10 Revision).

TABL. 21 (59). **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	628	706	651	543	TOTAL
w tym dokonane.....	566	593	544	469	of which committed
Miasta.....	351	359	313	240	Urban areas
Wieś.....	277	344	336	303	Rural areas
Wiek samobójców:					Age of suicidal persons:
14 lat i mniej.....	8	10	5	4	14 and less
15—19.....	26	40	39	31	15—19
20—29.....	90	111	104	86	20—29
30—49.....	244	252	220	194	30—49
50—69.....	195	232	234	192	50—69
70 lat i więcej.....	59	57	45	33	70 and more

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku oraz w latach 2009 i 2010 — w podziale na miasta i wieś — również przypadków o nieustalonym miejscu zdarzenia.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji i Komendy Stołecznej Policji.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown as well as in 2009 and 2010 — data by urban and rural areas — cases, in which the place of incident is unknown.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters and the Metropolitan Police Headquarters.

TABL. 22 (60). **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
	0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES					
OGÓŁEM 2000	69,84	55,64	41,51	28,33	17,30
TOTAL					
2005	71,06	56,81	42,64	29,20	18,11
2009	71,84	57,38	43,23	29,69	18,43
2010	72,55	58,05	43,77	30,17	18,87
Miasta..... Urban areas	73,62	59,05	44,68	30,90	19,38
Wieś..... Rural areas	70,75	56,33	42,20	28,91	17,94
KOBIETY FEMALES					
OGÓŁEM 2000	78,60	64,24	49,53	35,17	22,02
TOTAL					
2005	80,18	65,70	50,97	36,52	23,22
2009	80,44	66,01	51,29	36,80	23,50
2010	81,04	66,53	51,78	37,24	23,88
Miasta..... Urban areas	81,16	66,61	51,83	37,30	23,96
Wieś..... Rural areas	80,75	66,35	51,62	37,06	23,65

TABL. 23 (61). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM.....	2005	70922	45802	24147	973	55837	30785	24644	408	+15085
TOTAL	2009	65390	41721	22216	1453	53102	28088	24378	636	+12288
	2010	70897	46292	23323	1282	57520	30595	26333	592	+13377
Miasta	2005	44910	28169	15911	830	35667	18421	16865	381	+9243
Urban areas	2009	39265	24064	14026	1175	34271	16884	16851	536	+4994
	2010	42885	26913	14919	1053	37845	18690	18640	515	+5040
Wieś	2005	26012	17633	8236	143	20170	12364	7779	27	+5842
Rural areas	2009	26125	17657	8190	278	18831	11204	7527	100	+7294
	2010	28012	19379	8404	229	19675	11905	7693	77	+8337
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM.....	2005	13,80	8,91	4,70	0,19	10,86	5,99	4,80	0,08	+2,94
TOTAL	2009	12,56	8,01	4,27	0,28	10,20	5,39	4,68	0,12	+2,36
	2010	13,57	8,86	4,46	0,25	11,01	5,85	5,04	0,11	+2,56
Miasta	2005	13,54	8,49	4,80	0,25	10,75	5,55	5,08	0,11	+2,79
Urban areas	2009	11,69	7,17	4,18	0,35	10,21	5,03	5,02	0,16	+1,49
	2010	12,73	7,99	4,43	0,31	11,24	5,55	5,53	0,15	+1,50
Wieś	2005	14,27	9,68	4,52	0,08	11,07	6,78	4,27	0,01	+3,21
Rural areas	2009	14,13	9,55	4,43	0,15	10,18	6,06	4,07	0,05	+3,94
	2010	15,08	10,43	4,52	0,12	10,59	6,41	4,14	0,04	+4,49

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Deregistrations.

TABL. 24 (62). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpływ ^b Outflow ^b			
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
OGÓŁEM.....	2005	69949	45782	24167	55429	45782	9647
TOTAL	2009	63937	43544	20393	52466	43544	8922
	2010	69615	47437	22178	56928	47437	9491
Miasta	2005	44080	24428	19652	35286	28705	6581
Urban areas	2009	38090	22184	15906	33735	27567	6168
	2010	41832	24293	17539	37330	30642	6688
Wieś	2005	25869	21354	4515	20143	17077	3066
Rural areas	2009	25847	21360	4487	18731	15977	2754
	2010	27783	23144	4639	19598	16795	2803

^a Zameldowania. ^b Wymeldowania.

^a Registrations. ^b Deregistrations.

TABL. 24 (62). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW (dok.)**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odplyw ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
OGÓŁEM 2005	13,61	8,91	4,70	10,79	8,91	1,88
TOTAL 2009	12,28	8,36	3,92	10,08	8,36	1,71
2010	13,32	9,08	4,24	10,89	9,08	1,82
Miasta 2005	13,29	7,36	5,93	10,64	8,65	1,98
Urban areas 2009	11,34	6,61	4,74	10,05	8,21	1,84
2010	12,42	7,21	5,21	11,08	9,10	1,99
Wieś 2005	14,19	11,72	2,48	11,05	9,37	1,68
Rural areas 2009	13,98	11,55	2,43	10,13	8,64	1,49
2010	14,95	12,46	2,50	10,55	9,04	1,51

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 25 (63). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odplyw ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM 2000	59370	27614	31756	50545	23570	26975	+8825	+4044	+4781
TOTAL 2005	69949	31801	38148	55429	25643	29786	+14520	+6158	+8362
2009	63937	28323	35614	52466	23435	29031	+11471	+4888	+6583
2010	69615	31053	38562	56928	25749	31179	+12687	+5304	+7383
0— 4 lata	7632	3981	3651	6622	3430	3192	+1010	+551	+459
5— 9	4647	2362	2285	4167	2130	2037	+480	+232	+248
10—14	2835	1423	1412	2477	1255	1222	+358	+168	+190
15—19	2687	1221	1466	2365	1067	1298	+322	+154	+168
20—24	6101	1822	4279	4987	1519	3468	+1114	+303	+811
25—29	14044	5159	8885	10065	3806	6259	+3979	+1353	+2626
30—34	11684	5251	6433	8563	3838	4725	+3121	+1413	+1708
35—39	6600	3311	3289	5175	2598	2577	+1425	+713	+712
40—44	3044	1605	1439	2662	1383	1279	+382	+222	+160
45—49	2009	1058	951	1809	945	864	+200	+113	+87
50—54	2152	1090	1062	2048	1055	993	+104	+35	+69
55—59	2135	1019	1116	2053	997	1056	+82	+22	+60
60—64	1583	791	792	1527	774	753	+56	+17	+39
65 lat i więcej	2462	960	1502	2408	952	1456	+54	+8	+46
and more									

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Deregistrations.

TABL. 26 (64). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2010 R.**
 Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2010
End of the year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE ^a CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS ^a	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful	Duchowni Clergy	Jednostki kościelne ^b Church units ^b
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^c	4244035 ^d	3377	936
Starokatolicki Old Catholic			
Kościół Starokatolicki Mariawitów ^e	13880	15	17
Kościół Katolicki Mariawitów	872	5 ^f	9
Kościół Polskokatolicki ^e	670	7	4
Polski Narodowy Katolicki Kościół w RP	360	4	1
Kościół Starokatolicki	100	2	1
Prawosławne Orthodox			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^{g,h}	182800	174	69
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^{h,i}	4955	18	21
Chrześcijański Kościół Głosicieli Dobrej Nowiny	4000	43	43
Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP ^j	1700	36	4
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	1289	13	15
Kościół Ewangelicko-Reformowany ^e	1250	2	3
Kościół Zielonoświątkowy	1222	31	7
Kościół Boży w Chrystusie	590	26	9
Kościół Chrystusowy ^k	570	5	1
Kościół Chrześcijan Baptystów ^e	436	7	9
Kościół Ewangelicko-Methodystyczny ^e	410	3	3
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	262	7	7
Kościół Wolnych Chrześcijan	258	10	4
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	172	9	5
Kościół Boży w Polsce	167	3	3
Nowoapostolski Kościół w Polsce	147	1	4
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	75	8	1
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	70	15	3

^a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. ^b Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^c Dane dotyczą diecezji: plockiej, radomskiej, warszawskiej, warszawsko-praskiej. ^d Ochrzczeni. ^e Kościół stowarzyszony w Polskiej Radzie Eklezjalnej. ^f W tym 4 kobiety. ^g Dane dotyczą diecezji warszawsko-bielskiej. ^h Dane dotyczą 2009 r. ⁱ Dane dotyczą 2008 r. ^j Dane dotyczą 2006 r.

^a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. ^b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^c Data concern diocese: plocka, radomska, warszawska, warszawsko-praska. ^d Baptised. ^e Church associated in the Polish Ecumenical Council. ^f Of which 4 women. ^g Data concern warszawsko-bielska diocese. ^h Data concern 2009. ⁱ Data concern 2008. ^k Data concern 2006.

TABL. 26 (64). NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2010 R. (dok.)

Stan w końcu roku

SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2010 (cont.)

End of the year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE ^a CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS ^a	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful	Duchowni Clergy	Jednostki kościelne ^b Church units ^b
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.) Protestant and Protestant-tradition (cont.)			
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	48	8	1
Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Pokoju	32	4	2
Centrum Biblijne „Jezus Jest Panem”	29	4	1
Biblijny Kościół Baptystyczny	28	2	1
Zbór Chrześcijański w RP ^h	25	2	1
Islamskie Muslim			
Islamskie Zgromadzenie Ahl-ul Bayt.....	2200 ⁱ	1	—
Liga Muzułmańska w RP	1000	—	—
Muzułmański Związek Religijny w RP	80	3	2
Stowarzyszenie Jedności Muzułmańskiej.....	38	1	—
Stowarzyszenie Muzułmańskie Ahmadiyya ^h	30	—	1
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions			
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce ⁱ	600	8	8
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang w Polsce	490	23	2
Związek Buddyjski „Kanzeon”	60	2	1
Buddyjska Wspólnota Zen Kannon ⁱ	59	3	—
Szkoła Zen Kwan Um w Polsce	41	9	2
Związek Buddystów Zen „Bodhidharma”	38	6	1
Inne Others			
Związek Wyznania Świadków Jehowy.....	13399 ^m	—	184
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	307	9	—
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich (Mormoni)	293	40	1
Lectorium Rosicrucianum Międzynarodowa Szkoła Złotego Różokrzyża	135	—	1
Kościół Armia Zbawienia w RP	130	2	2
Światowy Uniwersytet Duchowy Brahma Kumaris	60	5	1
Karański Związek Religijny	40	—	1
Rodzima Wiara ⁱ	20	2	11

^a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. ^b Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^h Dane dotyczą 2009 r. ⁱ Dane dotyczą 2008 r. ^l Liczba muzułmanów szytów, w tym 60 członków, tj. współpracowników i aktywistów działających na rzecz społeczności szyckiej. ^m Głosiciele.

^a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. ^b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^h Data concern 2009. ⁱ Data concern 2008. ^l The number of Muslims, Shiite, of which 60 members, ie. co-workers and activists working for the Shiite Community. ^m Proclaimers.

DZIAŁ VI

RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 3 miesięcy (do IV kwartału 2006 r. — powyżej 2 miesięcy), jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych, razem mieszkających i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Od I kwartału 2003 r. dane BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowywanych w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. Dane prezentowane według grup wieku obliczane są w oparciu o dokładną datę urodzenia, do I kwartału 2006 r. — z wyjątkiem osób w wieku 15 lat — przedstawiane były według roku urodzenia.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywne zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych); jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium od 2006 r. w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia;

CHAPTER VI

LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. *Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is observed in each week during the whole quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for longer than 3 months (until the IV quarter 2006 — for longer than 2 months) except persons whose absence results from the type of their job. The term "a household" means a group of related people living together and keeping themselves jointly. The survey does not include institutional households. Since the I quarter 2003 the LFS data are generalized on the basis of the balance of population compiled based on the results of the Population and Housing Census 2002. Data presented by age groups have been calculated on the basis of the exact date of birth, until the I quarter 2006 — excluding persons aged 15 — they were presented according to the year of birth.*

2. *The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for a work.*

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are persons, who during the reference week:

- *performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business beyond agriculture,*
- *formally had work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather); if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion since 2006 in case of employment as a paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration;*

- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stożę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie). Prezentowane dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami w latach 2002–2009; patrz ust. 5 na str. 116,
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce)

2) **unemployed persons** are persons aged 15–74, who simultaneously fulfil three conditions:

- within the reference week were not employed,
- within a 4-week period (the last week being the reference week) actively sought work,
- were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who have found a work and were waiting to begin work it within a 3-month period as well as persons, who were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed.

3. The **activity rate** is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **employment rate** is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

The **unemployment rate** is calculated as the share of the unemployed persons (total or in a given group) to the economically active population (total or in a given group).

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture). The data presented do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment, election or service relation);
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land, with some exceptions in 2002–2009; see item 5 on page 116,
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting eco-

podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,

- c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII dla lat 2002—2009 wyszacowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, dla 2010 r. — na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002—2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby,
 - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) w 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi wyłącznie lub głównie na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie za 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

agricultural activity excluding private farms in agriculture,

- c) *other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions;*
- 3) *outworkers;*
- 4) *agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) *members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);*
- 6) *clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are employed persons on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker. **Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII for 2002—2009 were estimated on the basis of the results of the Population and Housing Census as well as the Agricultural Census 2002, for 2010 — on the basis of the results of the Agricultural Census 2010.

The following employed persons on private farms conducting agricultural activity are included in the group of employed persons on private farms, while:

- 1) in 2002—2009 are not included the following employed persons:
 - a) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,
 - b) on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs;
- 2) in 2010 are included the whole number of employed persons on those farms independently from area of agricultural land as well as from destination of agricultural output (including producing exclusively or mainly for their own needs).

Data regarding employed persons on private farms in agriculture for 2010 are not strictly comparable to those for previous years.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczenia na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 21.

10. Dane o pracujących w tabl. 3 i 4 prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i faktycznie prowadzonej działalności.

11. Dane zawarte w tabl. 5 i w tabl. 6 (w części „w tym podmioty”) oraz w tabl. 7—11 nie obejmują gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, organizacji społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych oraz duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

12. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także

6. *Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:*

- 1) **the employment, as of 31 XII**, of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;
- 2) **the average paid employment** — full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. **Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. *Data according to sections of the NACE Rev. 2 were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.*

10. *Data regarding employment in tables 3 and 4 are presented by permanent places of work and actually conducted business activity.*

11. *Data in table 5 and in table 6 (in range “of which entities”) as well as in tables 7—11 do not include private farms in agriculture, social and political organizations, trade unions and others as well as clergy fulfilling priestly obligations.*

12. *Information regarding labour turnover cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.*

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group

— ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

13. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

14. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz.U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.), określone są jako bezrobotne; do 31 V 2004 r. obowiązywała ustawa z dnia 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (tekst jednolity: Dz.U. z 2003 r. Nr 58, poz. 514 z późn. zm.).

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonywającą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź, jeśli jest osobą niepełnosprawną — zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. — wieczorowych, zaocznych lub eksternistycznych), zarejestrowaną we właściwym dla

dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes — persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and until 2008 from unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and until 2008 unpaid leaves) during a survey year to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

13. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- 1) *the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;*
- 2) *the employer made efforts to find people willing to take up the job;*
- 3) *if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.*

14. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001 with later amendments), are classified as unemployed; until 31 V 2004 the obligatory was the Law dated 14 XII 1994 on Employment and Combating Unemployment (unified text: Journal of Laws 2003 No. 58, item 514 with later amendments).

An **unemployed person** is understood as a person not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person — capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme) or tertiary schools in part-time programme (until 2006 — in the evening, weekend and extra curriculum education system), looking for employment or

miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna — 65 lat;
- 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
- 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega — na podstawie odrębnych przepisów — obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
- 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 9) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;
- 10) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego;
- 11) nie pobiera, po ustaniu zatrudnienia, świadczenia szkoleniowego.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych: dla 2000 r. — na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, dla lat 2005 i 2009 — Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, dla 2010 r. — na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Dane za 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

3. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz.U. Nr 99, poz. 1001 z późn. zm.).

other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, if he/she fulfilled among others, the following conditions:

- 1) *is aged 18 or more;*
- 2) *is aged less than 60 (women) or less than 65 (men);*
- 3) *did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, family pension, pension due to training, social pension, does not receive: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation benefit, a sick and maternity benefit or a benefit in the amount of a maternity benefit;*
- 4) *is not an owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 5) *is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 6) *is not entered in the register rolls of economic activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or retirement provision, excluding social insurance of farmers;*
- 7) *is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;*
- 8) *does not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work; excluding income generated from interests or other income generated from money gathered on bank accounts;*
- 9) *does not receive, on the basis of the regulations concerning social welfare, a permanent social benefit;*
- 10) *does not receive, on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance;*
- 11) *does not receive, training allowance after the termination of employment.*

2. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated: for 2000 — on the basis of the results of the Agricultural Census 1996, for 2005 and 2009 — Population and Housing Census 2002 as well as Agricultural Census 2002, for 2010 — on the basis of the Agricultural Census 2010. Data for 2010 are not strictly comparable to those for previous years.

3. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001 with later amendments).

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działającą u pracodawcy organizację związkową.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;

Work conditions

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. **Accident at work** is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;

- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania — na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący — szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

5. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy od 2005 r. pogrupowano zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

- 4) *-serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland;*
- 5) *stay — on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity — at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;*
- 6) *performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;*
- 7) *performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;*
- 8) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
- 9) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 10) *-serving supplementary forms of military service;*
- 11) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

3. **A serious accident at work** is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. **A fatal accident at work** is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all short-comings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-mode of injury since 2005 are grouping according to the EUROSTAT recommendation.

6. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich), „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo” (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków), „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Informacja i komunikacja” (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania), „Edukacja” (w zakresie szkół wyższych), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (w zakresie opieki zdrowotnej), „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły przemysłowe, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy — do 2005 r. zaliczane do zagrożeń związanych ze środowiskiem pracy, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

7. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 22 podaje się od 2009 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (Dz.U. Nr 105, poz. 869).

8. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” — „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

6. *Information regarding persons working in hazardous conditions i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports:*

- 1) *data concern persons employed by entities included in the sections: “Agriculture, forestry and fishing” (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as fishing), “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, “Construction” (excluding development of building projects), “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”, “Transportation and storage”, “Information and communication” (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities), “Professional, scientific and technical activities” (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities), “Administrative and support service activities” (in the scope rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities), “Education” (only tertiary education), “Human health and social work activities” (in the scope human health activities), “Other service activities” (in the scope repair of computers and personal and household goods);*
- 2) *data concern exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, threats caused by insufficient lights — until 2005 included in threats related to work environment, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

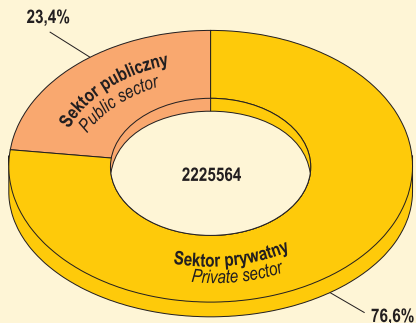
7. *A disease is deemed an occupational disease if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.*

Occupational diseases in table 22 are given since 2009 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No. 105, item 869).

8. *Detailed explanations and information concerning work conditions are contained in CSO’s publications from series “Statistical information and report” — “Accidents at Work” and “Working Conditions”.*

STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a W 2010 R.
 Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a IN 2010
 As of 31 XII

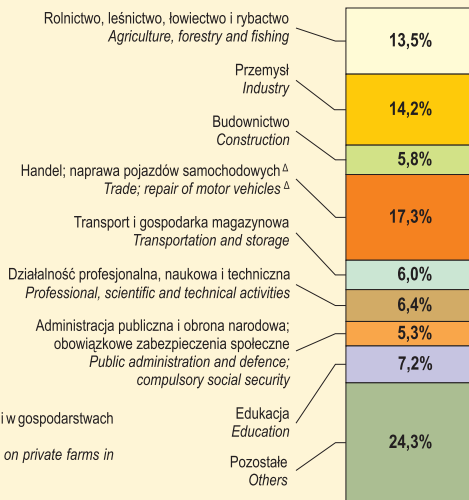
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
 BY OWNERSHIP SECTORS

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

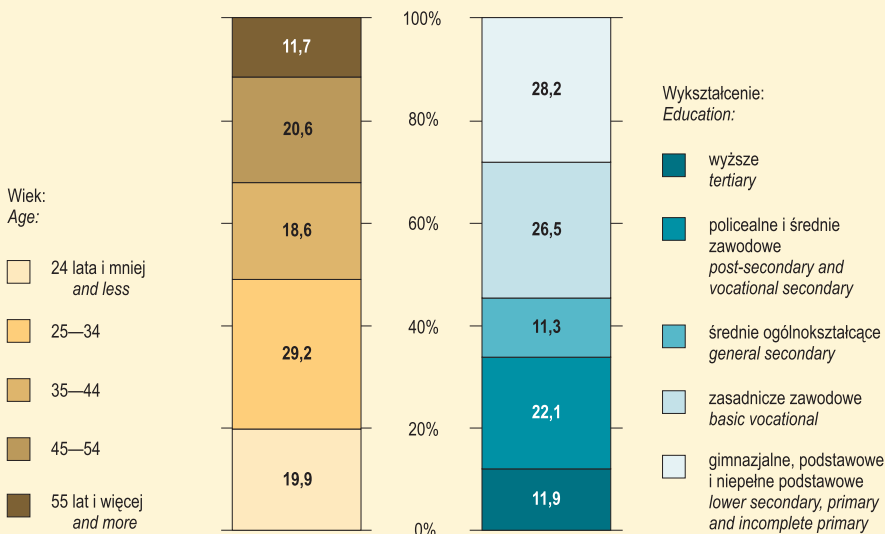
^a By actual workplace and kind of activity; with the employed persons on private farms in agriculture (estimated data).

WEDŁUG SEKCJI
 BY SECTIONS

**STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG
 WIEKU I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W 2010 R.**

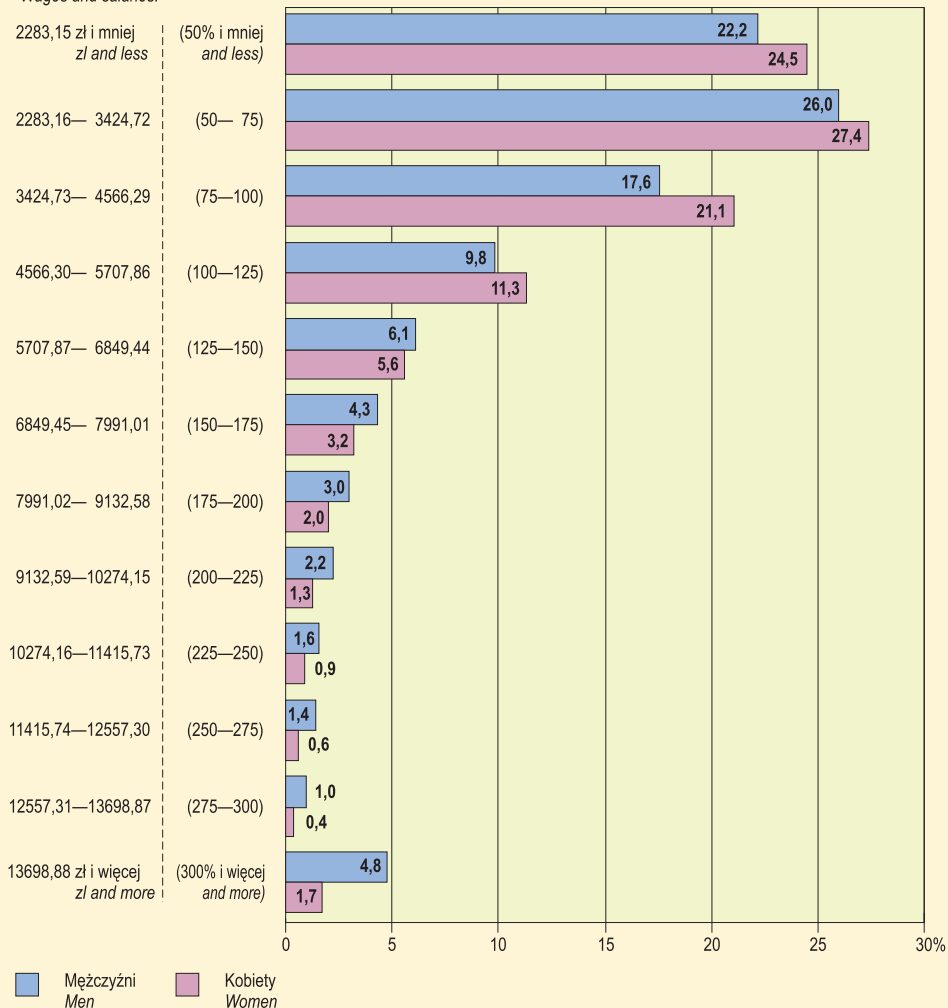
Stan w dniu 31 XII
STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN 2010
 As of 31 XII

**STRUKTURA ZATRUDNIONYCH^a WEDŁUG WYSOKOŚCI
WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2010 R.**
*STRUCTURE OF PAID EMPLOYMENT^a BY AMOUNT
OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2010*

Wynagrodzenia:

Wages and salaries:

^a Patrz notka 1 do tabl. 3 na str. 158.

U w a g a. Przedziały wynagrodzeń ustalono na podstawie krotności wynagrodzenia brutto w województwie mazowieckim za październik 2010 r. (4566,29 zł); w nawiasach podano procentowy rozkład wynagrodzeń w poszczególnych przedziałach (np. przedział 2283,16—3424,72 zł stanowi 50—75% przeciętnego wynagrodzenia); przedziały procentowe zostały domknięte prawostronnie (np. przedział 50—75% obejmuje wynagrodzenia stanowiące od 50,01 do 75,00% przeciętnego wynagrodzenia).

^a See footnote 1 to the table 3 on page 158.

N o t e. Ranges of wages and salaries were established on the basis of the product of gross wages and salaries in Mazowieckie voivodship for October 2010 (4566,29 zł); the percentage distribution of wages and salaries in individual ranges is given in brackets (e.g., the 2283,16—3424,72 zł range accounts for 50—75% of the average wage and salary); the percentage ranges are closed on the right (e.g., the 50—75% range includes wages and salaries accounting for 50,01 to 75,00% of the average wage and salary).

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (65). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ — na podstawie BAEL
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages			kwartaly quarters				
	I	II	III	IV				
LUDNOŚĆ w tys.	4141	4482	4438	4389	4462	4503	4400	POPULATION in thous.
Mężczyźni	1958	2124	2101	2035	2106	2167	2095	Men
Kobiety	2183	2357	2338	2355	2355	2336	2305	Women
Aktywni zawodowo	2322	2637	2598	2519	2611	2686	2576	Economically active persons
mężczyźni	1250	1414	1397	1326	1402	1467	1393	men
kobiety	1072	1223	1201	1193	1209	1219	1183	women
Pracujący	1979	2479	2405	2312	2412	2510	2388	Employed persons
mężczyźni	1075	1332	1290	1216	1289	1371	1286	men
kobiety	904	1147	1115	1096	1123	1139	1102	women
Bezrobotni ^a	343	158	193	207	199	176	189	Unemployed persons ^a
mężczyźni	175	82	107	110	112	96	107	men
kobiety	168	76	86	97	87	79	81	women
Bierni zawodowo	1820	1845	1840	1870	1851	1817	1823	Economically inactive persons
Mężczyźni	708	710	704	709	705	700	702	Men
Kobiety	1112	1134	1137	1162	1146	1117	1122	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	56,1	58,8	58,5	57,4	58,5	59,6	58,5	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	63,8	66,6	66,5	65,2	66,6	67,7	66,5	men
kobiety	49,1	51,9	51,4	50,7	51,3	52,2	51,3	women
Miasta	55,7	59,6	59,6	58,7	59,4	60,5	59,7	Urban areas
Wieś	56,7	57,5	56,7	55,0	57,1	58,2	56,4	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	47,8	55,3	54,2	52,7	54,1	55,7	54,3	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	54,9	62,7	61,4	59,8	61,2	63,3	61,4	men
kobiety	41,4	48,7	47,7	46,5	47,7	48,8	47,8	women
Miasta	47,5	56,1	55,4	54,5	55,0	56,4	55,8	Urban areas
Wieś	48,3	53,9	52,0	49,4	52,5	54,5	51,5	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	14,8	6,0	7,4	8,2	7,6	6,6	7,3	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	14,0	5,8	7,7	8,3	8,0	6,5	7,7	men
kobiety	15,7	6,2	7,2	8,1	7,2	6,5	6,8	women
Miasta	14,7	5,8	7,0	7,3	7,4	6,7	6,6	Urban areas
Wieś	14,9	6,4	8,3	10,1	8,1	6,3	8,7	Rural areas

^a Osoby w wieku 15—74 lata.

^a Persons aged 15—74.

TABL. 2 (66). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2010 R. — na podstawie BAEL**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2010 — on the LFS basis

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność Population	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Współczynnik aktywności zawodowej Activity rate	Wskaźnik zatrudnienia Employment rate	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni ^a unemployed ^a				
		w tys. in thous.						
OGÓŁEM..... TOTAL	4400	2576	2388	189	1823	58,5	54,3	7,3
Według wieku: By age:								
w tym w wieku produkcyjnym ^b of which of working age ^b	3308	2502	2315	187	807	75,6	70,0	7,5
15—24 lata	637	224	182	42	413	35,2	28,6	18,8
25—34	907	794	729	65	113	87,5	80,4	8,2
35—44	739	661	626	35	78	89,4	84,7	5,3
45—54	672	565	533	33	107	84,1	79,3	5,8
55 lat i więcej	1444	332	318	14	1112	23,0	22,0	4,2
and more								
Według poziomu wykształcenia: By educational level:								
Wyższe	1157	941	909	33	216	81,3	78,6	3,5
Tertiary								
Policealne i średnie zawodowe....	1022	666	623	43	356	65,2	61,0	6,5
Post-secondary and vocational secondary								
Średnie ogólnokształcące	515	245	215	30	270	47,6	41,7	12,2
General secondary								
Zasadnicze zawodowe	788	539	490	49	249	68,4	62,2	9,1
Basic vocational								
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	917	184	150	34	733	20,1	16,4	18,5
Lower secondary, primary and incomplete primary								

^a Osoby w wieku 15—74 lata. ^b Mężczyźni w wieku 18—64 lata, kobiety w wieku 18—59 lat.
^a Persons aged 15—74. ^b Men aged 18—64, women aged 18—59.

Pracujący Employment

TABL. 3 (67). **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Sektor publiczny Public sector	Sektor prywatny Private sector	Z liczby ogółem — kobiety Of total number — women
OGÓŁEM	2005	2066841	511375	1555466	988293
TOTAL	2009	2256701	519409	1737292	1074590
	2010	2225564	521079	1704485	1069648
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b		300781	2823	297958	137449
<i>Agriculture, forestry and fishing^b</i>					
Przemysł		316656	35134	281522	107212
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie		1961	169	1792	415
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe.....		275221	10134	265087	97483
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		20857	13454	7403	5156
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		18617	11377	7240	4158
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo.....		128598	3411	125187	16138
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		385560	2776	382784	191756
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		132507	49759	82748	34202
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		42700	1967	40733	25710
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		89796	7855	81941	34374
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		101375	16751	84624	62041
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		46445	7944	38501	22277
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		141507	31137	110370	75425
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 116.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 116.

TABL. 3 (67). **PRACUJĄCY^a (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Sektor publiczny Public sector	Sektor prywatny Private sector	Z liczby ogółem — kobiety Of total number — women
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	77443	822	76621	34525
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory so- cial security</i>	118323	118197	126	75102
Edukacja..... <i>Education</i>	160589	141769	18820	121022
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	111624	79877	31747	90417
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	28172	19983	8189	15861
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	43488	874	42614	26137

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.
^a By actual workplace and kind of activity.

TABL. 4 (68). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**
 Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY KIND OF ACTIVITIES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2066841	2256701	2225564	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b	321077	319332	300781	<i>Agriculture, forestry and fishing^b</i>
Przemysł i budownictwo.....	432950	459106	445254	<i>Industry and construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ ; transport i gospodarka magazy- nowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja.....	598313	666927	650563	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ; transporta- tion and storage; accommodation and ca- tering^Δ; information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	124433	144526	147820	<i>Financial and insurance activities; real es- tate activities</i>
Pozostałe usługi ^c	590068	666810	681146	<i>Other services^c</i>

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 116. ^c Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1) na str. 20.

^a By actual workplace and kind of activity. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 116. ^c See general notes to the Yearbook, item 2, point 1) on page 20.

TABL. 5 (69). **PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNIEM W GOSPODARSTWACH ROLNYCH
W CZERWCU 2010 R.^a**
**PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS
IN JUNE 2010^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture			W gospodarstwach osób prawnych — pracownicy najemni ^b stali On farms of legal persons — permanent paid employ- ees ^b
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy ^c owners, co- owners and leaseholders ^c	pracownicy najemni ^b stali permanent paid employ- ees ^b	
W TYSIĄCACH IN THOUSANDS						
OGÓŁEM TOTAL	295,2	135,8	293,3	286,5^d	6,8	1,9
W ODSETKACH IN PERCENT						
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: on farms with agricultural land area of:						
Do 1,00 ha Up to	4,7	5,4	4,7	4,6	11,1	3,0
1,01— 1,99	7,3	8,1	7,4	7,4	5,6	0,5
2,00— 4,99	21,9	22,9	22,1	22,2	15,0	3,2
5,00— 9,99	30,2	30,0	30,4	30,7	18,0	4,4
10,00—14,99	16,4	15,9	16,5	16,6	9,4	4,9
15,00—19,99	7,9	7,6	8,0	8,0	4,4	5,7
20,00—49,99	9,5	8,9	9,5	9,4	15,2	11,4
50,00 ha i więcej..... and more	1,9	1,3	1,5	1,0	21,4	66,9

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego; obejmują okres od 24 VI do 30 VI. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. ^d Z tego w gospodarstwach indywidualnych pracowało wyłącznie 86,0% osób, a głównie — 14,0%.

^a Data of the Agricultural Census; concern the period from 24 VI to 30 VI. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Including contributing family workers. ^d Of which 86,0% persons were exclusively employed on private farms, while 14,0% were mainly employed.

TABL. 6 (70). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy <i>employees hired on the basis of an employment contract</i>	osoby wykonujące pracę nakładczą <i>outworkers</i>	agenci <i>agents</i>	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin <i>owners, co-owners including contributing family workers</i>	
OGÓŁEM.....	2005	1628591	1618500	280	750	8581
TOTAL	2009	1932740	1921330	332	1654	9028
	2010	1949516	1938467	252	1125	9361
sektor publiczny <i>public sector</i>		735971	735971	—	—	—
sektor prywatny..... <i>private sector</i>		1213545	1202496	252	1125	9361
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		6142	5778	1	—	68
Przemysł..... <i>Industry</i>		334880	331658	236	16	2954
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>		2004	1991	—	—	13
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>		281299	278127	236	16	2904
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>		32996	32994	—	—	2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		18581	18546	—	—	35
Budownictwo <i>Construction</i>		95028	93893	1	—	1134
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		319213	316488	14	80	2631

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 6 (70). PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	274700	274041	—	—	659
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	37737	37237	—	—	500
Informacja i komunikacja..... Information and communication	98427	98315	—	—	112
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	122993	121908	—	1015	70
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	37721	37693	—	1	27
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	101371	100904	—	11	456
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	102616	102341	—	—	275
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	136725	136716	—	—	9
Edukacja..... Education	152424	152333	—	—	91
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	94853	94666	—	—	187
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	26366	26352	—	2	12
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	8320	8144	—	—	176

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 7 (71). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym pod- mioty ^a of which entities ^a	
O G Ó Ł E M	1790263	2166593	2149972	1883939	T O T A L
sektor publiczny	653933	734720	727257	724654	public sector
sektor prywatny.....	1136330	1431873	1422715	1159285	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ...	19022 ^b	16482 ^b	16846 ^b	4809	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	334884	362186	357787	327469	Industry
górnictwo i wydobywanie.....	1369	2296	2359	1921	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	294579	306577	302628	274261	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	24391	35102	33252	32939	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	14545	18211	19548	18347	water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities
Budownictwo	110338	134038	123110	91306	Construction
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	329225	395609	384495	305699	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa.....	198882	296021	287383	270135	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	37778	44682	42024	34530	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	80358	115202	111477	101854	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	84183	113479	119509	115069	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	31438	32349	33095	25928	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i tech- niczna.....	104946	123893	124052	98115	Professional, scientific and technical activi- ties
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	72571	92651	105520	97695	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	105013	133253	136288	133802	Public administration and defence; compul- sory social security
Edukacja.....	142871	152673	153528	150584	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	87804	96787	99698	94140	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	24949	28300	27952	25511	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	26001	28988	27208	7295	Other service activities

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; bez zatrudnionych za granicą; ^b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 116.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons; excluding persons employed abroad. ^b For private farms in agriculture estimated data; see general notes, item 5 on page 116.

TABL. 8 (72). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	2005	1469290	686493	149210	87232
TOTAL	2009	1755924	843295	165406	105220
	2010	1772243	854944	166224	105935
sektor publiczny		676355	388885	59616	40699
public sector					
sektor prywatny		1095888	466059	106608	65236
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		4495	1427	1283	347
Agriculture, forestry and fishing					
Przemysł		321749	110489	9909	5072
Industry					
górnictwo i wydobywanie		1943	337	48	22
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe.....		268979	98225	9148	4693
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		32769	7908	225	122
electricity, gas, steam and air conditioning supply					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		18058	4019	488	235
water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo.....		90929	12625	2964	1034
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		282049	137780	34439	27230
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		255288	92284	18753	12437
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		28771	17700	8466	5267
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja		93365	37879	4950	2837
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		108275	69287	13633	8133
Financial and insurance activities					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		24404	13569	13289	5124
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		93804	53060	7100	4333
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		89049	35262	13292	7227
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....		132274	81861	4442	2557
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		131097	101446	21236	15335
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		87378	73016	7288	5751
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		22616	13209	3736	2363
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa		6700	4050	1444	888
Other service activities					

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 9 (73). PRZYJĘCIA DO PRACY^a
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	
		kobiety women	podejmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący persons formerly employed	powracający z urlopów wychowawczych ^b persons returning from child-care leaves ^b		
OGÓŁEM..... 2005 TOTAL	349293	141565	55524	167541	9296	23,7	
	2009	351739	160786	53889	188660	9954	19,0
	2010	368523	166435	58871	203451	10211	20,3
sektor publiczny public sector	69122	38885	10398	36858	3155	9,7	
sektor prywatny..... private sector	299401	127550	48473	166593	7056	27,0	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	884	267	127	422	11	20,0	
Przemysł..... Industry	62676	22392	8503	36361	1155	19,3	
górnictwo i wydobywanie..... mining and quarrying	350	71	32	284	5	18,3	
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	57573	21182	7964	33036	1068	21,3	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	1681	426	245	1073	54	4,9	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	3072	713	262	1968	28	16,9	
Budownictwo..... Construction	27944	2885	3486	17438	109	31,8	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	68435	34027	13421	37513	2520	23,4	

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 9 (73). PRZYJĘCIA DO PRACY^a (dok.)
HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejmujący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący persons formerly employed	powracający z urlopów wychowaw- czych ^b persons returning from child-care leaves ^b	
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	32078	10136	3385	15873	781	12,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	9471	5507	1490	4231	280	31,2
Informacja i komunikacja..... Information and communication	17617	7831	3516	10998	571	17,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	24759	15167	5273	13871	1204	21,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	3284	1529	403	1860	81	13,0
Działalność profesjonalna, naukowa i technicz- na..... Professional, scientific and technical activities	20822	10872	4638	11786	568	22,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	53654	24223	6312	27552	674	64,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	17848	10284	2682	9840	1042	12,9
Edukacja..... Education	12682	9451	2045	7145	493	9,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	10520	8354	2419	5790	597	11,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	3454	2063	766	1852	87	14,6
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	2395	1447	405	919	38	35,6

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z powracającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons returning from unpaid leaves.

TABL. 10 (74). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %	
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to disso- lution of an employment contract		przeniesie- ni na eme- rentę, rentę z tytułu niezdolno- ści do pracy, rehabilita- cję retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychowa- wczych ^b taking child-care leaves ^b		
			przez zakład pracy by employer	przez pracownika by employee				
OGÓŁEM.....	2005	319596	126757	45108	40842	15737	13397	21,3
TOTAL	2009	385211	172789	76050	40119	21061	12851	20,7
	2010	362781	163105	59826	40699	15389	11808	19,9
sektor publiczny public sector		73609	38575	8776	3959	9104	3722	10,3
sektor prywatny private sector		289172	124530	51050	36740	6285	8086	25,9
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybac- two Agriculture, forestry and fishing		828	238	102	34	52	18	18,5
Przemysł Industry		59522	20514	12241	5325	2569	1395	18,3
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		284	66	55	31	13	4	14,9
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		54328	19351	11543	4972	1769	1251	20,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorą- cą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air condi- tioning supply		1859	437	156	115	610	90	5,4
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities		3051	660	487	207	177	50	16,6
Budownictwo Construction		24481	2176	4834	1957	701	226	27,7
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		69801	35531	14681	11398	2060	2765	23,8

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 10 (74). ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)
TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	kobiety women	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
			zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to disso- lution of an employment contract		przenie- sieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdolno- ści do pracy, rehabilita- cję retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion	korzysta- jący z urlopów wychowa- wczych ^b taking child-care leaves ^b	
			przez zakład pracy by employer	przez pracownika by employee			
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	38198	12071	3983	2805	5097	946	14,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	10294	6065	1948	1416	144	308	33,9
Informacja i komunikacja..... Information and communication	24476	12370	3641	3060	377	822	23,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	24797	15728	4061	5102	401	1221	21,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	3501	1729	744	381	234	96	13,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	18145	9356	2313	2691	506	609	19,2
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ Administrative and support service activi- ties	46928	20473	6962	3432	425	690	56,2
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne..... Public administration and defence; com- pulsory social security	15762	8765	867	876	1180	1191	11,2
Edukacja..... Education	11022	7874	1005	668	884	630	8,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	8828	6764	1030	972	550	675	9,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	3926	2140	917	350	183	144	16,4
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	2272	1311	497	232	26	72	33,2

^a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracu-
jących do 9 osób. ^b W 2005 r. łącznie z korzystającymi z urlopów bezpłatnych.

^a Data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing
up to 9 persons. ^b In 2005 including persons taking unpaid leaves.

TABL. 11 (75). **ABSOLWENCI SZKÓŁ PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers				
			wyższych tertiary	po licealnych i średnich zawodowych post- -secondary and second- ary voca- tional	liceów ogólno- kształcących general secondary	zasadni- czych zawo- dowych basic vocational	
OGÓŁEM.....	2005	46889	21266	17828	13286	7582	8193
TOTAL	2009	44845	23216	17173	10555	10315	6802
	2010	43718	21071	18621	9543	9384	6170
sektor publiczny <i>public sector</i>		8546	5239	5470	1341	1356	379
sektor prywatny..... <i>private sector</i>		35172	15832	13151	8202	8028	5791
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		105	30	51	26	4	24
Przemysł..... <i>Industry</i>		6400	2087	1798	1803	1161	1638
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>		31	11	17	2	8	4
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>		5954	1959	1587	1701	1094	1572
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>		220	46	124	56	20	20
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		195	71	70	44	39	42
Budownictwo..... <i>Construction</i>		2426	394	764	438	165	1059
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		8737	4522	2548	2482	2633	1074

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 11 (75). **ABSOLWENCI SZKÓŁ PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a (dok.)**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem — absolwenci szkół Of total number — school leavers			
			wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post- -secondary and secondary vocational	liceów ogólnokształcących general secondary	zasadniczych zawo- dowych basic vocational
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	2483	956	699	721	681	382
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	1219	637	253	324	481	161
Informacja i komunikacja..... Information and communication	2934	1432	1953	277	637	67
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	2940	1737	1663	269	981	27
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	241	142	157	34	37	13
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	3828	1968	2752	213	654	209
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	5794	2409	1388	2040	1098	1268
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	2324	1504	1603	278	359	84
Edukacja..... Education	1689	1327	1386	105	149	49
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	1794	1443	1304	306	149	35
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	484	306	243	117	104	20
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	320	177	59	110	91	60

^a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as since 2009 seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 12 (76). **MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2010 R.**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies — newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies — newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM..... TOTAL	17022	4761	12437	123281	80432	97916	66277
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	6	—	6	483	365	351	249
Przemysł..... <i>Industry</i>	2598	741	2008	19680	13007	17199	12656
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	—	—	—	171	138	141	113
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	2418	678	1835	18359	11916	16332	11914
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	91	49	91	302	263	208	192
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	89	14	82	848	690	518	437
Budownictwo..... <i>Construction</i>	1416	695	658	17546	9496	15307	8202
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	3247	874	1699	23423	14359	19705	11300
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	2032	264	1877	10180	6561	10115	8228
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	813	306	534	3910	2132	2434	1196

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 12 (76). **MIJESCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKWIDOWANE W 2010 R. (dok.)**
JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOB IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs						
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a vacancies — newly created jobs ^a		zlikwidowane ^a liquidated ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which vacancies — newly created jobs	z liczby ogółem w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of total number in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracują- cych powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	1321	395	968	6289	4626	10724	9665
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	799	321	768	7440	6709	3977	3677
Obsługa rynku nieruchomości ^A <i>Real estate activities</i>	163	65	112	2148	1072	1359	640
Działalność profesjonalna, naukowa i technicz- na..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1134	341	826	9111	5119	4451	2345
Administrowanie i działalność wspierająca ^A <i>Administrative and support service activities</i>	966	403	734	10452	7218	4940	2660
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1261	128	1245	2478	2402	866	855
Edukacja..... <i>Education</i>	241	93	203	4375	3579	2263	1926
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	618	73	618	3177	2548	1784	1562
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	153	21	123	945	473	847	501
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	254	41	58	1644	766	1594	615

^a W ciągu roku.

^a During the year.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 13 (77). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	289872	332525	224480	238341	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	153987	166277	107950	115079	of which women
Z liczby ogółem — bezrobotni:					Of total number — unemployed persons:
dotychczas niepracujący	72556	84797	50585	53274	previously not employed
w tym w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki ^a	14125	12218	12621	of which in period of 12 months since completion of education ^a
w tym w szkole wyższej ^b	3651	3684	3333	of which in tertiary education ^b
bez kwalifikacji zawodowych	85580	67820	69256	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	15615	19190	11637	10764	terminated for company reasons
dlugotrwale bezrobotni ^c	223293	96763	116806	long-term unemployed ^c
posiadający prawo do zasiłku	55869	43941	46489	39143	possessing benefit rights
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku 18 lat i mniej..	.	8148 ^d	12059	13618	bringing up single-handed at least one child aged 18 and less
niepełnosprawni	3677	6642	8326	8934	disabled persons
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^e w %	10,8	13,8	9,0	9,7	Registered unemployment rate ^e in %
Oferty pracy	1010	2057	1603	2164	Job offers

^a Potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. ^b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. ^c Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy. ^d Dane dotyczą osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko w wieku 7 lat i mniej. ^e Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 119.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a Confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquiring qualifications to work in a given occupation. ^b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. ^c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training. ^d Data concern persons who bring up single-handed at least one child aged 7 and less. ^e See general notes, item 2 on page 119.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 14 (78). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI ^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM UNEMPLOYMENT ROLLS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem	250805	293256	326948	319149	Total newly registered unemployed persons
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	112627	135915	149146	148958	women
dotychczas niepracujący	74715	97931	88525	86703	previously not employed
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	18639	10020	14216	11213	terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	210119	313677	280496	304870	Persons removed from unemployment rolls
Z liczby ogółem:					Of total number:
kobiety	93632	144105	134846	141678	women
z tytułu podjęcia pracy	104352	139369	102956	121150	received jobs

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 15 (79). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2009		2010	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>
OGÓŁEM TOTAL								
OGÓŁEM TOTAL	289872	153987	332525	166277	224480	107950	238431	115079
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej..... <i>and less</i>	82951	43645	69469	35004	45423	22188	47359	23447
25—34	75016	45062	91903	51704	65899	34909	69527	37479
35—44	69076	37337	66063	34705	41454	21254	44334	22644
45—54	54716	26334	83345	39366	48563	23360	49130	23344
55 lat i więcej..... <i>and more</i>	8113	1609	21745	5498	23141	6239	27991	8165
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe	8149	5169	20666	13259	23987	15313	28255	18494
<i>Tertiary</i>								
Policealne i średnie zawodowe..... <i>Post-secondary and vocational secondary</i>	62064	40860	74884	45153	49442	27123	52711	28888
Średnie ogólnokształcące	17386	13792	25294	17778	25507	15739	26885	16868
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze zawodowe	106389	50710	105115	46374	61307	24826	63174	25213
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe	95884	43456	106566	43713	64237	24949	67316	25616
<i>Lower secondary^a, primary and incomplete primary</i>								

^a W 2000 r. bez wykształcenia gimnazjalnego.

^a In 2000 excluding lower secondary education.

TABL. 15 (79). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2009		2010	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^{bc} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^{bc}								
3 miesiące i mniej..... months and less	60359	24102	62226	26291	66486	28647	70377	31218
3— 6.....	41626	21652	40435	19586	42164	19786	40739	20163
6—12.....	52103	25499	49207	23026	46729	21142	44856	21438
12—24.....	66722	34832	52890	25347	30622	15482	47568	22871
Powyżej 24 miesięcy..... More than 24 months	69062	47902	127767	72027	38479	22893	34801	19389
WEDŁUG STAŻU PRACY ^c BY WORK SENIORITY ^c								
Bez stażu pracy..... No work seniority	72556	40987	84797	44625	50585	26762	53274	28045
Ze stażem pracy: With work seniority:								
1 rok i mniej..... and less	56563	29850	52721	26455	36025	17975	36841	18658
1— 5.....	49376	25041	59720	29200	46459	21757	50338	24067
5—10.....	34632	19028	43461	22961	29529	14469	31548	15498
10—20.....	46127	26482	49600	26584	32428	16256	33856	16809
20—30.....	28207	12446	35714	15244	23036	9089	24721	9739
powyżej 30 lat..... more than 30 years	2411	153	6512	1208	6418	1642	7763	2263

^b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3—6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

U w a g a. Według stanu w dniu 31 XII 2010 r. wśród bezrobotnych było 56024 osoby (w tym 21431 kobiet) w wieku 50 lat i więcej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^b From the date of registering in a labour office. ^c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3—6, persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

N o t e. As of 31 XII 2010 among the unemployed were 56024 persons (of which 21431 women) aged 50 and more.

S o u r c e: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 16 (80). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych.....	11852	7086	4861	4941	Undertaking employment in intervention works
w tym kobiety	5793	3820	2978	3049	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych.....	4547	6957	5965	7432	Undertaking employment in public works
w tym kobiety	1450	3117	2760	3470	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	12379	31599	42852	44349	Started training or internship with the employer
w tym kobiety	7289	18612	26057	26233	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne ...	—	—	4300	4114	Started a social useful works
w tym kobiety	—	—	2636	2450	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy.....	67860	84403	92341	101854	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

TABL. 17 (81). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M.....	554,3	842,9	1047,6	100,0	T O T A L
w tym:					of which:
Zasiłki dla bezrobotnych.....	326,8	324,4	397,6	38,0	Unemployment benefits
Szkolenia	19,4	50,9	54,4	5,2	Training
Środki na podjęcie działalności gospodarczej i wyposażenie stanowisk pracy.....	35,6	175,4	232,5	22,2	Means for starting of economic activity and equipping of workseat
Roboty publiczne	34,1	40,9	55,3	5,3	Public works
Prace interwencyjne	20,7	22,1	28,3	2,7	Interventional works
Stypendia za okres stażu	67,1	151,5	202,8	19,4	Scholarships for intership period

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 119.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 3 on page 119.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 18 (82). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem — powodujących niezdolność do pracy Of total number — acci- dents resulting in an inabil- ity to work			SPECIFICATION	
		śmier- telnych fatal	cięż- kich serious	łżej- szych light	1—3 dni days	4—20	21 dni i wię- cej days and more		
OGÓŁEM.....	2000	10728	84	117	10527	114	4656 ^b	5426 ^c	TOTAL
	2005	10097	93	126	9878	117	3181	6120	
	2009	10452	70	105	10277	155	3440	6071	
	2010	12019	97	96	11826	180	3857	6945	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	51	1	2	48	—	12	35	Agriculture, forestry and fishing	
Przemysł.....	2810	15	30	2765	38	866	1759	Industry	
górnictwo i wydobywanie.....	20	5	—	15	2	5	8	mining and quarrying	
przetwórstwo przemysłowe.....	2398	8	20	2370	29	759	1486	manufacturing	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	175	1	6	168	5	42	117	electricity, gas, steam and air conditioning supply	
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; re- kultywacja ^Δ	217	1	4	212	2	60	148	water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities	
Budownictwo.....	1312	15	19	1278	15	313	912	Construction	
Handel; naprawa pojazdów sa- mochodowych ^Δ	1667	11	12	1644	27	596	916	Trade; repair of motor vehicles ^Δ	
Transport i gospodarka magazy- nowa.....	1722	8	15	1699	27	516	1032	Transportation and storage	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	236	1	2	233	5	98	114	Accommodation and catering ^Δ	
Informacja i komunikacja.....	299	3	1	295	8	116	148	Information and communication	
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa.....	290	2	—	288	9	106	127	Financial and insurance activities	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ...	161	—	—	161	—	54	100	Real estate activities	
Działalność profesjonalna, nau- kowa i techniczna.....	455	2	1	452	11	153	232	Professional, scientific and tech- nical activities	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	759	5	6	748	17	282	365	Administrative and support ser- vice activities	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne.....	651	30	1	620	11	226	318	Public administration and de- fence; compulsory social secu- rity	
Edukacja.....	395	2	3	390	4	124	238	Education	
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna.....	923	1	2	920	5	308	483	Human health and social work activities	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	152	—	—	152	1	47	85	Arts, entertainment and recre- ation	
Pozostała działalność usługowa..	136	1	2	133	2	40	81	Other service activities	

^a Zgłoszone w danym roku. ^b, ^c Dotyczy wypadków przy pracy powodujących niezdolność do pracy: ^b — 4—28 dni, ^c — 29 dni i więcej.
^a Registered in a given year. ^b, ^c Concerns accidents at work resulting in an inability to work: ^b — 4—28 days, ^c — 29 days and more.

TABL. 19 (83). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transportation and storage	opieka zdrowot- na i po- moc spo- łeczna human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwórstwo przemys- łowe of which manu- facturing					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY CONTACT-MODE OF INJURY									
OGÓŁEM 2005	10097	71	2766	2444	865	1401	971	854	
TOTAL 2009	10452	57	2662	2314	1378	1589	933	843	
	2010	12019	51	2810	2398	1312	1667	1722	923
Kontakt z prądem elektrycznym, temperatu- rą, niebezpiecznymi substancjami i prepa- ratami chemicznymi <i>Contact with electrical voltage, temperature, hazardous substances and chemicals</i>	358	—	145	116	32	35	23	23	
w tym z preparatami chemicznymi <i>of which chemicals</i>	64	—	27	25	6	10	5	5	
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie <i>Drowned, buried, enveloped</i>	20	—	7	2	6	1	2	—	
Zderzenie lub uderzenie w: <i>Horizontal or vertical impact with or against:</i>									
nieruchomy obiekt <i>a stationary object</i>	3442	17	686	585	364	449	650	248	
obiekt w ruchu <i>object in motion</i>	2461	8	657	554	321	415	293	105	
w tym przez: <i>of which by:</i>									
spadający obiekt <i>falling object</i>	822	5	234	203	136	154	85	41	
poruszający się lub transportowany obiekt <i>moving or transported object</i>	526	—	166	137	47	92	73	22	
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym <i>Contact with sharp, pointed, rough, coarse material agent</i>	1510	9	517	469	175	257	69	99	
w tym kontakt z przedmiotem ostrym <i>of which contact with sharp material agent</i>	863	6	315	298	87	176	21	47	
Uwięzienie, zmiżdżenie <i>Trapped, crushed</i>	659	2	253	227	88	90	56	16	
Obciążenie psychiczne lub fizyczne <i>Physical or mental stress</i>	1731	6	263	202	192	244	227	186	
w tym obciążenie układu mięśniowo- szkieletowego <i>of which physical stress on the muscular- skeletal system</i>	1494	5	226	175	172	216	197	154	

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 19 (83). WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo construc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodo- wych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospo- darka magazy- nowa transporta- tion and storage	opieka zdrowot- na i po- moc spo- leczna human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwór- stwo przemys- łowe of which manu- facturing					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY (dok.) CONTACT-MODE OF INJURY (cont.)									
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia	397	2	20	12	6	23	178	50	
Human or animal aggression									
Pozostałe	1441	7	262	231	128	153	224	196	
Others									
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS									
OGÓŁEM	2005	17402	113	5146	4586	1865	2607	1494	1239
TOTAL	2009	18980	110	5362	4631	3048	2796	1490	1299
	2010	21446	112	5591	4681	2869	2886	2840	1328
Niewłaściwy stan czynnika materialnego		2052	8	585	499	232	247	274	130
Inappropriate condition of material objects/ /agents									
Niewłaściwa organizacja: Inappropriate organization of:									
pracy		949	8	278	233	254	122	56	54
work									
stanowiska pracy		1005	4	309	245	192	122	97	54
work post									
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikami materialnymi		1243	4	430	365	216	177	131	56
Absence or inappropriate use of material objects/agents									
Nieuzywanie sprzętu ochronnego.....		253	1	100	85	46	46	11	5
Not using protective equipment									
Niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika		1181	2	427	361	205	171	106	48
Inappropriate wilful employee action									
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracowni- ka ^b		456	3	103	75	59	51	37	35
Inappropriate mental-physical condition of employee ^b									
Nieprawidłowe zachowanie się pracownika ..		12007	76	3009	2522	1541	1712	1628	709
Incorrect employee action									
Inne		2300	6	350	296	124	238	500	237
Others									

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.
^a Registered in a given year. ^b Caused by, i.a.: sudden illness, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 20 (84). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE^a**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	3908	2736	2180	2111	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne.....	45	16	17	13	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób.....	2002	1381	1041	1091	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty.....	214	148	137	136	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwylenie przez środki transportu w ruchu.....	108	85	49	48	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwylenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń.....	510	409	284	254	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta.....	489	337	331	296	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie skrajnych temperatur.....	23	18	12	9	influence of extreme temperatures
działanie materiałów szkodliwych.....	11	3	4	3	influence of hazardous materials
inne wydarzenia.....	551	355	322	274	other events

^a Którym wypłacono jednorazowe odszkodowania.

^a Who received one-off accident compensations.

TABL. 21 (85). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard						
			związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions				
			ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors			razem total
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
OGÓŁEM	2000	84,0	71,5	41,9	36,0	36,5	31,1	5,6	4,4
TOTAL	2005	62,0	52,2	29,4	24,0	25,8	22,7	6,8	5,5
	2009	45,8	39,8	19,0	15,4	20,4	19,3	6,3	5,0
	2010	39,3	35,8	17,5	15,6	16,3	15,5	5,5	4,7
sektor publiczny.....		34,0	31,3	7,3	6,5	23,4	22,2	3,3	2,6
public sector									
sektor prywatny.....		41,4	37,6	21,6	19,3	13,4	12,8	6,5	5,5
private sector									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 122.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 122.

TABL. 21 (85). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a** (dok.)
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with				czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery	
			ze środowiskiem pracy work environment		z uciążliwością pracy strenuous conditions			
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	30,6	27,0	22,7	19,6	3,3	2,8	4,6	4,6
Przemysł..... <i>Industry</i>	82,1	71,4	50,1	44,2	23,0	20,9	8,9	6,2
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	53,3	35,2	16,7	6,2	29,0	29,0	7,6	—
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	68,7	59,8	52,7	46,6	9,4	8,2	6,6	5,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	205,8	179,4	36,5	30,9	142,4	128,5	26,9	20,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	129,6	112,0	33,0	31,0	74,7	74,0	21,9	7,0
Budownictwo..... <i>Construction</i>	98,2	90,2	30,8	27,5	47,8	45,1	19,6	17,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	8,4	8,0	3,1	2,9	2,1	2,1	3,2	3,0
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	34,6	34,5	3,5	3,4	26,5	26,5	4,6	4,6
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	14,1	14,0	2,0	2,0	11,4	11,4	0,6	0,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	12,1	10,9	3,6	3,4	7,7	6,7	0,8	0,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	45,7	44,8	36,0	35,8	4,4	4,4	5,3	4,6
Edukacja..... <i>Education</i>	2,7	2,1	1,8	1,2	0,7	0,7	0,1	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	10,4	10,1	5,0	4,7	5,1	5,1	0,3	0,3
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	3,2	3,2	3,2	3,2	—	—	—	—

^a Notka patrz na str. 147.

^a See footnote on page 147.

TABL. 22 (86). **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

CHOROBY	2005	2009	2010	DISEASES
O G Ó Ł E M	245	200	216	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Pylice płuc.....		36	45	<i>Pneumoconioses</i>
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu.....		5	2	<i>Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust</i>
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc.....		—	1	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation</i>
Astma oskrzelowa		3	2	<i>Bronchial asthma</i>
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych.....		1	1	<i>Extrinsic allergic alveolitis</i>
Alergiczny nieżyt nosa.....		3	3	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym		20	18	<i>Chronic voice disorders due to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi.....		7	14	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry.....		8	10	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy.....		5	8	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy.....		11	16	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem		4	8	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensorineural type</i>
Zespół wibracyjny		1	5	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi		1	1	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa		94	80	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.
Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 23 (87). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŹLIWYCH^a

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne ^b <i>Preventive food^b</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach ^c <i>Entitlements arising from work in particular conditions^c</i>
OGÓŁEM.....	2000	71597	182744	31138	108395	11999	11066	75448
TOTAL	2005	58127	178159	14455	88915	7564	9716	55682
	2009	82049	125750	11826	94857	7808	8651	3289
	2010	87169	155516	10819	104309	6886	9205	3815
sektor publiczny..... <i>public sector</i>		36160	56500	4874	85172	5148	8035	2628
sektor prywatny..... <i>private sector</i>		51009	99016	5945	19137	1738	1170	1187
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		683	553	8	17	1	3	—
Przemysł..... <i>Industry</i>		23015	42013	5657	16454	575	972	954
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>		498	697	—	24	—	—	—
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>		13732	28235	3357	7384	464	295	345
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ... <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>		4391	9098	1826	6374	4	674	582
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>		4394	3983	474	2672	107	3	27
Budownictwo..... <i>Construction</i>		25776	30296	2863	7552	75	31	28
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>		5703	26838	245	706	101	50	23
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>		29172	44285	1818	72093	675	7115	2141
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>		795	5607	41	3774	46	624	68
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>		290	1315	38	3511	1471	35	175
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>		1192	894	—	100	—	—	9
Edukacja..... <i>Education</i>		119	231	5	18	5	177	19
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>		424	3484	144	69	3937	198	398
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>		—	—	—	15	—	—	—

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 122. ^b W 2000 r. bezpłatnie łącznie z odpłatnymi. ^c Lub w szczególnym charakterze.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 122. ^b In 2000, unpaid with paid. ^c Or particular character.

TABL. 24 (88). ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH ^a
 OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba świadczeń Number of benefits		Średni koszt świadczeń w zł na 1 świadczenie Average cost of benefits in zł per 1 benefit	
	ogółem total	w tym z tytułu wypad- ków przy pracy of which occupational accidents compensa- tions	ogółem total	w tym z tytułu wypad- ków przy pracy of which occupational accidents compensa- tions
OGÓŁEM 2000	2997	2842	2794	2580
TOTAL 2005	2460	2379	2277	2171
..... 2009	2615	2545	2852	2786
2010	2780	2683	3131	3046
sektor publiczny <i>public sector</i>	1081	1040	2927	2790
sektor prywatny <i>private sector</i>	1699	1643	3260	3208
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	19	9	4347	2789
Przemysł <i>Industry</i>	757	729	3238	3146
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	8	8	1763	1763
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	639	621	3326	3257
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorą- cą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>	52	49	3092	2655
dostawa wody; gospodarowanie ścieka- mi i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>	58	51	2595	2492
Budownictwo <i>Construction</i>	325	321	4022	4031
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	511	490	2858	2743
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	720	711	2748	2735
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	85	83	2868	2843
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	43	40	3702	3660
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	30	29	2827	2883
Edukacja <i>Education</i>	24	23	3467	3235
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	266	248	3205	2948
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	—	—	—	—

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i dotyczą wybranych rodzajów działalności; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 122.

^a Data concern entities employing more than 9 persons and related to selected kind of activities; see general notes, item 6 on page 122.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. **Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Prezentowane dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 1 oraz w tabl. 2 (w części „w tym podmioty”) nie obejmują wynagrodzeń zatrudnionych w organizacjach społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. **Wages and salaries** include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

The data presented do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in table 1 and in table 2 (in range “of which entities”) do not include wages and salaries of employees in social and political organizations, trade unions and others.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. **The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee** were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. Dane w tabl. 3 i 4 opracowano na podstawie reprezentacyjnego badania struktury wynagrodzeń według zawodów za październik 2010 r. Dane dotyczą zatrudnionych, którzy otrzymali wynagrodzenie za cały miesiąc, bez zatrudnionych w organizacjach: społecznych, politycznych, związków zawodowych i innych. Do obliczenia wynagrodzenia przyjęto sumę: wypłat wynagrodzeń osobowych za badany miesiąc z uwzględnieniem wypłat dokonanych za okresy dłuższe niż miesiąc w przeliczeniu na jeden miesiąc (np. 1/3 premii kwartalnej, 1/12: nagród i premii rocznych, wypłat z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej oraz honorariów).

3. Data regarding wages and salaries are given in **gross terms**, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).

4. Data in tables 3 and 4 were compiled on the basis of sample survey structure of wages and salaries by occupations for October 2010. Data concern paid employees, who received wages and salaries for the whole month, excluding paid employees in social and political organizations, trade unions and others. For calculating wages and salaries the sum of the following were assumed: payments of personal wages and salaries for the reference month including payments made for periods longer than one month calculated per month (e.g. 1/3 of quarterly premiums, 1/12: of annual prizes and premiums, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities and fees).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych — ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;

Social security benefits

1. Information regarding **retirement pay and pension benefits** (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution — from the source of the Social Insurance Fund and the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures).

Information regarding **retirement pay and pension benefits for farmers** concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the appropriated allocation as well as since 2007 from the separate division of the state budget expenditures) and also from the source of the Social Insurance Fund, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) farmers;

8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatanci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wyplacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy. Od 1995 r. świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

6. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

8) *war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.*

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) *retirement pay;*
- 2) *pensions resulting from an inability to work;*
- 3) *family pensions.*

4. Retirement pay and pension benefits do not provide for the payments of retirement pays and pensions arising out of international agreements.

5. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory), taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work. Since 1995 benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

6. Data regarding the **average monthly retirement pay and pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (89). WYNAGRODZENIA^a
WAGES AND SALARIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		wynagrodzenia osobowe personal	wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdziel- niach payments from profit and bal- ance surplus in co-operatives	dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities		wynagrodzenia bezosobowe impersonal
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2005	63681,7	59604,9	132,0	554,2	2773,3	
TOTAL						
	2009	104410,3	97937,8	168,1	751,5	4515,7
	2010	103998,1	95788,4	148,0	905,1	5866,2
sektor publiczny public sector	37734,4	34918,9	104,0	904,8	1061,7	
sektor prywatny private sector	66263,7	60869,5	44,0	0,3	4804,5	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	234,1	220,1	0,1	0,6	13,3	
Przemysł Industry	15749,6	15169,7	86,6	6,8	473,3	
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	120,0	117,4	0,8	—	1,6	
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	12681,0	12242,3	31,0	0,5	394,3	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	2076,5	2001,0	54,4	0,2	20,8	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	872,1	809,0	0,4	6,1	56,6	
Budownictwo..... Construction	5338,7	5147,4	0,3	4,4	185,1	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	15216,0	14711,8	10,2	0,1	478,6	

^a Brutto; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Gross; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 1 (89). WYNAGRODZENIA ^a (dok.)
WAGES AND SALARIES ^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		wynagrodzenia osobowe personal	wpłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdziel- niach payments from profit and bal- ance surplus in co-operatives	dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej annual extra wages and salaries for em- ployees of budgetary sphere entities	wynagrodzenia bezosobowe impersonal
		w mln zł	in mln zł		
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	11660,1	11488,1	19,1	2,5	149,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	1185,8	1103,6	0,6	2,2	79,3
Informacja i komunikacja..... Information and communication	9120,8	7903,5	2,0	1,9	582,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	9903,1	9495,5	12,8	—	381,2
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	1528,0	1433,3	2,2	11,7	78,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	7764,3	7068,1	4,0	10,6	567,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	4670,7	2914,5	1,0	1,2	1752,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	8489,0	7782,3	0,8	409,0	286,3
Edukacja..... Education	7087,7	5964,8	0,0	395,0	362,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	4363,7	4044,8	1,0	45,5	272,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	1411,3	1090,8	7,1	13,0	180,5
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	275,2	250,1	0,2	0,6	24,0

^a Brutto; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Gross; excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 2 (90). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym podmioty ^a of which entities ^a	
			w zł in zł		
OGÓŁEM	3027,00	3915,46	4031,95	4279,55	TOTAL
sektor publiczny	3028,32	3986,47	4141,38	4141,38	public sector
sektor prywatny	3026,24	3878,79	3975,58	4365,91	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo....	2640,55	3271,87	3594,46	3817,31	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	2718,82	3542,41	3706,08	3867,06	Industry
górnictwo i wydobywanie	2747,58	4427,14	4681,15	5134,89	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe.....	2610,58	3370,16	3541,56	3709,69	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4029,87	5042,07	5189,36	5194,54	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2699,04	3435,35	3603,59	3703,72	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo.....	2487,55	3716,10	3850,49	4489,95	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2727,71	3454,96	3602,90	4011,69	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa.....	2656,71	3377,03	3435,19	3548,76	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1967,67	2383,67	2488,31	2668,56	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	5093,46	6104,29	6382,31	6677,58	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	5684,87	6735,48	6719,47	6882,24	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3262,91	4154,12	4245,88	4650,48	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4170,08	5329,38	5327,36	6047,05	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1973,94	2411,40	2446,57	2458,12	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3742,17	4850,45	4991,85	4992,08	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	2685,05	3362,00	3566,04	3589,33	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2161,85	3441,65	3538,33	3621,58	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	2773,50	3532,38	3596,12	3693,04	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2769,32	3146,86	2646,15	2863,41	Other service activities

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 3 (91). ZATRUDNIENI¹ WEDŁUG WYSOKOŚCI WYNAGRODZENIA BRUTTO ZA PAŹDZIERNIK 2010 R.
PAID EMPLOYMENT¹ BY AMOUNT OF GROSS WAGES AND SALARIES FOR OCTOBER 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total			Sektor publiczny Public sector			Sektor prywatny Private sector		
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women
a — w tys. in thous.									
b — w odsetkach in percent									
OGÓŁEM.....	1457,8	731,2	726,6	551,5	203,8	347,7	906,3	527,4	378,9
TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
przedziały wynagrodzeń ² : ranges of wages and salaries ² :									
1317,00 zł i mniej	44,6	26,6	18,0	0,3	0,1	0,2	44,3	26,5	17,8
zł and less	3,1	3,6	2,5	0,1	0,1	0,1	4,9	5,0	4,7
1317,01— 2283,15.....	295,6	136,8	158,8	66,1	19,3	46,8	229,5	117,5	112,0
	20,3	18,6	22,0	12,0	9,5	13,5	25,2	22,4	29,6
2283,16— 3059,41.....	270,7	135,0	135,7	113,5	46,9	66,6	157,2	88,1	69,1
	18,6	18,5	18,7	20,6	22,9	19,1	17,3	16,8	18,2
3059,42— 3424,72.....	118,4	54,9	63,5	60,7	20,0	40,7	57,7	34,9	22,8
	8,1	7,5	8,7	11,0	9,8	11,7	6,4	6,6	6,0
3424,73— 4566,29.....	281,7	129,0	152,7	143,4	46,6	96,8	138,3	82,4	55,9
	19,3	17,6	21,1	26,0	22,8	27,8	15,3	15,6	14,7
4566,30— 5707,86.....	153,9	71,6	82,3	73,3	24,5	48,8	80,6	47,1	33,5
	10,6	9,8	11,3	13,3	12,0	14,0	8,9	8,9	8,9
5707,87— 6849,44.....	85,2	44,4	40,8	34,6	14,0	20,6	50,6	30,4	20,2
	5,8	6,1	5,6	6,3	6,9	5,9	5,6	5,7	5,4
6849,45— 7991,01.....	54,8	31,4	23,4	19,0	8,9	10,1	35,8	22,5	13,3
	3,8	4,3	3,2	3,4	4,4	2,9	4,0	4,3	3,5
7991,02— 9132,58.....	36,5	21,8	14,7	12,0	6,0	6,0	24,5	15,8	8,7
	2,5	3,0	2,0	2,2	3,0	1,7	2,7	3,0	2,3
9132,59—10274,15.....	25,2	15,8	9,4	8,3	4,2	4,1	16,9	11,6	5,3
	1,7	2,2	1,3	1,5	2,1	1,2	1,9	2,2	1,4
10274,16—11415,73.....	18,1	11,7	6,4	5,6	3,3	2,3	12,5	8,4	4,1
	1,2	1,6	0,9	1,0	1,6	0,7	1,4	1,6	1,0
11415,74—12557,30.....	14,8	10,1	4,7	3,9	2,5	1,4	10,9	7,6	3,3
	1,0	1,4	0,6	0,7	1,2	0,4	1,2	1,4	0,9
12557,31—13698,87.....	10,6	7,3	3,3	2,9	1,8	1,1	7,7	5,5	2,2
	0,7	1,0	0,4	0,5	0,9	0,3	0,8	1,0	0,6
13698,88—20000,00.....	28,7	20,3	8,4	5,5	3,9	1,6	23,2	16,4	6,8
	2,0	2,8	1,1	1,0	1,9	0,5	2,6	3,1	1,8
20000,01 zł i więcej.....	19,0	14,5	4,5	2,4	1,8	0,6	16,6	12,7	3,9
zł and more	1,3	2,0	0,6	0,4	0,9	0,2	1,8	2,4	1,0

¹ Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ² Ustalone na podstawie krotności przeciętnego wynagrodzenia brutto (4566,29 zł) w województwie mazowieckim za październik 2010 r.

¹ Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ² Established on the basis of product of gross wages and salaries (4566,29 zł) in the Mazowieckie voivodship for October 2010.

TABL. 4 (92). **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2010 R.**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2010

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach Paid employees in percent			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł Average gross wages and salaries in zł			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	ogółem total	męż- czyźni men	kobiety women	
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	4566,29	5033,89	4095,73	TOTAL
Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kie- rownicy	10,2	11,5	8,8	10111,12	11549,19	8227,46	Managers
Specjaliści	29,2	22,6	35,9	5494,85	6546,60	4829,63	Professionals
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicz- nych	3,0	4,2	1,8	5840,00	6301,44	4733,36	science and engineering pro- fessionals
specjaliści do spraw zdrowia ...	2,9	0,9	4,9	4833,35	6843,78	4471,85	health professionals
specjaliści nauczania i wycho- wania	7,8	3,8	11,8	4102,83	4458,62	3986,85	teaching professionals
specjaliści do spraw ekono- micznych i zarządzania	11,7	8,7	14,8	5925,07	6923,91	5336,36	business and administration professionals
specjaliści do spraw technolo- gii informacyjno-komunika- cyjnych	2,1	3,6	0,6	7474,49	7591,44	6774,83	information and communica- tions technology profession- als
specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kul- tury	1,7	1,4	2,0	7056,40	7841,32	6506,19	legal, social and cultural pro- fessionals
Technicy i inny średni personel...	11,2	10,8	11,6	4524,68	5100,03	3985,76	Technicians and associate pro- fessionals
średni personel nauk fizycz- nych, chemicznych i techn- icznych	2,6	4,0	1,2	4989,37	5323,50	3820,40	science and engineering asso- ciate professionals
średni personel do spraw zdro- wia	0,7	0,4	1,1	3280,06	3532,25	3186,81	health associate professionals
średni personel do spraw biz- nesu i administracji	6,7	4,8	8,4	4475,32	5036,54	4148,53	business and administration associate professionals
średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,5	0,4	0,7	3487,94	3915,56	3276,99	legal, social, cultural and re- lated associate professionals
technicy informatycy	0,7	1,2	0,2	5372,50	5479,88	4758,59	information and communica- tions technicians
Pracownicy biurówi	14,3	10,7	17,8	3391,94	3426,32	3371,06	Clerical support workers
sekretarki, operatorzy urzą- dzeń biurowych i pokrewni ...	3,1	1,3	4,9	3739,92	4318,16	3587,94	general and keyboard clerks
pracownicy obsługi klienta	4,5	1,5	7,5	3264,61	3844,26	3147,06	customer services clerks
pracownicy do spraw finanso- wo-statystycznych i ewiden- cji materiałowej	3,2	4,1	2,3	3392,84	3307,35	3548,55	numerical and material re- cording clerks
pozostali pracownicy obsługi biura	3,5	3,8	3,1	3244,29	3090,36	3432,42	other clerical support workers

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują pod-
mioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 1) na str. 22.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include enti-
ties employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 8, point 1) on page 22.

TABL. 4 (92). **ZATRUDNIENI^a ORAZ PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIA BRUTTO WEDŁUG GRUP ZAWODÓW WYKONYWANYCH ZA PAŹDZIERNIK 2010 R. (dok.)**
PAID EMPLOYMENT^a AND AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES BY PERFORMED OCCUPATIONAL GROUPS FOR OCTOBER 2010 (cont.)

GRUPY ZAWODÓW ^b	Zatrudnieni w odsetkach <i>Paid employees in percent</i>			Przeciętne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average gross wages and salaries in zł</i>			OCCUPATIONAL GROUPS ^b
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>men</i>	kobiety <i>women</i>	
Pracownicy usług i sprzedawcy ...	12,0	11,2	12,8	2473,81	2614,65	2349,75	<i>Service and sales workers</i>
pracownicy usług osobistych....	1,6	1,4	1,8	2602,44	2803,95	2452,18	<i>personal service workers</i>
sprzedawcy i pokrewni	7,4	4,8	9,9	2646,69	3206,94	2366,88	<i>sales workers</i>
pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,3	0,1	0,5	2319,77	2421,68	2302,90	<i>personal care workers</i>
pracownicy usług ochrony	2,7	4,9	0,6	1950,86	1969,75	1797,75	<i>protective services workers</i>
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,1	0,1	0,1	2126,65	2446,84	1768,87	<i>Skilled agricultural, forestry and fishery workers</i>
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8,0	13,8	2,3	2943,60	3118,91	1889,82	<i>Craft and related trades workers</i>
robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) ..	1,9	3,7	0,0	2713,23	2713,59	2652,93	<i>building and related trades workers, excluding electricians</i>
robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	3,0	6,0	0,1	3205,29	3227,27	2153,72	<i>metal, machinery and related trades workers</i>
rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,4	0,6	0,2	3037,29	3279,96	2393,34	<i>handicraft and printing workers</i>
elektrycy i elektronicy	1,1	2,2	0,0	3959,56	3972,64	3373,85	<i>electrical and electronic trades workers</i>
robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	1,6	1,3	2,0	1991,77	2311,50	1760,49	<i>food processing, wood working, garment and other craft and related trades workers</i>
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	7,9	13,4	2,4	3142,56	3257,74	2494,88	<i>Plant and machine operators and assemblers</i>
operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	3,1	4,6	1,6	3158,69	3340,87	2633,76	<i>stationary plant and machine operators</i>
monterzy	0,7	0,9	0,5	2593,88	3088,61	1746,69	<i>assemblers</i>
kierowcy i operatorzy pojazdów	4,1	7,9	0,3	3221,99	3227,96	3052,82	<i>drivers and mobile plant operators</i>
Pracownicy przy pracach prostych	7,1	5,9	8,3	2244,58	2526,05	2043,69	<i>Elementary occupations</i>
w tym:							<i>of which:</i>
robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,0	0,0	0,0	2363,51	2468,46	1982,39	<i>agricultural, forestry and fishery labourers</i>
robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	2,7	3,3	2,0	2540,23	2724,74	2244,02	<i>labourers in mining, construction, manufacturing and transport</i>

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych i obejmują podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 8, pkt 1) na str. 22.

^a Data concern full- and part-time paid employees without converting part-time paid employees into full-time paid employees and include entities employing more than 9 persons. ^b See general notes to the Yearbook, item 8, point 1) on page 22.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 5 (93). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1181427	1162071	1186883	1174508	TOTAL
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	902936	915344	971900	966945	Persons receiving retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	509887	572993	701159	701285	retirement pay
renty z tytułu niezdolności do pracy	251653	196365	127229	122389	pensions resulting from an inability to work
renty rodzinne	141396	145986	143512	143271	family pensions
Rolnicy indywidualni	278491	246727	214983	207563	Farmers

^a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages.

Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 (94). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

OGÓŁEM

GRAND TOTAL

Świadczenia w mln zł | 11136,0 | 14732,4 | 20137,6 | 21281,2 | Benefits in mln zł

WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION

Razem

Total

Świadczenia w mln zł | 9224,8 | 12598,6 | 17885,8 | 19001,4 | Benefits in mln zł

Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł... | 851,37 | 1146,98 | 1533,58 | 1637,58 | Average monthly retirement pay and pension in zł

Emerytury

Retirement pay

Świadczenia w mln zł | 5812,7 | 8720,4 | 13846,3 | 14778,7 | Benefits in mln zł

Przeciętna miesięczna emerytura w zł..... | 950,00 | 1268,26 | 1645,65 | 1756,14 | Average monthly retirement pay in zł

Renty z tytułu niezdolności do pracy

Pensions resulting from an inability to work

Świadczenia w mln zł | 2071,2 | 2057,9 | 1718,9 | 1759,6 | Benefits in mln zł

Przeciętna miesięczna renta w zł..... | 685,84 | 873,33 | 1125,84 | 1198,08 | Average monthly pension in zł

Renty rodzinne

Family pensions

Świadczenia w mln zł | 1340,9 | 1820,3 | 2320,6 | 2463,1 | Benefits in mln zł

Przeciętna miesięczna renta w zł..... | 790,28 | 1039,09 | 1347,50 | 1432,69 | Average monthly pension in zł

ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH^a

FARMERS^a

Świadczenia w mln zł | 1911,2 | 2133,8 | 2251,8 | 2279,8 | Benefits in mln zł

Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł... | 571,90 | 720,71 | 872,87 | 915,29 | Average monthly retirement pay and pension in zł

^a Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 153.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Including payments from the Social Insurance Fund, in case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 153.

Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych.

W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, wyniki z badania budżetów gospodarstw domowych przeważone zostały danymi o strukturze gospodarstw domowych: dla 2000 r. — według liczby osób uzyskanej z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), dla lat 2005, 2009 i 2010 — według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącymi z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. In the survey there are included all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintaining himself/herself, i.e., income is not combined with the income of others, regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets.

In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, results obtained from the household budget survey were weighted with the structure of households: for 2000 — by number of persons coming from the Labour Force Survey (LFS), for 2005, 2009 and 2010 — by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on equipping the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób **pracujących** zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa z agentem, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do 2004 r. do tej grupy pracujących zaliczano również członków spółdzielni produkcji rolniczej,
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie), w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby **utrzymujące się ze świadczeń społecznych**, których głównym źródłem utrzymania jest m.in.: emerytura, renta, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 3) osoby **pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek — rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie) bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych — z ubezpieczeń społecznych, pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika (patrz uwagi ogólne działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych”, ust. 3 na str. 153) oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their main source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) **employed persons** include:
 - a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, contract with agent, commission contracts, verbal contracts, etc.); until 2004 members of agricultural production co-operatives were included in this group of employed persons,
 - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,
 - c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), including rental of real estate connected with conducting economic activity and practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives since 2005;
- 2) persons **maintained from social benefits**, for whom the main source of maintenance is i.a.: retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, family allowances, social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Assistance, scholarships;
- 3) **dependents** (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, social benefits — social security benefits, other social benefits), excluding contributions to obligatory social security paid by the insured employee (see general notes in the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 153) as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej — uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę — który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę);
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakup produktów i usług, wynagrodzenie i składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa;
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) oraz dochód z wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego);
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach przedsiębiorstw, w tym dywidendy) oraz dochody z wynajmu nieruchomości (dochód netto, czyli przychody minus nakłady i ewentualne podatki) pochodzące z wynajmu lokali mieszkalnych, garaży i innych budynków niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz ziemi;
- 5) dochód ze świadczeń społecznych, który obejmuje m.in.: emerytury, renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych;
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work — obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement — which includes: all income obtained from hired work, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and care benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer);*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture;*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, that was spend on consumer goods and services for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house);*
- 4) *income from property (interests, shares in company profits including dividends, income from land leasing), income from the rental of buildings (including dwellings) and structures (including garages) not connected with conducting economic activity, measured as a difference between revenues and investments and possible taxes;*
- 5) *income from social benefits, which includes, i.a.: retirement pay, pensions, social security benefits and other social benefits;*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts from private persons (of which alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income reduced by other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory). Do wydatków nie zalicza się funduszu remontowego (do 2004 r. fundusz remontowy uwzględniano w opłatach za najem mieszkania w pozycji „użytkowanie mieszkania i nośniki energii”).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z odpowiednią nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS), przyjętą na lata 1997–2000, 2005–2008 i 2009–2012.

6. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received free of charge as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets). Expenditures do not include renovation fund (payment for rentals for housing include renovation fund up to 2004 in item “housing, water, electricity, gas and other fuels”).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the respective nomenclature on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS), according for 1997–2000, 2005–2008 and 2009–2012.

6. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash with the use of cash or a credit card and on credit, received free of charge as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 (95). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	3939	4684	5366	5388	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,92	2,99	2,74	2,74	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,14	1,16	1,18	1,20	employed
pobierających świadczenia społeczne ^a	0,79	0,76	0,72	0,68	receiving social benefits ^a
w tym emeryturę lub rentę	x	0,63	0,64	0,60	of which retirement pay or pension
pozostających na utrzymaniu	0,97	1,00	0,78	0,79	dependents

^a Do 2008 r. — pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a Until 2008 — receiving social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 2 (96). PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Dochód rozporządzalny	750,26	937,97	1438,73	1601,97	Available income
w tym:					of which:
z pracy najemnej.....	399,65	496,56	820,62	958,63	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.....	37,09	43,00	60,57	67,19 ^a	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	70,38	91,54 ^b	156,16	181,19	from self-employment
ze świadczeń społecznych ^c	200,71	254,92	331,73	321,11	from social benefits ^c
Dochód do dyspozycji	723,94	904,88	1385,09	1539,05	Disposable income

^a, ^b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: ^a — 30,54%, ^b — 11,01%. ^c Do 2008 r. — ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a, ^b Relative error of estimates exceeds 10% and equals: ^a — 30,54%, ^b — 11,01%. ^c Until 2008 — from social security benefits and social assistance benefits.

TABL. 3 (97). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Wydatki ogółem ^a	704,11	817,21	1233,28	1299,85	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^b ...	677,80	784,11	1179,64	1236,93	of which consumer goods and services ^b
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	203,70	211,78	267,91	273,25	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytonio- we	21,04	21,65	32,85	34,94	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie.....	43,29	44,53	69,91	75,31	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	118,50	155,20	228,63	243,51	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowa- dzenie gospodarstwa domowego ..	36,60	42,25	70,55	70,16	furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
zdrowie	34,25	41,69	69,92	70,99	health
w tym artykuły farmaceutyczne.....	x	x	35,34	33,56	of which pharmaceutical products
transport	68,98	74,79	141,52	141,57	transport
łącność	28,43	46,15	54,78	54,92	communication
rekreacja i kultura	55,98	66,96	112,49	123,80	recreation and culture
edukacja ^c	13,69	15,72	19,95	23,31 ^d	education ^c
restauracje i hotele.....	12,88	15,01	32,89	40,37	restaurants and hotels
inne towary i usługi	35,54	44,45	69,36	73,12	miscellaneous goods and services
w tym higiena osobista	x	x	38,89	40,87	of which personal care

^a Od 2005 r. dane nie obejmują funduszu remontowego, który został zaklasyfikowany do rozchodów kapitałowych; do 2004 r. fundusz remontowy uwzględniano w opłatach za najem mieszkania w pozycji „użytkowanie mieszkania i nośniki energii”. ^b Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. ^c Łącznie z wychowaniem przedszkolnym. ^d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi 10,64%.

^a Since 2005 data do not include renovation fund which was classified as capital out going; until 2004 house renovation fund was included to actual rental for housing in item “housing, water, electricity, gas and other fuels”. ^b Including pocket money not considered in items by types of expenditures. ^c Including pre-school education. ^d Relative error of estimates exceeds 10% and equals 10,64%.

TABL. 4 (98). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH
NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS
IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg.....	9,38	8,46	7,03	6,59	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	6,70	5,87	4,61	4,22	of which bread
Mięso w kg	5,61	5,51	5,51	5,36	Meat in kg
w tym przetwory mięsne i inne produkty zawierające mięso	x	x	2,47	2,37	of which meat preparations and other products containing meat
Ryby ^a w kg	0,47	0,43	0,47	0,46	Fish ^a in kg
Mleko ^b w l	5,31	4,25	3,44	3,37	Milk ^b in l
Jogurty i napoje mleczne w kg	x	0,61	0,81	0,92	Yoghurt and milk-based beverages in kg
Sery w kg	0,93	0,94	1,01	1,08	Cheese in kg
Jaja w szt.	14,26	13,83	12,39	11,97	Eggs in units
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,48	1,42	1,27	1,21	Oils and fats in kg
w tym masło	x	x	0,26	0,24	of which butter
Owoce ^c w kg	4,42	4,02	4,22	3,86	Fruit ^c in kg
Warzywa ^c w kg	12,74	12,20	10,29	9,69	Vegetables ^c in kg
w tym ziemniaki	x	x	4,80	4,34	of which potatoes
Cukier w kg	1,76	1,53	1,34	1,21	Sugar in kg
Napoje bezalkoholowe w l	x	x	8,73	9,57	Non-alcoholic beverages in l

^a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych. ^b Bez zagęszczonego i w proszku. ^c Nasiona i pestki jadalne uwzględniono: do 2004 r. — w grupie warzywa, a od 2005 r. — w grupie owoce.

^a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. ^b Excluding condensed and powdered milk. ^c Edible seeds included: until 2004 among vegetables and since 2005 among fruit.

TABL. 5 (99). GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY
TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych in % of total households				
Chłodziarka	97,3	96,6	99,0	99,0	Refrigerator
Zamrażarka	33,3	34,7	22,1	18,2	Freezer
Automat pralniczy	69,7	79,9	88,1	89,4	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	x	7,0	15,4	20,7	Dishwasher
Kuchenka mikrofalowa	x	33,9	46,3	49,9	Microwave oven
Samochód osobowy	46,7	48,1	58,0	61,1	Passenger car
Odtwarzacz płyt kompaktowych	x	x	17,4	15,8	Compact disc player
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarza- nia dźwięku (wieża)	34,4	44,2	42,1	42,9	Hi-fi stereo music system
Odbiornik telewizyjny	x	98,3	97,0	96,9	Television set
Odtwarzacz DVD	x	x	54,3	58,2	DVD player
Telefon komórkowy	x	68,1	87,8	90,4	Mobile phone
Magnetowid, odtwarzacz wideo	54,3	51,6	30,3	26,3	Videorecorder, video player
Zestaw kina domowego	x	x	14,5	15,7	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitar- nej lub kablowej	45,4	41,4	54,2	58,7	Satellite or cable television equipment
Aparat fotograficzny cyfrowy	x	x	47,9	53,9	Digital camera
Komputer osobisty	17,9	42,0	63,8	69,0	Personal computer
w tym z dostępem do Internetu	x	26,9	56,5	64,2	of which with access to the Internet
Drukarka	x	x	41,4	44,1	Printer

^a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów.

^a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6, na str. 21.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Ponadto informacje o sieci gazowej uwzględniają dane o sieci przesyłowej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz **przyłącza gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji — z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji — wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalację gazu z sieci.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns distribution network excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Moreover information regarding gas-line network includes data on the transmission (main) network.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line and sewerage connections leading to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and **gas-line connections** leading to buildings (included non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in case of the sewerage system — with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage — sewerage inlets.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **liczbie odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Dane o **zużyciu energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustalono w oparciu o zaliczkowy system opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz budynki urzędów i instytucji ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejnego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. Nr 54, poz. 348 z późn. zm.).

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z urządzeniami w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusey oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw prowadzących głównie komunikację zamieską, a świadczących również usługi komunikacji miejskiej w niektórych miastach oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

8. Informacje o **komunikacji miejskiej podziemnej** dotyczą metra w Warszawie, którego eksploatację rozpoczęto w kwietniu 1995 r.

9. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są

Data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. *Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity from 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.*

Data regarding the number of consumers using gas from gas-line including consumers using collective gas-meters.

Data regarding the consumption of gas from gas-line concern all the households.

Data regarding the consumption of electricity and gas from the gas-line system in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. *Information within the range of heating regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — which is considered as a system of connected and collaborating conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348 with later amendments).*

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-operatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. *Information regarding urban ground transport concerns bus, tram and trolley-bus communication and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of enterprises operating mainly in the scope of non-urban transport, but rendering also the services in the scope of urban transport in some cities as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.*

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles marked with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles marked with separate numbers or letters travel.

8. *Information regarding underground municipal transport concerns the metro in Warsaw, which was opened in April 1995.*

9. *Data on municipal waste concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of its charac-*

podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206).

10. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych, budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą — w przypadku gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

11. Parki spacerowo-wypoczynkowe są to tereny zieleni o powierzchni co najmniej 2 ha, urządzone i konserwowane z przeznaczeniem na cele wypoczynkowe ludności, wyposażone w drogi, place, aleje spacerowe, ławki itp.

Zieleńce są to obiekty o powierzchni poniżej 2 ha, w których funkcji dominuje wypoczynek.

Tereny zieleni osiedlowej występują przy zabudowie mieszkaniowej, pełnią funkcję wypoczynkową i izolacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelii pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkalnych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię — jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby wykorzystywane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

ter or composition is similar to the waste produced in households.

Information on municipal waste is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

10. Data on liquid waste concern waste which comes from households, public buildings and buildings of units running a business — in case they are not discharged by sewerage system.

11. Strolling and recreational parks are green areas of at least 2 ha in size, maintained for the recreational needs of the population, featuring roads, squares, walkways, benches, etc.

Lawns are areas of less than 2 ha in size, in which recreational activity dominates.

Estate green belts are located in residential areas and are used for the purposes of recreation and isolation.

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used exclusively for conducting economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from the street, courtyard or from a common space in the building.

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych — według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego, przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych. Do 2001 r. dane o zasobach mieszkaniowych dotyczyły tylko mieszkań zamieszkałych.

3. W zasobach mieszkaniowych za podstawę obliczenia przeciętnej liczby osób na mieszkanie i na izbę przyjęto od 2002 r. ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII. Do 2001 r. przyjmowano ustaloną szacunkowo liczbę faktycznie zamieszkałą w mieszkaniach.

4. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

2. *Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.*

The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census, since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increases and decreases of dwelling stocks. Until 2001 data on dwelling stocks concerned only inhabited dwellings.

3. *In dwelling stocks as the basis for calculating the average number of persons per dwelling and per room since 2002 the total number of population as of 31 XII was used. Until 2001 estimated population inhabited in dwellings on actual fact was used.*

4. *Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings as well as regarding rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.*

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilizing credit granted by the Bank Gospodarstwa Krajowego;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna Municipal infrastructure

TABL. 1 (100). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	24622,8	33599,6	39066,0	40076,3	Water-line
miasta	5860,8	6758,6	7194,5	7508,9	urban areas
wieś	18762,0	26841,0	31871,5	32567,4	rural areas
Kanalizacyjna ^a	5031,6	7356,0	9695,4	10496,0	Sewerage ^a
miasta	4087,1	5041,6	5833,5	6093,8	urban areas
wieś	944,5	2314,4	3861,9	4402,2	rural areas
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	426642	570801	655664	675287	Water-line system
miasta	172867	213432	233671	240419	urban areas
wieś	253775	357369	421993	434868	rural areas
Kanalizacyjne	109702	188232	241230	260917	Sewerage system
miasta	91694	136680	160487	168441	urban areas
wieś	18008	51552	80743	92476	rural areas
Zdroje uliczne	1522	1155	856	828	Street outlets
Miasta	893	719	513	496	Urban areas
Wieś	629	436	343	332	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³ ..	205,2	191,6	185,5	188,8	Consumption of water from water-line systems in households (during the year) in hm³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	173,7	147,5	135,5	136,7	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	52,5	44,3	40,2	40,5	per capita in m ³
Wieś w hm ³	31,6	44,1	50,0	52,1	Rural areas in hm ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną ^b (w ciągu roku) w hm³	248,3	210,2	193,8	234,1	Wastewater discharged by sewerage system ^b (during the year) in hm³

^a Łącznie z kolektorami. ^b W 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych.

^a Including collectors. ^b In 2010 data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater.

TABL. 2 (101). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	1483,9	1960,0	2062,0	2089,0	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	1259,7	1377,3	1469,7	1490,6	Urban areas
Wieś	224,2	582,7	592,3	598,4	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GWh	3076,0	4086,3	4527,9	4678,3	In GWh
miasta	2554,2	2786,5	3014,9	3102,2	urban areas
wieś	521,9	1299,8	1513,0	1576,1	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	772,9	836,0	894,8	917,9	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^b	2027,6	2023,2	2051,3	2081,2	per consumer ^b
wieś — na 1 odbiorcę ^b	2327,8	2230,7	2554,7	2634,0	rural areas — per consumer ^b

^a Bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. ^b Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Ministerstwa Gospodarki.

^a Excluding households in which the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. ^b The number of consumers as of 31 XII was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Economy.

TABL. 3 (102). SIĘĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ŻUŻYCIE GAZU Z SIĘCI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
 Stan w dniu 31 XII
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km w tym przesyłowa.....	12983,1 1900,3	14049,8 1878,2	14336,2 1875,0	6784,0 148,1	7552,2 1726,9	Distribution and transmission network in km of which transmission
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	287569	343622	352403	233965	118438	Connections leading to residential and non-residential buildings
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys.	1101,0	1150,0	1158,2	1051,6	106,7	Consumers of gas from gas-line system ^a in thous.
Żużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku):						Consumption of gas from gas-line system ^b (during the year):
w hm ³	699,8	748,1	851,6	671,7	179,8	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	135,9	143,5	162,7	198,7	97,1	per capita in m ³

^a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami.

^a Including consumers using collective gas-meter. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur.

TABL. 4 (103). OGRZEWNICTWO
 Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km.....	2932,4	3004,0	3338,0	3191,8	146,2	Heating network in km
w tym przesyłowa.....	1786,7	1840,3	2048,6	1965,8	82,8	of which transmission
Kotłownie	1745	1198	1196	860	336	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w TJ.....	34359,8	41304,4	44405,0	44336,1	68,9	Sale of heating energy (during the year) in TJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	322295	350923	368802	366185	2618	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	218297	237535	247508	246218	1290	of which residential buildings

TABL. 5 (104). LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIĘCI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ
POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Ludność w tys. — korzystająca ^a z:						Population in thous. — using ^a :
wodociągu	4147,9	4340,9	4382,8	3088,7	1294,1	water-line system
kanalizacji.....	2981,2	3178,9	3239,9	2908,4	331,5	sewerage system
gazu.....	2761,3	2868,4	2882,4	2553,3	329,1	gas-line system
Ludność — w % ogółu ludności — korzystająca ^a z:						Population — in % of total popula- tion — using ^a :
wodociągu	80,4	83,1	83,6	91,2	69,7	water-line system
kanalizacji.....	57,8	60,9	61,8	85,9	17,8	sewerage system
gazu.....	53,5	54,9	55,0	75,4	17,7	gas-line system

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 6 (105). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	
Odpadki komunalne zebrane ^b w tys. t	1500,0	1556,9	1573,1	980,6	Municipal waste collected ^b in thous. t
zmieszane	1446,6	1433,1	1433,6	898,3	mixed
w tym wysegregowane	8,0	119,4	147,5	.	of which segregated
miasta	1295,9	1180,9	1196,3	733,2	urban areas
wieś	150,8	252,2	237,2	165,1	rural areas
zebrane selektywnie	53,4	123,8	139,5	82,4	collected separately
w tym:					of which:
papier i tektura	25,4	32,9	40,7	21,0	paper and cardboard
szkło	12,1	23,5	24,9	19,7	glass
tworzywa sztuczne	6,4	12,9	15,1	10,0	plastic
metale	1,6	3,5	2,5	1,7	metals
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione w dam ³	3429,2	4659,4	5502,4	3567,0	Liquid waste ^c removed in dam ³
miasta	1952,2	2453,4	2932,9	1997,0	urban areas
wieś	1477,0	2206,0	2569,5	1570,1	rural areas

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 169 i ust. 10 na str. 170. ^b Dane szacunkowe. ^c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes, item 9 on page 169 and item 10 on page 170. ^b Estimated data. ^c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 7 (106). **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):							Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	75	89	77	70	13	57	number
powierzchnia w ha	242,5	284,9	288,2	274,9	72,6	202,3	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontro- lowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	12,8	3,5	0,5	0,6	—	0,6	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
czynnych	7,7	—	—	0,6	—	0,6	in operation
o zakończonej eksploatacji (zam- knięte)	5,1	3,5	0,5	—	—	—	exploitation completed

TABL. 8 (107). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna — linie w km.....	5107	5550	7033	8162	Transport network — lines in km
autobusowe.....	} 5094	5080	6624	7775	bus
tramwajowe.....		453	386	364	tram
metro.....	13	17	23	23	metro
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach.....	2139	2081	2552	2735	buses: in units
liczba miejsc w tys.	280,5	274,6	289,0	315,1	number of seats in thous.
tramwaje: w sztukach.....	869	859	872	869	trams: in units
liczba miejsc w tys.	110,4	109,2	112,1	114,1	number of seats in thous.
metro: wagony.....	84	168	240	240	metro: wagons
liczba miejsc w tys.	15,8	31,9	62,4	62,4	number of seats in thous.
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln:					Transport of passengers ^b (during the year) in mln:
komunikacja naziemna.....	950	882	1065	1117	ground transport
komunikacja podziemna — metro.....	58	93	135	140	underground transport — metro

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Dane szacunkowe.
^a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. ^b Estimated data.

TABL. 9 (108). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**

Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005		2009		2010		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
OGÓŁEM w ha.....	5814,4	5684,7	5300,5	6374,9	5721,8	6409,9	5730,8	TOTAL in ha
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej:								Generally accessible urban area green belts:
parki spacerowo-wypoczynkowe.....	1793,9	1784,4	1499,8	2028,2	1600,4	2066,3	1619,2	strolling-recreational parks
zieleńce.....	586,7	735,2	652,4	767,3	663,0	764,7	653,7	lawns
Tereny zieleni osiedlowej.....	3433,8	3165,1	3148,3	3579,4	3458,4	3578,9	3457,9	Estate green belts
W % POWIERZCHNI OGÓLNEJ WOJEWÓDZTWA^b	2,7	0,2	2,5	0,2	2,7	0,2	2,7	IN % OF TOTAL AREA SPACE OF THE VOIVODSHIP^b

^a Dane dotyczą zieleni w miastach. ^b W przypadku miast obliczono w % powierzchni miast.
^a Data concern area green belts. ^b For urban areas, calculated in % urban areas space.

Mieszkania

Dwellings

TABL. 10 (109). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
 Stan w dniu 31 XII
DWELLING STOCKS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	1875,5	2000,7	2027,3	1449,7	577,7	Dwellings in thous.
Izby w mieszkaniach w tys.	6576,5	7049,7	7154,2	4857,6	2296,6	Rooms in dwellings in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	125936,8	137856,8	140530,2	90198,1	50332,1	Usable floor space of dwellings in thous. m ²
Przeciętna w zasobach:						Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,51	3,52	3,53	3,35	3,98	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :						usable floor space in m ² :
1 mieszkania	67,1	68,9	69,3	62,2	87,1	per dwelling
na 1 osobę.....	24,4	26,4	26,8	26,6	27,1	per person
liczba osób na:						number of persons:
1 mieszkanie	2,75	2,61	2,59	2,34	3,21	per dwelling
1 izbę.....	0,78	0,74	0,73	0,70	0,81	per room

^a Na podstawie bilansów.

^a Based on balances.

TABL. 11 (110). **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**
 Stan w dniu 31 XII
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Mieszkania — w % — wyposażone w Dwellings — in % — fitted with				
		wodociąg water-line system	ustęp lavatory	łazienkę bathroom	gaz z sieci gas from gas-line system	centralne ogrzewanie central heating
OGÓŁEM TOTAL	2005	92,5	86,9	85,6	59,2	81,4
	2009	93,8	88,4	87,2	60,4	82,7
	2010	93,9	88,5	87,3	60,3	82,9
Miasta	2005	97,7	95,5	93,5	77,4	89,7
	2009	98,0	96,0	94,1	77,2	90,6
	2010	98,0	96,0	94,2	76,8	90,7
Wieś.....	2005	79,7	65,7	66,2	14,7	61,1
	2009	83,4	69,4	69,9	18,4	62,9
	2010	83,6	69,7	70,2	18,7	63,4

^a Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

^a Based on balances of net dwelling stocks.

TABL. 12 (111). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Mieszkania	25186	28241	38985	28961	Dwellings
miasta	22078	22037	30703	21073	urban areas
wieś	3108	6204	8282	7888	rural areas
Spółdzielcze	9719	2556	1683	1166	Co-operative
Komunalne (gminne)	141	653	743	767	Municipal (gmina)
Zakładowe	311	138	85	—	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ...	7740	13543	23294	15632	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	885	817	502	60	Public building society
Indywidualne	6390	10534	12678	11336	Private
miasta	3701	5178	5473	4492	urban areas
wieś	2689	5356	7205	6844	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	904	1019	1170	950	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	1265	1246	1467	1100	Urban areas
Wieś	298	618	668	696	Rural areas
Izby	96023	107227	147006	115978	Rooms
miasta	79400	73948	100485	71333	urban areas
wieś	16623	33279	46521	44645	rural areas
Spółdzielcze	33056	7037	4871	3430	Co-operative
Komunalne (gminne)	384	1385	1789	1540	Municipal (gmina)
Zakładowe	1203	474	296	—	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ...	24316	36897	67752	46661	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	2576	2268	1382	156	Public building society
Indywidualne	34488	59166	70916	64191	Private
miasta	19457	28468	28788	24282	urban areas
wieś	15031	30698	42128	39909	rural areas
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	2198237	2645200	3725537	2963333	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	1798520	1807988	2479301	1749899	urban areas
wieś	399717	837212	1246236	1213434	rural areas
Spółdzielcze	711000	155340	99499	69988	Co-operative
Komunalne (gminne)	6151	25987	33624	24204	Municipal (gmina)
Zakładowe	25388	7826	3894	—	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ...	539768	858972	1634353	1108750	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	44959	39215	22800	3296	Public building society
Indywidualne	870971	1557860	1931367	1757095	Private
miasta	503584	774437	799625	687641	urban areas
wieś	367387	783423	1131742	1069454	rural areas

TABL. 12 (111). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	87,3	93,7	95,6	102,3	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta.....	81,5	82,0	80,8	83,0	urban areas
wieś.....	128,6	134,9	150,5	153,8	rural areas
Spółdzielcze	73,2	60,8	59,1	60,0	Co-operative
Komunalne (gminne).....	43,6	39,8	45,3	31,6	Municipal (gmina)
Zakładowe	81,6	56,7	45,8	—	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ...	69,7	63,4	70,2	70,9	For sale or rent
Spoleczne czynszowe.....	50,8	48,0	45,4	54,9	Public building society
Indywidualne.....	136,3	147,9	152,3	155,0	Private
miasta.....	136,1	149,6	146,1	153,1	urban areas
wieś.....	136,6	146,3	157,1	156,3	rural areas

TABL. 13 (112). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

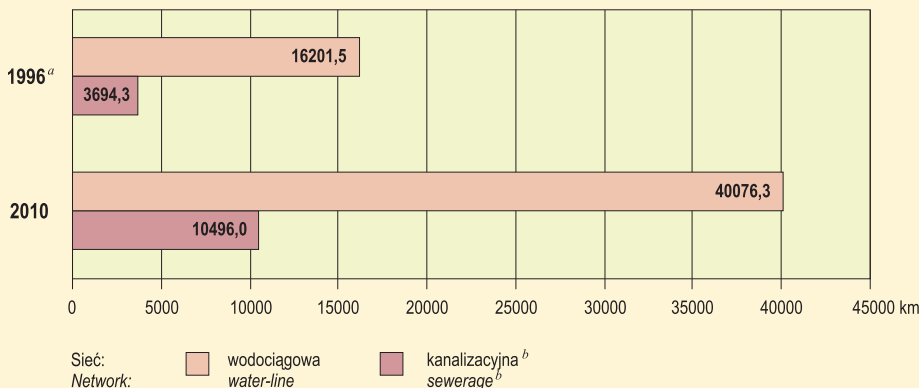
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings					
		razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem — mieszkania o liczbie izb in % of total — dwellings with specified number of rooms				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM.....	2000	25186	6390	0,4	5,1	10,3	84,3	18796	3,1	23,7	36,7	36,5
TOTAL	2005	28241	10534	0,4	2,5	7,6	89,5	17707	10,2	36,1	33,8	19,9
	2009	38985	12678	0,6	3,4	7,2	88,8	26307	6,4	35,5	33,9	24,2
	2010	28961	11336	0,4	3,1	5,7	90,9	17625	7,3	31,4	36,5	24,8
Miasta	2000	22078	3701	0,6	6,8	12,5	80,1	18377	3,1	24,0	36,7	36,2
Urban areas	2005	22037	5178	0,7	3,4	10,0	85,9	16859	10,6	36,1	34,0	19,4
	2009	30703	5473	1,3	6,3	11,6	80,8	25230	6,6	36,0	34,2	23,2
	2010	21073	4492	0,8	6,2	9,2	83,7	16581	7,5	33,0	37,1	22,4
Wieś.....	2000	3108	2689	0,1	2,6	7,1	90,1	419	2,9	12,4	35,6	49,2
Rural areas	2005	6204	5356	0,1	1,7	5,3	92,9	848	3,3	36,1	30,1	30,5
	2009	8282	7205	0,1	1,2	3,8	94,9	1077	1,3	24,5	25,5	48,7
	2010	7888	6844	0,1	1,0	3,4	95,6	1044	3,4	7,0	26,2	63,3

SIEĆ ROZDZIELCZA WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

Stan w dniu 31 XII

WATER-LINE AND SEWERAGE DISTRIBUTION NETWORK

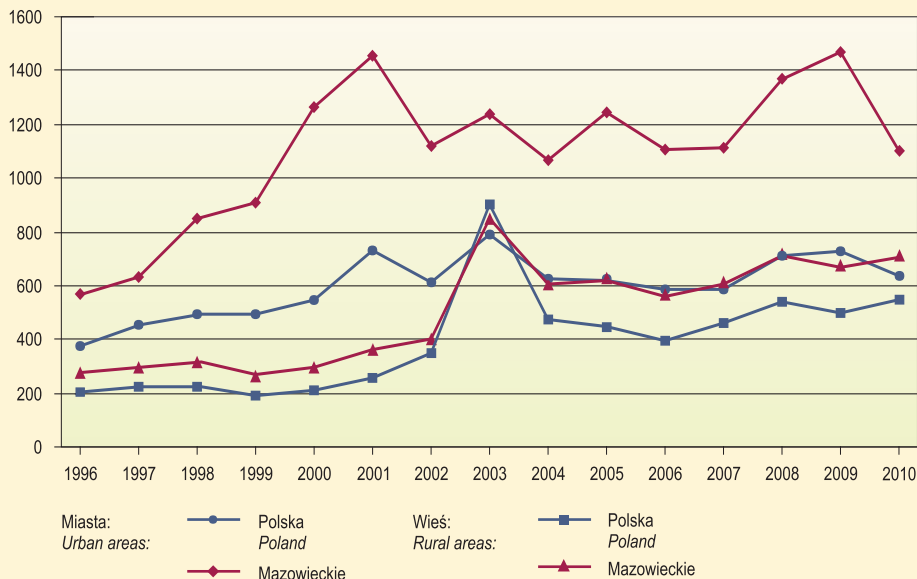
As of 31 XII

^a Dane obliczone zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 1 I 1999 r. ^b Łącznie z kolektorami.

^a Data were calculated according to administrative division as of 1 I 1999. ^b Including collectors.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW DWELLINGS COMPLETED^a PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

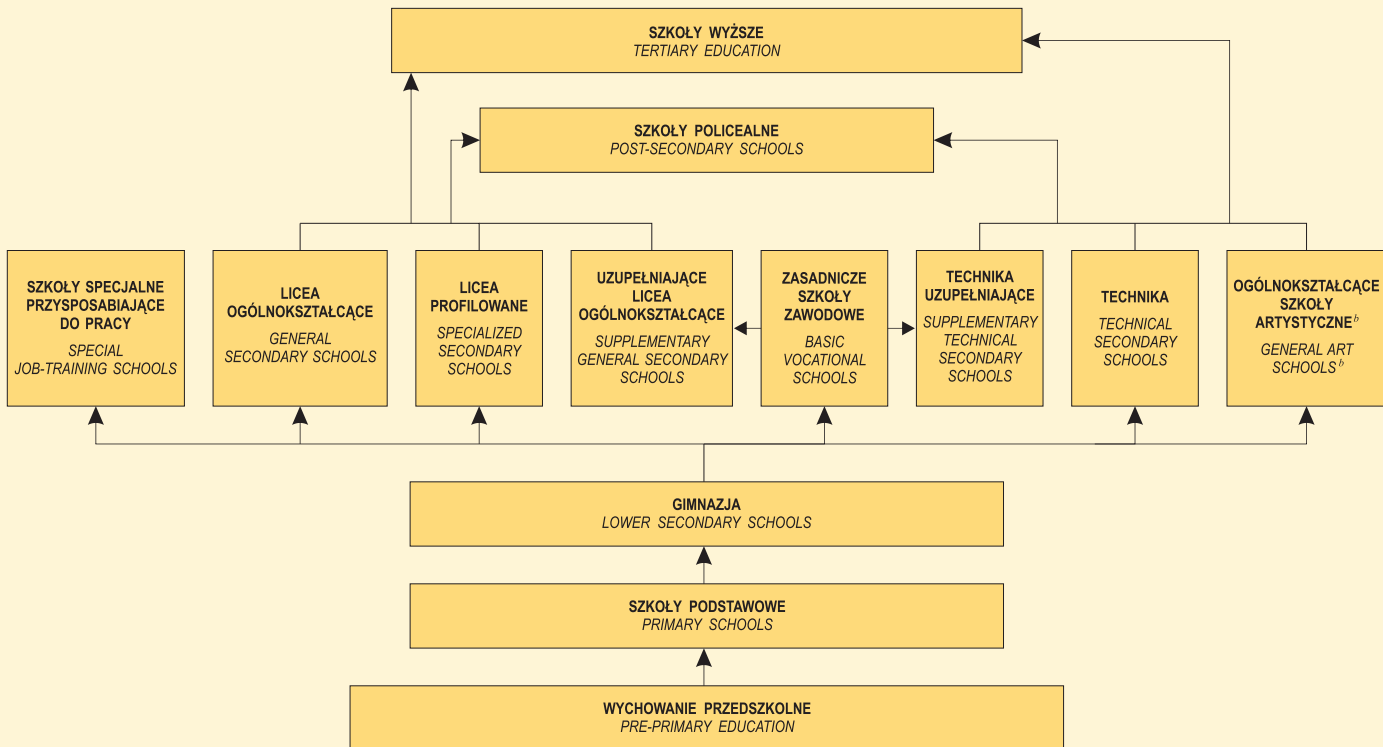
^a Znaczny wzrost liczby mieszkań w 2003 r. wynika z dopełnienia formalności prawnych związanych z zakończeniem robót przez inwestorów — zwłaszcza indywidualnych — przed wejściem w życie zmian do ustawy Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118).

U w a g a. Dane dla lat 1996—1998 obliczone zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 1 I 1999 r.

^a A considerable growth in the number of completed dwellings in 2003 was connected with fulfilment of legal formalities connected with completion of works by investors — especially individual — before the amendments to the Construction Law became effective (unified text: Journal of Laws 2006 No. 156, item 1118).

N o t e. Data for 1996—1998 were calculated according to administrative division as of 1 I 1999.

EDUKACJA^a WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2010/11
EDUCATION^a BY EDUCATIONAL LEVEL IN 2010/11 SCHOOL YEAR

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 179. ^b Dające uprawnienia zawodowe.
^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 179. ^b Leading to professional certification.

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.).

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:
— od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie **szkoły podstawowe** oraz 3-letnie **gimnazja** (powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych), w których nauka jest obowiązkowa,
— od roku szkolnego 2002/03 **szkoły ponadgimnazjalne**, tj. 2—3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne; ponadto szkoły ponadpodstawowe (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) działające do zakończenia cyklu kształcenia, ujmowano w szkołach ponadgimnazjalnych.

Ponadto od 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 w zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych tworzonych na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania (Dz.U. Nr 7, poz. 38); do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego.

3. Informacje dotyczące szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą **ogólnokształcących szkół artystycznych**, które prezentuje się z wyłączeniem szkół realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

4. Prezentowane w dziale dane dotyczą m.in.: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

CHAPTER X EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act dated 7 IX 1991 (unified text: Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572 with later amendments) and the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365 with later amendments).

2. Among schools covered by the educational system, there are:

— since the 1999/2000 school year 6-year **primary schools** and 3-year **lower secondary schools** (which replaced 8-year primary schools), where education is compulsory,

— since the 2002/03 school year **upper secondary schools**, i.e. 2—3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools and specialized secondary schools, 4-year technical secondary schools, as well as since the 2004/05 school year supplementary schools for graduates from basic vocational schools (i.e. 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools), and 3-year special job-training schools; upper secondary schools include also art schools leading to professional certification and post-secondary schools; moreover upper secondary (post-primary) schools (for graduates from 8-year primary school) operating until the end of the education cycle in the structure of upper secondary schools.

Moreover since 1 IX 2004 an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and nursery special schools) as well as since the 2008/09 school year pre-primary education groups and pre-primary points established on the basis of the decree of the Minister of National Education dated 10 I 2008 on types of other forms of pre-primary education, conditions of establishing and organising these forms as well as their functioning (Journal of Laws No. 7, item 38); until the 2003/04 school year children had a right to receive 1 year pre-primary education.

3. Information regarding art schools leading to professional certification — unless otherwise indicated — refers exclusively to **general art schools**, excluding schools providing art education only.

4. Data, presented in the chapter are, among others related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

5. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

6. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

Szkoły wyższe mogą być publiczne i niepubliczne; uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. **Szkoły dla dzieci i młodzieży** (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) szkoły artystyczne niedające uprawnień zawodowych (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej;
- 2) gimnazja, spośród których wyróżnia się szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące, spośród których wyróżnia się szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych);
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — od roku szkolnego 2004/05;
- 6) licea profilowane — od roku szkolnego 2002/03;
- 7) technika, do roku szkolnego 2005/06 łącznie z liceami zawodowymi i technicznymi;
- 8) technika uzupełniająca na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — od roku szkolnego 2004/05;
- 9) ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych);
- 10) szkoły specjalne przysposabiające do pracy — od roku szkolnego 2004/05.

8. **Szkoły policealne** — kształcące w formie dziennej, wieczorowej i zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość — obejmują:

- 1) szkoły policealne (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;

5. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships) as well as by other legal and private persons.

6. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Ministry of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools or non-public schools with the competence of public schools only.

Tertiary education can be public and non-public; non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Ministry of Science and Higher Education.

7. **Schools for children and youth** (including special schools) include:

- 1) primary schools, of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) branch schools (excluding special schools),
 - c) art schools not leading to professional certification (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme;
- 2) lower secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 3) basic vocational schools;
- 4) general secondary schools, of which sports schools and athletic schools (excluding special schools);
- 5) supplementary general schools based on the programme of basic vocational school — since 2004/05 school year;
- 6) specialized secondary schools — since 2002/03 school year;
- 7) technical secondary schools, until 2005/06 school year including vocational and general-technical secondary schools;
- 8) supplementary technical schools based on the programme of basic vocational school — since 2004/05 school year;
- 9) general art schools leading to professional certification (excluding special schools);
- 10) special job-training schools — since 2004/05 school year.

8. **Post-secondary schools** — educating in day, evening and weekend form as well as since 2008/09 school year also full-time and distance form — include:

- 1) post-secondary schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;

- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych (3-letnie) oraz kolegia nauczycielskie (3-letnie), w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) — od roku szkolnego 2005/06.

9. Szkoły wyższe realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; do roku szkolnego 2005/06 dane dotyczyły studiów dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych i kolegiami nauczycielskimi, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą).

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi oraz zamiejscowymi ośrodkami dydaktycznymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

10. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie zaocznej oraz od roku szkolnego 2008/09 również w formie stacjonarnej i na odległość — obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja dla dorosłych oraz w roku szkolnym 2000/01 — podstawowe studium zawodowe;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — od roku szkolnego 2004/05;
- 6) licea profilowane dla dorosłych — od roku szkolnego 2002/03;
- 7) technika dla dorosłych, łącznie z liceami zawodowymi oraz w roku szkolnym 2000/01 — średnim studium zawodowym;
- 8) technika uzupełniające dla dorosłych na podbudowie programowej zasadniczej szkoły zawodowej — od roku szkolnego 2004/05.

11. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodo-

- 2) *foreign language teacher training colleges (3-year) as well as teacher training colleges (3-year), in which graduates do not receive the title of licentiate;*
- 3) *colleges of social work (3-year) — since 2005/06 school year.*

9. Tertiary education (university level) includes full-time and part-time programmes; until 2005/06 school year included day, evening, weekend and extramural studies.

Data regarding tertiary education:

- 1) *include foreign language teacher training colleges and teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;*
- 2) *include foreigners studying in Poland (of which studying at organizational units of Polish higher educational institutions aboard);*
- 3) *do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at organizational units of Polish higher education institutions operating abroad).*

Data on students and graduates is given according to the seats of higher education institutions including branch sections, organizational units in another location as well as teaching centres in another location. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

10. Schools for adults educating in weekend form as well as since 2008/09 school year also full-time and distance from — include:

- 1) *primary schools for adults as well as until 2000/01 school year — primary vocational extramural studies;*
- 2) *lower secondary schools for adults as well as in 2000/01 school year — primary vocational extramural studies;*
- 3) *basic vocational schools for adults;*
- 4) *general secondary schools for adults;*
- 5) *supplementary general schools for adults based on the programme of basic vocational school — since 2004/05 school year;*
- 6) *specialized secondary schools for adults — since 2002/03 school year;*
- 7) *technical secondary schools for adults, including vocational secondary schools and in 2000/01 school year — secondary vocational extramural studies;*
- 8) *supplementary technical schools for adults based on the programme of basic vocational school — since 2004/05 school year.*

11. Special schools are organized for disabled children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating

stępnym (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne i ogólnodostępne) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, innych placówkach oświatowo-wychowawczych lub w zakładach opieki zdrowotnej (łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego).

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

15. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach akademickich zaprezentowano według faktycznej lokalizacji uczelni oraz ich jednostek zamiejscowych i dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, a od roku akademickiego 2006/07 także dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej.

Dane o nauczycielach do roku szkolnego 2000/01 dotyczą pełnozatrudnionych, a od roku szkolnego 2001/02 — pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

17. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych,

independently, in mainstream schools (in which special or integrational and mainstream sections are established) as well as in special educational centres, other educational institutions or health care institutions (including health resorts).

12. Special education centres are facilities for disabled children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular nursery schools or schools.

13. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the youth people for independent life, compliant with legal and social norms.

14. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

15. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a profound mental retardation to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

16. Data regarding teachers, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed in obligatory teaching programmes, i.e., excluding dayrooms educators and librarians conducting exclusively extracurricular activities, etc.

Data regarding academic teachers is presented by actual seat of higher education institutions as well as its units in another location and concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor and since the 2006/07 academic year also qualified librarian and qualified scientific documentation and information staff.

Data regarding teachers until 2000/01 school year concern full-time employees and since 2001/02 school year concern full-time employees and part-time employees calculated as full-time employees.

17. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children 3 of age until beginning education in primary school secured children for care and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- nursery schools,
- pre-primary sections in primary schools,

oraz od roku szkolnego 2008/09:

- zespoły wychowania przedszkolnego,
- punkty przedszkolne.

18. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych.

19. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego, szkół (poza szkołami wyższymi) oraz od roku szkolnego 2008/09 — specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, wychowania pozaszkolnego oraz internatów i burs podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach — na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych — prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, a do roku akademickiego 1999/2000 — według stanu w dniu 31 XII; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2010/11 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2009—30 IX 2010); do roku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

20. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i dla dorosłych oraz do roku akademickiego 2004/05 — w szkołach wyższych.

21. Współczynnik skolaryzacji:

- **brutto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania;
- **netto** — jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

22. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

23. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: palace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

24. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów — od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

as well as since 2008/09 school year:

- pre-primary education groups,
- pre-primary points.

18. Classrooms do not include classrooms in adults schools and special schools.

19. Data regarding:

- 1) pre-primary education, schools (excluding higher education institutions) as well as since the 2008/09 school year — special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centre, extracurricular education as well as boarding-school and dormitories, concern the beginning of the school year; data concerning graduates — the end of the school year;
- 2) tertiary education are presented as of 30 XI, and until 1999/2000 academic year as of 31 XII; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for 2010/11 academic year, graduates from 1 X 2009—30 IX 2010 academic year); until 2000/01 academic year graduates were shown according to the calendar year.

20. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults as well as until 2004/05 academic year — tertiary education.

21. Enrolment rate:

- **gross** — is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (regardless of age) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level;
- **net** — is the relation of the number of people studying (as of the beginning of the school year) at a given educational level (within a given age group) to the population (as of 31 XII) in the age group defined as corresponding to this educational level.

22. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an interschool facility serving as a boarding school.

23. Extracurricular education offered young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provided recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, interschool sports centres and other public and non-public establishments.

24. The information presented, excluding the data on higher education institutions, concerning since the 2007/08 school year (in the case of graduates — since the 2006/07 school year) is completed on the basis of the Educational Information System, administered by the Ministry of National Education.

TABL. 1 (113). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOLY SCHOOLS					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	2146	1861	1792	1787	primary
gimnazja	887	923	963	963	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	36	54	54	special job-training
zasadnicze zawodowe	288	202	194	189	basic vocational
licea ogólnokształcące	389	392	375	374	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	9	3	8	supplementary general secondary
licea profilowane	x	177	101	83	specialized secondary
technika	653	311	214	213	technical secondary
technika uzupełniająca	x	22	16	14	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	8	12	14	15 ^b	general art ^a
policealne	235	328	332	315	post-secondary
wyższe	75	101	107	107 ^c	tertiary
dla dorosłych	304	492	430	425	for adults
podstawowe	1	—	—	—	primary
gimnazja	4	12	13	17	lower secondary
zasadnicze zawodowe	9	8	11	10	basic vocational
licea ogólnokształcące	110	141	144	148	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	106	149	142	supplementary general secondary
licea profilowane	x	8	11	10	specialized secondary
technika	180	134	18	16	technical secondary
technika uzupełniająca	x	83	84	82	supplementary technical secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE ^d CLASSROOMS ^d					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	20644	19135	22422	22676	primary
gimnazja	5771	8716	10403	10378	lower secondary
zasadnicze zawodowe	1445	434	475	515	basic vocational
licea ogólnokształcące	4943	5440	6041	5992	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	2	13	9	supplementary general secondary
licea profilowane	x	719	438	364	specialized secondary
technika	3957	3054	3712	3825	technical secondary
technika uzupełniająca	x	33	13	11	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	123	87	138	141	general art ^a
policealne	447	446	329	345	post-secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 25 szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne. ^c Łącznie z 1 szkołą wyższą, w której wykazano wyłącznie absolwentów. ^d Bez pomieszczeń w szkołach dla dorosłych i specjalnych.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 25 art schools giving only artistic education. ^c Including 1 tertiary education institution, which reported only graduates. ^d Excluding classrooms in schools for adults and in special schools.

TABL. 1 (113). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (cd.)
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
NAUCZYCIELE ^a TEACHERS ^a					
Szkoły:					Schools:
podstawowe ^b	28161	23982	24246	24261	primary ^b
gimnazja ^b	8450	14199	14472	14482	lower secondary ^b
zasadnicze zawodowe ^{bc}	2897	1381	1825	1803	basic vocational ^{bc}
licea ogólnokształcące ^{bd}	6509	7323	7865	7680	general secondary ^{bd}
licea profilowane ^b	x	1362	706	601	specialized secondary ^b
technika ^{bde}	6460	3397	5043	5125	technical secondary ^{bde}
policealne	665	1252	1132	1030	post-secondary
wyższe ^f	13117	16385	17165	17192	tertiary ^f
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^g	56708	49479	44601	43369	Pre-primary education ^g
Szkoły:					Schools:
podstawowe	399996	336602	305075	304882	primary
gimnazja	147425	199298	172717	165869	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	608	1257	1213	special job-training
zasadnicze zawodowe	59768	23304	22233	21116	basic vocational
licea ogólnokształcące	137251	109339	99770	96640	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	259	94	168	supplementary general secondary
licea profilowane	x	23881	8927	7130	specialized secondary
technika	107129	52466	57045	58102	technical secondary
technika uzupełniające	x	697	605	590	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^h	1080	1313	1370	1316 ⁱ	general art ^h
policealne	20911	32172	31827	32238	post-secondary
wyższe	332960	371429	347204	334328	tertiary

^a W roku szkolnym 2005/06 bez nauczycieli pracujących w zespołach szkół; patrz uwagi ogólne, ust. 16 na str. 182. ^{b–e} Łącznie ze szkołami: ^b — dla dorosłych, ^c — od roku szkolnego 2005/06 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^d — od roku szkolnego 2005/06 uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami, ^e — ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^f Nauczyciele akademicy. ^g Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego, ujętych również w tabl. 32 na str. 205. ^h Dające uprawnienia zawodowe. ⁱ Ponadto 1285 uczniów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

^a In 2005/06 school year excluding teachers working in complexes of schools; see general notes, item 16 on page 182. ^{b–e} Including: ^b — schools for adults, ^c — since 2005/06 school year special job-training schools, ^d — since 2005/06 school year supplementary schools respectively: general secondary schools and technical secondary schools, ^e — general art schools leading to professional certification. ^f Academic teachers. ^g Concerns children aged 6 attending pre-primary education establishments also described in table 32 on page 205. ^h Leading to professional certification. ⁱ Moreover, 1285 students of art schools giving only artistic education.

TABL. 1 (113). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły (dok.):					Schools (cont.):
dla dorosłych	38542	37336	34961	36398	for adults
podstawowe	61	—	—	—	primary
gimnazja	487	1286	1655	1920	lower secondary
zasadnicze zawodowe	1491	1008	453	409	basic vocational
licea ogólnokształcące	14460	16171	16054	17444	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące ...	x	5434	10298	10584	supplementary general secondary
licea profilowane	x	535	878	826	specialized secondary
technika	22043	9067	838	734	technical secondary
technika uzupełniająca	x	3835	4785	4481	supplementary technical secondary
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	70142	61136	52172	.	primary
gimnazja	x	65802	57256	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	63	258	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	19004	7735	7187	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	28429	34479	32001	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	86	31	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	7899	3303	.	specialized secondary
technika	23226	12466	11011	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	54	143	.	supplementary technical secondary
artystyczne ogólnokształcące ^a	144	247	235 ^b	.	general art ^a
policealne	9357	10277	8843	.	post-secondary
wyższe	66732	73037	83702	.	tertiary
dla dorosłych	13814	12860	8500	.	for adults
podstawowe	61	—	—	.	primary
gimnazja	x	260	284	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	451	256	147	.	basic vocational
licea ogólnokształcące	5645	5509	3305	.	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące ...	x	1306	3427	.	supplementary general secondary
licea profilowane	x	23	154	.	specialized secondary
technika	7657	5387	116	.	technical secondary
technika uzupełniająca	x	119	1067	.	supplementary technical secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Ponadto 157 absolwentów szkół artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne.

Źródło: dane — z wyjątkiem szkół wyższych — Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Leading to professional certification. ^b Moreover, 157 graduates of art schools giving only artistic education.

Source: data — with the exception of the higher education institutions — of the Ministry of National Education.

TABL. 2 (114). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2009/10	2010/11	2005/06	2009/10	2010/11	2004/05	2008/09	2009/10
	szkoły schools			uczniowie i studenci pupils and students			absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe Primary schools	1861	1792	1787	336602	305075	304882	63153	53965	52172
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	8	6	8	848	779	783	174	138	124
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	1706	1622	1609	325085	290156	289161	61399	51986	49910
Organizacje społeczne i stowarzyszenia Social organizations and associations	91	94	93	5262	6670	6699	794	918	946
Organizacje wyznaniowe..... Religious organizations	11	10	11	1569	1572	1701	220	228	245
Pozostałe Others	45	60	66	3838	5898	6538	566	695	947
Gimnazja Lower secondary schools	923	963	963	199298	172717	165869	66407	59403	57256
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	6	5	5	194	138	111	71	73	82
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	797	828	827	192302	164688	157593	64293	56887	54508
Organizacje społeczne i stowarzyszenia Social organizations and associations	53	63	63	2626	3655	3790	807	1132	1153
Organizacje wyznaniowe..... Religious organizations	25	21	20	2040	2248	2271	533	734	726
Pozostałe Others	42	46	48	2136	1988	2104	703	577	787
Zasadnicze szkoły zawodowe^a Basic vocational schools^a	238	248	243	23912	23490	22329	7376	7036	7445
Jednostki administracji centralnej (rządowej) Central (government) administration entities	7	9	9	185	324	356	72	90	97
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	217	219	216	23215	22459	21377	7182	6713	7122
Organizacje społeczne i stowarzyszenia Social organizations and associations	8	10	10	388	496	409	91	148	145
Organizacje wyznaniowe..... Religious organizations	4	5	3	101	82	62	18	35	37
Pozostałe Others	2	5	5	23	129	125	13	50	44
Licea ogólnokształcące^b General secondary schools^b	401	378	382	109598	99864	96808	35876	34520	32032
Jednostki samorządu terytorialnego Local self-government entities	308	284	289	103343	92595	89922	33799	32070	29548
Organizacje społeczne i stowarzyszenia Social organizations and associations	39	40	40	2481	3055	3019	722	1080	1082
Organizacje wyznaniowe..... Religious organizations	17	14	13	1576	1241	1061	529	470	333
Pozostałe Others	37	40	40	2198	2973	2806	826	900	1069

a, b Łącznie ze szkołami: *a* — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, *b* — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

a, b Including: *a* — special job-training schools, *b* — supplementary general secondary schools.

TABL. 2 (114). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005/06	2009/10	2010/11	2005/06	2009/10	2010/11	2004/05	2008/09	2009/10
	szkoły schools			uczniowie i studenci pupils and students			absolwenci graduates		
Licea profilowane	177	101	83	23881	8927	7130	8416	4408	3303
Specialized secondary schools									
Jednostki samorządu terytorialnego	168	97	79	23627	8816	7032	8313	4370	3269
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	5	1	1	131	14	10	69	—	3
<i>Social organizations and associations</i>									
Organizacje wyznaniowe	1	1	1	29	25	15	5	6	8
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	3	2	2	94	72	73	29	32	23
<i>Others</i>									
Technika ^c	345	244	242	54465	59020	60008	15990	10952	11389
Technical secondary schools ^c									
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	8	12	12	1012	2041	1890	202	443	417
Jednostki samorządu terytorialnego	317	209	206	52388	55110	56235	15494	10132	10605
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	12	12	12	757	1185	1182	81	242	242
<i>Social organizations and associations</i>									
Organizacje wyznaniowe	—	—	1	—	—	11	—	—	—
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	8	11	11	308	684	690	213	135	125
<i>Others</i>									
Szkoły policealne	328	332	315	32172	31827	32238	9942	8689	8843
Post-secondary schools									
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	3	4	4	725	249	252	412	120	113
Jednostki samorządu terytorialnego	116	83	73	14826	8536	8051	4512	2984	2887
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	57	48	39	2682	2686	1973	937	963	714
<i>Social organizations and associations</i>									
Organizacje wyznaniowe	1	—	—	23	—	—	55	—	—
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	151	197	199	13916	20356	21962	4026	4622	5129
<i>Others</i>									
Szkoły wyższe	101	107	107 ^d	371429	347204	334328	75116	78455	83702
Tertiary education									
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	16	16	16	197700	187067	186677	33887	38207	43805
Organizacje wyznaniowe	8	9	8	3641	2935	2281	1047	1175	795
<i>Religious organizations</i>									
Pozostałe	77	82	83 ^d	170088	157202	145370	40182	39073	39102
<i>Others</i>									
Szkoły dla dorosłych	492	430	425	37336	34961	36398	11792	8328	8500
Schools for adults									
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	5	11	11	234	413	484	107	124	126
Jednostki samorządu terytorialnego	212	118	116	20667	12811	12704	6614	3370	2665
<i>Local self-government entities</i>									
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	79	69	67	3973	3007	3055	1378	1015	1012
<i>Social organizations and associations</i>									
Pozostałe	196	232	231	12462	18730	20155	3693	3819	4697
<i>Others</i>									

^c Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^d Łącznie z 1 szkołą wyższą, w której wykazano wyłącznie absolwentów.

Źródło: dane — z wyjątkiem szkół wyższych — Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^c Including supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^d Including 1 tertiary education institution, which reported only graduates.

Source: data — with the exception of the higher education institutions — of the Ministry of National Education.

TABL. 3 (115). UCZNIOWIE I STUDENCI^a WEDŁUG GRUP WIEKU
PUPILS AND STUDENTS^a BY AGE GROUPS

GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2005/06	2009/10	2010/11	GRUPY WIEKU AGE GROUPS	2005/06	2009/10	2010/11
	w % ludności danej grupy wieku in % of population of given age group				w % ludności danej grupy wieku in % of population of given age group		
7—12 lat	98,8	98,9	99,2	19—24 lata	67,6	70,0	70,0
13—15	98,8	98,5	98,2	25—29	14,0	14,0	13,8
16—18 lat	95,6	95,9	96,1	30 lat i więcej and more	1,5	1,6	1,6

^a Bez studentów cudzoziemców oraz studentów studiów eksternistycznych, kształcących się w tej formie do roku akademickiego 2005/06.

Źródło: dane — z wyjątkiem szkół wyższych — Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Excluding foreign students as well as students of extramural studies pursuing this form of education until the 2005/06 academic year.

Source: data — with the exception of the higher education institutions — of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (116). WSPÓLCZYNNIK SKOLARYZACJI
ENROLMENT RATE

WYSZCZEGÓLNIENIE Age groups	Grupy wieku Age groups	2005/06			2009/10			2010/11			SPECIFICATION
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	
		w % in %									

BRUTTO
GROSS

Szkoły:											Schools:
podstawowe	7—12	100,0	100,4	99,6	100,9	101,1	100,7	102,4	102,3	102,5	primary
gimnazja	13—15	101,0	102,3	99,5	101,4	102,8	100,0	101,6	103,0	100,2	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^a	16—18	11,9	16,5	6,9	12,5	17,1	7,7	12,3	16,8	7,6	basic vocational ^a
licea ogólnokształcące i profilowane ^b	16—18	73,8	65,5	82,5	70,8	61,0	81,1	71,7	61,9	81,8	general and specialized secondary ^b
technika ^c	16—18	32,0	39,5	24,0	33,6	41,3	25,7	35,2	43,1	27,0	technical secondary ^c
policealne	19—21	13,2	12,3	14,1	15,3	13,1	17,7	15,9	11,8	20,2	post-secondary

NETTO
NET

Wychowanie przedszkolne ^d	6	98,6	98,9	98,3	93,5	94,1	92,8	87,6	89,7	85,4	Pre-primary education ^d
Szkoły:											Schools:
podstawowe	7—12	98,6	98,7	98,6	98,7	98,7	98,8	99,1	99,1	99,1	primary
gimnazja	13—15	96,3	96,1	96,5	95,9	95,5	96,3	95,7	95,2	96,1	lower secondary
zasadnicze zawodowe ^a	16—18	10,0	13,9	6,0	10,7	14,6	6,6	10,5	14,3	6,5	basic vocational ^a
licea ogólnokształcące i profilowane ^b	16—18	62,2	52,5	72,3	56,5	45,0	68,5	56,0	44,7	67,7	general and specialized secondary ^b
technika ^c	16—18	19,0	22,9	14,8	23,8	28,9	18,5	24,5	29,7	19,1	technical secondary ^c
policealne	19—21	7,8	7,5	8,0	6,1	4,7	7,6	6,2	4,3	8,1	post-secondary

^{a—c} Łącznie ze szkołami: ^a — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^b — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c — technikami uzupełniającymi i artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^d Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego.

Źródło: dane — z wyjątkiem szkół wyższych — Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^{a—c} Including: ^a — special job-training schools, ^b — supplementary general secondary schools, ^c — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^d Concerns children aged 6 attending pre-primary education establishments.

Source: data — with the exception of the higher education institutions — of the Ministry of National Education.

Uwaga do tablic 5 i 6

W podziale według języków obcych jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

Note to tables 5 and 6

The division by languages may include one person more than once.

TABL. 5 (117). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ
POLICEALNYCH
PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN
AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

L A T A Y E A R S JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem <i>Grand total</i>	W % ogółu uczniów w szkołach <i>In % of total pupils and students in school</i>								
		podstawowych <i>primary</i>			gimnazjach <i>lower secondary</i>	zasadniczych zawodowych ^a <i>basic vocational^a</i>	liceach ogólnokształcących ^b <i>general secondary^b</i>	liceach profilowanych <i>specialized secondary</i>	technicznych ^c <i>technical secondary^c</i>	policealnych ^d <i>post-secondary^d</i>
		razem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>						
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION										
Angielski 2009/10	614042	91,8	92,4	90,8	92,0	47,9	97,8	97,3	96,3	13,7
<i>English</i>	2010/11	613862	93,8	93,9	93,6	93,5	53,2	98,6	96,5	14,1
Francuski 2009/10	22691	0,6	0,9	—	2,4	—	14,0	3,2	4,3	1,8
<i>French</i>	2010/11	22969	0,6	0,9	—	3,3	—	13,6	2,0	1,8
Niemiecki 2009/10	152250	4,1	5,4	2,0	25,3	13,6	51,2	55,7	62,5	1,3
<i>German</i>	2010/11	166585	3,6	4,9	1,5	38,1	11,7	50,1	54,1	0,7
Rosyjski 2009/10	61337	2,6	0,8	5,5	8,8	26,9	15,1	31,9	23,4	0,6
<i>Russian</i>	2010/11	64351	1,7	0,3	4,0	13,4	24,6	15,7	30,2	0,4
Hiszpański ... 2009/10	5455	0,1	0,2	—	1,0	—	3,2	—	0,2	1,2
<i>Spanish</i>	2010/11	7297	0,2	0,3	—	1,6	—	3,9	0,4	0,4
Włoski 2009/10	2356	—	—	—	0,1	—	2,1	0,8	—	—
<i>Italian</i>	2010/11	2672	—	—	—	0,2	—	2,4	0,5	0,0
Inne 2009/10	4297	0,2	0,2	0,2	0,2	—	3,4	—	0,0	—
<i>Others</i>	2010/11	2877	0,0	0,0	—	0,0	—	2,9	—	0,0
NAUCZANIE DODATKOWE ^e ADDITIONAL EDUCATION ^e										
Angielski 2009/10	22643	4,7	3,6	6,4	3,8	—	0,4	—	0,2	25,4
<i>English</i>	2010/11	16297	3,5	2,9	4,5	3,0	—	0,5	—	1,4
Francuski 2009/10	8063	0,8	1,3	0,1	2,5	0,3	1,1	0,9	0,0	—
<i>French</i>	2010/11	7411	0,8	1,2	0,1	2,1	0,3	1,3	0,9	0,2
Niemiecki 2009/10	58326	4,5	4,8	3,9	22,3	0,0	3,9	2,5	3,5	—
<i>German</i>	2010/11	48973	5,2	5,5	4,5	16,3	0,0	4,7	5,0	2,2
Inne 2009/10	48628	4,9	2,1	9,4	14,1	0,1	6,3	3,0	4,5	1,1
<i>Others</i>	2010/11	43587	5,3	2,4	10,1	10,6	0,2	7,3	6,2	1,8

^{a-c} Łącznie ze szkołami: ^a — specjalnymi przysposabiającymi do pracy, ^b — liceami uzupełniającymi, ^c — technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^d Bez kolegiów nauczycielskich, nauczycielskich kolegiów języków obcych i kolegiów pracowników służb społecznych. ^e Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^{a-c} Including: ^a — special job-training schools, ^b — supplementary general secondary schools, ^c — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification. ^d Excluding teacher training colleges, foreign language teacher training colleges and colleges of social work. ^e Conducted during the hours which are at the disposal of headperson.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 (118). UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH^a
STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS^a

LATA YEARS JEZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total students in school					
		gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach ogólnokształcących ^b general secondary ^b	liceach profilowanych specialized secondary	technikach ^c technical secondary ^c	policealnych post-secondary
Angielski..... 2009/10 <i>English</i>	41622	97,6	93,2	84,3	74,6	71,3	52,5
2010/11	42706	96,0	88,0	82,9	74,8	71,0	52,2
Francuski..... 2009/10 <i>French</i>	10	—	—	—	—	—	0,0
2010/11	—	—	—	—	—	—	—
Niemiecki..... 2009/10 <i>German</i>	1659	4,1	—	2,2	4,6	7,4	2,3
2010/11	1477	3,5	—	1,5	4,5	7,6	2,2
Rosyjski..... 2009/10 <i>Russian</i>	5382	2,4	6,8	13,4	20,8	20,8	1,8
2010/11	5846	4,0	12,0	14,8	20,6	20,3	1,4
Inne..... 2009/10 <i>Others</i>	20	—	—	—	—	—	0,1
2010/11	19	—	—	—	—	0,4	—

^a Dane dotyczą nauczania obowiązkowego. ^b, ^c Łącznie ze szkołami: ^b — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c — technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Data concern obligatory education. ^b, ^c Including: ^b — supplementary general secondary schools, ^c — supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (119). KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI^a
EDUCATION OF PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe.....	8034	8209	1592	1459	Primary schools
w tym specjalne.....	3180	3235	668	585	of which special
Gimnazja.....	6907	6896	2090	1850	Lower secondary schools
w tym specjalne.....	3993	4078	1202	1022	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy.....	1257	1213	258	258	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe.....	1661	1595	579	499	Basic vocational schools
w tym specjalne.....	1509	1426	524	468	of which special
Licea ogólnokształcące ^b	1084	1057	271	292	General secondary schools ^b
w tym specjalne.....	414	496	103	135	of which special
Licea profilowane.....	263	169	99	79	Specialized secondary schools
w tym specjalne.....	129	78	75	58	of which special
Technika ^c	191	192	57	26	Technical secondary schools ^c
w tym specjalne.....	86	108	41	17	of which special
Szkoły policealne.....	129	117	57	54	Post-secondary schools
w tym specjalne.....	91	80	48	37	of which special

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 11 na str. 181. ^b, ^c Łącznie z: ^b — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, ^c — technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes, item 11 on page 181. ^b, ^c Including: ^b — supplementary general secondary schools, ^c — supplementary technical secondary schools as well as general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (120). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII ORAZ OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
SPECIAL EDUCATION CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2005 ^a	2009	2010	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^b <i>SPECIAL EDUCATION CENTRES^b</i>					
Ośrodki	69	66	55	56	Centres
Miejsca.....	4789	4598	3522	3546	Places
Wychowankowie.....	4961	4152	2810	2666	Residents
w tym:					of which:
niewidomi i słabo widzący	288	212	188	167	blind and sight impaired
niesłyszący i słabo słyszący	521	421	235	224	deaf and hearing impaired
przewlekłe choroby	7	9	2	—	chronically ill
z niepełnosprawnością ruchową	114	132	56	56	motor-skill impaired
z upośledzeniem umysłowym.....	2774	2195	1777	1673	mentally disabled
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	672	484	15	5	socially maladjusted
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE <i>YOUTH EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	5	7	9	10	Centres
Miejsca.....	270	273	548	645	Places
Wychowankowie.....	217	325	544	633	Residents
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII <i>YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES</i>					
Ośrodki	3	5	13	14	Centres
Miejsca.....	218	67	1000	1136	Places
Wychowankowie.....	217	489	961	1041	Residents
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE^c <i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	6	7	5	5	Centres
Miejsca.....	20	180	188	191	Places
Wychowankowie.....	559	440	171	184	Residents
w tym:					of which:
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	24	87	140	158	mental retardation-profound
z zaburzeniami sprzężonymi	245	117	24	26	associated with defects

^a Stan w dniu 31 X. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2010 r. — 9 ośrodków z 430 wychowankami). ^c W 2000 r. określone jako ośrodki rehabilitacyjno-wychowawcze.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a As of 31 X. ^b Including special educational centres (in 2010 were 9 centres with 430 residents).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABLE 9 (121). **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11		2000/01 ^a	2005/06 ^b	2009/10	2010/11		SPECIFICATIONS
	placówki establishments	miejsca beds	korzystający boarders				na 100 miejsc per 100 beds	
			ogółem total					
OGÓŁEM	85	7471	11728	6815	5877	5852	78,3	TOTAL
Internaty.....	63	5114	9054	5040	4080	3922	76,7	Boarding schools
podstawowe i gimnazja.....	2	57	25	—	201	31	54,4	primary and lower secondary
zasadnicze szkoły zawodowe i technika ^c	28	2403	6286	3246	2027	1713	71,3	basic vocational and technical secondary ^c
licea ogólnokształcące ^d	33	2654	2743	1622	1852	2178	82,1	general secondary ^d
licea profilowane.....	—	—	x	172	—	—	—	specialized secondary
Bursy.....	22	2357	2674	1775	1797	1930	81,9	Dormitories

a, b Stan w dniu: a — 10 XI, b — 31 X. c, d Od roku szkolnego 2005/06 łącznie ze szkołami: c — technikami uzupełniającymi, ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe, szkołami policealnymi, kolegiami nauczycielskimi, kolegiami języków obcych, kolegiami pracowników służb społecznych, d — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b As of: a — 10 XI, b — 31 X. c, d Since the 2005/06 school year including: c — supplementary technical secondary schools, general art schools leading to professional certification, post-secondary schools, teacher training colleges, foreign language teacher training colleges, colleges of social work, d — supplementary general secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABLE 10 (122). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS SZKOLY SCHOOLS	Szkoly posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools equipped with personal computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratory	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools				
			ogółem grand total	w tym przeznaczone do użytku uczniów of which used by pupils and students			
				razem total	w tym z dostępem do Internetu of which with Internet access		
					razem total	w tym szero- kopasmowego of which broadband connection	
Podstawowe..... 2009/10	95,9	1842	37619	29102	25314	14777	
Primary..... 2010/11	96,5	1854	39339	30078	26691	15531	
Gimnazja..... 2009/10	83,1	974	21111	16083	15265	9821	
Lower secondary..... 2010/11	83,4	957	21723	16195	15455	10263	
Zasadnicze szkoły zawodowe..... 2009/10	30,9	64	1364	1151	1131	732	
Basic vocational..... 2010/11	33,9	71	1572	1307	1289	864	
Licea ogólnokształcące ^b 2009/10	82,8	493	14067	10742	10539	8026	
General secondary ^b 2010/11	79,1	472	13839	10258	10061	7782	
Licea profilowane..... 2009/10	48,5	62	1367	1192	1161	848	
Specialized secondary..... 2010/11	49,4	53	1217	1051	1022	743	
Technika ^c 2009/10	74,2	401	10661	8625	8281	5961	
Technical secondary ^c 2010/11	74,8	412	11166	8965	8704	6298	
Policealne..... 2009/10	47,6	138	3380	2770	2624	1651	
Post-secondary..... 2010/11	44,8	135	3434	2852	2769	1915	

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół — wykazane tylko raz. b, c łącznie ze szkołami: b — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, c — technikami uzupełniającymi oraz ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In case of commonly used computers by a few schools — presented only once. b, c Including: b — supplementary general secondary schools, c — supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (123). SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
LEVEL ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIEŃ ZAWODOWYCH LEVEL ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	36	36	70	75	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	31	29	60	66	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	5122	5040	5141	5499	Pupils
w tym kobiety	3213	3165	3194	3357	of which females
Absolwenci	492	897	598	.	Graduates
w tym kobiety	321	560	386	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE LEVEL ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	22	27	40	40	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	14	15	26	25	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	2326	2774	2645	2601	Students
w tym kobiety	1487	1808	1742	1705	of which females
Absolwenci	282	395	392	.	Graduates
w tym kobiety	183	278	270	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (124). WYCHOWANIE POZASZKOLNE W 2010 R.
EXTRACURRICULAR EDUCATION IN 2010

RODZAJE PLACÓWEK KIND OF INSTITUTIONS	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^a Participants of permanent and temporary forms of activity ^a							
		ogółem total	informatycznych computing	technicznych technical	przedmiotowych subjects	artystycznych arts	sportowych sports	turystyczno-krajoznawczych tourism and sight-seeing	innych others
OGÓŁEM..... TOTAL	79	95169	1594	1054	9538	38121	23026	601	21235
Palace młodzieży	1	4468	480	412	468	1652	1456	—	—
Youth centres									
Młodzieżowe domy kultury	14	34401	325	182	605	24589	2379	240	6081
Youth community centres									
Ogniska pracy pozaszkolnej ...	22	16877	609	230	544	8177	1839	88	5390
Extracurricular interest groups									
Międzyszkolne ośrodki sportowe	6	14439	—	—	—	—	14423	16	—
Inter-school sports centres									
Ogrody jordanowskie	8	5415	70	—	74	1003	2587	170	1511
Jordans gardens (playgrounds)									
Pozostałe placówki	28	19569	110	230	7847	2700	342	87	8253
Other institutions									

^a Biorący systematyczny udział w pracy kół w okresie od 1 X roku poprzedzającego rok badany do 30 IX roku badanego.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Systematic participation in extracurricular activities in period from 1 X of the year preceding the surveyed year to 30 IX of the surveyed year.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 13 (125). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2009/10			2010/11		
	ogół- lem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogół- lem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogół- lem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogół- lem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły	2027	633	1394	1752	507	1245	1680	516	1164	1675	524	1151
Schools												
w tym: of which:												
sportowe i mistrzostwa sportowego	6	6	—	6	6	—	10	9	1	9	9	—
sports and athletic												
filialne	113	2	111	66	1	65	47	—	47	43	—	43
branch												
artystyczne ^a	5	5	—	7	7	—	10	10	—	9	9	—
arts ^a												
Pomieszczenia szkolne	20644	9750	10894	19135	9088	10047	22422	10976	11446	22676	11179	11497
Classrooms												
Oddziały	18961	9931	9030	16742	8641	8101	16312	8558	7754	16491	8800	7691
Sections												
Uczniowie	393472	234651	158821	332831	197776	135055	301895	183858	118037	301647	186544	115103
Pupils												
w tym kobiety	191436	113984	77452	162086	96435	65651	147067	89849	57218	147522	91417	56105
of which females												
w tym I klasa	61195	35798	25397	50997	30674	20323	51351	32416	18935	52333	33924	18409
of which 1st grade												
w tym szkoły: of which schools:												
sportowe i mistrzostwa sportowego	1820	1820	—	1793	1793	—	4163	4063	100	3948	3948	—
sports and athletic												
filialne	2935	316	2619	1266	159	1107	761	—	761	631	—	631
branch												
artystyczne ^a	986	986	—	1213	1213	—	1324	1324	—	1327	1327	—
arts ^a												
Absolwenci	69122	42606	26516	60402	35515	24887	51587	30646	20941	.	.	.
Graduates												
w tym kobiety	33711	20735	12976	29658	17346	12312	25049	15009	10040	.	.	.
of which females												
w tym szkoły: of which schools:												
sportowe i mistrzostwa sportowego	498	498	—	295	295	—	677	677	—	.	.	.
sports and athletic												
filialne	80	—	80	15	—	15	21	—	21	.	.	.
branch												
artystyczne ^a	133	133	—	200	200	—	184	184	—	.	.	.
arts ^a												
Liczba uczniów na: Number of pupils per:												
1 szkołę	194	371	114	190	390	108	180	356	101	180	356	100
school												
1 pomieszczenie szkolne classroom	19	24	15	17	22	13	13	17	10	13	17	10
classroom												
1 oddział	21	24	18	20	23	17	19	21	15	18	21	15
section												

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 (126). GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2005/06			2009/10			2010/11		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja.....	774	393	381	810	394	416	841	419	422	843	418	425
<i>Lower secondary</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego.....	8	7	1	9	9	—	12	12	—	9	9	—
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposo- biającymi do pracy ^a	2	1	1	4	3	1	5	5	—	3	2	1
<i>with job-training sections^a</i>												
Pomieszczenia szkolne.....	5771	4065	1706	8716	5524	3192	10403	6630	3773	10378	6579	3799
<i>Classrooms</i>												
Oddziały.....	5926	3815	2111	8014	4911	3103	7433	4509	2924	7228	4363	2865
<i>Sections</i>												
Uczniowie.....	143413	94582	48831	195095	122780	72315	168724	106080	62644	161791	101741	60050
<i>Pupils</i>												
w tym kobiety.....	69580	46004	23576	94804	59882	34922	82004	51783	30221	78482	49642	28840
<i>of which females</i>												
w tym I klasa.....	70801	46325	24476	63782	39803	23979	55517	35157	20360	53219	33569	19650
<i>of which 1st grade</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego.....	1389	1313	76	2175	2175	—	3053	3053	—	2608	2608	—
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposo- biającymi do pracy ^a	195	167	28	1036	986	50	1172	1172	—	742	712	30
<i>with job-training sections^a</i>												
Absolwenci.....	x	x	x	64493	40885	23608	56234	35092	21142	.	.	.
<i>Graduates</i>												
w tym kobiety.....	x	x	x	31811	20311	11500	27756	17445	10311	.	.	.
<i>of which females</i>												
w tym szkoły: <i>of which schools:</i>												
sportowe i mistrzostwa sportowego.....	x	x	x	563	563	—	825	825	—	.	.	.
<i>sports and athletic</i>												
z oddziałami przysposo- biającymi do pracy ^a	x	x	x	99	93	6	258	239	19	.	.	.
<i>with job-training sections^a</i>												
Liczba uczniów na: <i>Number of pupils per:</i>												
1 szkołę.....	185	241	128	241	312	174	201	253	148	192	243	141
<i>school</i>												
1 pomieszczenie szkolne <i>classroom</i>	25	23	29	22	22	23	16	16	17	16	15	16
1 oddział.....	24	25	23	24	25	23	23	24	21	22	23	21
<i>section</i>												

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on 6th grade primary school.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (127). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01		2005/06		2009/10		2010/11		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	251	199	155	127	152	125	148	121	Schools
Oddziały	2016	1851	782	705	845	769	817	745	Sections
Uczniowie.....	56486	52514	21167	19469	20724	19171	19690	18243	Students
w tym kobiety	18383	17430	5652	5320	5885	5602	5654	5387	of which females
w tym I klasa	19448	18047	8626	7913	8540	7928	8054	7557	of which 1st grade
Absolwenci	18100	16716	6922	6367	6719	6196	.	.	Graduates
w tym kobiety	6361	5992	2131	1982	2079	1972	.	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (128). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓL ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM.....	20724	19690	6254	6719	TOTAL
w tym:					of which:
Artystyczne	183	166	51	52	Arts
Ekonomiczne i administracyjne.....	1551	1485	699	703	Business and administration
Inżyneryjno-techniczne.....	8578	8180	2229	2510	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa.....	2200	1829	772	750	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.....	2264	2252	432	660	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa.....	271	208	192	150	Agriculture, forestry and fishery
Usług dla ludności	5627	5570	1866	1894	Personal services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (129). LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych)
GENERAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01		2005/06		2009/10		2010/11		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	382	353	393	355	365	331	363	329	Schools
Oddziały	4748	4561	3799	3634	3621	3472	3550	3398	Sections
Uczniowie	136783	131745	109241	105091	99450	95866	96312	92788	Students
w tym kobiety	82005	78824	62567	60192	58745	56667	56818	54788	of which females
w tym I klasa	38219	36680	37598	36161	33433	32115	32408	31178	of which 1st grade
Absolwenci	28368	27385	34501	33224	31897	30806	.	.	Graduates
w tym kobiety	17514	16833	20174	19452	18930	18296	.	.	of which females

^a Od roku szkolnego 2005/06 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

Źródło: Dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Since 2005/06 school year including supplementary general secondary schools.

Source: Data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (130). LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06		2009/10		2010/11		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	172	145	97	91	80	77	Schools
Oddziały	858	774	357	348	285	280	Sections
Uczniowie	23667	21484	8798	8602	7052	6948	Students
w tym kobiety	12527	11526	5549	5457	4566	4533	of which females
w tym klasa I	7480	6909	2718	2677	2233	2216	of which 1st grade
Absolwenci	7824	6989	3245	3138	.	.	Graduates
w tym kobiety	4299	3885	2084	2023	.	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (131). TECHNIKA^a ORAZ SZKOŁY ARTYSTYCZNE OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^b DLA MŁODZIEŻY
(bez szkół specjalnych)
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a AS WELL AS GENERAL ART SCHOOLS^b FOR YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01		2005/06		2009/10		2010/11		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Szkoły	653	555	340	282	238	202	234	196	Schools
Oddziały	3815	3450	2069	1822	2573	2303	2639	2373	Sections
Uczniowie	107904	97632	54377	47958	58934	52753	59900	54052	Students
w tym kobiety	48601	43488	20613	18181	22494	20028	23084	20774	of which females
w tym I klasa	27010	24219	16366	14485	17932	16270	17645	16155	of which 1st grade
Absolwenci	23306	21361	12740	11299	11372	10005	.	.	Graduates
w tym kobiety	11045	10020	4988	4434	4443	3872	.	.	of which females

^a Od roku szkolnego 2005/06 łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Dające uprawnienia zawodowe.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Since 2005/06 school year including supplementary technical secondary schools. ^b Leading to professional certification.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (132). UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a ORAZ SZKÓŁ ARTYSTYCZNYCH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH^b DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS^a AS WELL AS GENERAL ART SCHOOLS^b FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^c	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^c
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	58934	59900	10911	11372	TOTAL
w tym:					of which:
Artystyczne	1799	1656	287	323	Arts
Spoleczne	6776	6492	1593	1500	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	3772	3927	702	816	Business and administration
Fizyczne ^d	281	290	38	54	Physical sciences ^d
Informatyczne	6945	7729	530	892	Computing
Inżynieryjno-techniczne	12340	12212	2709	2559	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	939	820	287	246	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	5651	6110	669	846	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	4009	3719	1041	960	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	90	122	6	9	Veterinary
Medyczne	72	85	19	—	Health
Usług dla ludności	14657	15366	2699	2816	Personal services
Usług transportowych	775	697	100	173	Transport services
Ochrony środowiska	748	675	216	178	Environmental protection

^a Łącznie technikami uzupełniającymi. ^b Dające uprawnienia zawodowe. ^c Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97). ^d Między innymi: fizyka, chemia, geologia.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary technical secondary schools. ^b Leading to professional certification. ^c According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97). ^d Among others: physics, chemistry, geology.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (133). SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
Szkoły	234	326	328	312	Schools
Oddziały	920	1400	1485	1434	Sections
Uczniowie	20887	32127	31736	32158	Students
w tym kobiety	13419	16808	17882	19894	of which females
Absolwenci	9348	10255	8806	.	Graduates
w tym kobiety	6141	6209	5474	.	of which females

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 22 (134). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)
BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2009/10	2010/11	2008/09	2009/10	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	31736	32158	8641	8806	T O T A L
w tym:					of which:
Pedagogiczne.....	1994	2072	739	560	Education science and teacher training
Artystyczne.....	1890	1730	548	566	Arts
Spoleczne.....	297	641	127	45	Social and behavioural science
Dziennikarstwa i informacji.....	166	142	16	29	Journalism and information
Ekonomiczne i administracyjne.....	7891	8804	1144	1597	Business and administration
Informatyczne.....	3122	2246	813	692	Computing
Inżynierjno-techniczne.....	1049	568	194	159	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa.....	28	19	—	8	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa.....	587	675	192	205	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa.....	1954	1676	687	737	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne.....	133	151	42	61	Veterinary
Medyczne.....	3397	3710	1196	1423	Health
Opieki społecznej.....	528	382	196	171	Social services
Usług dla ludności.....	4980	5193	1466	1341	Personal services
Usług transportowych.....	41	75	11	43	Transport services
Ochrony środowiska.....	5	28	2	—	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa.....	3032	3448	626	708	Security services

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 23 (135). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION	
O G Ó Ł E M	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	75 101 107 107 ^c	13117 16385 17165 17192	332960 371429 347204 334328	66732 73037 83702 .	T O T A L
Uniwersytety.....	2	4251	70223	15918	Universities	
Wyższe szkoły techniczne.....	5	3325	50342	9155	Technical universities	
Wyższe szkoły rolnicze.....	1	1268	24571	5557	Agricultural academies	
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	20	2103	57072	16899	Academies of economics	
Wyższe szkoły pedagogiczne.....	4	962	24554	8589	Teacher education schools	
Akademie medyczne.....	1	1516	9282	2199	Medical academies	
Akademie wychowania fizycznego..	1	262	6405	1748	Physical academies	
Wyższe szkoły artystyczne.....	4	715	2772	677	Fine arts academies	
Wyższe szkoły teologiczne.....	9	464	2911	898	Theological academies	
Pozostałe szkoły wyższe.....	60 ^c	2326	86196	22062	Others	

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy.

^b W podziale według typów szkół — z roku akademickiego 2009/10. ^c Łącznie z 1 szkołą wyższą, w której wykazano wyłącznie absolwentów.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b According to type of school — from 2009/10 academic year. ^c Including 1 tertiary education institution, which reported only graduates.

TABL. 24 (136). **FILIE, ZAMIEJSCOWE PODSTAWOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE ORAZ ZAMIEJSCOWE OŚRODKI DYDAKTYCZNE SZKÓŁ WYŻSZYCH W ROKU AKADEMICKIM 2010/11 WEDŁUG LOKALIZACJI**

BRANCH SECTIONS, BASIC ORGANIZATIONAL UNITS IN ANOTHER LOCATION AS WELL AS TEACHING CENTRES IN ANOTHER LOCATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN 2010/11 ACADEMIC YEAR BY PLACE OF RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Filie i zamiejscowe podstawowe jednostki organizacyjne <i>Branch sections and basic organizational units in another location</i>	Zamiejscowe ośrodki dydaktyczne <i>Teaching centres in another location</i>	Studenti ^a <i>Students^a</i>				Absolwenci ^{ab} <i>Graduates^{ab}</i>			
			ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	z ogółem na studiach <i>of total number on study forms</i>		ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	z ogółem na studiach <i>of total number on study forms</i>	
					stacjonarnych <i>full-time programmes</i>	niestacjonarnych <i>part-time programmes</i>			stacjonarnych <i>full-time programmes</i>	niestacjonarnych <i>part-time programmes</i>
OGÓŁEM TOTAL	42	10	22135	12565	6846	15289	5766	3459	1564	4202
lokalizacja według województw: <i>residence by voivodships:</i>										
Dolnośląskie	3	—	2622	1875	1278	1344	370	286	208	162
Kujawsko-pomorskie	1	—	134	91	—	134	48	37	—	48
Lubelskie.....	4	2	4079	1904	2209	1870	1442	711	703	739
Łódzkie.....	1	3	585	104	31	554	166	29	4	162
Małopolskie.....	2	—	1578	877	77	1501	419	228	34	385
Mazowieckie ^c	11	3	5674	2785	1840	3834	1499	821	343	1156
Opolskie.....	1	—	179	67	31	148	52	31	15	37
Podkarpackie	—	1	192	4	—	192	44	—	—	44
Podlaskie	5	—	508	297	312	196	169	92	87	82
Pomorskie.....	2	1	1943	1293	755	1188	267	218	142	125
Śląskie	5	—	2199	1616	132	2067	640	564	4	636
Warmińsko-mazurskie....	3	—	1457	999	20	1437	455	311	13	442
Wielkopolskie.....	2	—	382	171	145	237	11	—	11	—
Zachodniopomorskie.....	2	—	603	482	16	587	184	131	—	184

a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. *b* Z roku akademickiego 2009/10. *c* Do województwa mazowieckiego doliczeni zostali studenci filii w Dublinie i ośrodka dydaktycznego w Londynie.

U w a g a. Ponadto na terenie województwa mazowieckiego funkcjonowało 7 filii i zamiejscowych podstawowych jednostek organizacyjnych oraz 5 zamiejscowych ośrodków dydaktycznych (5373 studentów i 922 absolwentów) uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem mazowieckim.

a Also shown in the other tables regarding students and graduates. *b* From 2009/10 academic year. *c* Number of students in mazowieckie voivodship has been increased with students of branch in Dublin and teaching centre in London.

N o t e. Moreover, in Mazowieckie voivodship there were 7 branch sections and basic organizational units in another location as well as 5 teaching centres in another location (5373 students and 922 graduates) which headquarters were located outside the territory of Mazowieckie voivodship.

TABL. 25 (137). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE
OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of total number at study forms				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a full-time pro- grammes ^a		niestacjonarnych ^b part-time pro- grammes ^b			
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2000/01	332960	192351	122794	63966	210166	128385	TOTAL
	2005/06	371429	211308	153790	84168	217639	127140	
	2009/10	347204	202343	145791	82196	201413	120147	
	2010/11	334328	196365	147023	83659	187305	112706	
Uniwersytety		70223	46425	43421	27962	26802	18463	Universities
Wyższe szkoły techniczne		50342	16341	32230	11102	18112	5239	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze		24571	14040	14623	8857	9948	5183	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne		57072	33409	15028	7387	42044	26022	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		24554	19179	10237	7899	14317	11280	Teacher education schools
Akademie medyczne		9282	7194	7540	5727	1742	1467	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego ..		6405	2791	4775	2206	1630	585	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		2772	1794	2244	1429	528	365	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne		2911	1464	1009	306	1902	1158	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe		86196	53728	15916	10784	70280	42944	Others

a, b Dane w latach akademickich 2000/01 i 2005/06 dotyczą studiów: a — dziennych, b — wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.
a, b Data in 2000/01 and 2005/06 academic years concern: a — day study system, b — evening, weekend and extramural study system.

TABL. 26 (138). **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS AND TYPE
OF SCHOOLS

TYPY SZKÓŁ	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Z liczby ogółem na studiach Of total number at study forms				TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarnych ^a full-time pro- grammes ^a		niestacjonarnych ^b part-time pro- grammes ^b			
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females		
OGÓŁEM	2000/01	66732	44143	20477	11665	46255	32478	TOTAL
	2004/05	75116	49147	23581	13866	51535	35281	
	2008/09	78455	50491	30386	18491	48069	32000	
	2009/10	83702	53833	34891	21171	48811	32662	
Uniwersytety		15918	11246	9614	6435	6304	4811	Universities
Wyższe szkoły techniczne		9155	3205	6387	2244	2768	961	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze		5557	3479	3607	2371	1950	1108	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne		16899	10682	4139	2158	12760	8524	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne		8589	6823	3111	2473	5478	4350	Teacher education schools
Akademie medyczne		2199	1853	1733	1417	466	436	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego ..		1748	804	1428	691	320	113	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne		677	440	525	328	152	112	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne		898	513	169	59	729	454	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe		22062	14788	4178	2995	17884	11793	Others

a, b Dane w latach akademickich 2000/01 i 2004/05 dotyczą studiów: a — dziennych, b — wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.
a, b Data in 2000/01 and 2004/05 academic years concern: a — day study system, b — evening, weekend and extramural study system.

TABL. 27 (139). **CUDZOZIEMCY^a — STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a — STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^b <i>Graduates^b</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
OGÓŁEM 2000/01	1836	923	278	163	TOTAL
2005/06	2817	1490	350	211	
2009/10	4531	2420	720	410	
2010/11	6279	3327	.	.	
studia: stacjonarne.....	5209	2654	595	322	<i>full-time programmes</i>
niestacjonarne.....	1070	673	125	88	<i>part-time programmes</i>
Uniwersytety.....	1884	1095	158	90	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne.....	624	144	71	24	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze.....	295	177	41	21	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	1753	879	247	149	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne.....	75	55	14	11	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne.....	599	327	71	36	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego..	41	24	1	—	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne.....	74	47	26	17	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne.....	97	20	12	1	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe.....	837	559	79	61	<i>Others</i>

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według form studiów i typów szkół — z roku akademickiego 2009/10.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study forms and type of school — from 2009/10 academic year.

TABL. 28 (140). **STUDIA PODYPLOMOWE I DOKTORANCKIE**
POSTGRADUATE AND DOCTORAL STUDIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/10	2010/11	2009/10	2010/11	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
	sluchacze studiów podyplomowych ^a <i>students of postgraduate studies^a</i>		wydane świadectwa sluchaczom studiów podyplo- mowych <i>certificates issued to students of postgraduate studies</i>		uczestnicy studiów doktoranckich <i>students of doctoral studies</i>		
OGÓŁEM	62522	57659	43634	45564	9635	9686	TOTAL
w tym kobiety.....	40178	38682	26947	28843	4799	4972	<i>of which females</i>
Uniwersytety.....	8781	8354	5129	5440	3289	3620	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne.....	3173	3272	2724	2707	993	1015	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły rolnicze.....	1838	1750	1121	1145	527	521	<i>Agricultural academies</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne.....	11075	10495	9436	8998	1631	1559	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne.....	2595	2936	758	1686	95	109	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne.....	382	555	136	294	317	386	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego..	495	421	195	171	122	158	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne.....	64	101	7	27	58	60	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne.....	175	146	70	51	166	205	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe.....	9471	9307	5083	7727	408	216	<i>Others</i>
Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego.....	23131	19346	18362	16832	28	39	<i>Medical Center for Postgraduate Education</i>
Instytuty naukowo-badawcze; placówki naukowe PAN.....	1226	870	559	407	2001	1798	<i>Research institutes; scientific units of the Polish Academy of Sciences</i>
Krajowa Szkoła Administracji Publicznej.....	116	106	54	79	—	—	<i>National School of Public Admini- stration</i>

^a Dla studiów trwających: do 1 roku — stan w dniu rozpoczęcia zajęć, 1 rok i dłużej — stan w dniu 31 XII.

^a For studies lasting: up to 1 year — as of beginning of the academic year, 1 year and longer — as of 31 XII.

TABL. 29 (141). STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a

Stan w listopadzie

STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a

As of November

SZKOŁY	2005/06	2009/10	2010/11			otrzymujący stypendia w % ogółu studentów	SCHOOLS
			ogółem ^b total ^b	w tym stypendia of which scholarships			
				o charakterze socjalnym social	za wyniki w nauce lub w sporcie for achievements in learning and sports		
OGÓŁEM	93926	67781	65858	28571	38822	20,1	TOTAL
w tym:							of which:
Uniwersytety	14440	11725	11617	4154	7614	17,0	Universities
Wyższe szkoły techniczne	13056	9780	10250	5030	5577	20,6	Technical universities
Wyższe szkoły rolnicze	11404	5506	5243	2701	2813	21,6	Agricultural academies
Wyższe szkoły ekonomiczne	23222	12403	11688	3600	8368	21,1	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne	9342	6169	6326	3822	2725	25,8	Teacher education schools
Akademie medyczne	3263	2169	2065	840	1246	23,8	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego	1859	1586	1588	868	846	25,0	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	978	810	842	220	666	31,2	Fine arts academies

^a Bez cudzoziemców. ^b W podziale według stypendiów 1 osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.^a Excluding foreigners. ^b The division by type of scholarships may include one person more than once.

TABL. 30 (142). DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE

Stan w listopadzie

STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

As of November

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES				
Domy	81	81	79	Dormitories
Miejsca	20823	20466	19646	Beds
Korzystający:				Boarding:
studenci	19719	18244	17420	students
w % ogółu studentów	5,3	5,3	5,2	in % of total students
uczestnicy studiów doktoranckich ^a ..	.	476	564	students of doctoral studies ^a
w % ogółu	6,3	7,2	in % of total
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS				
Stołówki	23	23	18	Canteens
Miejsca konsumenckie	2574	1991	1546	Seating

^a Bez uczestników studiów doktoranckich w Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk oraz instytutów naukowo-badawczych.^a Excluding doctoral students of the Medical Centre for Postgraduate Education, scientific facilities of the Polish Academy of Sciences as well as research institutes.

TABL. 31 (143). SZKOŁY DLA DOROSŁYCH
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Szkoly Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates		
			ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
Szkoly podstawowe Primary schools	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	1 — — —	2 — — —	61 — — —	24 — — —	61 — — .	24 — — .
Gimnazja Lower secondary schools	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	4 12 13 17	18 46 63 76	487 1286 1655 1920	115 302 440 568	x 260 284 .	x 70 94 .
Licea ogólnokształcące ^a General secondary schools ^a	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	110 247 293 290	478 824 1044 1036	14460 21605 26352 28028	6933 9098 11125 12222	5645 6815 6732 .	2904 3411 3467 .
Zasadnicze szkoly zawo- dowe Basic vocational schools	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	9 8 11 10	55 47 29 26	1491 1008 453 409	677 321 97 114	451 256 147 .	201 89 28 .
Licea profilowane Specialized secondary schools	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	x 8 11 10	x 16 40 40	x 535 878 826	x 276 503 475	x 23 154 .	x 11 103 .
Technika ^b Technical secondary schools ^b	2000/01 2005/06 2009/10 2010/11	180 217 102 98	830 564 330 311	22043 12902 5623 5215	7654 4010 1620 1432	7657 5506 1183 .	2736 1827 376 .

a, b Od roku szkolnego 2005/06 łącznie z: *a* — uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, *b* — technikami uzupełniającymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a, b Since 2005/06 school year including: *a* — supplementary general secondary schools, *b* — supplementary technical secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 32 (144). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
Placówki miasta wieś	2442 1011 1431	2481 1151 1330	2697 1351 1346	2892 1487 1405	Establishments <i>urban areas</i> <i>rural areas</i>
Przedszkola w tym specjalne..... miasta wieś	1040 14 751 289	1091 14 831 260	1286 15 957 329	1372 18 1022 350	<i>Nursery schools</i> <i>of which special</i> <i>urban areas</i> <i>rural areas</i>
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.....	1402	1390	1328	1341	<i>Pre-primary sections in primary schools</i>
Zespoły wychowania przedszkolnego.....	x	x	6	8	<i>Pre-primary education groups</i>
Punkty przedszkolne	x	x	77	171	<i>Pre-primary points</i>

TABL. 32 (144). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE (dok.)**
PRE-PRIMARY EDUCATION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
Miejsca:					Places:
Przedszkola	87085	92101	113829	123834	Nursery schools
w tym specjalne	761	666	405	451	of which special
miasta	73273	78666	94448	102148	urban areas
wieś	13812	13435	19381	21686	rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	x	155	172	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	x	1545	3820	Pre-primary points
Dzieci	115992	118398	149362	161328	Children
miasta	83640	89004	111868	119670	urban areas
wieś	32352	29394	37494	41658	rural areas
w tym w wieku 6 lat	56708	49479	44601	43369	of which aged 6
Przedszkola	85670	89274	113434	120574	Nursery schools
w tym specjalne	539	579	338	386	of which special
miasta	72786	76503	94068	99501	urban areas
wieś	12884	12771	19366	21073	rural areas
w tym w wieku 6 lat	29042	23050	17926	15960	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	30322	29124	34514	37834	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	27666	26429	26671	27409	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego	x	x	74	119	Pre-primary education groups
Punkty przedszkolne	x	x	1340	2801	Pre-primary points
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:					Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3—6 lat	515	587	721	749	3—6
3—5	353	450	655	710	3—5
6 lat	962	986	935	876	6
Dzieci w przedszkolach na:					Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:					1000 children aged:
3—6 lat	381	443	549	558	3—6
6 lat	492	459	376	322	6
1 przedszkole	82	82	88	88	Nursery school
100 miejsc	98	97	100	97	100 places

U w a g a. W latach szkolnych 2009/10 i 2010/11 bez wychowania przedszkolnego przy zakładach opieki zdrowotnej, które w roku szkolnym 2005/06 nie było uwzględniane wyłącznie w pozycji dotyczącej dzieci w podziale według wieku.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

N o t e. In school year 2009/10 and 2010/11 — excluding pre-primary education in health care institutions, in 2005/06 school years excluded only in position pertaining to children by age.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Dane prezentowane w dziale obejmują informacje z obszaru ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej, z wyłączeniem jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 z późn. zm.), na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej.

Publicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: ministra lub centralny organ administracji rządowej, wojewodę lub jednostkę samorządu terytorialnego, publiczną uczelnię medyczną, publiczną uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych i od 2006 r. — Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego oraz do 2002 r. — Polskie Koleje Państwowe (PKP).

Niepublicznym zakładem opieki zdrowotnej jest zakład utworzony przez: Kościół lub związek wyznaniowy, pracodawcę, fundację, związek zawodowy, samorząd zawodowy, stowarzyszenie, inną krajową lub zagraniczną osobę prawną lub osobę fizyczną, a także spółkę niemającą osobowości prawnej;

2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarstwa i położniczej (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1217 z późn. zm.), na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarstwa i położniczej;

3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 136, poz. 857 z późn. zm.), na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**;

4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.), z mocą obowiązującą od dnia 1 X 2004 r., która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowot-

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration, the Internal Security Agency, as well as health care in prisons.

2. The legal bases of changes in the health care system are:

1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (unified text: Journal of Laws 2007 No. 14, item 89 with later amendments), on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established.

A **public health care facility** is a facility established by: a minister or a central body of the government administration, a voivod or local self-government entity, public institution of higher medical education, a public higher education institution, which conducts didactic and research activity in the field of medical sciences and since 2006 — the Medical Centre for Postgraduate Education as well as until 2002 — Polskie Koleje Państwowe (PKP).

A **non-public health care facility** is a facility established by a church or religious association, employer, foundation, trade union, professional self-government, association or other domestic or foreign legal or natural person or by company without legal personality;

2) the Law on the Nursing and Midwiving Professions, dated 5 VII 1996 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 151, item 1217 with later amendments), on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and midwives;

3) the Law on the Occupation of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 136, item 857 with later amendments), on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices**, are created. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**;

4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 164, item 1027 with later amendments), with the effect from 1 X 2004, with the scope and condition for providing health services, the rules and procedure of financing them and activity of the National Health Fund

nych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia — NFZ. Ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. wprowadzona została w miejsce ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia z dnia 23 I 2003 r. Narodowy Fundusz Zdrowia z dniem 1 IV 2003 r. zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

3. Dane o pracownikach medycznych obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczających pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniarza, a przez położną — również położnego.

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne). Porad z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej udzielają również **praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów**, realizujące świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych (umowy z NFZ). W 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczek lekarzy medycyny pracy. Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Do 2007 r. informacje o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc dziennego pobytu; do 2002 r. obejmowały łóżka na oddziałach szpitalnych przy stacjach pogotowia ratunkowego.

6. W szpitalach ogólnych (tabl. 4) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz.U. Nr 170, poz. 1797 z późn. zm.). Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** — oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** — oddziały pulmonologiczne.

7. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

8. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

9. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej (ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz.U. Nr 191, poz. 1410 z późn. zm.; za

— NFZ. The Law dated 27 VIII 2004 replace the Law on Common Insurance in the National Health Fund, dated 23 I 2003. The National Health Fund as of 1 IV 2003 replaced the health funds, working since 1 I 1999.

3. Data regarding medical personnel include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Doctors, dentist, nurses, midwives and pharmacists were listed together with persons undergoing training.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife — also as a male midwife.

4. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultations within the range of facilities of the out-patient health care are also provided by doctor and dentist practices which are realizing medical services financed from public funds (contracts with National Health Fund). In 2009 out-patient consultations do not include adjudication activities of doctors of the occupational health care. Consultations within the range of facilities of the out-patient health care also cover medical consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Until 2007 information regarding beds in general hospitals do not include places (beds and incubators) for newborns as well as places in day wards; until 2002 included beds in hospital wards located near emergency stations.

6. In general hospitals (table 4), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 170, item 1797 with later amendments). In **surgical wards** there are included: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** — observation communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** — pulmonology wards.

7. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services in scope of nursing and rehabilitation of persons who do not require hospitalization, as well as provide them with pharmaceutical agents and medical materials.

8. Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

9. Data concerning emergency medical services and first-aid (Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006, Journal of Laws No. 191, item 1410 with later amendments; data for 2005 — law dated 25 VII 2001,

2005 r. — ustawa z dnia 25 VII 2001 r., Dz.U. Nr 113, poz. 1207 z późn. zm.) obejmują jednostki zgłoszone do systemu ratownictwa (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe) oraz świadczenia zdrowotne w nagłych przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia (z wyjątkiem zachorowań) udzielone przez zespoły ratownictwa medycznego i lotnicze pogotowie ratunkowe w miejscu zdarzenia.

10. Działalność aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271 z późn. zm.).

Apteki ogólnodostępne nie obejmują aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (np. w szpitalach, w sanatoriach), które działają na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Punkt apteczny może być prowadzony przez farmaceutę z rocznym stażem lub technika farmaceutycznego z trzyletnim stażem pracy w aptekach ogólnodostępnych.

11. Dane o zachorowaniach podaje się zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

12. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Wyróżnia się placówki:

- 1) **interwencyjne** — zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem;
- 2) **rodzinne** — tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiające całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych;
- 3) **socjalizacyjne** — zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym — odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne;
- 4) **wielofunkcyjne** — zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówki: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka;

Journal of Laws No. 113, item 1207 with later amendments) include units reported to the rescue system (emergency medical services, hospital emergency wards, medical air rescue) and health-care services rendered by emergency medical services and medical air rescue in emergency situations with risk to life or health (except cases of illness) in the place of occurrence.

10. The activity of generally available pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 45, item 271 with later amendments).

Generally available pharmacies do not include pharmacies in stationary health care institutions (e.g., in hospitals and sanatoria) which operate for the needs of these.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. Pharmaceutical outlet can be managed by pharmacists with one year service or pharmaceutical technician with three years service in public pharmacies.

11. Data regarding incidence of illnesses is given in accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

12. Care and education centres for children and youth are presented in accordance with the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362 with later amendments).

The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental — including emotional, social and religious — needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education.

There are following types of such centres:

- 1) **intervention centres** — providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child;
- 2) **family centres** — creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school;
- 3) **socialization centres** — providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialised activities for children with disabilities;
- 4) **multi-functional centres** — providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family;

5) **wsparcia dziennego** — działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, z tego:

- opiekuńcze — prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,
- specjalistyczne — realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

13. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) rodzina zastępcza może być:

- 1) spokrewniona i niespokrewniona z dzieckiem — może w niej przebywać w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci (z wyjątkiem liczego rodzeństwa);
- 2) zawodowa wielodzietna niespokrewniona z dzieckiem — umieszcza się w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześćro dzieci;
- 3) zawodowa specjalistyczna niespokrewniona z dzieckiem — umieszcza się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci niedostosowanych społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi, wymagające szczególnej opieki i pielęgnacji;
- 4) zawodowa niespokrewniona z dzieckiem o charakterze pogotowia rodzinnego — umieszcza się nie więcej niż troje dzieci na pobyt czasowy do momentu unormowania sytuacji życiowej dziecka.

14. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

15. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się od 1 V 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r., według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne, do 30 IV 2004 r. — zgodnie z ustawą z dnia 29 XI 1990 r.

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

5) **day-support centres** — operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:

- general care — in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,
- specialized — implementing psychocorrective or psychoprophylactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialization.

13. Foster families provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

According to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362 with later amendments) foster family may be:

- 1) either related or not related to the child — placed in it may be simultaneously not more than three children (except for numerous siblings);
- 2) professional family with many children, not related to the child — placed in it may be simultaneously not less than three and not more than six children;
- 3) professional specialized family not related to the child — placed in it may be simultaneously not more than three socially maladjusted children or children with various dysfunctions, health problems, requiring special care and nursing;
- 4) professional emergency foster family not related to the child — placed in it may be simultaneously not more than three children, for temporary stay lasting until normalization of the living situation of the child.

14. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 175, item 1362 with later amendments).

15. Data on social benefits are presented since 1 V 2004 according to the Law on Social Assistance, dated 12 III 2004, following which the division into monetary and non-monetary assistance was made, until 30 IV 2004 — according to the law, dated 29 XI 1990.

Permanent benefit paid in respect of age or complete inability to work.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. It may be given to a person or a family which incurred losses as a result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 (145). **PRACOWNICY MEDYCZNI**^a
 Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Lekarze	13666	11609	12253	12239	Doctors
w tym kobiety	7800	6970	7594	7423	of which women
Lekarze dentyści	1712	1327	1466	1310	Dentists
w tym kobiety	1289	1028	1178	1040	of which women
Farmaceuci	3107	2790	3541	3850	Pharmacists
w tym kobiety	2774	2438	3034	3292	of which women
Fizjoterapeuci i rehabilitanci ^b	1677	3063	3033	Physiotherapists and rehabilitants ^b
Pielęgniarki	24819	24202	25911	25545	Nurses
w tym magistrzy pielęgniarstwa	417	680	1064	1335	of which masters of nursing
Położne	2559	2537	2814	2882	Midwives

^a Od 2002 r. — łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich, pielęgniarskich, która realizuje świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; od 2005 r. — bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, opieka społeczna, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo Narodowy Fundusz Zdrowia. ^b Dane obejmują magistrów fizjoterapii i rehabilitacji, techników fizjoterapeutów, techników masażystów.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów — łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

^a Since 2002 — including persons for whom the main workplace are individual medical practice and nurses registered at Chamber of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; since 2005 — excluding persons for whom the primary workplace is university, social welfare, units of state or local self-government administration and National Health Fund. ^b Data concern masters of physiotherapy and rehabilitation, technics of physiotherapy, technics of massage.

Source: data of the Ministry of Health, with regard to pharmacists — including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 (146). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA**^a
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	1087	1512	1940	1990	Health care institutions (as of 31 XII)
w tym publiczne	561	582	508	484	of which public
miasta	763	1121	1444	1484	urban areas
wieś	324	391	496	506	rural areas
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	204	436	414	428	Medical practices ^b (as of 31 XII)
miasta	166	332	251	254	urban areas
wieś	38	104	163	174	rural areas
Porady udzielone ^c w tys.	27242,5	32857,3	39877,8	39084,9	Consultations provided ^c in thous.
lekarskie	24817,0	29602,0	35814,0	34861,9	doctors
w tym specjalistyczne ^d	8864,0	12600,7	16188,4	15410,6	of which specialized ^d
stomatologiczne ^e	2425,5	3255,3	4063,7	4222,9	stomatological ^e

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 208. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z NFZ lub z zakładami opieki zdrowotnej — patrz uwagi ogólne, ust. 2, pkt 3) i 4) na str. 207; do 2008 r. — łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. — tylko w miastach). ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne). ^d Bez porad udzielonych w izbach przyjęć szpitali ogólnych. ^e W tym w 2000 r. — 934,6 tys. porad specjalistycznych; od 2005 r. wszystkie porady stomatologiczne zaliczane są do porad specjalistycznych.

^a See general notes, item 4 on page 208. ^b Data concern entities that have signed contract with National Health Fund or health care facilities — see general notes, item 2, point 3) and 4) on page 207; until 2008 — including medical practices conducted within the framework of occupational medicine (in 2000 — only in urban areas). ^c Including consultations paid by patients (non-public funds). ^d Excluding consultation provided by doctors in admission rooms in general hospitals. ^e Of which in 2000 — 934,6 thous. specialized dental consultations; since 2005 all stomatological consultations were included into specialized consultations.

TABL. 3 (147). STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA^a
IN-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
ZAKŁADY — stan w dniu 31 XII FACILITIES — as of 31 XII					
Szpitala ogólne	85	98	93	98	General hospitals
Szpitala psychiatryczne	7	7	7	7	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	1	1	3	3	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów ..	9	12	11	11	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	1	2	2	2	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	20	40	44	41	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{bc}	10	27	19	20	Nursing homes ^{bc}
Hospicja	5	8	11	11	Hospices
Sanatoria rehabilitacyjne	—	1	—	.	Rehabilitation sanatoria
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	2	1	1	1	sanatoria
szpitale	3	3	3	3	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH — stan w dniu 31 XII BEDS IN FACILITIES — as of 31 XII					
Szpitala ogólne ^d	24231	23516	24110	24186	General hospitals ^d
Szpitala psychiatryczne	3622	3346	3045	2892	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	7	12	51	53	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów ..	220	502	406	413	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	64	104	104	100	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	1613	2727	3121	3216	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{bc}	407	977	851	1077	Nursing homes ^{bc}
Hospicja	93	137	190	191	Hospices
Sanatoria rehabilitacyjne	—	40	—	.	Rehabilitation sanatoria
Lecznictwo uzdrowiskowe:					Health resort treatment:
sanatoria	87	44	44	44	sanatoria
szpitale	198	155	188	194	hospitals
LECZENI IN-PATIENTS					
Szpitala ogólne ^e	743335	948642	964422*	1037551	General hospitals ^e
Szpitala psychiatryczne	31850	38024	36910	36457	Psychiatric hospital
Ośrodki leczenia odwykowego	171	376	871	916	Detoxification centres
Ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów ..	825	2226	1746	1662	Addiction recovery centres
Regionalne ośrodki psychiatrii sądowej	93	84	134	144	Regional centres of forensic psychiatry
Zakłady opiekuńczo-lecznicze ^b	2494	4729	5512	5664	Chronic medical care homes ^b
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^{bc}	607	2165	1635	1974	Nursing homes ^{bc}
Hospicja	1202	2074	2645	2740	Hospices
Sanatoria rehabilitacyjne	—	444	—	.	Rehabilitation sanatoria
Lecznictwo uzdrowiskowe — kuracjusze:					Health resort treatment patients:
w sanatoriach	1163	835	788	637	in sanatoria
w szpitalach	2349	2612	3568	3117	in hospitals

^a Informacje o łóżkach i leczonych w szpitalach podano łącznie z filiami szpitali. ^b W 2000 r. bez zakładów typu psychiatrycznego. ^c W 2000 r. łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. ^d Od 2008 r. łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. ^e Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: w zakresie szpitali ogólnych i zakładów opieki długoterminowej — dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie zakładów psychiatrycznych — dane Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

^a Information concerning beds and patients in hospitals is given together with hospital branches, located in other places. ^b In 2000 excluding nursing homes psychiatry types. ^c In 2000 including treatment and education homes. ^d Since 2008 including beds and incubators for newborns. ^e Excluding inter-ward patient transfers.

Source: in regard to general hospitals and long-term facilities — data of the Ministry of Health, in regard to psychiatric facilities — data of the Institute of Psychiatry and Neurology.

TABL. 4 (148). SZPITALE OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Szpital (stan w dniu 31 XII)	85	98	93	98	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	83	80	75	76	Public
Niepubliczne	2	18	18	22	Non-public
Łóżka^a (stan w dniu 31 XII)	24231	23516	24110	24186	Beds^a (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	24151	23008	23204	22920	in: public hospitals
niepublicznych	80	508	906	1266	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	47,4	45,6	46,2	46,1	per 10 thous. population
w tym na oddziałach ^b :					of which in specified wards ^b :
Chorób wewnętrznych	4860	5171	4642	4784	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^c	1090	1423	1339	1377	of which cardiological ^c
Chirurgicznych	6765	6506	6190	6158	Surgical
Pediatrycznych	1461	1310	1187	1261	Paediatric
Ginekologiczno-polożniczych	2700	2422	2305	2333	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	626	426	418	422	Oncological
Intensywnej terapii	365	428	447	439	Intensive therapy
Zakaźnych	744	628	538	493	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	1193	897	850	845	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	409	213	199	199	Dermathological
Neurologicznych	888	867	878	954	Neurological
Psychiatrycznych	323	493	515	490	Psychiatric
Ruch chorych					Patients
Leczeni ^d w tys.	743,3	948,6	964,4	1037,6	In-patients ^d in thous.
w szpitalach: publicznych	739,3	935,0	936,5	997,0	in: public hospitals
niepublicznych	4,0	13,7	27,9	40,6	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^{b,e} :					of which in specified wards ^{b,e} :
chorób wewnętrznych	181,3	219,2	225,6	238,2	internal diseases
w tym kardiologicznych ^c	47,8	69,5	81,9	87,5	of which cardiological ^c
chirurgicznych	219,2	269,2	272,7	291,1	surgical
pediatrycznych	41,7	49,6	51,6	49,3	paediatric
ginekologiczno-polożniczych	117,4	138,5	159,2	161,5	gynaecological-obstetric
onkologicznych	21,2	20,1	21,8	21,4	oncological
intensywnej terapii	16,0	12,8	14,9	13,2	intensive therapy
zakaźnych	14,7	16,3	19,0	20,0	communicable
gruźlicy i chorób płuc	23,3	22,8	22,6	23,1	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	6,5	10,0	5,3	6,0	dermathological
neurologicznych	24,0	26,6	31,7	33,1	neurological
psychiatrycznych	3,5	7,2	8,6	8,4	psychiatric
Wypisani w tys.	706,4	914,0	930,8	1002,4	Discharges in thous.
Zmarli w tys.	23,2	22,3	22,7	23,5	Deaths in thous.
Leczeni ^d na: 10 tys. ludności	1454	1842	1850	1983	In-patients ^d per: 10 thous. population
1 łóżko	30,7	40,3	40,0	42,9	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach	9,0	6,7	5,7	5,4	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	277	271	266	258	Average bed use in days

^a Od 2008 r. łącznie z łózkami i inkubatorami dla noworodków. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 208. ^c Łącznie z oddziałami intensywnego nadzoru kardiologicznego. ^d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^e Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

U w a g a. Liczba leczonych z międzyoddziałowym ruchem chorych ogółem wynosiła w 2009 r. — 1123,9 tys., w 2010 r. — 1142,7 tys., na 1 łóżko przypadło odpowiednio 46,6 i 47,2 chorych.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Since 2008 including beds and incubators for newborns. ^b See general notes, item 6 on page 208. ^c Including intensive cardiological care wards. ^d Excluding inter-ward patient transfers. ^e Including inter-ward patient transfers.

N o t e. Number of total in-patients was 1123,9 thous. in 2009, 1142,7 thous., in 2010 including inter-ward patient transfers, in-patients per bed respectively — 46,6 and 47,2.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 5 (149). **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA**^a
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego	125	161 ^b	187	<i>Ambulance emergency rescue teams</i>
podstawowe	x	79	89	<i>basic</i>
specjalistyczne	x	82	98	<i>specialists</i>
Szpitalne oddziały ratunkowe	15	26	27	<i>Hospital emergency wards</i>
Lzby przyjęć ^c	8	6	5	<i>Admission rooms^c</i>
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^d	1	4	2	<i>Medical air rescue^d</i>
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^e :				<i>Calls to the occurrence places^e:</i>
w tysiącach	451,0	416,6	416,4	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	87,6	79,9	79,6	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia ^e :				<i>Person who received health care benefits in the place of occurrence^e:</i>
w tysiącach	453,1	424,4	419,9	<i>in thousands</i>
w tym:				<i>of which</i>
dzieci i młodzież w wieku 0—18 lat ...	30,2	27,1	24,6	<i>children and youth at the age of 0—18</i>
w wieku 65 lat i więcej	170,3	150,5	<i>aged 65 and more</i>
na 1000 ludności	88,0	81,4	80,2	<i>per 1000 population</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 208. ^b Ponadto działały 34 zespoły innych typów. ^c Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. ^d Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratunkowe. ^e W ciągu roku. W danych nie ujęto zachorowań u osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym).

^a See general notes, item 9 on page 208. ^b Moreover, 34 teams of other types functioned. ^c Organizational cells of hospitals applied to cooperate with emergency medical system. ^d Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and people giving first aid or acting as medical rescue. ^e During the year. Excluding incidence of people who received health care benefits in emergency accidents in ambulatory mode (in admission room or in hospital emergency ward).

TABL. 6 (150). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE**^a

Stan w dniu 31 XII
GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Apteki	844	1061	1357	1485	<i>Pharmacies</i>
w tym prywatne	762	1061	1350	1472	<i>of which private</i>
w tym na wsi	164	195	209	226	<i>of which in rural areas</i>
Punkty apteczne	28	95	139	149	<i>Pharmaceutical outlets</i>
w tym na wsi	24	91	138	148	<i>of which in rural areas</i>
Liczba ludności na:					<i>Population per:</i>
1 aptekę i punkt apteczny	5866	4462	3491	3209	<i>pharmacy and pharmaceutical outlet</i>
w tym na wsi	9612	6362	5324	4966	<i>of which in rural areas</i>
1 aptekę	6060	4861	3848	3531	<i>pharmacy</i>
w tym na wsi	11019	9331	8840	8217	<i>of which in rural areas</i>
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	1999 ^b	2512	3275	3563	<i>Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 209. ^b W przeliczeniu na pełne etaty.

^a See general notes, item 10 on page 209. ^b Calculated as full-time employment.

TABL. 7 (151). **KRWIODAWSTWO^a**
BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII).....	3	2	2	2	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)....	42	25	19	19	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy.....	56736	74788	75662	76027	Blood donors
w tym honorowi.....	55887	74417	75485	75825	of which voluntary
Liczba donacji ^b krwi pełnej.....	96512	113203	126854	131020	Number of collected donations ^b of whole blood
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^c	112038 ^d	113584	130870	134031	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^c

^a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. ^b Donacja to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. ^c Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom. ^d Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP).

Źródło: do 2009 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii, od 2010 r. Narodowego Centrum Kwi.

^a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of Interior and Administration. ^b Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. ^c One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units. ^d Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP).

Source: until 2009 data of the Haematology and Transfusiology Institute, since 2010 of the National Blood Centre.

TABL. 8 (152). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				na 100 tys. ludności per 100 thous. population				
Tężec.....	1	1	2	—	0,02	0,02	0,04	—	Tetanus
Krzusiec.....	398	433	201	156	7,8	8,4	3,9	3,0	Whooping cough
Odra.....	1	1	23	2	0,02	0,02	0,44	0,04	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:									Viral hepatitis:
typ A.....	76	6	269	37	1,5	0,12	5,2	0,7	type A
typ B.....	349	193	208	282	6,8	3,7	4,0	5,4	type B
typ C.....	287	389	154	322	5,6	7,6	3,0	6,2	type C
Różyczka.....	3386	1365	727	297	66,2	26,5	13,9	5,7	Rubella
AIDS ^a	11	7	5	9	0,21	0,14	0,10	0,17	AIDS ^a
Salmonellozy.....	2619	2316	1540	1794	51,2	45,0	29,5	34,3	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna.....	13	3	2	3	0,25	0,06	0,04	0,06	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe.....	220	199	34	102	4,3	3,9	0,65	1,9	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b	1783	1908	3330	3683	178,4	197,2	281,2	307,4	Acute diarrhoea in children under 2 years ^b
Szkarlatyna (płonica).....	1018	1527	1931	2485	19,9	29,6	37,0	47,5	Scarlet fever
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu.....	86	136	106	109	1,7	2,6	2,0	2,1	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych.....	85	100	87	156	1,7	1,9	1,7	3,0	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu.....	36	41	70	57	0,70	0,80	1,3	1,1	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznicy nagminne).....	1327	9353	290	335	26,0	181,6	5,6	6,4	Mumps
Toksoplazmoza.....	24	51	.	.	0,47	1,0	x	x	Toxoplasmosis
Tasiemczyce.....	54	25	.	.	1,1	0,49	x	x	Cestode infestations
Włośnica.....	3	—	5	2	0,06	—	0,10	0,04	Trichinellosis
Świerzb.....	1035	825	.	.	20,2	16,0	x	x	Scabies
Grypa ^c	206282	174683	168850	141498	4035,8	3391,8	3238,5	2704,2	Influenza ^c
Szczepienia przeciw wściekliznie	1065	853	885	900	20,8	16,6	17,0	17,2	Rabies vaccinations

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczony na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego — Państwowy Zakład Higieny.

^a Preliminary data because of specific features of the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to age 2. ^c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Public Health — National Institute of Hygiene.

TABL. 9 (153). **ŻŁOBKI**^a
 Stan w dniu 31 XII
NURSERIES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Żłobki	61	55	58	68	Nurseries
Oddziały żłobkowe przy przedszkolach	3	5	4	4	Nursery wards of nursery schools
Miejsca w żłobkach	3860	4160	4850	5353	Places in nurseries
Dzieci przebywające w żłobkach (w ciągu roku)	7574	7852	8474	9002	Children staying in nurseries (during the year)
Miejsca w żłobkach na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	45,5	44,9	43,3	46,3	Places in nurseries per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach na 1000 dzieci w wieku do lat 3	23,7	26,4	27,8	29,5	Children staying in nurseries per 1000 children up to age 3

^a Miejsca i dzieci w żłobkach — łącznie z oddziałami żłobkowymi; do 2005 r. łącznie ze żłobkiem tygodniowym.
^a Places and children in nurseries — including nursery wards; until 2005 including weekly nursery.

TABL. 10 (154). **PLACÓWKI OPIEKUNTCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**^a
CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUTH^a

A. **PLACÓWKI CAŁODOBOWE**
ROUND-THE-CLOCK CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2005	2009	2010	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	placówki centres			wychowankowie residents			wolontariusze volunteers			
	stan w dniu 31 XII			as of 31 XII						
O G Ó Ł E M	62	87	90	2295	2256	2143 ^b	311	268	287	TOTAL
placówki:										centres:
Interwencyjne	5	6	6	234	206	192	8	18	9	Intervention
Rodzinne	19	43	43	191	384	336	17	21	19	Family
Socjalizacyjne	30	23	25	1313	832	796	185	99	138	Socialization
Wielofunkcyjne	8	15	16	557	834	819	101	130	121	Multi-functional

B. **PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO**^c
DAY-SUPPORT CENTRES^c

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	placówki (stan w dniu 31 XII)			wychowankowie residents			
	centres (as of 31 XII)						
O G Ó Ł E M	325	354	352	18141	16951	16800	TOTAL
w tym placówki pracujące minimum 5 dni i 20 godzin tygodniowo							of which centres working minimum 5 days and 20 hours a week
Opiekuńcze	239	270	275	14811	14091	14015	General care
Specjalistyczne	320	321	318	17858	14293	14243	Specialized
	5	33	34	283	2658	2557	

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 209 ^b W tym 196 wychowanków w wieku 0—3 lata i 146 w wieku 4—6 lat oraz 61 sierot i 161 niepełnosprawnych. ^c Ponadto spośród całodobowych placówek wielofunkcyjnych (ujętych w części A) w 2010 r. 3 pełniły również funkcję wsparcia dziennego, przebywało w nich, w ciągu roku, 324 wychowanków.

^a See general notes, item 12 on page 209. ^b Of which 196 residents at age 0—3 and 146 at age 4—6, 61 orphans and 161 disabled. ^c Moreover, among round-the-clock multi-functional centres (shown in part A) in 2010, 3 centres also had the function of day support, during the year there were 324 children staying in them.

TABL. 11 (155). **RODZINY ZASTĘPCZE^a**

Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze.....	4656	4140	4112	4012	Foster families
Spokrewnione z dzieckiem.....		3627	3489	3381	<i>Related to the child</i>
Niespokrewnione z dzieckiem.....		455	507	512	<i>Not related to the child</i>
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem.....		58	116	119	<i>Professional, not related to the child</i>
wielodzietne.....		17	63	63	<i>with many children</i>
specjalistyczne.....		6	16	16	<i>specialized</i>
o charakterze pogotowia rodzinnego.....		35	37	40	<i>emergency type</i>
Dzieci^b w rodzinach zastępczych.....	5833	5495	5723	5523	Children^b in foster families
w tym w wieku: 0—3 lata.....	154	369	426	379	<i>of which at age: 0—3</i>
4—6 lat.....	.	557	699	650	<i>4—6</i>
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności ...		465	530	517	<i>of which children with legal confirmation of disability</i>
Spokrewnionych z dzieckiem.....		4621	4586	4385	<i>Related to the child</i>
Niespokrewnionych z dzieckiem.....		613	691	673	<i>Not related to the child</i>
Zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem.....		261	446	465	<i>Professional, not related to the child</i>
wielodzietnych.....		77	291	301	<i>with many children</i>
specjalistycznych.....		13	31	27	<i>specialized</i>
o charakterze pogotowia rodzinnego.....		171	124	137	<i>emergency type</i>

^a W 2000 r. — stan w końcu roku. ^b Do 18 roku życia; łącznie z dziećmi niebędącymi pod nadzorem sądów.

U w a g a. W 2010 r. 418 dzieci do lat 18 opuściło rodziny zastępcze, w tym 67 dzieci zostało przekazanych do adopcji (w 2009 r. odpowiednio 400 i 44).

^a In 2000 — end of the year. ^b Up to the age of 18; including children not under court supervision.

N o t e. In 2010, 418 children up to age 18 left their foster families, of which 67 children were adopted (in 2009 respectively — 400 and 44).

TABL. 12 (156). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii).....	112	175	199	215	<i>Homes and facilities (excluding branches)</i>
Miejsca ^b :					<i>Places^b:</i>
ogółem.....	9978	13764	14330	14548	<i>total</i>
na 10 tys. ludności.....	19,5	26,7	27,4	27,7	<i>per 10 thous. population</i>
Mieszkańcy ^b :					<i>Residents^b:</i>
ogółem.....	9877	13115	13684	14125	<i>total</i>
w tym do 18 lat.....	329	575	523	309	<i>of which up to age 18</i>
w tym umieszczeni w ciągu roku.....	2514	6835	4947	4413	<i>of which placed within during the year</i>
na 10 tys. ludności.....	19,3	25,4	26,2	26,9	<i>per 10 thous. population</i>
Osoby oczekujące na umieszczenie.....	756	1963	1045	908	<i>Persons awaiting a place</i>

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b Łącznie z filiami.

a Including community self-help homes. *b* Including branches.

TABL. 13 (157). **PLACÓWKI STACJONARNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ^a WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES^a BY GROUPS OF RESIDENTS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^b	199	215	Homes and facilities (excluding branches)^b in which may be:
w których mogą przebywać:			
Osoby w podeszłym wieku	79	93	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	36	34	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	24	24	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	10	10	Children and youth mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	17	18	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	3	5	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	11	11	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomni	35	34	Homeless
Inne osoby	3	5	Other persons
Mieszkańcy domów i zakładów^c	13684	14125	Residents of homes and facilities^c
Osoby w podeszłym wieku	2948	3647	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	2610	2420	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	1996	2012	Mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	810	787	Children and youth mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	2308	2419	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	221	246	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	388	190	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomni	2352	2371	Homeless
Inne osoby	51	33	Other persons

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy. ^b W podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców. ^c Łącznie z filiami.

^a Including community self-help homes. ^b Facilities may be shown several times, because one facility may be for several groups of residents. ^c Including branches.

TABL. 14 (158). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający Beneficiaries	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION
OGÓŁEM			TOTAL
2000	252544	362939,9	
2005	305154	349814,6	
2009	239219	422808,8*	
2010	238600^b	424132,9	
Pomoc pieniężna	181100	303398,7	Monetary assistance
w tym:			of which:
Zasilek stały	24705	89274,9	Permanent benefit
Zasilek okresowy	34733	43390,5	Temporary benefit
Zasilek celowy	110939	103252,5	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki	2839	11793,4	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna	121262	120734,3	Non-monetary assistance
w tym:			of which:
Schronienie	726	1284,6	Shelter
Posilek	100547	53228,2	Meals
Ubranie	1185	256,9	Clothing
Sprawienie pogrzebu	755	1750,6	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	14877	62598,8	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie	555	1608,7	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 210. ^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Źródło: dane Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

^a See general notes, item 15 on page 210. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

Source: data of Mazovian Voivodship Office.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** oraz **przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów,
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**; dane dotyczą Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” oraz Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego,
- działalność **rozrywkową estradową**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice wideo, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: **minipleksy** — posiadające od 3 do 7 sal i **multipleksy** — posiadające 8 sal i więcej.

Zwraca się uwagę, że do kin na wsi zalicza się również mini- i multipleksy otwierane w centrach handlowych zlokalizowanych na obrzeżach wielkich miast.

6. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających — na mocy szczególnych przepisów — z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.

3. Information regarding **theatres and music institutions** as well as **entertainment enterprises** concerns professional artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, distinguished in terms of their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances,
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**,
- the performing activity of **song and dance ensembles**; data include the “Mazowsze” National Song and Dance Folk Ensemble as well as the Representative Artistic Ensemble of the Polish Army,
- **entertainment** activities.

4. Information regarding the activity of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

5. Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish **miniplexes** — equipped with 3 to 7 screens and **multiplexes** — equipped with 8 screens and more.

Please pay attention that cinemas in rural areas include also mini- and multiplexes opened in shopping centres located on outskirts of large cities.

6. Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Turystyka

1. **Termin turystyka** — zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki — obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty; nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościńce),
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla poszczególnych rodzajów obiektów oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele pracownicze), a ponadto ośrodki kolonijne, zakłady uzdrowiskowe, ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego oraz od 2009 r. — hostele.

3. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Placówki gastronomiczne** w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych — także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. Począwszy od 2002 r. informacje o organizacjach kultury fizycznej i klubach sportowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

2. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnokrajowym zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”, uczniowskie kluby sportowe UKS i wyznaniowe kluby sportowe) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” — rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

3. W kategorii **ćwiczących** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka rodzajów sportów. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportów stosuje się różne granice wieku.

4. W kategorii **trenerów i instruktorów sportowych** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportów.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (UNWTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their usual environment not longer than 1 year.

2. **Tourist accommodation facilities** include collective tourist accommodation establishments, i.e. hotels and similar facilities and other facilities (do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

Within:

- hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns),
- other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in particular facilities, and other facilities used for tourism (e.g. student dormitories, boarding schools, employee boarding houses) and holiday youth centres, health establishments, weekend and holiday accommodation establishments as well as since 2009 — hostels.

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. **Catering establishments** in collective tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include: cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice cream parlours, snack bars, etc.

Sport

1. Since 2002 information on physical education organizations and sports clubs has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.

2. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled “Start”, the Society for Promotion of Physical Culture, the Association of “Rural Sports Clubs”, student sports clubs UKS and religious sports clubs) and primarily concern recreational activity, and in case of the Polish Sports Association for the Disabled “Start” rehabilitation activity for persons with disabilities.

3. In the category of **exercisers**, one person may be indicated more than once depending upon the number of types of sports practised. Persons exercising are classified as either juniors or seniors, depending on age; various age groups are applied for individual types of sports.

4. In the category **coaches and sports instructors** one person may be indicated more than once, depending upon the number of types of sports taught.

Kultura Culture

TABL. 1 (159). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII).....	1067	1013	991	987	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	666	617	595	593	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	344	250	141	135	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi.....	194	108	57	51	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	16204,1	16712,7	17182,3	17230,4	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi.....	6556,2	6349,3	6193,6	6141,5	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	842,9	922,0	929,8	954,8	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi.....	205,4	204,9	190,6	187,2	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	16676,6	16786,8	15017,3	14872,3	<i>in thousand volumes</i>
w tym na wsi.....	4050,7	3897,0	3526,3	3475,9	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	19,8	18,2	16,2	15,6	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi.....	19,7	19,0	18,5	18,6	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. *b* Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. *b* Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (160). **MUZEJA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	
OGÓŁEM							TOTAL
2000	93	2588,2	313	168	2711,0	964,2	
2005	103	2616,7	465	213	2889,2	877,0	
2009	113	2677,0	453	157	3329,6	854,0	
2010	115	2834,4	494	159	4685,5	813,2	
Archeologiczne	2	526,0	6	4	40,0	26,4	<i>Archaeological</i>
Artystyczne	13	662,1	91	30	2022,8	153,2	<i>Art</i>
Biograficzne	16	7,8	27	7	482,5	89,0	<i>Biographical</i>
Etnograficzne	4	99,7	28	5	80,6	17,9	<i>Ethnographic</i>
Geologiczne	3	508,1	14	10	29,3	11,1	<i>Geological</i>
Historyczne	31	643,1	186	44	1247,8	217,5	<i>Historical</i>
Interdyscyplinarne	9	125,1	66	24	135,5	53,6	<i>Interdisciplinary</i>
Literackie.....	1	—	—	—	1,1	0,8	<i>Literature</i>
Martyrologiczne	4	—	1	1	124,2	58,2	<i>Martyrological</i>
Militarne	1	—	3	3	8,0	1,5	<i>Military</i>
Przyrodnicze	3	1,1	1	—	62,5	37,5	<i>Natural history</i>
Skansenowskie.....	1	—	—	—	9,3	6,7	<i>Open-air ethnographic</i>
Techniki i nauki	9	19,5	32	5	229,7	69,8	<i>Technical and science</i>
Wnętrz.....	1	—	—	—	5,1	0,6	<i>Interior design</i>
Inne	17	242,0	39	26	207,0	69,3	<i>Others</i>

a Stan w dniu 31 XII. *b* W kraju. *c* Krajowe i z zagranicy. *d* Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. *b* In Poland. *c* Domestic and foreign. *d* Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (161). GALERIE SZTUKI
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	29	31	56	64	25	39	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	406	509	690	798	475	323	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy	23	46	53	40	29	11	of which foreign
Ekspozycje ^a	430	544	737	938	586	352	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	577,3	673,6	993,5	1021,8	771,3	250,5	Visitors in thous.

^a W kraju.
^a In Poland.

TABL. 4 (162). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedstawienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thous.	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne					Theatres and music institu- tions
	2000	34	14972	9969	2413,3
	2005	34	14645	8846	2217,8
	2009	40	16313	10154	2582,0
	2010	41	18235	10838	2841,6
Teatry	27	10525	6995	1436,7	Theatres
dramatyczne	24	9954	5966	1269,6	dramatic
lalkowe	3	571	1029	167,1	puppet
Teatry muzyczne	7	4424	1424	702,9	Music theatres
Filharmonie	1	1397	1482	321,6	Philharmonic halls
Orkiestry symfoniczne i kame- ralne, chóry	4	1329	731	202,8	Symphonic and chamber orchestras, choirs
Zespoły pieśni i tańca	2	560	206	177,6	Song and dance ensembles
Przedsiębiorstwa estradowe					Entertainment enterprises
	2000	2	x	225	339,0
	2005	4	x	428	414,3
	2009	2	x	330	343,1
	2010	2	x	394	356,1

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane dotyczą działalności prowadzonej na terenie województwa, łącznie z imprezami organizowanymi w plenerze.
^a As of 31 XII. ^b Data concern activity performed in voivodship area, including outdoor events.

TABL. 5 (163). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE**

Stan w dniu 31 XII

CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS AND COMMUNITY CENTRES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2007	2009			SPECIFICATION
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Instytucje.....	259	250	256	153	103	Institutions
domy kultury.....	68	63	71	60	11	cultural establishments
ośrodki kultury.....	129	130	127	63	64	cultural centres
kluby.....	39	33	31	29	2	clubs
światlice.....	23	24	27	1	26	community centres
Pracownie specjalistyczne.....	520	484	572	422	150	Specialized workshops
Imprezy (w ciągu roku).....	21043	17998	23671	20226	3445	Events (during the year)
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	3076,8	3523,7	3180,1	2632,5	547,6	Event participants (during the year) in thous.
Kursy (w ciągu roku).....	843	592	971	734	237	Courses (during the year)
Absolwenci kursów (w ciągu roku)..... w tym dzieci i młodzież ^a	11067	9034	15263	11174	4089	Course graduates (during the year) of which children and youth ^a
Zespoły artystyczne.....	1605	1551	1658	1277	381	Artistic ensembles
Członkowie zespołów artystycznych.... w tym dzieci i młodzież ^a	31923	26410	28504	22574	5930	Members of artistic ensembles of which children and youth ^a
Koła (kluby).....	939	1093	1140	939	201	Groups (clubs)
Członkowie kół (klubów)..... w tym dzieci i młodzież ^a	26888	31130	35224	30195	5029	Members of groups (clubs) of which children and youth ^a

^a W wieku poniżej 15 lat.^a Below the age of 15.TABL. 6 (164). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym multi- pleksy of which multi- plexes	
Kina (stan w dniu 31 XII).....	78	64	53	56 ^a	10	Cinemas (as of 31 XII)
w tym miasta.....	75	62	51	55	9	of which urban areas
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII).... w tym miasta.....	163	189	188	193	115	Screens (as of 31 XII) of which urban areas
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tym miasta.....	40577	43051	42506	43274	25237	Seats (as of 31 XII) of which urban areas
Seanse..... w tym miasta.....	145703	279807	297484	308931	214462	Screenings of which urban areas
na 1 kino.....	137969	263800	278653	291671	197202	per cinema
na 1 kino.....	1868	4372	5613	5517	21446	per cinema
Widzowie..... w tym miasta.....	5512439	6540383	8685003	8114081	5796638	Audience of which urban areas
na 1 kino.....	5362441	6191423	8197756	7684356	5366913	per cinema
na 1 seans.....	70672	102193	163868	144894	579664	per screening
na 1 seans.....	38	23	29	26	27	per screening

^a W tym 9 minipleksów.^a Of which 9 miniplexes.

TABL. 7 (165). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. in thous.				na 1000 ludności per 1000 population				
Abonenci radiowi	1234,8	1205,6	939,1	927,3	241	234	180	177	Radio subscribers
miasta.....	899,5	878,1	710,3	702,5	272	263	210	207	urban areas
wieś.....	335,3	327,5	228,8	224,8	186	180	124	121	rural areas
Abonenci telewizyjni.....	1198,0	1160,2	905,3	893,2	234	225	173	170	Television subscribers
miasta.....	874,9	844,6	683,1	674,8	264	253	202	199	urban areas
wieś.....	323,1	315,5	222,3	218,4	179	173	120	118	rural areas

Ź r ó d ł o: dane Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.
Source: data of the Polish Post General Directorate.

Turystyka

Tourism

TABL. 8 (166). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	299	332	376	405	Facilities (as of 31 VII)
w tym całoroczne	204	287	341	372	of which open all year
Obiekty hotelowe ^a	88	184	217	251	Hotels and similar facilities ^a
hotele	71	120	148	156	hotels
motele	8	13	12	14	motels
pensjonaty.....	9	6	3	4	boarding houses
inne obiekty hotelowe.....	.	45	54	77	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	211	148	159	154	Other facilities
domy wycieczkowe	7	5	4	4	excursion hostels
schroniska młodzieżowe.....	26	18	13	11	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	14	12	10	of which school youth hostels
kempingi.....	8	4	4	3	camping sites
pola biwakowe	5	5	5	5	tent camp sites
ośrodki wczasowe.....	37	18	11	12	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	18	23	24	31	training-recreational centres
domy pracy twórczej.....	6	6	6	6	creative arts centres
zespoły domków turystycznych.....	18	9	11	12	complexes of tourist cottages
inne obiekty	86	60	81	70 ^b	miscellaneous facilities
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	30479	37040	40740	43366	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	21249	32471	36950	39433	of which open all year
Obiekty hotelowe ^a	13824	24948	28330	30198	Hotels and similar facilities ^a
hotele	13195	22805	24898	25834	hotels
motele	351	366	407	571	motels
pensjonaty.....	278	170	150	147	boarding houses
inne obiekty hotelowe	1607	2875	3646	other hotel facilities

^a W 2000 r. bez „innych obiektów hotelowych” ujętych w pozycji „inne obiekty”. ^b W tym hostele odpowiednio: 5 obiektów, 417 miejsc noclegowych, 39932 korzystających z noclegów oraz 60077 udzielonych noclegów.

^a In 2000 excluding “other hotel facilities” contained in “miscellaneous facilities”. ^b Of which hostels respectively: 5 facilities, 417 bed places, 39932 tourists accommodated and 60077 nights spent.

TABL. 8 (166). TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Miejsca noclegowe (dok.)					Number of beds (cont.)
Pozostałe obiekty	16655	12092	12410	13168	Other facilities
domy wycieczkowe	441	313	276	295	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	1099	1302	1033	771	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	1083	957	695	of which school youth hostels
kempingi	543	317	351	230	camping sites
pola biwakowe.....	680	700	780	800	tent camp sites
ośrodki wczasowe.....	3878	1845	1290	1276	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	1862	2342	2599	3978	training-recreational centres
domy pracy twórczej	265	273	359	275	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c	1830	1199	882	856	complexes of tourist cottages ^c
inne obiekty	6057	3801	4840	4687 ^b	miscellaneous facilities
Korzystający z noclegów	1615007	2162082	2786608	3187278	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	650565	795325	803579	894554	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe ^a	1206288	1876469	2441233	2760639	Hotels and similar facilities ^a
hotele.....	1161518	1770611	2213901	2544387	hotels
motele.....	24612	20489	17399	26659	motels
pensjonaty	20158	7476	6181	8739	boarding houses
inne obiekty hotelowe	77893	203752	180854	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	408719	285613	345375	426639	Other facilities
domy wycieczkowe	18621	9890	12123	12296	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	41312	51118	53783	51954	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	43441	48001	46041	of which school youth hostels
kempingi	3475	2379	5650	1150	camping sites
pola biwakowe.....	2078	328	554	455	tent camp sites
ośrodki wczasowe.....	27875	24289	20121	20324	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	74407	107664	97890	183384	training-recreational centres
domy pracy twórczej	8080	7710	8759	8632	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c	11724	6861	11740	11892	complexes of tourist cottages ^c
inne obiekty	221147	75374	134755	136552 ^b	miscellaneous facilities
Udzielone noclegi	3267146	4280733	4936318	5572996	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	1275715	1547367	1459444	1623229	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe ^a	2196887	3434245	3909773	4453412	Hotels and similar facilities ^a
hotele.....	2120708	3256425	3578415	4052321	hotels
motele.....	35712	26408	23093	36976	motels
pensjonaty	40467	18950	16726	20323	boarding houses
inne obiekty hotelowe	132462	291539	343792	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	1070259	846488	1026545	1119584	Other facilities
domy wycieczkowe	73177	45270	43038	38217	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	74889	125688	109037	111294	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	106968	99467	100581	of which school youth hostels
kempingi	7527	4723	10122	2472	camping sites
pola biwakowe.....	3116	1018	1480	1145	tent camp sites
ośrodki wczasowe.....	166599	115701	79407	64445	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	155267	242752	213882	417722	training-recreational centres
domy pracy twórczej	35888	28754	34254	32836	creative arts centres
zespoły domków turystycznych ^c	40574	22206	31840	28527	complexes of tourist cottages ^c
inne obiekty	513222	260376	503485	422926 ^b	miscellaneous facilities

^a W 2000 r. bez „innych obiektów hotelowych” ujętych w pozycji „inne obiekty”. ^b W tym hostele odpowiednio: 5 obiektów, 417 miejsc noclegowych, 39932 korzystających z noclegów oraz 60077 udzielonych noclegów. ^c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

^a In 2000 excluding “other hotel facilities” contained in “miscellaneous facilities”. ^b Of which hostels respectively: 5 facilities, 417 bed places, 39932 tourists accommodated and 60077 nights spent. ^c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes tourist cottages.

TABL. 9 (167). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Restauracje <i>Restaurants</i>	Bary <i>Bars</i>	Stołówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2000	124	125	69	24	TOTAL
2005	167	122	52	33	
2009	217	171	56	22	
2010	223	169	62	30	
Obiekty hotelowe.....	201	132	13	16	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele.....	157	111	7	8	<i>hotels</i>
motele.....	11	3	—	—	<i>motels</i>
pensjonaty.....	2	—	—	—	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe.....	31	18	6	8	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty.....	22	37	49	14	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe.....	1	—	—	—	<i>excursion hostels</i>
schroniska młodzieżowe.....	—	1	2	—	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska mło- dzieżowe.....	—	—	2	—	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi.....	—	1	—	—	<i>camping sites</i>
ośrodki wczasowe.....	1	4	8	1	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	12	19	18	2	<i>training-recreational centres</i>
domy pracy twórczej.....	—	3	6	—	<i>creative arts centres</i>
zespoły domków turystycznych.....	1	2	3	2	<i>complexes of tourist cottages</i>
inne obiekty.....	7	7	12	9	<i>miscellaneous facilities</i>

TABL. 10 (168). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	650565	795325	803579	894554	Tourists accommodated
Obiekty hotelowe ^a	601467	771522	784681	860589	<i>Hotels and similar facilities^a</i>
hotele.....	594357	758164	774758	840397	<i>hotels</i>
motele.....	5435	2515	1519	2127	<i>motels</i>
pensjonaty.....	1675	351	102	124	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe.....	.	10492	8302	17941	<i>other hotel facilities</i>
Pozostałe obiekty.....	49098	23803	18898	33965	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe.....	2881	760	506	318	<i>excursion hostels</i>
schroniska młodzieżowe.....	8834	8326	4714	3500	<i>youth hostels</i>
w tym szkolne schroniska młodzieżowe.....	.	5137	3264	2217	<i>of which school youth hostels</i>
kempingi.....	2011	1809	2052	791	<i>camping sites</i>
pola biwakowe.....	48	25	26	9	<i>tent camp sites</i>
ośrodki wczasowe.....	102	318	86	268	<i>holiday centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe.....	1393	1616	800	677	<i>training-recreational centres</i>
domy pracy twórczej.....	565	285	261	220	<i>creative arts centres</i>
zespół domków turystycznych.....	1860	95	279	421	<i>complexes of tourist cottages</i>
inne obiekty.....	31404	10569	10174	27761	<i>miscellaneous facilities</i>

^a W 2000 r. bez „innych obiektów hotelowych” ujętych w pozycji „inne obiekty”.

^a In 2000 excluding “other hotel facilities” contained in “miscellaneous facilities”.

TABL. 10 (168). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	1275715	1547367	1459444	1623229	Nights spent (overnight stay)
Obiekty hotelowe ^a	1155227	1490199	1418265	1551378	Hotels and similar facilities ^a
hotele	1144816	1469626	1402964	1517076	hotels
motele	7063	3660	1837	2986	motels
pensjonaty	3348	590	138	163	boarding houses
inne obiekty hotelowe	16323	13326	31153	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	120488	57168	41179	71851	Other facilities
domy wycieczkowe	4075	1553	1182	1014	excursion hostels
schroniska młodzieżowe	16136	22738	10276	8677	youth hostels
w tym szkolne schroniska młodzieżowe	11724	7452	5658	of which school youth hostels
kempingi	3553	3602	3707	1763	camping sites
pola biwakowe	48	25	26	9	tent camp sites
ośrodki wczasowe	853	1972	531	1109	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	3194	5213	3215	2306	training-recreational centres
domy pracy twórczej	5009	2346	1762	1760	creative arts centres
zespół domków turystycznych	2983	154	395	1559	complexes of tourist cottages
inne obiekty	84637	19565	20085	53654	miscellaneous facilities

^a W 2000 r. bez „innych obiektów hotelowych” ujętych w pozycji „inne obiekty”.

^a In 2000 excluding “other hotel facilities” contained in “miscellaneous facilities”.

Sport

Sport

TABL. 11 (169). **ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE**
 Stan w dniu 31 XII
PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2008	2010	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ ^a PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS ^a				
Jednostki organizacyjne	1086	1285	959	Organizational entities
Członkowie	72427	85883	73699	Members
Ćwiczący ^b	82594	106882	97482	Exercisers ^b
KLUBY SPORTOWE ^c SPORTS CLUBS ^c				
Jednostki organizacyjne	269	488	469	Organizational entities
Członkowie	42800	53728	47962	Members
Ćwiczący	33446	49780	47325	Exercisers
w tym juniorzy i juniorki	22305	29198	27447	of which juniors
mężczyźni	26571	40269	37637	males
kobiety	6875	9511	9688	females
Sekcje sportowe	664	987	880	Sports sections
Trenerzy	593	816	820	Coaches
klasy I (mistrzowskiej)	40	76	74	I class (champion)
klasy II	125	134	121	II class
klasy III	428	606	625	III class
Instruktorzy sportowi	920	1572	1360	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	263	568	510	Other persons conducting sports activities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 220. ^b Dane szacunkowe. ^c Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych.

^a See general notes, item 2 on page 220. ^b Estimated data. ^c Excluding student sports clubs UKS and religious sports clubs.

TABL. 12 (170). WYBRANE RODZAJE SPORTU W KLUBACH SPORTOWYCH^a W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

SELECTED KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS^a IN 2010

As of 31 XII

RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Exercisers			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	TYPES OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Akrobatyka sportowa.....	3	276	212	257	7	4	Sports acrobatics
Badminton	10	489	234	229	3	8	Badminton
Bieg na orientację.....	3	177	86	118	4	10	Orientation race
Boks.....	7	237	18	175	4	10	Boxing
Brydż sportowy.....	12	246	36	82	4	4	Bridge
Fitness.....	7	144	144	46	—	6	Fitness
Golf.....	4	396	81	14	1	5	Golf
Judo.....	11	1001	232	819	28	27	Judo
Jujitsu.....	3	193	37	64	4	5	Jujitsu
Kajakarstwo klasyczne.....	4	150	61	115	4	4	Classic canoeing
Karate tradycyjne.....	6	909	219	794	1	10	Traditional karate
Kick-boxing.....	11	426	69	258	2	19	Kick-boxing
Kolarstwo górskie.....	9	124	18	26	4	4	Mountain cycling
Koszykówka.....	36	1218	330	760	43	22	Basketball
Kulturystyka.....	5	139	2	44	2	2	Body-building
Kyokushinkai.....	10	871	215	658	2	48	Kyokushinkai
Lekkoatletyka.....	46	1967	949	1466	88	47	Athletics
Łucznictwo.....	10	280	102	201	5	12	Archery
Łyżwiarstwo figurowe.....	3	206	133	203	2	12	Figure skating
Narciarstwo alpejskie.....	5	560	252	393	3	25	Alpine skiing
Piłka nożna.....	222	15680	239	10641	288	337	Football
Piłka nożna halowa (futsal).....	17	469	24	190	2	5	Indoor football
Piłka ręczna.....	16	1007	306	722	35	17	Handball
Piłka siatkowa.....	63	1988	833	1155	37	51	Volleyball
Pływanie.....	16	800	348	524	29	13	Swimming
Podnoszenie ciężarów.....	7	180	57	104	9	5	Weight lifting
Rugby.....	4	281	—	173	2	12	Rugby
Skoki (jeździectwo).....	21	271	188	123	15	34	Jumping (equestrian sport)
Strzelectwo kulowe.....	11	3714	231	161	6	48	Target shooting
Strzelectwo z broni pneumatycznej.....	10	631	104	162	5	36	Pneumatic shooting
Szachy.....	18	469	100	270	8	21	Chess
Szermierka.....	4	366	144	237	23	8	Fencing
Taekwon-do ITF.....	7	927	240	694	7	19	Taekwon-do ITF
Taekwon-do WTF.....	6	214	64	106	4	6	Taekwon-do WTF
Taniec sportowy.....	7	755	622	660	9	20	Dance sport
Tenis.....	17	1685	606	1029	22	39	Tennis
Tenis stołowy.....	33	1209	255	739	11	57	Table tennis
Ujeżdżenie.....	16	315	262	115	4	27	Dressage
Unihokej.....	4	169	63	144	—	4	Floorball
Warcaby.....	6	125	41	56	—	4	Checkers
Wioślarstwo.....	7	581	214	324	17	13	Rowing
Zapasy w stylu klasycznym.....	4	173	20	130	10	2	Greco-Roman wrestling
Zapasy w stylu wolnym.....	6	259	96	198	12	7	Free style wrestling
Żeglarstwo (regatowe).....	14	860	245	365	15	50	Sailing (regatta)
Żeglarstwo deskowe.....	4	265	99	201	3	5	Windsurfing

^a Bez uczniowskich klubów sportowych UKS i wyznaniowych klubów sportowych.^a Excluding student sports clubs UKS and religious sports clubs.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;
- **badania stosowane**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;
- **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

- 1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:
 - a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz.U. Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,
 - b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o instytutach badawczych (Dz.U. Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2008 Nr 159, poz. 993 z późn. zm.),
 - c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

Research and development activity (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;
- **applied research**, i.e. original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;
- **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

1. Information regarding research and development activity includes the following groups of entities conducting this activity:

- 1) **scientific, research and development units**, i.e. units involved mainly in carrying out research and development:
 - a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; up to 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 IV 2010 (Journal of Laws No. 96, item 619),
 - b) research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 IV 2010 (Journal of Laws No. 96, item 618); up to 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 VII 1985 (unified text: Journal of Laws 2008 No. 159, item 993 with later amendments),
 - c) other units classified into NACE Rev. 2, the division 72 “Scientific research and development”;

- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
 - 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
 - 4) **szkoły wyższe;**
 - 5) **pozostałe jednostki** — instytucje prowadzące działalność badawczą i rozwojową obok swojej podstawowej działalności, nieujęte w pozycjach 1)–4), np. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.
2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:
- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
 - a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
 - b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
 - c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
 - d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe;
 - 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** — pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
 - 3) w kategorii **pozostały personel** — pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.
3. Dane dotyczące **zatrudnienia** w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.
- Liczbę zatrudnionych (z wyjątkiem danych w tabl. 2) podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobolatach).
- Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.
4. Nakłady na działalność badawczą i rozwojową obejmują:
- **nakłady wewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez

- 2) **auxiliary scientific units** — archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the PAS (Polish Academy of Sciences), associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;
 - 3) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2, the division 72 “Scientific research and development”) include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; up to 2009 defined as development units;
 - 4) **higher education institutions;**
 - 5) **other units** — institutions conducting R&D besides their main economic activity, not included in items 1)–4), for instance hospitals, national parks, botanic garden, state agencies and institutions.
2. **Employment** in R&D includes:
- 1) **researchers (RSE)**:
 - a) researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,
 - b) researchers and other staff employed in R&D in economic entities conducting R&D,
 - c) researchers and academics employed in higher education institutions,
 - d) PhD students conducting R&D
 - 2) **technicians and equivalent staff** are persons whose main tasks require technical knowledge and experience in one or more fields of engineering, physical and life sciences, or social sciences and humanities. They participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;
 - 3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.
3. Data regarding **employment** in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D.
- The number of persons (excluding data in table 2) engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.
- One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.
4. Expenditures on research and development activity include:
- **internal expenditures**, including the value of research and development of a given entity carried out by own

własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania,

- **nakłady zewnętrzne**, ujmujące wartość prac badawczych i rozwojowych w danej jednostce nabytych od innych jednostek (krajowych i zagranicznych).

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. W działalności badawczej i rozwojowej, zgodnie z klasyfikacją Dziedziny Nauki i Techniki OECD, wyodrębnia się sześć podstawowych dziedzin nauk: nauki przyrodnicze, inżynieryjne i techniczne, medyczne i o zdrowiu, rolnicze, społeczne oraz humanistyczne.

6. **Środki automatyzacji procesów produkcyjnych** są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

7. **Działalność innowacyjna** obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wytworów, usług) — **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie — **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw — patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia know-how, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

research facilities, regardless of their sources of financing.

- **extramural expenditures**, including the value of research and development of a given entity purchased from other (domestic and foreign) entities.

Since 2003 **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment, necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities; until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. In research and development, according to the OECD Field of Science and Technology Classification there are six main fields of science: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural sciences, social sciences as well as humanities.

6. **Means for automating production processes** include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

7. **Innovation activity** comprises many different scientific, technological, organisational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications — **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises — **process innovation** which are novel at least for the enterprise.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights — patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), personnel training directly linked to technological innovations, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

A **new product** is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

8. Wynalazek podlegający opatentowaniu — bez względu na dziedzinę techniki — jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

9. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

A significantly improved product is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

8. A patentable invention — regardless of the field of technology — is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is suitable for industrial application.

9. A utility model eligible for protection — a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object permanent form.

Społeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego). W 2010 r. w kraju badaniem objęto 15,5 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,5% ich ogólnej liczby).

3. **Lokalna sieć komputerowa (LAN)** to rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niedużym obszarze, często w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Sieć ta może być przewodowa lub bezprzewodowa.

4. **Intranet** to wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standardach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biura, zakłady, filie).

5. **Extranet** jest to rozszerzenie wewnętrznej sieci przedsiębiorstwa (Intranetu) umożliwiające zewnętrznym użytkownikom dostęp do wybranych elementów sieci wewnętrznej.

Information society

1. Presented information has been compiled on the basis of the generalised results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the following sections of NACE Rev. 2: “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply; sewerage and waste management and remediation activities”, “Construction”, “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”, “Transportation and storage”, “Accommodation and food service activities”, “Information and communication”, “Real estate activities”, “Professional, scientific and technical activities” (excluding veterinary activities), “Administrative and support service activities”, “Other service activities” (repair of computers and communication equipment). In 2010 the survey in country covered 15,5 thous. enterprises (i.e. 18,5% of total enterprises).

3. **Local computer network (LAN)** is a type of a network located on a relatively small area, often within one building or group of buildings. LAN can consist from two to several hundred computers. This network can be wirebased or wireless.

4. **Intranet** is an inner, isolated enterprise network based on solutions used in the Internet, i.e. the same standards, protocols and programmes, covering all elements of an enterprise (offices, plants, branches).

5. **Extranet** is a broadened inner enterprise network (Intranet) which provides outside users with the access to selected elements of the inner network.

Nauka i technika
Science and technology

TABL. 1 (171). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ^a**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY^a

A. JEDNOSTKI^b
UNITS^b

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	258	322	352	439	T O T A L
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	161	148	134	169	Scientific and research-development units
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	43	41	41	41	Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
Instytuty badawcze	110	95	74	70	Research institutes
Inne	8	12	19	58	Others
Pomocnicze jednostki naukowe	7	15	10	4	Auxiliary scientific units
Podmioty gospodarcze	63	122	164	186	Economic entities
Szkoły wyższe	22	29	34	40	Higher education institutions
Pozostałe jednostki	5	8	10	40	Other units

B. ZATRUDNIENI^c
EMPLOYMENT^c

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010			SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>				pracownicy naukowo-badawczy <i>researchers</i>	technicy i pracownicy równorzędni <i>technicians and equivalent staff</i>		pozostały personel <i>other supporting staff</i>
O G Ó Ł E M	27006	24939	24408	27078	19771	4627	2680	T O T A L
w tym:	<i>of which:</i>							
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	17952	14595	13047	13598	9103	2675	1821	Scientific and research-development units
W tym instytuty badawcze	13433	11021	9410	9805	6153	2242	1411	<i>Of which research institutes</i>
Podmioty gospodarcze	1419	1957	3319	4822	3126	1367	330	Economic entities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 229. ^b Stan w dniu 31 XII. ^c W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a See general notes, item 1 on page 229. ^b As of 31 XII. ^c In full-time equivalents.

TABL. 2 (172). ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z wykształceniem Education				pozostałym others
			wyższym higher			z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equi- valent)	
			z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of			
		doktora habilitowa- nego habilitated doctor ^b (HD)	doktora doctor (PhD)				
OGÓŁEM	2005	33744	2602	2593	9102	12325	7122
TOTAL	2009	33798	2519	2805	9893	13557	5024
	2010	37432	2645	3051	10362	16149	5225
w tym: of which:							
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	2005	17799	1018	861	3461	7146	5313
Scientific and research-development units	2009	16319	954	871	3560	7378	3556
	2010	17348	972	926	3706	8050	3694
W tym instytuty badawcze..... Of which research institutes		12786	474	420	2419	6477	2996
Podmioty gospodarcze	2005	2494	7	6	110	1831	540
Economic entities	2009	4154	6	6	196	3309	637
	2010	5839	6	5	269	4884	675

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 229.

^a See general notes, item 1 on page 229. ^b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 (173). **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ^a (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2009	2010				
	ogółem grand total			nakłady ^b expenditures ^b				
				bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe capital		
				razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządze- nia tech- niczne ^c of which instru- ments and equip- ment	
w mln zł		in mln zł						
OGÓŁEM TOTAL	2163,8*	2322,8	3498,1	4248,7	3459,7	1914,3	788,9	616,3
w tym: of which:								
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe Scientific and research-development units	1573,2	1608,0	2129,2	2364,8	1904,4	1047,5	460,4	324,2
Institute naukowe Polskiej Akademii Nauk..... <i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>	332,8	384,4	546,3	657,3	513,7	312,8	143,6	118,5
Institute badawcze..... <i>Research institutes</i>	1219,1	1201,2	1468,7	1651,3	1337,0	700,2	314,2	203,2
Inne..... <i>Others</i>	21,3	22,5	114,2	56,2	53,7	34,5	2,5	2,5
Podmioty gospodarcze Economic entities	203,3	311,1	694,4	925,4	805,1	564,7	120,3	112,7

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 229. ^b Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 230. ^c Łącznie z narządami oraz środkami transportu.

^a See general notes, item 1 on page 229. ^b Internal, excluding depreciation of fixed assets; see general notes, item 4 on page 230.

TABL. 4 (174). **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN NAUK**
(ceny bieżące)
**GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY FIELD
OF SCIENCE (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM	3498,1	4248,7	TOTAL
w tym w dziedzinie nauk:			of which in the field of:
Przyrodniczych.....	1130,3	1201,0	Natural sciences
Inżynieryjnych i technicznych.....	1521,3	2052,9	Engineering and technology
Spolecznych.....	231,5	229,4	Social sciences
Humanistycznych.....	75,9	98,0	Humanities

^a Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych.

^a Internal, excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 5 (175). **NAKLADY BIEŻĄCE NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ^{ab} WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT EXPENDITURES ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY^{ab} BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwojowe <i>Experi- mental devel- opment</i>	SPECIFICATION
		podsta- wowe <i>basic</i>	stosowane <i>applied</i>		
		w mln zł <i>in mln zł</i>			
OGÓŁEM 2000	1850,9	742,9	464,1	643,9	TOTAL
2005	1943,7	713,7	536,6	693,3	
2009	2922,6	1053,2	687,3	1182,0	
2010	3459,7	1378,6	829,9	1251,2	
W tym jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe	1904,4	723,4	579,3	601,7	Of which scientific and research- -development units
Institute naukowe Polskiej Akademii Nauk.....	513,7	416,2	52,0	45,5	<i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>
Institute badawcze.....	1337,0	299,2	518,1	519,7	<i>Research institutes</i>
Inne.....	53,7	7,9	9,2	36,5	<i>Others</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 229. *b* Wewnętrzne, bez amortyzacji środków trwałych; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 230.
a See general notes, item 1 on page 229. *b* Internal, depreciation of fixed assets; see general notes, item 4 on page 230.

TABL. 6 (176). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ^a**
Stan w dniu 31 XII
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % <i>degree of consumption in %</i>				
OGÓŁEM	68,1*	76,3	79,5	78,9	TOTAL
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwo- jowe.....	72,2	78,5	79,5	80,4	<i>Scientific and research-development units</i>
Podmioty gospodarcze.....	61,5	73,5	68,4	63,0	<i>Economic entities</i>
Szkoły wyższe	58,1	70,4	82,3	80,5	<i>Higher education institutions</i>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 229.
a See general notes, item 1 on page 229.

TABL. 7 (177). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE^a

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Machining centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Kompute- ry ^b Compu- ters ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
	w szt. in units					
OGÓŁEM 2005	1567	1446	265	775	338	3607
TOTAL						
	2009	1818	1760	472	868	4128
	2010	2040	2084	564	1014	4573
w tym: of which:						
W tym przetwórstwo przemysłowe	1926	1918	564	1014	484	3607
Of which manufacturing						
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych..... Manufacture of food products	453	317	13	115	20	405
Produkcja napojów	87	54	—	9	5	93
Produkcja napojów	87	54	—	9	5	93
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	173	96	—	32	6	200
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	173	96	—	32	6	200
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	93	56	—	—	—	244
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	93	56	—	—	—	244
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	324	428	55	270	91	167
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	324	428	55	270	91	167
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surow- ców niemetalicznych	95	202	23	130	112	297
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surow- ców niemetalicznych	95	202	23	130	112	297
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	116	167	146	94	65	150
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	116	167	146	94	65	150
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	31	19	53	8	3	347
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	31	19	53	8	3	347
Produkcja urządzeń elektrycznych	109	95	26	59	39	147
Produkcja urządzeń elektrycznych	109	95	26	59	39	147
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	24	30	122	18	17	204
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	24	30	122	18	17	204
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	130	67	67	105	87	173
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	130	67	67	105	87	173

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery do sterowania i regulacji procesów technologicznych.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Computers, for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (178). PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH
W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a PRZEMYSŁOWYCH W 2010 R.
NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS
IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody netto ze sprzedaży produktów ^b nowych lub istotnie ulepszonych w % przychodów netto ze sprzedaży ogółem ^c <i>Net revenues from sales of new or significantly improved products^b in % of total turnover^c</i>			
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
		nowe lub istotnie ulepszone <i>new or significantly improved</i>		eksport <i>export</i>
		dla rynku <i>to the market</i>	tylko dla przedsiębiorstwa <i>only to the enterprise</i>	
OGÓŁEM..... TOTAL	9,1	6,0	3,1	5,1
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	0,9	0,8	0,1	0,1
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	11,2	7,3	3,9	6,4
W tym przetwórstwo przemysłowe..... Of which manufacturing	11,9	7,8	4,1	6,7
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych..... <i>Manufacture of food products</i>	9,9	2,3	7,5	1,7
Produkcja napojów..... <i>Manufacture of beverages</i>	12,1	6,0	6,1	1,5
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	14,3	4,7	9,6	4,8
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ <i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>	7,0	3,2	3,8	1,5
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	8,1	3,9	4,2	4,9
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	6,8	5,0	1,9	2,4
Produkcja metali..... <i>Manufacture of basic metals</i>	2,4	1,4	1,0	0,4
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	19,6	4,4	15,3	3,6
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	32,1	30,6	1,5	25,6
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	12,8	10,0	2,8	4,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; wartość produkcji sprzedanej przyjęto w cenach producenta. ^b Wprowadzonych na rynek w latach 2008–2010. ^c Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons; value of sold production is given in producer's prices. ^b Introduced into the market during 2008–2010. ^c Net revenues from sales of products, goods and materials.

TABL. 9 (179). **PRZEDSIĘBIORSTWA INNOWACYJNE W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYSŁE^a WEDŁUG RODZAJÓW WPROWADZONYCH INNOWACJI W LATACH 2008—2010**
PRODUCT AND PROCESS INNOVATIVE ENTERPRISES IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INTRODUCED INNOVATION DURING 2008—2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe i/lub procesowe w % ogółu przedsiębiorstw w latach 2008—2010 <i>Industrial enterprises, which introduced product and/or process innovation in % of total enterprises during 2008—2010</i>			
	ogółem <i>grand total</i>	nowe lub istotnie ulepszone produkty <i>new or significantly improved products</i>		nowe lub istotnie ulepszone procesy <i>new or significantly improved processes</i>
		razem <i>total</i>	w tym nowe dla rynku <i>of which new to the market</i>	
OGÓŁEM TOTAL	41,1	30,8	17,5	30,2
sektor publiczny..... <i>public sector</i>	42,0	25,0	19,0	37,0
sektor prywatny..... <i>private sector</i>	41,0	31,4	17,3	29,6
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	42,3	33,8	19,1	30,4
w tym: <i>of which:</i>				
Produkcja artykułów spożywczych..... <i>Manufacture of food products</i>	34,4	26,8	15,3	23,9
Produkcja napojów..... <i>Manufacture of beverages</i>	61,1	55,6	38,9	38,9
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	68,2	63,6	36,4	50,0
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ <i>Manufacture of pharmaceutical products^Δ</i>	72,7	63,6	13,6	59,1
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	44,3	38,6	19,3	26,1
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	46,6	32,8	17,2	36,2
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	42,9	31,9	15,4	34,1
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych..... <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	48,5	48,5	39,4	30,3
Produkcja urządzeń elektrycznych..... <i>Manufacture of electrical equipment</i>	71,9	62,5	43,8	50,0
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	50,9	43,4	28,3	35,8
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	61,5	46,2	19,2	50,0

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 10 (180). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYŚLE^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ (ceny bieżące)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY FOR PRODUCT AND PROCESS INNOVATIONS IN INDUSTRY^a BY TYPE OF INNOVATION ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. zł		in thous. zł	
OGÓŁEM	3533896	4950445	6031164	TOTAL
w tym nakłady:				<i>of which expenditures:</i>
Na działalność badawczą i rozwojową ^b ...	286282	444767	780003	<i>On research and development activity^b</i>
Na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych ^c	146070	60906	545912	<i>On the acquisition of external knowledge^c</i>
Inwestycyjne:				<i>Capital:</i>
na budynki i budowle oraz grunty.....	1328545	1411202	2356162	<i>on land and buildings</i>
na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^d	1564613	2810188	1988568	<i>on the acquisition of instruments and equipment^d</i>
w tym z importu.....	686000	2027660	1143074	<i>of which import</i>
Na zakup oprogramowania.....	54248	68651	159064	<i>On the acquisition of the software</i>
Na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną.....	8118	6035	16889	<i>On staff training connected with innovation activity</i>
Na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów.....	125850	116253	134472	<i>On the marketing for new or significantly improved products</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady zewnętrzne i wewnętrzne. ^c Zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw. ^d Łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Acquisition of complete technology in the form of documentation and rights. ^d Including instruments, movables and endowments.

TABL. 11 (181). NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYŚLE^a WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW W 2010 R. (ceny bieżące)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY FOR PRODUCT AND PROCESS INNOVATIONS IN INDUSTRY^a BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS IN 2010 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową ^b <i>on research and development activity^b</i>	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych ^c <i>on the acquisition of external knowledge^c</i>	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^d <i>capital — on the acquisition of instruments and equipment^d</i>	na zakup oprogramowania <i>on the acquisition of the software</i>
OGÓŁEM	6031164	780003	545912	1988568	159064
TOTAL					
W tym przetwórstwo przemysłowe	4986013	762663	543095	1951509	56312
Of which manufacturing					
w tym:					
<i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych.....	412036	18674	529	313932	7754
<i>Manufacture of food products</i>					
Produkcja napojów.....	180133	277	29	112823	18203
<i>Manufacture of beverages</i>					
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych.....	647160	421779	1557	105126	680
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady zewnętrzne i wewnętrzne. ^c Zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw. ^d Łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Acquisition of complete technology in the form of documentation and rights. ^d Including instruments, movables and endowments.

TABL. 11 (181). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W ZAKRESIE INNOWACJI PRODUKTOWYCH I PROCESOWYCH W PRZEMYŚLE^a WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI I DZIAŁÓW W 2010 R. (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY FOR PRODUCT AND PROCESS INNOVATIONS IN INDUSTRY^a BY SELECTED SECTIONS AND DIVISIONS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures			
		na działalność badawczą i rozwojową ^b on research and development activity ^b	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych ^c on the acquisition of external knowledge ^c	inwestycyjne na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu ^d capital — on the acquisition of instruments and equipment ^d	na zakup oprogramowania on the acquisition of the software
		w tys. zł in thous. zł			
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.) Of which manufacturing (cont.)					
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ Manufacture of pharmaceutical products ^Δ	180009	57963	35347	7861	19564
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... Manufacture of rubber and plastic products	60248	15074	1167	41187	1125
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych..... Manufacture of other non-metallic mineral products	92615	5089	181	82824	1067
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	155724	5326	2668	118526	1091
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych..... Manufacture of computer, electronic and optical products	122429	65804	12600	40272	909
Produkcja urządzeń elektrycznych..... Manufacture of electrical equipment	155546	75252	—	65467	758
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	126667	42664	10456	43340	3354
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	21620	6185	—	4979	229

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Nakłady zewnętrzne i wewnętrzne. ^c Zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw. ^d Łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Internal and external expenditures. ^c Acquisition of complete technology in the form of documentation and rights. ^d Including instruments, movables and endowments.

TABL. 12 (182). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Wynalazki:					Inventions:
zgłoszone.....	590	431	644	701	patent applications
udzielone patenty.....	239	285	339	326	patents granted
Wzory użytkowe:					Utility models:
zgłoszone.....	.	127	139	158	utility model application
udzielone prawa ochronne.....	.	137	85	116	rights of protection granted

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej przez rezydentów polskich.

Ź r ó d ł o: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

^a Filed from Polish resident at the Patent Office of the Republic of Poland.

S o u r c e: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 13 (183). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE
 Stan w styczniu
 ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS
 As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in % of total population		
Komputery ^b	93,9	97,0	Computers ^b
Sieć lokalna LAN	60,2	76,8	Local area network (LAN)
w tym bezprzewodowa	27,2	43,3	of which wireless
Intranet	33,2	48,9	Intranet
Extranet	14,1	21,1	Extranet
Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. Linux	17,4	23,0	Free, open source software and operating systems, like Linux
ERP — system informatyczny do planowania zasobów przedsiębiorstwa	13,3	14,7	Enterprise Resource Planning system
CRM — oprogramowanie do zarządzania informacjami o klientach zapewniające dostęp do nich innym komórkom przedsiębiorstwa	23,2	21,8	Customer Relationship Management system

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Stacjonarne i przenośne (laptopy); dane nie obejmują komputerów zintegrowanych z innymi urządzeniami na jednej płycie montażowej, komputerów służących do sterowania i regulacji procesów technologicznych (patrz tabl. 7 na str. 237).

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Desktop or portable (laptops); data do not include computers integrated to other machines or devices on the same assembly board, computers used for the control and regulation of technological processes (see the table 7 on page 237).

TABL. 14 (184). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET
 Stan w styczniu
 ENTERPRISES^a USING INTERNET
 As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in % of total population		
Dostęp do Internetu	92,7	96,2	Internet access
Połączenie z Internetem przez:			Internet access via:
łącze szerokopasmowe ^b	62,7	74,5	broadband connection ^b
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy ISDN	42,2	41,9	analogue modem (connection over plain telephone line) or digital modem ISDN
łącze bezprzewodowe wąskopasmowe (np. GSM, GPRS, EDGE)	24,7	wireless connection narrowband (e.g. GSM, GPRS, EDGE)
Własna strona internetowa	65,6	73,7	Own Website

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczną — PLC); w 2010 r. również bezprzewodowe przez modem 3G lub handset 3G.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b DSL connections (xDSL, ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power supply traction — PLC); in 2010 also mobile via 3G modem or 3G handset.

DZIAŁ XIV

CENY

Uwagi ogólne

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen ok. 1600 reprezentantów towarów i usług.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

System wag opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu zaadaptowanej na potrzeby zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych (COICOP/HICP).

2. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych ok. 440 targowiskach na terenie całego kraju, w tym na 46 targowiskach w województwie mazowieckim. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. W związku z tym dane od 2005 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV

PRICES

General notes

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of about 1600 representatives of goods and services.

Price indices of consumer goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceding the one under the survey.

The weight system was based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption) on purchasing consumer goods and services, derived from the household budgets survey. The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose adapted to the needs of the Harmonized Indices of Consumer Prices (COICOP/HICP).

2. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been computed as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods, which have been calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

3. Data on **procurement prices** concern prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from their producers.

Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax — VAT) and quantity of each agricultural product.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on market-places** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected about 440 market-places throughout the country, of which 46 market-places in Mazowieckie voivodship. Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents, whose reports also included prices of products traded between farms. Therefore data since 2005 are not fully comparable with data in previous years.

Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 (185). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100			
O G Ó Ł E M	102,1	103,4	102,4	T O T A L
w tym:				of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	103,7	102,9	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,7	109,4	104,9	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	97,2	92,9	98,2	Clothing and footwear
Mieszkanie	102,7	107,1	102,2	Dwelling
Zdrowie	102,1	103,3	103,0	Health
Transport	103,7	98,1	105,2	Transport
Rekreacja i kultura	101,5	103,3	100,9	Recreation and culture
Edukacja	104,1	104,6	101,6	Education

TABL. 2 (186). PRZECIĘTNE CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG
AVERAGE RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż — za 1 kg	2,57	3,06	5,05	4,73	Rice — per kg
Chleb pszenno-żytni — za 0,5 kg	1,20	1,37	1,83	1,81	Wheat-rye bread — per 0,5 kg
Makaron jajeczny ^a — za 400 g	3,36	4,06	3,72	3,72	Egg pasta ^a — per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” — za 1 kg ...	1,64	1,61	1,99	1,95	Wheat flour „Poznańska” — per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) — za 1 kg	9,44	15,79	18,42	18,86	Beef meat, bone-in (roast beef) — per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środ- kowy) — za 1 kg	14,02	14,06	15,67	14,00	Pork meat, bone-in (centre loin) — per kg
Kurczęta patroszone — za 1 kg	5,95	5,92	7,14	6,60	Disembowelled chicken — per kg
Szynka wieprzowa gotowana — za 1 kg ..	18,90	19,91	22,25	22,45	Pork ham, boiled — per kg
Kielbasa „Toruńska” — za 1 kg	12,16	12,21	14,44	14,26	Sausage „Toruńska” — per kg
Filety z morszczuka mrożone — za 1 kg ..	13,62	14,11	18,15	18,18	Fillets of hake, frozen — per kg
Karp świeży — za 1 kg	10,10	12,21	12,97	13,67	Fresh carp — per kg
Śledź solony odgłowiony — za 1 kg	6,16	8,67	9,05	9,27	Salted herring, headless — per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3—3,5%, sterylizowane — za 1 l	2,19	2,51	2,89	2,91	Cows' milk, fat content 3—3,5%, sterilized — per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% — za 200 ml	1,36	1,42	1,73	1,73	Sour cream, fat content 18% — per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty — za 1 kg	8,45	9,80	12,10	12,23	Semi-fat cottage cheese — per kg
Ser dojrzewający „Gouda” — za 1 kg	16,75	16,55	16,30	17,64	Ripening „Gouda” cheese — per kg
Jaja kurze świeże — za 1 szt.	0,34	0,36	0,47	0,50	Hen eggs, fresh — per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% — za 200 g	2,99	3,16	3,80	4,31	Fresh butter, fat content 82,5% — per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej — za 1 l	4,16	4,78	6,32	6,01	Rape-oil, domestic production — per l
Pomarańcze — za 1 kg	4,44	5,09	6,06	6,29	Oranges — per kg
Jabłka ^{bc} — za 1 kg	2,55	1,98	2,10	2,50	Apples ^{bc} — per kg
Buraki ^b — za 1 kg	1,22	1,26	1,53	1,64	Beetroots ^b — per kg
Marchew ^b — za 1 kg	1,31	1,51	2,10	1,97	Carrots ^b — per kg
Ziemniaki ^b — za 1 kg	0,81	0,93	1,07	1,47	Potatoes ^b — per kg
Cukier biały kryształ — za 1 kg	3,00	3,16	3,24	2,86	White sugar, crystallized — per kg

^a W latach 2000 i 2005 — „Malma”; w latach 2009 i 2010 — „Lubella”. ^b Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^c W 2000 r. — droższe.

^a In 2000 and 2005 — „Malma”; in 2009 and 2010 — „Lubella”. ^b Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^c In 2000 — dessert apples.

TABL. 2 (186). PRZECIĘTNE CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)
AVERAGE RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family Classic” ^d — za 250 g.....	6,95	4,69	6,12	6,37	Natural coffee “Tchibo Family Classic” ^d , ground — per 250 g
Herbata „Madras” — za 100 g.....	2,10	2,32	3,19	3,70	Tea “Madras” — per 100 g
Wódka czysta „Polonaise — Polish Vodka” 40% ^e — za 0,5 l.....	24,31	20,09	19,83	20,13	Vodka pure “Polonaise — Polish Vodka” 40% ^e — per 0,5 l
Papierosy „Mars” — za 20 szt.....	4,34	5,21	7,92	9,10	Cigarettes “Mars” — per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny — za 1 kpl.....	445,58	487,27	508,64	489,35	Men’s suit, polyester staple fibres and wool — per set
Półbuty męskie skórzane, na podszewie nieskórzanej — za 1 parę.....	126,93	154,05	164,63	165,58	Men’s low leather shoes with non-leather sole — per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszewie nieskórzanej — za 1 parę.....	116,33	140,76	161,72	167,70	Women’s low leather shoes with non-leather sole — per pair
Podzelowanie obuwia męskiego — za 1 parę.....	22,67	26,49	29,53	32,73	Resoling men’s shoes — per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej — za 1 m ³	1,51	2,16	2,79	2,88	Cold water by municipal water-system — per 1 m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^f — za 1 kWh.....	0,28	0,42	0,55	0,57	Electricity for households (all-day tariff) ^f — per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^g — za 1 m ³	0,90	1,47	2,36	2,38	Natural net-gas, high-methanated for households ^g — per m ³
Węgiel kamienny — za 1 t.....	402,39	480,97	731,46	744,73	Hard coal — per t
Ciepła woda — za 1 m ³	11,57	14,36	17,66	19,01	Hot water — per 1 m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych — za 1 m ² p u.....	2,36	2,82	2,83	2,94	Heating of dwellings — per m ² of usable floor space
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 300 l ^h	2024	1384	1238	1330	Fridge-freezer, capacity about 300 l ^h
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny.....	1488	1310	1133	1134	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego.....	371,20	329,77	360,14	380,46	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem.....	151,45	158,25	177,47	176,38	Iron with duschsystem
Proszek do prania — za 400 g.....	3,67	3,00	4,39	4,56	Washing powder — per 400 g
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95-oktanowa ⁱ — za 1 l.....	3,15	4,03	4,19	4,63	Unleaded 95 octane motor petrol ⁱ — per l
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy.....	1,91	2,18	2,59	2,59	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna — za 5 km.....	12,19	13,55	16,03	15,15	Taxi daily fare — for 5 km distance
Bilet normalny do kina.....	10,76	12,87	15,70	16,18	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich.....	48,50	57,32	72,08	74,85	Women’s cold wave
Ciągnik „Ursus 2812”.....	34461	62383	71408	76354	Tractor “Ursus 2812”
Kopaczka do ziemniaków ciągnikowa 2-rzędowa, zawieszana ^k	5211	9837	11468	13608	Tractor potato elevator digger 2-row, mounted ^k
Mocznik nawozowy 46% N — za 25 kg....	13,79	23,96	35,78	32,39	Urea, nutritive content 46% N — per 25 kg
Przemiał pszenicy — za 1 dt.....	13,07	16,60	17,45	14,00	Grinding of wheat — per dt
Badanie kliniczne krowy.....	15,48	21,01	27,42	28,76	Cow’s clinical examination

^d W latach 2000, 2005 i 2009 — „Tchibo Family”. ^e W 2000 r. — 50%. ^f Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kWh energii elektrycznej. ^g Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu. ^h W 2000 r. — poj. ok. 280 l, w 2005 r. — poj. ok. 320 l. ⁱ W 2000, 2005 i 2009 — benzyna silnikowa „Euro-Super”. ^k W 2000 r. — elewatorowa, półzawieszana.

^d In 2000, 2005 and 2009 — “Tchibo Family”. ^e In 2000 — 50%. ^f Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kWh of electricity. ^g Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas. ^h In 2000 — capacity about 280 l, in 2005 — capacity about 320 l. ⁱ In 2000, 2005 and 2009 — motor petrol “Euro-Super”. ^k In 2000 — semi-mounted.

TABL. 3 (187). PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych — za 1 dt:					<i>Cereal grain consumer and for feeds — per dt:</i>
pszenicy	50,94	38,25	49,06	60,86	<i>wheat</i>
żyta	36,97	25,28	32,09	42,41	<i>rye</i>
jęczmienia	55,00	40,26	44,27	50,47	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych	46,45	34,49	58,88	42,15	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyta	47,70	31,52	38,49	47,45	<i>triticale</i>
Ziemniaki — za 1 dt	23,96	34,21	47,08	56,90	<i>Potatoes — per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych)	29,71	45,53	49,46	66,19	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe — za 1 dt	10,34	18,31	11,96	11,12	<i>Sugar beets — per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy — za 1 dt	78,33	74,88	102,64	133,58	<i>Industrial rape and turnip rape — per dt</i>
Liście tytoniu — za 1 dt	478,66	160,56	389,33	635,46	<i>Raw tobacco — per dt</i>
Chmiel surowy — za 1 dt	1207	774,02	1481	1528	<i>Raw hop — per dt</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	2,93	4,15	4,35	4,35	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	6,09	10,23	8,99	8,66	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,69	3,86	4,59	3,92	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,78	0,90	0,85	1,06	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne — za 1 szt.	0,21	0,21	0,22	0,19	<i>Consumer hen eggs — per piece</i>

TABL. 4 (188). PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005 ^a	2009	2010	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż — za 1 dt:					<i>Cereal grain — per dt:</i>
pszenicy	57,58	43,84	55,25	63,54	<i>wheat</i>
żyta	41,47	29,36	38,41	41,09	<i>rye</i>
jęczmienia	51,55	43,27	50,48	55,69	<i>barley</i>
owsa	44,29	33,06	43,84	44,18	<i>oats</i>
pszenżyta	48,41	37,56	43,69	48,68	<i>triticale</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) — za 1 dt	38,19	52,61	72,86	97,76	<i>Potatoes (excluding edible early kinds) — per dt</i>
Zwierzęta gospodarskie — za 1 szt.:					<i>Livestock — per head:</i>
krowa dojna	1400	2124	2431	2356	<i>dairy cow</i>
jałówka 1-rocza	852,57	1262	1624	1428	<i>one-year heifer</i>
prosię na chów	83,94	132,15	174,16	123,15	<i>piglet</i>
koń roboczy	2898	3347	3360	2265	<i>farm horse</i>
Żywiec rzeźny — za 1 kg:					<i>Animals for slaughter — per kg:</i>
cielęta	5,02	6,86	7,89	8,15	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,60	3,80	4,47	3,76	<i>pigs</i>
Mleko krowie — za 1 l	0,94	1,35	1,71	1,73	<i>Cows' milk — per l</i>
Jaja kurze — za 1 szt.	0,33	0,42	0,52	0,55	<i>Hen eggs — per piece</i>

^a Od 2005 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie z powodu zmiany źródła informacji; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 243.

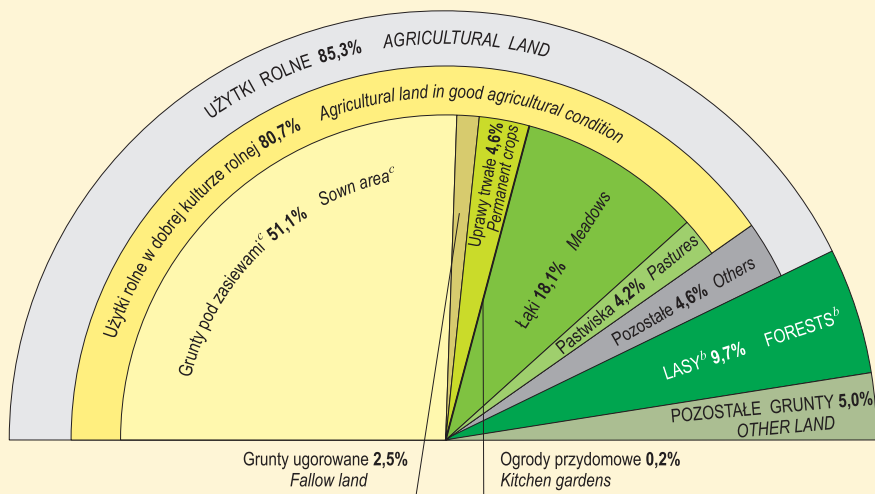
^a Since 2005 data are not comparable with data for previous years due to a change in the source of information; see general notes, item 4 on page 243.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2010 R.^a

Stan w dniu 30 VI

LAND USE IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2010^a

As of 30 VI

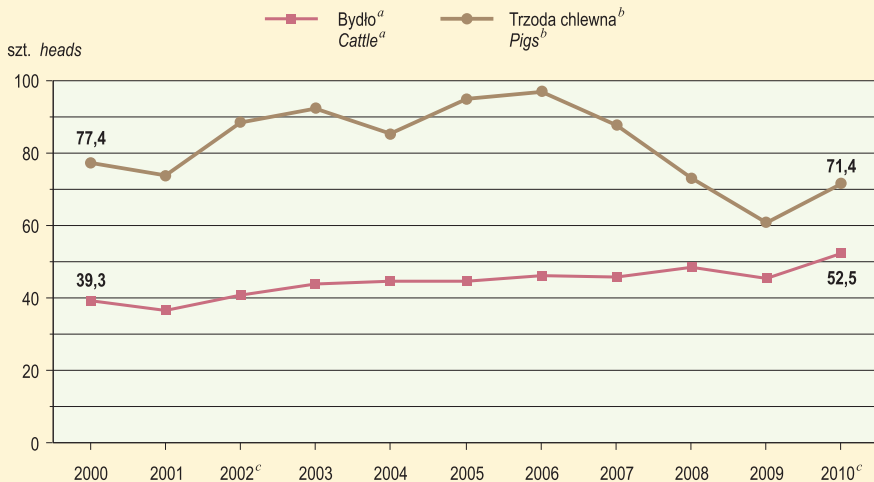

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego; według siedziby użytkownika gospodarstwa. ^b Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. ^c Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone).

^a Data of the Agricultural Census; by official residence of land user. ^b Including land connected with silviculture. ^c Excluding permanent crops, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers).

BYDŁO I TRZODA CHLEWNA NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH

CATTLE AND PIGS PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND

^a Stan w czerwcu. ^b Stan w końcu lipca. ^c Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r.

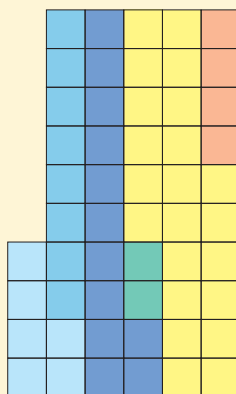
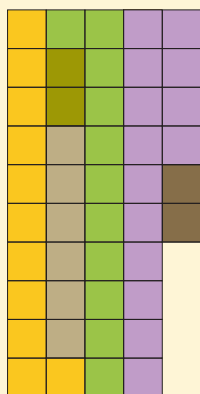
^a As of June. ^b As of the end of July. ^c Data of agricultural censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010.

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2009 R. (ceny stałe 2008 r.)
STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2009 (constant prices 2008)

PRODUKCJA ROŚLINNA — 46%
 CROP OUTPUT

PRODUKCJA ZWIERZĘCA — 54%
 ANIMAL OUTPUT

- Zboża
Cereals
- Ziemniaki
Potatoes
- Przemysłowe
Industrial
- Warzywa
Vegetables
- Owoce
Fruit
- Pozostałe
Others

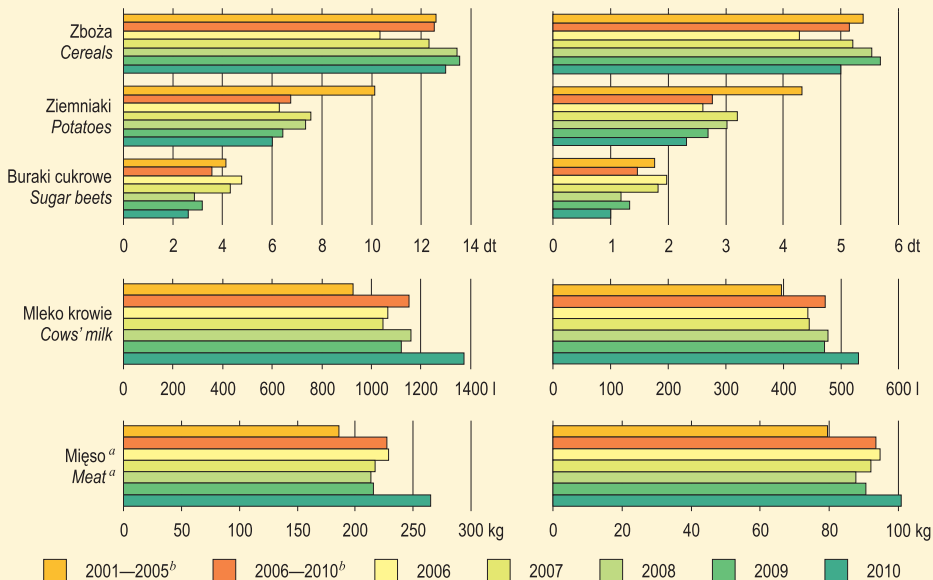
- Żywiec rzeźny:
 Animals for slaughter:
- bydło (bez cieląt)
cattle (excluding calves)
 - trzoda chlewna
pigs
 - drób
poultry
 - pozostałe^a
others^a
 - Mleko krowie
Cows' milk
 - Jaja kurze
Hen eggs

^a Cielęta, owce, konie, kozy i króliki.
^a Calves, sheep, horses, goats and rabbits.

PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND

NA 1 MIESZKAŃCA
 PER CAPITA

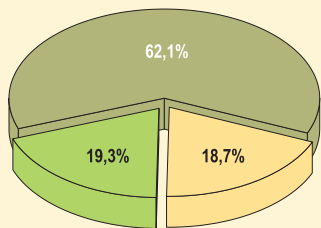
^a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej.
^b Przeciętne roczne.

^a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. ^b Annual average.

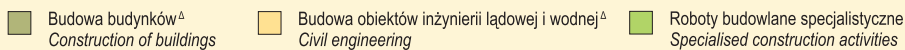
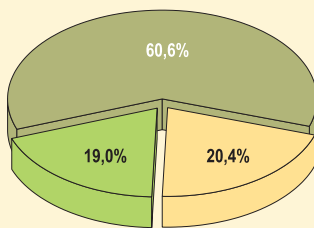
STRUKTURA PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ^a (ceny bieżące)
STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WEDŁUG DZIAŁÓW BY DIVISIONS

2005

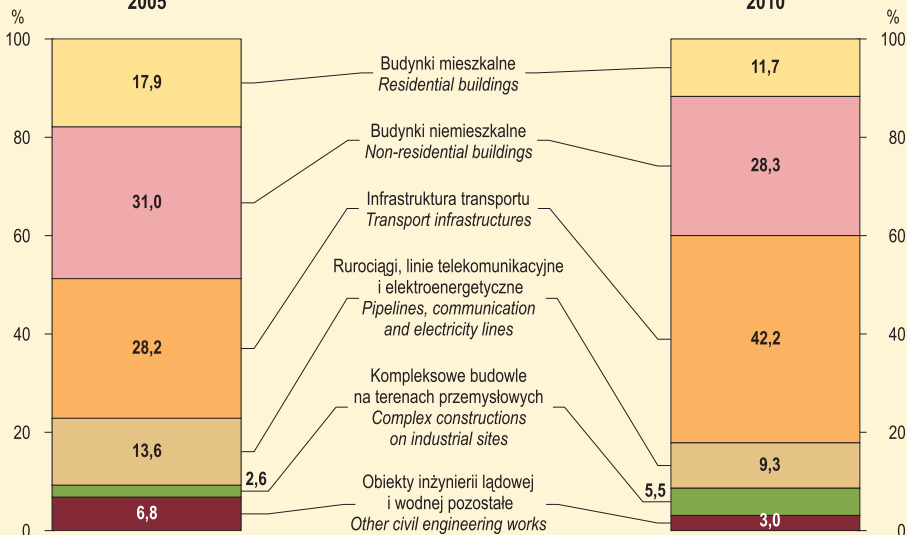

2010

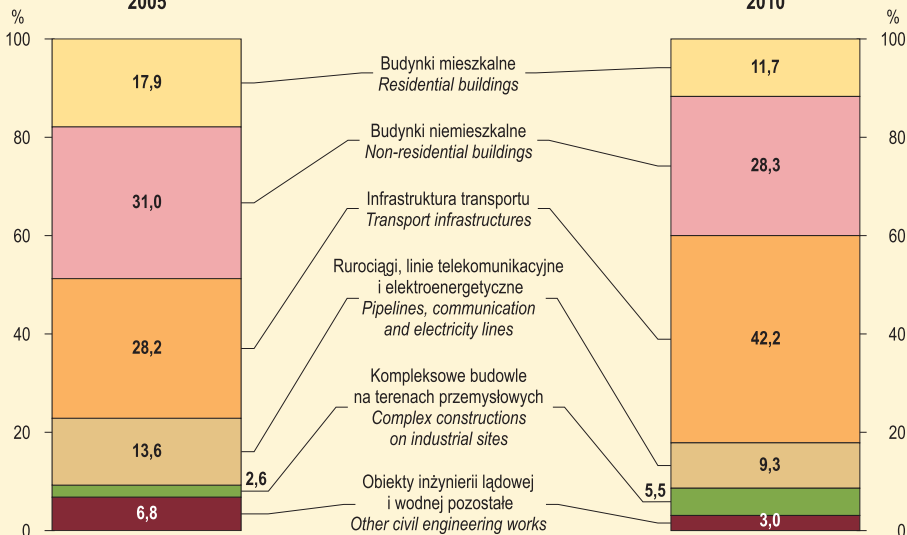

WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANÝCH
 BY TYPE OF CONSTRUCTIONS

2005

2010

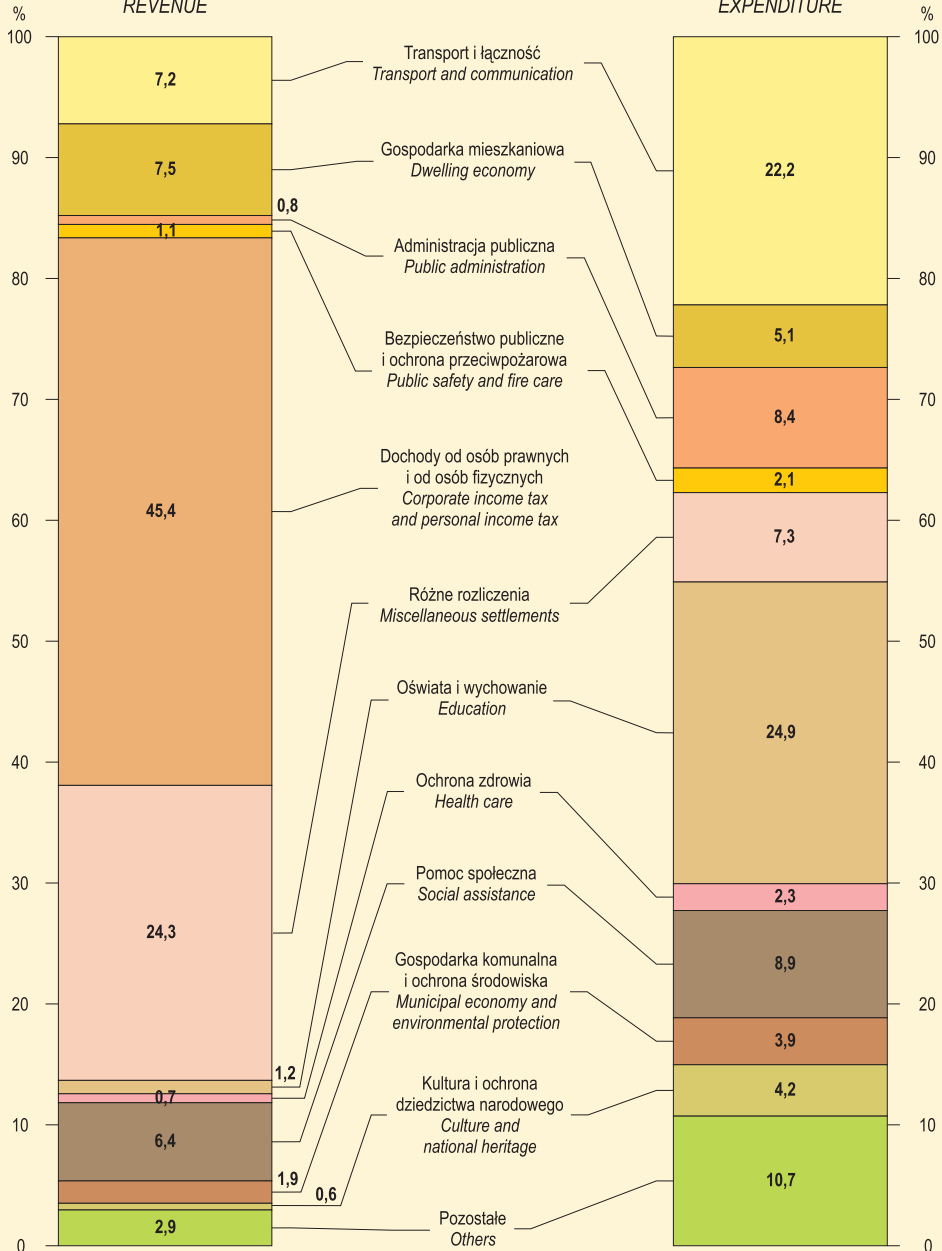

^a Wykonanej przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi bez podwykonawców.
^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation.

**STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETÓW
JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2010 R.**
STRUCTURE OF REVENUE AND EXPENDITURE
OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2010

**DOCHODY
REVENUE**

**WYDATKI
EXPENDITURE**

DZIAŁ XV

ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007, do której są zaliczane.

2. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

3. Gospodarstwa rolne w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych;
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

4. Dane o **nakładach pracy w gospodarstwach rolnych** opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Prezentowane dane uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, tj. w okresie od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r. (nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

- 1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzka;
- 2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby, tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące (w tym duchowne) w gospodarstwach prowadzonych przez zakony.

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczych, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy (AWU)**. Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równo-

CHAPTER XV

AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE Rev. 2 in which they are included.

2. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organised economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

3. Agricultural holdings in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land;
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons as well as livestock owners who do not possess agricultural land.

4. Data of **labour input agricultural holdings** were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010. The presented data include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, i.e. between 1 VII 2009 and 30 VI 2010 (even if it was minimal volume of work).

The total labour input for the whole agriculture include:

- 1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, mutual aid;
- 2) on farms of legal persons: permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, as well as others persons, i.e., members of agricultural producers' co-operatives, students working on school agricultural holdings, employed persons (including clergymen) working on holding run by monasteries.

Because of the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit (AWU)**. The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of worked time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland it equals 2120 working hours over a year as an equivalent of full-time employment (annual work unit).

ważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią EUROSTAT-u zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy, nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

5. Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków podaje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, **użytki rolne w dobrej kulturze rolnej** — utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz.U. Nr 46, poz. 306 z późn. zm.) — prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; dane za 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczonych w 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów omych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

6. **Globalna produkcja rolnicza** obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego — stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które

In accordance with the EUROSTAT methodology, the assumption is that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work was higher.

5. *Data regarding the total area of agricultural land and area by type of agricultural land are presented excluding non-farm land.*

*According to EUROSTAT methodology, **agricultural land in a good agricultural condition** — maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 12 III 2007 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306 with later amendments) — is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data for 2010 are not comparable with data for previous years.*

***Sown area** is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which in 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.*

***Fallow land** is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).*

***Permanent crops** stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.*

***Orchards** are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.*

***Kitchen gardens** stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.*

***Meadows and pastures** are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.*

6. **Gross agricultural output** includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

***Final agricultural output** is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products*

zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

7. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej — ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji — średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2009 r. — z lat 2008 i 2009.

8. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszką, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

9. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

10. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

11. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2009/10 oznacza okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.).

12. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa — stan w czerwcu, w 2010 r. — stan w dniu 30 VI na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego.

13. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

14. Dane za 2010 r. w zakresie nakładów pracy w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych, zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.

7. The average national current prices for the year preceding the surveyed year were assumed in calculating agricultural output in constant prices (for market sales — prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year, e.g. for 2009 — the prices from 2008 and 2009, are assumed.

8. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oilseeds plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, unless otherwise stated, do not include cereal mixed.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oilseeds crops (rape, turnip rape, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

9. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

10. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

11. **Farming years** cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the 2009/10 farming year covers the period from 1 VII 2009 to 30 VI 2010).

12. Agricultural land calculated by the registered location of the farm was assumed for calculating results and production factors per area unit — as of June, in 2010 — as of 30 VI on the basis of the Agricultural Census.

13. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

14. Data for 2010 in terms of labour input in agricultural holdings, land use, sown area, livestock, tractors, agricultural machines and equipment, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 — as of 30 VI.

15. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — prezentuje się według siedziby użytkownika.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:
 - 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa — zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w całości przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”), nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. — Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),
 - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
 - 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.

2. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, plazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz polętka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1—20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie — 1,0), przewidywane do odnowienia w najbliższych latach.

Plazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21—40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Drzewostany w klasie odnowienia są to drzewostany rębne i przeszlorębne podlegające jednocześnie użytkowa-

15. *Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.*

Forestry

1. *Information within the scope of forestry concerns:*
 - 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury — managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forests National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 — the Agricultural Property Agency of the State Treasury),
 - b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);
 - 2) **private forests** owned by:
 - a) natural persons,
 - b) land held in common by all or part of the residents of a village,
 - c) agricultural production co-operatives,
 - d) other legal persons.

2. **Forest land** includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1—20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21—40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

niu i odnowieniu (pod osłoną), w których co najmniej 50% powierzchni (w drzewostanach użytkowanych rębniami gniazdowymi co najmniej 30% powierzchni) zostało odnowione sztucznie lub naturalnie oraz drzewostany młodszych klas wieku wymagające przebudowy za pomocą rębni złożonych z uwagi na złe efekty produkcyjne.

Drzewostany w klasie do odnowienia obejmują drzewostany rębne i przeszłorębne użytkowane rębniami złożonymi, które wymagają przedniego odnowienia jako bezwzględnego warunku kontynuacji cięć tymi rębniami.

Drzewostany o budowie przerebowej są to drzewostany składające się z grup i kęp drzew o różnym wieku i wysokości, przenikające się nawzajem na całej powierzchni, w których prowadzone są jednocześnie zabiegi związane z użytkowaniem, odnowieniem i pielęgnowaniem lasu.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrosli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik **lesistości** (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni łądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. — zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U. Nr 38, poz. 454) — do powierzchni łądowej kraju zalicza się grunty pod stawami oraz rowy użytkowane rolniczo.

4. Dane o **pozyskaniu drewna** w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

Tree stands in the renewal class are tree stands which have reached or passed felling maturity being simultaneously utilized and renewed (under cover), in which at least 50% of the area (in tree stands utilized through nested fellings of at least 30% of the area) was renewed artificially or naturally as well as tree stands in the lower age categories requiring reconstruction through complex fellings in view of poor production results.

Tree stands to be renewed include tree stands that have reached or passed felling maturity, that are utilized through complex fellings and that require prior renewal as the necessary condition for continuation of these fellings.

Tree stands with throughfell construction are tree stands consisting of groups and clumps of trees of various ages and heights, intermingled throughout the entire stand, in which activity connected with the utilization, renewal and tending of the forest is conducted simultaneously.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The **forest cover** indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. surface flowing waters and surface standing waters). According to the regulation of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454) — since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Data on **removals** in assortment order were presented according to the quality-size classification defined by Polish Norms.

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 (189). UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^{ab} w tys. ha	2333	2046	2089	2017	Agricultural land area (as of June) ^{ab} in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne	2277	2000	2052	1953	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^{bc} w %:					Share in total sown area (as of June) ^{bc} in %:
zbóż podstawowych	56,6	56,0	57,7	57,5	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	56,5	56,0	57,7	57,8	of which private farms
ziemniaków	14,2	5,8	6,0	4,5	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	14,5	5,9	6,0	4,5	of which private farms
rzepaku i rzepiku	0,5	1,7	2,0	3,9	rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	0,4	1,5	1,7	3,6	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	19,9	26,5	27,5	27,4	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	19,6	26,2	27,1	27,2	of which private farms
ziemniaków ^d	187	160	166	219	of potatoes ^d
w tym gospodarstwa indywidualne	187	160	165	219	of which private farms
rzepaku i rzepiku	24,4	18,8	25,8	18,7	of rape and turnip rape
w tym gospodarstwa indywidualne	27,2	17,4	24,9	18,0	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{bc} na 100 ha użytków rolnych	47,5	52,9	47,8	55,2	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June) ^{bc} per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	48,5	54,1	48,7	56,2	of which private farms
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^h w %	59,2	58,8	53,2	51,3	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^h in %
w tym gospodarstwa indywidualne	59,3	58,8	53,2	51,3	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca, w 2010 r. stan w czerwcu) ^h w %	9,5	9,8	9,5	9,3	Share of sows in pig stocks (as of the end of July, in 2010 as of June) ^h in %
w tym gospodarstwa indywidualne	9,4	9,7	9,2	9,0	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^f na 1 ha użytków rolnych w kg....	161,1	212,7	215,6	265,4	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^f per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka krowiego w l:					Production of cows' milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	796	1026	1120	1375	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	816	1052	1148	1412	of which private farms
na 1 krowę	3366	3888	4513	5216	per cow
w tym gospodarstwa indywidualne	3359	3879	4510	5217	of which private farms
Ciagniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	7,6 ^g	9,7	10,1	10,6	Agricultural tractors (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne	7,7 ^g	10,0	10,3	10,9	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{bh} na 1 ha użytków rolnych w kg	76,1	78,7	92,3	96,7	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient ^{bh} per 1 ha of agricultural land in kg
w tym gospodarstwa indywidualne	76,0	77,9	92,4	97,1	of which private farms

^a Według granic administracyjnych; w 2010 r. według siedziby użytkownika. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c W 2010 r. powierzchnia zasiewów bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^d Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^e Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 262; trzoda chlewna — stan w końcu lipca, w 2010 r. stan w czerwcu. ^f Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. ^g Stan w dniu 31 XII. ^h Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 1999/2000, 2004/05, 2008/09 i 2009/10.

^a By administrative borders; in 2010 by official residence of land user. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c In 2010 sown area excluding permanent crops, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^d Including kitchen gardens. ^e See note to table 11 on page 262; pigs — as of the end of July, in 2010 as of June. ^f Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. ^g As of 31 XII. ^h Concerns respectively the: 1999/2000, 2004/05, 2008/09 and 2009/10 farming years.

TABL. 2 (190). **NAKLADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2009/10^a**
LABOUR INPUT ON AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2009/10^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture				W gospodarstwach osób prawnych On farms of legal persons		
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym of which			razem total	w tym pracownicy najemni ^b of which paid employees ^b	
				rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b paid employees ^b			stali permanent	dorywczycy temporary
					stali permanent	dorywczycy temporary			
w rocznych jednostkach pracy (AWU) in annual work unit (AWU)									

W TYSIĄCACH
IN THOUSANDS

OGÓŁEM..... TOTAL	293,7	121,3	291,8	279,1	5,0	6,5	1,9	1,7	0,1
------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------	------------	------------	------------	------------	------------

W ODSETKACH
IN PERCENT

w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: on farms with agricultural land area of:									
Do 1,00 ha Up to 1,00 ha	2,5	2,7	2,5	2,4	9,0	1,9	3,2	3,0	12,7
1,01— 1,99	6,7	7,2	6,8	6,9	5,1	2,1	0,3	0,3	0,0
2,00— 4,99	21,9	22,3	22,0	22,4	14,0	11,3	2,0	2,2	0,0
5,00— 9,99	31,3	31,3	31,5	31,8	16,3	29,3	3,4	3,8	1,3
10,00—14,99	16,9	16,8	17,0	17,1	5,7	21,2	4,0	4,5	0,0
15,00—19,99	8,4	8,3	8,4	8,4	4,9	12,0	5,0	5,6	0,0
20,00—49,99	10,2	9,9	10,2	9,8	18,4	16,4	10,7	11,6	7,6
50 ha i więcej and more	2,1	1,5	1,6	1,1	26,7	5,8	71,5	69,1	78,5

^a Obejmuje okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.; dane opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 247. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

^a Including the period from 1 VII 2009 to 30 VI 2010; data compiled on the basis of the Agricultural Census 2010; see general notes, item 4 on page 247. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers.

TABL. 3 (191). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^{ab}

Stan w czerwcu
 AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^{ab}
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	SPECIFICATION
		Grand total	Of which private farms	
		w ha	in ha	
O G Ó Ł E M	2000	2354834	2281191	TOTAL
	2005	2135725	2069779	
	2009	2190256	2124158	
	2010	2016839	1952906	
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej		1908233	1869339	Agricultural land in good agricultural condition
Pod zasiewami		1208803	1179175	Sown area
Grunty ugorowane.....		59951	57531	Fallow land
Uprawy trwałe.....		108713	108348	Permanent crops
w tym sady		105845	105602	of which orchards
Ogrody przydomowe		3684	3650	Kitchen gardens
Łąki trwałe		428016	423892	Meadows
Pastwiska trwałe.....		99067	96744	Pastures
Użytki rolne pozostałe		108606	83567	Other agricultural land

a Według siedziby użytkownika gospodarstwa; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 248. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.
 a By official residence of land user; see general notes, item 5 on page 248. b In 2010 data of the Agricultural Census.

TABL. 4 (192). DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)
 INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	ogółem				w tym gospodarstwa indywidualne				
	total				of which private farms				
	rok poprzedni = 100				previous year = 100				
Produkcja globalna.....	93,9	97,5	118,6	95,6	93,9	96,7	119,2	95,2	Gross output
roślinna.....	91,9	86,5	136,4	90,3	92,3	86,0	136,8	89,7	crop
zwierzęca	96,6	109,3	101,2	102,1	96,1	108,3	101,8	102,2	animal
Produkcja końcowa	96,0	99,6	120,7	94,5	95,9	98,6	121,5	93,9	Final output
roślinna.....	95,2	85,9	150,1	85,5	95,6	85,0	151,0	84,5	crop
zwierzęca	96,7	110,3	100,5	103,1	96,2	109,3	101,1	103,1	animal
Produkcja towarowa	96,6	102,0	124,2	95,4	96,4	101,1	125,1	94,6	Market output
roślinna.....	97,2	91,6	158,5	87,6	97,2	90,4	159,6	86,1	crop
zwierzęca	96,0	110,4	100,4	103,4	95,7	109,7	100,9	103,3	animal

a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 249.
 a See general notes, item 7 on page 249.

TABL. 5 (193). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	56,7	46,1	56,7	52,2	Crop output
Zboża	10,6	12,6	13,4	14,8	Cereals
w tym zboża podstawowe	8,8	9,5	10,4	11,8	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	2,9	2,5	2,5	2,7	<i>of which: wheat</i>
żyto	3,1	2,8	3,1	3,0	<i>rye</i>
jęczmień	0,9	0,9	0,9	1,0	<i>barley</i>
Ziemniaki	16,2	4,5	7,5	6,7	Potatoes
Przemysłowe	1,8	2,5	1,3	1,7	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,4	1,9	0,5	0,6	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	10,5	8,1	6,7	8,7	Vegetables
Owoce	9,4	11,0	18,8	10,8	Fruit
Siano łąkowe	2,5	3,1	2,8	3,2	Meadow hay
Pozostałe	5,7	4,3	6,3	6,3	Others
Produkcja zwierzęca	43,3	53,9	43,3	47,8	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	22,6	25,4	17,9	21,1	<i>Animals for slaughter^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt)	2,9	3,3	3,4	4,1	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	1,4	1,0	1,0	0,9	<i>calves</i>
trzoda chlewna	12,0	12,9	6,1	7,0	<i>pigs</i>
owce	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób	5,5	7,7	7,0	8,5	<i>poultry</i>
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-1,4	0,7	-0,4	-0,2	<i>Increase in herd (basic and working)</i>
Mleko krowie	16,7	20,9	20,5	21,0	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze	3,0	4,9	3,3	4,1	<i>Hen eggs</i>
Obornik	2,1	1,9	1,5	1,6	<i>Manure</i>
Pozostałe	0,2	0,2	0,4	0,2	<i>Others</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 249. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes, item 7 on page 249. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (193). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
O G Ó Ł E M.....	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	48,2	40,0	52,3	46,2	Crop output
Zboża	9,8	8,6	8,3	10,9	Cereals
w tym zboża podstawowe.....	9,5	7,8	7,7	10,2	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica.....	5,9	2,9	2,0	2,7	<i>of which: wheat</i>
żyto	1,4	1,7	1,7	2,0	<i>rye</i>
jęczmień.....	0,7	0,7	0,7	0,8	<i>barley</i>
Ziemniaki	9,9	3,0	7,3	6,2	<i>Potatoes</i>
Przemysłowe	2,5	3,3	1,6	2,1	<i>Industrial</i>
w tym buraki cukrowe	2,1	2,6	0,7	0,8	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa.....	12,6	9,5	7,9	10,5	<i>Vegetables</i>
Owoce.....	12,4	13,6	23,9	14,1	<i>Fruit</i>
Pozostałe.....	1,0	2,1	3,2	2,4	<i>Others</i>
Produkcja zwierzęca	51,8	60,0	47,7	53,8	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	30,3	31,8	23,4	27,4	<i>Animals for slaughter^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt).....	4,1	4,4	4,6	5,5	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta.....	1,5	1,3	1,2	1,2	<i>calves</i>
trzoda chlewna.....	15,6	15,1	7,4	8,5	<i>pigs</i>
owce.....	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób	7,8	10,4	9,5	11,5	<i>poultry</i>
Mleko krowie.....	18,2	23,1	20,8	21,8	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze	3,1	4,9	3,3	4,3	<i>Hen eggs</i>
Pozostałe.....	0,2	0,2	0,2	0,3	<i>Others</i>

^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (194). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

 Stan w czerwcu
 SOWN AREA
 As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2009	2010 ^a		CROPS
				ogółem grand total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
				w ha in ha		
OGÓŁEM^b	1590114	1349660	1421040	1208803	1179175	TOTAL^b
Zboża	1117339	1013642	1065089	924552	906809	Cereals
zboża podstawowe	899769	756260	819923	695428	681539	basic cereals
pszenica	166434	135477	139318	127116	121056	wheat
żyto	457774	309713	292763	199125	196332	rye
jęczmień	71452	59346	67039	58555	56962	barley
owies	109111	100887	93553	110163	109126	oats
pszenżyto	94998	150837	227251	200468	198063	triticale
mieszanki zbożowe	205588	228152	219571	185603	185203	cereal mixed
gryka, proso i pozostałe zbożowe	5681	4787	7130	9357	8571	buckwheat, millet and other cereals
kukurydza na ziarno	6301	24443	18465	34166	31496	maize for grain
Strączkowe	13505	11866	14554	18786	18450	Pulses
konsumpcyjne	2085	1461	860	1989	1909	edible
pastewne ^c	11420	10405	13694	16797	16541	feed ^c
Ziemniaki ^d	226499	78920	84576	54206	53466	Potatoes ^d
Przemysłowe	40130	47535	44389	64421	58834	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	30340	22187	14474	11762	11124	sugar beets
oleiste	9213	24931	29523	52284	47335	oilseeds
w tym rzepak i rzepik	8219	23339	28770	47528	42704	of which rape and turnip rape
Pastewne	104768	117858	136450	100194	97573	Feed
w tym:						of which:
okopowe	8434	1645	828	934	842	root plants
kukurydza na pasze	11125	51550	81435	61475	60644	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^{be}	87873	79839	75982	46644	44043	Other crops ^{be}

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b W 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone). ^c Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^d W 2010 r. bez ogrodów przydomowych. ^e Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone (do 2009 r.), wysadki okopowych itp.

^a Data of the Agricultural Census. ^b In 2010 excluding permanent crops, kitchen gardens and crop area intended for ploughing (green fertilizers). ^c Including cereal and pulse mixed for grain. ^d In 2010 excluding kitchen gardens. ^e Vegetables, strawberries, green fertilizer crops (until 2009), root plant planting etc.

TABL. 7 (195). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2009	2010		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
ZBIORY w t <i>PRODUCTION in t</i>						
Zboża	2230677	2733913	2963015	2618008	2548090	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	1789095	2001676	2256930	1907716	1855453	<i>basic cereals</i>
pszenica	445619	456698	486864	439229	408187	<i>wheat</i>
żyto	765358	691659	647080	453588	447346	<i>rye</i>
jęczmień	168346	169850	180112	169930	165192	<i>barley</i>
owies	184989	229252	219941	258276	256446	<i>oats</i>
pszenżyto	224785	454218	722934	586693	578281	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	403186	599372	580080	498016	497373	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^a	4240759	1262786	1403994	1210081	1191864	<i>Potatoes^a</i>
Buraki cukrowe	961801	907092	692890	528134	504009	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	20027	43934	74127	89108	76842	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe	1485100	1932229	2205792	2350113	2335645	<i>Meadow hay</i>
PLONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Zboża	20,0	27,0	27,8	28,3	28,1	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	19,9	26,5	27,5	27,4	27,2	<i>basic cereals</i>
pszenica	26,8	33,7	34,9	34,6	33,7	<i>wheat</i>
żyto	16,7	22,3	22,1	22,8	22,8	<i>rye</i>
jęczmień	23,6	28,6	26,9	29,0	29,0	<i>barley</i>
owies	17,0	22,7	23,5	23,4	23,5	<i>oats</i>
pszenżyto	23,7	30,1	31,8	29,3	29,2	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	19,6	26,3	26,4	26,8	26,9	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki ^a	187	160	166	219	219	<i>Potatoes^a</i>
Buraki cukrowe	317	409	479	449	453	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	24,4	18,8	25,8	18,7	18,0	<i>Rape and turnip rape</i>
Siano łąkowe	41,8	47,7	55,7	54,9	55,1	<i>Meadow hay</i>

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi.
^a Including kitchen gardens.

Uwaga do tablic 8—10

Za 2010 r. dane nieostateczne.

Note to tables 8—10

Data for 2010 preliminary data.

TABL. 8 (196). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WARZYWA	2000	2005	2009	2010		VEGETABLES
				ogółem grand total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

POWIERZCHNIA^b w ha — stan w czerwcu

AREA^b in ha — as of June

OGÓŁEM.....	38521	32550	30700	21204	20722	TOTAL
Kapusta.....	7462	5302	4892	2909	2899	Cabbages
Kalafiorzy.....	2412	1868	1712	1643	1637	Cauliflowers
Cebula.....	5793	5594	4709	2890	2881	Onions
Marchew jadalna.....	6297	5228	4667	2929	2918	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	2908	2376	2019	951	947	Beetroots
Ogórki.....	4659	3685	3608	2092	2084	Cucumbers
Pomidory.....	2749	2010	1879	539	521	Tomatoes
Pozostałe ^c	6241	6488	7214	7251	6834	Others ^c

ZBIORY w t

PRODUCTION in t

OGÓŁEM.....	883427	686487	704381	638442	636147	TOTAL
Kapusta.....	287684	169062	195630	156862	156720	Cabbages
Kalafiorzy.....	42677	35682	32532	37680	37658	Cauliflowers
Cebula.....	120300	112276	97446	85469	85253	Onions
Marchew jadalna.....	178802	134246	126670	120032	119652	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	70725	53421	51510	37139	36941	Beetroots
Ogórki.....	63704	47528	52307	50121	50018	Cucumbers
Pomidory.....	39879	33155	33909	14643	14072	Tomatoes
Pozostałe ^c	79658	101117	114378	136496	135833	Others ^c

PLONY z 1 ha w dt

YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta.....	386	319	400	539	541	Cabbages
Kalafiorzy.....	177	191	190	229	230	Cauliflowers
Cebula.....	208	201	207	296	296	Onions
Marchew jadalna.....	284	257	271	410	410	Carrots
Buraki ćwikłowe.....	243	225	255	390	390	Beetroots
Ogórki.....	137	129	145	240	240	Cucumbers
Pomidory.....	145	165	180	272	270	Tomatoes
Pozostałe ^c	128	156	159	188	199	Others ^c

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Pietruszka, pory, selerzy, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

^a Including kitchen gardens. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 (197). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^b w ha — stan w czerwcu AREA ^b in ha — as of June						
O G Ó Ł E M.....	76772	97607	94851	92593	92358	T O T A L
Jablonie	57244	74208	71484	69621	69508	<i>Apples</i>
Grusze	3878	4638	4565	2591	2587	<i>Pears</i>
Śliwy	4301	4901	4541	3409	3405	<i>Plums</i>
Wiśnie	8329	10485	10071	10602	10586	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	1961	2514	2949	3881	3877	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	1058	862	1240	2489	2396	<i>Others^c</i>
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
O G Ó Ł E M.....	469542	1021594	1292479	900105	899247	T O T A L
Jabłka	406737	921017	1153685	787761	786944	<i>Apples</i>
Gruszki.....	14264	20963	30929	15294	15293	<i>Pears</i>
Śliwki.....	12651	22241	29115	20250	20248	<i>Plums</i>
Wiśnie	28768	45746	62142	59335	59302	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	5627	9566	14031	15085	15080	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	1495	2061	2578	2381	2381	<i>Others^c</i>
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Jabłka	71	124	161	113	113	<i>Apples</i>
Gruszki.....	37	45	68	59	59	<i>Pears</i>
Śliwki.....	29	45	64	59	59	<i>Plums</i>
Wiśnie	35	44	62	56	56	<i>Cherries</i>
Czereśnie.....	29	38	48	39	39	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	14	24	21	10	10	<i>Others^c</i>

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.
^a Including kitchen gardens. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 10 (198). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH^a**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT^a

O W O C E	2000	2005	2009	2010		F R U I T
				ogółem grand total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
POWIERZCHNIA ^b w ha — stan w czerwcu AREA ^b in ha — as of June						
O G Ó Ł E M	21605	23669	24755	27899	27812	T O T A L
Truskawki ^c	14699	13816	16497	13321	13313	Strawberries ^c
Maliny ^d	1769	2026	2125	2891	2868	Raspberries ^d
Porzeczki.....	4352	6584	4827	8314	8288	Currants
Agrest.....	316	255	246	514	512	Gooseberries
Pozostałe ^e	468	989	1059	2859	2831	Others ^e
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
O G Ó Ł E M	53547	78766	101825*	88366	88310	T O T A L
Truskawki ^c	27317	40625	54443	38305	38296	Strawberries ^c
Maliny ^d	4903	4742	5777	6253	6253	Raspberries ^d
Porzeczki.....	17761	25172	29521	26158	26124	Currants
Agrest.....	1074	1015	1115	1617	1617	Gooseberries
Pozostałe ^e	2494	7212	10969	16033	16020	Others ^e
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Truskawki ^c	19	29	33	29	29	Strawberries ^c
Maliny ^d	28	23	27	22	22	Raspberries ^d
Porzeczki.....	41	38	61	31	32	Currants
Agrest.....	34	40	45	31	32	Gooseberries
Pozostałe ^e	53	73	104	56	57	Others ^e

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^c W 2010 r. łącznie z poziomkami; do 2009 r. poziomki uwzględniano w pozycji „pozostałe”. ^d Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^e Aronia, borówka wysoka, winorośl, leszczyna i inne.

^a Including kitchen gardens. ^b In 2010 data of the Agricultural Census. ^c In 2010 including wild strawberries; until 2009 wild strawberries were included in item „others”. ^d Including thornless blackberry. ^e Chokeberry, northern highbush blueberry, vine, filbert and others.

TABL. 11 (199). BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE

Stan w czerwcu
CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010 ^a	2000	2005	2009	2010 ^a	SPECIFICATION
	ogółem grand total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
W SZTUKACH IN HEADS									
Bydło.....	926471	954298	989753	1059455	919811	950268	983546	1051651	Cattle
w tym krowy	548584	560652	526359	543431	545524	558770	523480	539951	of which cows
Trzoda chlewna ^b	1821640	2026635	1331840	1440159	1787839	1995296	1278797	1388278	Pigs ^b
w tym lochy	172961	199337	126334	134298	168827	193538	117399	124529	of which sows
Owce.....	14217	10054	5768	9321	13568	9819	5618	9021	Sheep
w tym maciorki	11272	5187	3765	6722	10868	5010	3674	6535	of which ewes
Konie ^c	102559	61170	55156	48067	102010	60357	54500	47494	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	1118119	1129408	1047196	1112401	1107120	1120651	1033606	1097779	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt.
PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads

Bydło.....	39,3	44,7	45,2	52,5	40,3	45,9	46,3	53,9	Cattle
w tym krowy	23,3	26,3	24,0	26,9	23,9	27,0	24,6	27,6	of which cows
Trzoda chlewna ^b	77,4	94,9	60,8	71,4	78,4	96,4	60,2	71,1	Pigs ^b
w tym lochy	7,3	9,3	5,8	6,7	7,4	9,4	5,5	6,4	of which sows
Owce.....	0,6	0,5	0,3	0,5	0,6	0,5	0,3	0,5	Sheep
w tym maciorki	0,5	0,2	0,2	0,3	0,5	0,2	0,2	0,3	of which ewes
Konie ^c	4,4	2,9	2,5	2,4	4,5	2,9	2,6	2,4	Horses ^c
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	47,5	52,9	47,8	55,2	48,5	54,1	48,7	56,2	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Stan w końcu lipca, w 2010 r. stan w czerwcu. ^c Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła — 0,8, dla trzody chlewnej — 0,15, dla owiec — 0,08, dla koni — 1,0.

^a Data of the Agricultural Census. ^b As of the end of July, in 2010 as of June. ^c Estimated data.

N o t e. The following ratios (multipliers) are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle — 0,8, for pigs — 0,15, for sheep — 0,08, for horses — 1,0.

TABL. 12 (200). **DRÓB**^a
 Stan w końcu roku
POULTRY^a
 End of the year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt.	17215,3	17242,8	18788,2	17863,5	Hens in thous. heads
w tym nioski.....	7100,1	7775,7	7401,3	6852,2	of which laying hens
Gęsi w tys. szt.	50,2	25,8	23,6	23,6	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt.	327,8	568,4	503,1	500,9	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^b w tys. szt.	320,2	176,8	187,2	187,2	Ducks ^b in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	806	787	932	915	Hens per 100 ha of agricultural land in heads
w tym nioski.....	332	355	367	351	of which laying hens

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym.
^a More than 2 weeks old. ^b Including other poultry.

TABL. 13 (201). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO**^a
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Bydło (bez cieląt)	176,1	171,7	224,9	226,2	Cattle (excluding calves)
Cieleta	272,0	200,3	188,2	232,9	Calves
Trzoda chlewna	2473,4	2530,1	1784,6	2038,2	Pigs
Owce	1,6	4,3	5,4	2,2	Sheep
Konie	23,9	16,9	16,4	13,4	Horses
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT					
Bydło (bez cieląt)	78,1	89,1	117,9	122,2	Cattle (excluding calves)
Cieleta	18,3	14,6	14,0	16,2	Calves
Trzoda chlewna	275,9	283,3	208,9	252,4	Pigs
Owce	0,1	0,2	0,2	0,1	Sheep
Konie	11,3	7,4	10,1	7,8	Horses
Drób	121,9	212,1	292,8	326,4	Poultry
Kozy i króliki	0,5	0,5	0,4	0,4	Goats and rabbits

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

^a Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

TABL. 14 (202). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami).....	379,4	454,3	472,3	535,2	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	359,4	429,9	444,4	504,2	meat and fats
wołowe.....	40,8	46,6	61,7	64,3	beef
cielęce	11,1	8,8	8,4	9,7	veal
wieprzowe	215,2	221,1	162,9	196,8	pork
baranie	0,0	0,1	0,1	0,1	mutton
końskie	6,1	4,1	5,6	4,1	horseflesh
drobiowe.....	85,3	148,4	204,9	228,5	poultry
kozy i królicze ^b	0,9	0,8	0,8	0,7	goat and rabbit ^b
podroby	20,0	24,4	27,9	31,0	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt					
OGÓŁEM.....	161,1	212,7	215,6	265,4	TOTAL

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption. ^b Including game.

TABL. 15 (203). **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gos- podarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów.....	1875,2	2190,3	2453,0	2772,9	2757,3	in million litres
na 100 ha użytków rol- nych w tys. l.....	79,6	102,6	112,0	137,5	141,2	per 100 ha agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l.....	3366	3888	4513	5216	5217	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt.	921,4	1559,9	1537,0	1608,0	1464,1	Egg production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury noski w szt. ...	159	221	203	211	208	Average annual number of eggs per laying hen in units

TABL. 16 (204). MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH
 Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów.....	783,1	785,1	775,4	775,5	<i>in thousand hectares</i>
grunty orne	559,9	562,5	562,2	562,3	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane.....	507,8	511,0	511,9	512,1	<i>of which: drained</i>
nawadniane	1,3	1,2	1,2	1,2	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	223,2	222,6	213,3	213,2	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane.....	25,6	25,7	25,7	25,7	<i>of which: drained</i>
nawadniane	59,2	58,4	55,8	55,8	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	33,3	36,8	35,4	38,5	<i>in % of total agricultural land</i>

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 17 (205). CIĄGNIKI ROLNICZE
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>Of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach	2000 ^a	178704	176286	<i>In units</i>
	2005	207561	206756	
	2009	220821	219412	
	2010 ^b	213232	212224	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2000 ^a	13,2	12,9	<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
	2005	10,3	10,0	
	2009	9,9	9,7	
	2010 ^b	9,5	9,2	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego, dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

^a As of 31 XII. ^b Data of the Agricultural Census, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 18 (206). CIĄGNIKI ORAZ WYBRANE MASZYNY I URZĄDZENIA ROLNICZE^a
 AGRICULTURAL TRACTORS AND SELECTED AGRICULTURAL MACHINES AND EQUIPMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002		2010							
	ogółem grand total		w tym gospodarstwa rolne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych of which private farms exceeding 1 ha of agricultural land							
			razem total	o powierzchni użytków rolnych with agricultural land areas of						
	1,01— —1,99 ha	2,00— —4,99		5,00— —9,99	10,00— —14,99	15,00— —19,99	20,00— —49,99	w szt. in units		
Ciagniki rolnicze Agricultural tractors	187337	213232	210333	7412	36170	64701	40643	22941	32592	5874
Kombajny: Combine harvesters:										
zbożowe for cereals	12940	17229	17207	62	621	2750	3554	2989	6058	1173
ziemniaczane for potatoes	14022	13115	13087	62	620	2601	3288	2465	3640	411
buraczane for beet	1706	1390	#	#	#	108	198	289	654	112
Silosokombajny Farage harvesters	1539	1561	#	#	23	137	247	243	731	169
Opryskiwacze polowe Field crop sprayers	70742	73933	73584	1331	9814	24743	16297	8698	11188	1513
Opryskiwacze sadownicze Orchard sprayers	16492	17945	17709	998	4391	6831	3282	1155	936	116

^a Dane powszechnych spisów rolnych według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r., dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.
^a Data of agricultural censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010, for farms conducting agricultural activity.

TABL. 19 (207). ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH
 W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK
 CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS
 OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2008/09	2009/10 ^a		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
W TONACH IN TONNES						
Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	179141	168175	202201	195100	189601	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	84789	79446	118578	113374	110109	nitrogenous
fosforowe	42655	39759	40253	39354	38443	phosphatic
potasowe	51697	48970	43370	42372	41049	potassic
Nawozy wapniowe ^c	127353	116594	35063	45917	42340	Lime fertilizers ^c

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a Data of the Agricultural Census 2010. ^b Including mixed fertilizers. ^c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 19 (207). **ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK (dok.)**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2008/09	2009/10 ^a		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg
 PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	76,1	78,7	92,3	96,7	97,1	Mineral or chemical fertilizers ^b
azotowe	36,0	37,2	54,1	56,2	56,4	nitrogenous
fosforowe	18,1	18,6	18,4	19,5	19,7	phosphatic
potasowe	22,0	22,9	19,8	21,0	21,0	potassic
Nawozy wapniowe ^c	54,1	54,6	16,0	22,8	21,7	Lime fertilizers ^c

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a Data of the Agricultural Census 2010. ^b Including mixed fertilizers. ^c Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 20 (208). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem grand total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	

W TYSIĄCACH ZŁOTYCH
 IN THOUSAND ZŁOTYS

O G Ó Ł E M	2778764,3	4391181,0	5114777,0	6053518,9	5760581,4	T O T A L
Produkty roślinne	705892,5	935743,0	1213893,7	1611243,5	1475441,7	Crop products
w tym:						of which:
Zboża	354245,9	167205,6	215033,6	314886,4	258525,5	Cereals
w tym zboża podstawowe	344295,5	138678,3	177026,6	256022,9	211021,7	of which basic cereals
pszenica	322648,0	114236,7	125114,9	183758,6	151897,8	wheat
żyto	12311,0	14577,0	24362,2	30671,1	29620,4	rye
jęczmień	5505,3	4023,0	7315,6	15280,3	9824,4	barley
owies i mieszanki zbożowe	930,5	426,3	702,8	796,5	655,4	oats and cereal mixed
pszenżyto	2900,8	5415,3	19531,1	25516,3	19023,7	triticale

^a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

^a Paid to suppliers; excluding VAT.

TABL. 20 (208). WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (dok.)
 VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (cont.)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem grand total	w tym od gospodarstw indywidualnych of which from private farms	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH (dok.) IN THOUSAND ZŁOTYS (cont.)						
Produkty roślinne (dok.)						Crop products (cont.)
Zboża (dok.)						Cereals (cont.)
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	352361,2	163948,9	213658,0	313898,3	258176,9	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	342413,4	138068,4	175650,9	255053,3	210674,9	of which basic cereals
pszenica.....	321704,4	113975,5	124688,1	183391,6	151740,6	wheat
żyto	12160,6	14523,5	24268,9	30618,9	29620,4	rye
jęczmień.....	5158,9	3929,3	6823,5	15036,1	9753,6	barley
owies i mieszanki zbożowe.....	810,1	328,4	605,2	746,5	629,7	oats and cereal mixed
pszenżyto.....	2579,3	5311,7	19265,2	25260,2	18930,6	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	631,9	447,1	31,2	506,2	506,2	Edible pulses ^b
Ziemniaki	19791,8	21772,1	27787,5	31326,2	23779,0	Potatoes
Buraki cukrowe.....	99423,7	166096,3	82834,7	55434,6	52770,0	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^b	16422,1	32897,9	79824,5	118997,4	102125,2	Rape and turnip rape ^b
Warzywa.....	50615,1	81501,3	190181,5	218909,5	204473,1	Vegetables
Owoce.....	144858,9	398107,0	511454,0	655585,9	654510,4	Fruit
Produkty zwierzęce.....	2072871,8	3455438,1	3900883,2	4442275,4	4285139,7	Animal products
w tym:						of which:
Żywiec rzeźny ^c	1062588,6	1812753,6	2159616,4	2314681,2	2213981,8	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt).....	120692,0	317967,4	394297,3	430677,7	429013,9	cattle (excluding calves)
cielęta.....	44001,8	43593,0	33723,1	37512,7	37302,8	calves
trzoda chlewna.....	522878,7	818704,9	719169,9	821785,6	795966,0	pigs
owce.....	28,1	123,4	535,9	411,3	411,3	sheep
konie.....	47654,9	31352,6	30798,6	23353,5	23353,5	horses
drób.....	327333,2	601012,2	981091,6	1000940,5	927934,4	poultry
Mleko krowie.....	945279,7	1571428,1	1543086,6	1874334,2	1859498,8	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne.....	3601,4	1206,8	26348,5	57622,6	35795,5	Consumer hen eggs
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł						
O G Ó Ł E M.....	1180	2056	2335	3001	2950	T O T A L
Produkty: roślinne.....	300	438	554	799	756	Products: crop
zwierzęce.....	880	1618	1781	2203	2194	animal

^b Bez materiału siewnego. ^c W wadze żywej.

^b Excluding sowing. ^c In live weight.

TABL. 21 (209). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2009	2010		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem grand total	w tym od gospodarstw indywidual- nych of which from private farms	
Zboża w t	703677	452655	479636	554521	459856	Cereals in t
w tym zboża podstawowe	684245	384516	398707	459962	382228	of which basic cereals
pszenica	633212	298506	254911	301818	249476	wheat
żyto	33255	57623	75886	72304	70036	rye
jęczmień	9818	9956	16020	30237	19604	barley
owies i mieszanki zbo- żowe	1988	1236	1220	1918	1591	oats and cereal mixed
pszenżyto	5972	17195	50670	53685	41521	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	700457	450903	477210	552864	459298	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	681027	382955	396281	458325	381672	of which basic cereals
pszenica	631599	297943	254174	301324	249267	wheat
żyto	32897	57448	75617	72202	70036	rye
jęczmień	9380	9759	15415	29792	19481	barley
owies i mieszanki zbo- żowe	1744	952	1028	1771	1519	oats and cereal mixed
pszenżyto	5407	16853	50047	53236	41369	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	466	148	8	150	150	Edible pulses ^a in t
Ziemniaki w t	82593	63640	59024	55054	36586	Potatoes in t
Buraki cukrowe w t	961800	907093	692890	498452	474326	Sugar beets in t
Rzepak i rzepik ^a w t	20965	43934	77771	89085	76819	Rape and turnip rape ^a in t
Warzywa w t	103630	107311	185494	175066	168843	Vegetables in t
Owoce w t	200919	543658	986084	693168	692227	Fruit in t
Żywiec rzeźny ^b w t	306764	502773	540532	628093	601401	Animals for slaughter ^b in t
bydło (bez cieląt)	41122	76557	90566	99083	98710	cattle (excluding calves)
cielęta	7226	4262	3751	4333	4305	calves
trzoda chlewna	141547	211919	156573	209373	203912	pigs
owce	9	28	75	57	57	sheep
konie	8051	4736	4835	3690	3690	horses
drób	108809	205271	284732	311557	290727	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	217060	354402	374006	438407	419351	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in t
Mleko krowie w tys. l	1219331	1741058	1811950	1770083	1757690	Cows' milk in thous. l
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	17008	5660	121309	300681	190023	Consumer hen eggs in thous. units

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.
^a Excluding sowing. ^b In live weight. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

Leśnictwo

Forestry

TABL. 22 (210). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH

Stan w dniu 31 XII
FOREST LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	788931	798467	814029	820663	TOTAL in ha
Lasy	778199	787013	802055	808772	Forests
Publiczne	454407	454104	455607	455370	Public
zalesione	450697	448993	450260	449675	wooded
niezalesione	3710	5112	5347	5694	non-wooded
własność Skarbu Państwa	452210	451867	453195	453105	owned by the State Treasury
zalesione	448527	446809	447901	447467	wooded
niezalesione	3683	5058	5294	5638	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	414007	415605	417028	417303	managed by State Forests
zalesione	411096	412108	413163	412948	wooded
niezalesione	2911	3496	3865	4355	non-wooded
parki narodowe	26632	26842	26902	26906	national parks
zalesione	26197	26073	26133	26138	wooded
niezalesione	435	769	769	769	non-wooded
własność gmin ^a	2197	2237	2412	2265	gmina ^a owned
zalesione	2170	2183	2359	2208	wooded
niezalesione	27	54	53	57	non-wooded
Prywatne	323792	332909	346448	353402	Private
zalesione	316304	326536	339959	346584	wooded
niezalesione	7488	6373	6489	6818	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną ...	10731	11454	11974	11892	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	21,9	22,1	22,6	22,7	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w % ..	22,6	22,7	23,2	23,3	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 23 (211). POWIERZCHNIA LASÓW WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO^a DRZEWOSTANÓW
FOREST AREAS BY AGE AND SPECIES STRUCTURE^a OF TREE STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>		W tym lasy prywatne <i>Of which private forests</i>		SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	w ha <i>in ha</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	
O G Ó Ł E M	802076	100,0	346469	100,0	T O T A L
WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW <i>BY AGE OF TREE STANDS</i>					
W tym powierzchnia zalesiona	767678	95,7	321700	92,9	<i>Of which wooded area</i>
drzewostany w klasie wieku:					<i>tree stands in age group:</i>
I (1—20 lat)	88797	11,0	38785	11,2	<i>I (1—20 years)</i>
II (21—40)	146993	18,4	86188	24,9	<i>II (21—40)</i>
III (41—60)	254966	31,8	136631	39,5	<i>III (41—60)</i>
IV (61—80)	148592	18,5	43908	12,6	<i>IV (61—80)</i>
V (81—100)	88581	11,0	11591	3,4	<i>V (81—100)</i>
VI (101—120)	25731	3,2	2834	0,8	<i>VI (101—120)</i>
VII i wyżej (121 lat i więcej)	8456	1,1	604	0,2	<i>VII and higher (121 years and older)</i>
drzewostany w klasie odnowienia ^b i o budowie przerębowej	5562	0,7	1159	0,3	<i>tree stands in renewal class^b with a throughfell construction</i>
WEDŁUG GATUNKÓW DRZEWEK <i>BY SPECIES OF TREES</i>					
Drzewa iglaste	608119	75,8	250112	72,2	<i>Coniferous trees</i>
w tym:					<i>of which:</i>
sosna	593862	74,0	247814	71,5	<i>pine</i>
świerk	7364	0,9	1982	0,6	<i>spruce</i>
jodla	4662	0,6	—	—	<i>fir</i>
Drzewa liściaste	193957	24,2	96357	27,8	<i>Broadleaved trees</i>
w tym:					<i>of which:</i>
buk	3061	0,4	—	—	<i>beech</i>
dąb	54646	6,8	16846	4,9	<i>oak</i>
grab	5255	0,7	2783	0,8	<i>hornbeam</i>
brzoza	63477	7,9	36511	10,5	<i>birch</i>
olsza	51881	6,5	30212	8,7	<i>alder</i>
osika	10613	1,3	7908	2,3	<i>aspen</i>

^a Określonego na podstawie gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie. ^b Łącznie z klasą do odnowienia.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Środowiska — wyniki wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2006—2010 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

^a Defined on the basis of dominant species in the tree stand. ^b Including regeneration class.

S o u r c e: data of the Ministry of Environment — the results of the large-scale forest inventory in the country conducted 2006—2010 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

TABL. 24 (212). ZASOBY DRZEWNE NA PNIU WEDŁUG WIEKU I SKŁADU GATUNKOWEGO^a DRZEWOSTANÓW
 GROWING STOCK OF STANDING WOOD BY AGE AND SPECIES STRUCTURE^a OF TREE
 STANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grubizna brutto (w korze)			Gross timber (overbark)			SPECIFICATION
	ogółem total			w tym lasy prywatne of which private forests			
	w dam ³ in dam ³	w odsetkach in percent	na 1 ha powierzchni lasów w m ³ per 1 ha of forest areas in m ³	w dam ³ in dam ³	w odsetkach in percent	na 1 ha powierzchni lasów w m ³ per 1 ha of forest areas in m ³	
OGÓŁEM.....	183366,3	100,0	229	69234,5	100,0	200	TOTAL
WEDŁUG WIEKU DRZEWOSTANÓW BY AGE OF TREE STANDS							
W tym powierzchnia zalesiona drzewostany w klasie wieku:	182824,9	99,7	238	68747,9	99,3	214	Of which wooded area tree stands in age group:
I (1—20 lat).....	1865,1	1,0	21	817,7	1,2	21	I (1—20 years)
II (21—40).....	24736,5	13,5	168	14937,0	21,5	173	II (21—40)
III (41—60).....	63980,2	34,8	251	35094,3	50,9	257	III (41—60)
IV (61—80).....	45908,5	25,1	309	12561,7	18,1	286	IV (61—80)
V (81—100).....	31112,3	17,0	351	3588,4	5,2	310	V (81—100)
VI (101—120).....	9448,2	5,2	367	794,1	1,1	280	VI (101—120)
VII i wyżej (121 lat i więcej).....	3344,6	1,8	396	222,5	0,3	368	VII and higher (121 years and older)
drzewostany w klasie odnowienia ^b i o budowie przerebowej.....	1370,3	0,7	246	157,9	0,2	136	tree stands in renewal class ^b with a throughfell construction
przestoje ^c	1059,2	0,6	x	574,2	0,8	x	hold-over trees ^c
WEDŁUG GATUNKÓW DRZEW BY SPECIES OF TREES							
Drzewa iglaste.....	144606,4	78,9	238	50713,0	73,2	203	Coniferous trees
w tym:							of which:
sosna.....	141813,4	77,4	239	50441,3	72,8	204	pine
świerk.....	1145,8	0,6	156	235,6	0,3	119	spruce
jodła.....	1232,0	0,7	264	—	—	—	fir
Drzewa liściaste.....	38759,9	21,1	200	18521,5	26,8	192	Broadleaved trees
w tym:							of which:
buk.....	499,3	0,3	163	—	—	—	beech
dąb.....	9188,8	5,0	168	2481,4	3,6	147	oak
grab.....	1009,3	0,6	192	571,8	0,8	205	hornbeam
brzoza.....	11021,0	6,0	174	5661,9	8,2	155	birch
olsza.....	13575,6	7,4	262	7951,5	11,5	263	alder
osika.....	2287,1	1,2	216	1672,1	2,4	211	aspen

^a Określonego na podstawie gatunków panujących (przeważających) w drzewostanie. ^b Łącznie z klasą do odnowienia. ^c Drzewa niewycięte w terminie przewidzianym kolejną rębności.

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska — wyniki wielkoobszarowej inwentaryzacji stanu lasów kraju przeprowadzonej w latach 2006—2010 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

^a Defined on the basis of dominant species in the tree stand. ^b Including regeneration class. ^c Trees not felled in the assumed throughfell order.

Source: data of the Ministry of Environment — the results of the large-scale forest inventory in the country conducted 2006—2010 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

TABL. 25 (213). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne ^e private forests ^e	
					razem total	w tym wła- sność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Powierzchnia produkcyjna szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII).....	234	228	209	201	201	201	—	Production area of forest nurseries (as of 31 XII)
Odnowienia i zalesienia.....	5496	3776	3412	3150	2305	2305	845	Renewals and afforestations
odnowienia	2788	2866	2952	2434	2300	2300	134	renewals
sztuczne	2595	2778	2805	2289	2189	2189	100	artificial
zrębów ^b	2414	2670	2717	2252	2166	2166	86	fellings sites ^b
halizn i plazowin.....	181	108	88	37	23	23	14	blanks and irregularly stocked open stands
naturalne.....	193	88	146	145	111	111	34	natural
zalesienia ^c	2708	910	461	716	5	5	711	afforestations ^c
Poprawki i uzupełnienia ^d ...	454	452	333	337	240	240	97	Corrections and supplements ^d
Pielęgnowanie ^e	19118	18557	16277	16661	14912	14911	1749	Tending ^e
w tym:								of which:
upraw.....	11780	13444	12664	13313	11565	11564	1748	crops
młodników	5469	4560	3409	3178	3178	3178	—	greenwoods
wprowadzanie podszytów ^f	1106	428	203	159	159	159	—	introduction of undergrowth ^f
Melioracje.....	2103	2944	2886	3055	3055	3055	—	Drainage

^a Dane szacunkowe. ^b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. ^c Użytków rolnych i nieużytków przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. ^d Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. ^e Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. ^f Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

^a Estimated data. ^b Including renewals protected by tree stands. ^c Agricultural land and wasteland designated for afforestation in land development plan. ^d Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. ^e Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. ^f Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 26 (214). POZYSKANIE DREWNA ^a
REMOVALS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne <i>private forests</i>	
					razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>		
OGÓŁEM w dam³...	1610,1	1857,2	1881,0	1932,9	1805,8	1804,8	127,2	TOTAL in dam³
Grubizna	1546,5	1795,4	1819,0	1867,6	1740,4	1739,5	127,2	Timber
Grubizna iglasta	1155,4	1331,7	1374,3	1443,2	1344,5	1344,1	98,7	Coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	491,0	568,6	580,5	636,5	576,0	575,8	60,5	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	562,6	644,0	663,6	672,5	649,8	649,7	22,6	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	391,1	463,7	444,7	424,4	395,9	395,4	28,5	Non-coniferous
w tym drewno:								of which:
wielkowymiarowe	130,1	132,0	105,8	104,3	93,8	93,5	10,6	large-size wood
średniowymiarowe do przerobu przemysłowego	202,5	239,2	245,3	226,3	218,5	218,4	7,8	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymiarowe	63,6	61,8	62,0	65,3	65,3	65,3	.	Slash
Do przerobu przemysłowego	11,5	5,7	4,4	3,5	3,5	3,5	.	Slash for industrial uses
Opalowe	52,1	56,0	57,6	61,9	61,9	61,9	.	Slash for fuel
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	198,7	228,1	226,8	230,9	382,2	383,9	36,0	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 27.

U w a g a. Dla prezentowanych lat nie pozyskano karpiny.

^a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 27.

N o t e. For presented years the stump wood wasn't gained.

TABL. 27 (215). ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIĘŃ
TREES AND SHRUBS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na gruntach prywat- nych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkótek zadrzewieniowych ^a w ha	38	1	3	2	—	<i>Production area of nurseries^a in ha</i>
Sadzenie w szt.: drzew	101755	54189	67584	28860	10156	<i>Plantings in units of: trees</i>
krzewów	49714	142532	135911	61296	15946	<i>bushes</i>
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	42307	72535	121504	132947	102117	<i>Removals (timber)^b in m³</i>
grubizna iglasta	5630	5849	32417	52880	46755	<i>coniferous</i>
w tym drewno wielkowymi- owe ogólnego przeznaczenia	3089	3136	16859	28889	25715	<i>of which large-size general pur- pose wood</i>
grubizna liściasta	36677	66686	89087	80067	55362	<i>non-coniferous</i>
w tym drewno wielkowymi- owe ogólnego przeznaczenia	12169	21052	30655	29711	19377	<i>of which large-size general pur- pose wood</i>

a Stan w dniu 31 XII. *b* Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

a As of 31 XII. *b* Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych, według PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1 i 4—6 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczone do wyżej wymienionych sekcji). Ponadto w tabl. 4 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007.

2. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji, a nie według miejsca siedziby przedsiębiorstwa. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 21.

3. Przedstawione w tabl. 4 wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług — PKWiU 2008 i Listą PRODCOM, rekomendowaną przez EUROSTAT do badań produktowych w krajach członkowskich UE.

W niektórych przypadkach wprowadzono tzw. „pozycje umowne” niezgodne z grupowaniami PKWiU 2008 i Listą PRODCOM, które stanowią:

- sumę niektórych pozycji PKWiU, PRODCOM-u lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne niż występujące w PKWiU i PRODCOM-ie kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

Wprowadzenie nowej klasyfikacji PKWiU 2008, w miejsce PKWiU obowiązującej do 31 XII 2008 r., nie wpływa na dotąd publikowane dane.

4. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", as an additional grouping.

In tables 1 and 4—6 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections). Moreover, data in table 4 show industrial products manufactured by entities, irrespective of their kind-of-activity as classified according to NACE Rev. 2.

2. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by real location of production, not by the seat of enterprise. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.

3. Products in table 4 are presented according to the Polish Classification of Products and Services — PKWiU 2008 and PRODCOM List, recommended by the EUROSTAT for product surveys in EU member states.

In some cases the so-called inconsistent with PKWiU 2008 and PRODCOM List codes items were introduced. They comprise however:

- the sum of some PKWiU, PRODCOM positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU and PRODCOM.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

Introduction of new classification PKWiU 2008, instead of PKWiU binding until 31 XII 2008, does not influence the data published up to now.

4. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 22.

Jako **cenę stałą** w 2010 r. przyjęto cenę stałą 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne — na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) — czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności — PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Podmioty gospodarcze zwie się dalej podmiotami budowlanymi.

2. Dane według działów PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 21.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na

Sold production of industry includes:

- 1) *the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
- 2) *the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;*
- 3) *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;*
- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 22.*

*As **constant prices** in 2010 were adopted 2005 constant prices (2005 average current prices).*

5. *In data concerning production, the value of outwork is included.*

***Outwork** in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.*

6. *Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement and includes full-time and part-time paid employees in terms of full-time employees.*

Construction

1. *Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE Rev. 2 in the section “Construction”, employing more than 9 persons. Economic entities are referred to hereafter as construction entities.*

2. *Data according to NACE Rev. 2 divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 21.*

3. ***Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration — conservation*

placach budów — wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym (tj. na rzecz obcych zleceńiodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych — na terenie kraju — w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. *The division of construction and assembly production by type of constructions as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Constructions (PKOB).*

5. *Information regarding **buildings completed** (by all investors):*

- *within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).*

6. *Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion or selection) and include full-time and part-time paid employees, within the country, in terms of full-time employees.*

Przemysł Industry

TABL. 1 (216). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
			ogółem total	2009 = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące):					<i>Sold production (current prices):</i>
w milionach złotych	134376,6	181570,0	199318,9	106,2 ^a	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł.....	26091	34825	38093	109,4	<i>per capita in zł</i>
Przeciętne zatrudnienie	334884	362186	357787	98,8	<i>Average paid employment</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	2718,82	3542,41	3706,08	104,6	<i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>

^a Ceny stałe.
^a Constant prices.

TABL. 2 (217). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		2009 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in percent		
	ceny bieżące current prices				
OGÓŁEM.....	126249,0	170954,2	185470,3	100,0	105,0
TOTAL					
sektor publiczny	23279,7	34018,0	36308,4	19,6	x
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	102969,3	136936,2	149161,9	80,4	x
<i>private sector</i>					
Górnictwo i wydobywanie	215,9	789,3	1060,8	0,6	113,4
Mining and quarrying					
Przetwórstwo przemysłowe	96647,2	132297,3	144448,0	77,9	104,8
Manufacturing					
w tym: <i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych.....	24105,3	31008,3	32451,3	17,5	105,1
<i>Manufacture of food products</i>					
Produkcja napojów	4612,4	6428,6	5166,9	2,8	80,8
<i>Manufacture of beverages</i>					
Produkcja wyrobów tekstylnych	218,7	412,1	309,1	0,2	75,1
<i>Manufacture of textiles</i>					
Produkcja odzieży	972,9	901,0	870,4	0,5	110,6
<i>Manufacture of wearing apparel</i>					
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	327,2	284,0	348,9	0,2	138,6
<i>Manufacture of leather and related products</i>					
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ ...	546,7	681,9	803,6	0,4	117,5
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>					
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	4002,5	3829,1	4009,7	2,2	102,8
<i>Manufacture of paper and paper products</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (217). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		2009 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in percent		
	ceny bieżące current prices				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	1528,5	1673,7	1908,6	1,0	132,4
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	8001,1	10492,9	12359,3	6,7	115,5
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ <i>Manufacture of pharmaceutical products ^Δ</i>	2228,8	3021,5	2701,2	1,5	87,6
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	4171,5	4928,8	6148,9	3,3	122,9
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surow- ców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	2957,1	5574,8	6353,7	3,4	120,7
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	1175,0	1337,6	1909,0	1,0	127,8
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products ^Δ</i>	3658,4	4991,7	5354,7	2,9	108,1
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i op- tycznych <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	6736,4	9012,1	9151,2	4,9	104,6
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	3978,2	7441,1	7909,9	4,3	115,6
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	4794,8	5511,8	5542,4	3,0	100,5
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	2384,7	1905,5	1954,9	1,1	102,6
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	441,7	386,9	446,2	0,2	99,6
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	1303,9	2316,5	984,6	0,5	41,9
Pozostała produkcja wyrobów <i>Other manufacturing</i>	436,8	896,0	879,1	0,5	88,8
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urzą- dzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	1248,8	1633,7	3505,0	1,9	205,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	27663,9	34438,7	36055,3	19,4	104,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1722,0	3428,9	3906,2	2,1	116,6
w tym: of which:					
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody <i>Water collection, treatment and supply</i>	63,3	166,5	307,5	0,2	171,1
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	711,8	1963,8	2168,8	1,2	116,6

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (218). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	126249,0	170954,2	185470,3	TOTAL
podmioty o liczbie zatrudnionych:				entities with following number of paid employees:
49 osób i mniej	10961,7	12283,8	13364,5	49 persons and less
50—249	25419,7	26561,3	27595,3	50—249
250—499	15574,8	21542,3	18922,1	250—499
500—999	17628,0	17309,7	23885,7	500—999
1000 osób i więcej.....	56664,8	93257,1	101702,7	1000 persons and more

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (219). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2005	2009	2010		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Produkty uboju ^b wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:						Slaughter products ^b included in slaughter capacity in thous. t:
bydła i cieląt	19,7	44,4	62,6	66,1	30,2	cattle and calves
trzody chlewnej	98,8	173,3	237,8	217,0	23,4	pigs
Mięso drobiowe w tys. t.....	119,5	173,1	251,7	271,9	17,2	Poultry meat in thous. t
Wędliny ^c w tys. t.....	.	142,2	151,1*	153,0	20,4	Cured meat products ^c in thous. t
Soki z owoców i warzyw w tys. hl.....	.	3627,6	5201,4*	3480,7	47,4	Fruit and vegetable juice in thous. hl
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl	2543,4	4207,5	5610,3	5605,8	20,4	Processed liquid milk ^d in thous. hl

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); ubój przemysłowy; w wadze poubojowej ciepłej. ^c W 2005 r. bez końskich, z dzicyzny i królików. ^d Łącznie z mlekiem przerzutym do dalszej produkcji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Including meat, fats, offal and animal parts unfit for human consumption; industrial slaughter; in post-slaughter warm weight. ^c In 2005 excluding horseflesh, game and rabbit. ^d Including milk for further processing.

TABL. 4 (219). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a (dok.)**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2000	2005	2009	2010		PRODUCTS
				ogółem total	udział w kraju w % share in country in %	
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania ^b w tys. t.....	22,1	32,9	27,2	19,5	11,0	Butter and dairy spreads in thous. t
Sery i twarogi w tys. t.....	126,8	168,2	202,4*	202,8	27,7	Cheese and curd in thous. t
Mąka pszenna w tys. t.....	323,1	162,3	404,3	406,8	18,2	Wheat flour in thous. t
Mąka żytnia w tys. t.....	36,8	26,2	40,6	47,8	23,8	Rye flour in thous. t
Makaron w tys. t.....	11,2	32,5	52,4*	45,3	25,6	Pasta in thous. t
Wódka czysta ^c (w przeliczeniu na 100%) w tys. hl.....	72,1	66,6	53,4	51,2	4,8	Vodka ^c (in terms of 100%) in thous. hl
Piwo otrzymywane ze słodu ^d w tys. hl.....	2569,8	342,7	8775,5	10104,6	27,5	Beer from malt ^d in thous. hl
Okrycia i ubiory z tkanin w tys. szt:						Clothes and garments in thous. units:
garsonki i zestawy odzieżowe damskie lub dziewczęce	329	237	267	246	23,4	women's or girls' suits and ensembles
żakiety damskie lub dziewczęce ..	861	482	334	289	13,7	women's or girls' jackets
Bleźery, pulowery, swetry, kamizelki i podobne wyroby dziane w tys. szt.	2464	2054	1273	935	17,0	Jerseys, pullovers, cardigans, waistcoats and similar articles, knitted or crocheted in thous. units
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^e w tys. par.....	2077	1948	1497*	1457	12,4	Footwear with leather uppers ^e in thous. pairs
Tarcica w dam ³	140,6	90,9	160,5*	166,2	3,9	Sawnwood in dam ³
w tym iglasta	115,9	71,0	146,3*	153,8	4,1	of which coniferous sawnwood
Cegła w mln ceg.....	112,3	78,5	126,1	114,6	24,0	Bricks in mln bricks

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Otrzymywane z mleka. ^c, ^d O objętościowej mocy alkoholu: ^c — 45,4% i mniej, ^d — 0,5% i więcej. ^e Bez obuwia sportowego, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwem ze spodem drewnianym.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^c, ^d Of an alcoholic strength of: ^c — 45,4% and less, ^d — 0,5% and more. ^e Excluding footwear with uppers of leather, other than sports footwear incorporating a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear; including footwear with a wooden outer soles.

TABL. 5 (220). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010
OGÓŁEM TOTAL	300447	327566	327469
sektor publiczny <i>public sector</i>	47674	51671	51035
sektor prywatny <i>private sector</i>	252773	275895	276434
Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	1056	1931	1921
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	261337	273631	274261
w tym: <i>of which:</i>			
Produkcja artykułów spożywczych..... <i>Manufacture of food products</i>	68606	72454	74704
Produkcja napojów <i>Manufacture of beverages</i>	10724	10948	9024
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of textiles</i>	1786	1543	1606
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	14928	12178	10926
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ <i>Manufacture of leather and related products</i>	3833	2754	2631
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>	4547	4611	4676
Produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>Manufacture of paper and paper products</i>	8426	9387	10141
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	6663	7014	7318
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	17599	16883	18452
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ <i>Manufacture of pharmaceutical products ^Δ</i>	7659	8997	8106
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	15838	16182	17512

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 5 (220). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)			
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	11697	13567	14249
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	2301	3210	3159
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products ^Δ</i>	15896	19262	19816
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	13298	12626	10946
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	9146	12128	12945
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	14353	14265	13635
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	8291	8342	7415
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	2726	2295	2354
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	6331	6780	5210
Pozostała produkcja wyrobów <i>Other manufacturing</i>	3377	3945	3830
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	6484	8272	9740
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	24201	34789	32939
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	13853	17216	18347
w tym: of which:			
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody <i>Water collection, treatment and supply</i>	1770	2435	3101
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	5838	8676	8890

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 6 (221). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE^a
 AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010
	w zł in zł		
OGÓŁEM TOTAL	2857,69	3725,14	3867,06
sektor publiczny public sector	3270,83	4324,63	4594,33
sektor prywatny private sector	2779,77	3612,86	3732,79
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	3059,37	4886,42	5134,89
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	2753,10	3561,68	3709,69
w tym: of which:			
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	2590,32	3221,19	3339,54
Produkcja napojów Manufacture of beverages	3600,91	4639,14	4757,41
Produkcja wyrobów tekstylnych Manufacture of textiles	1294,35	2064,31	2103,77
Produkcja odzieży Manufacture of wearing apparel	1371,71	1762,56	1919,20
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ Manufacture of leather and related products	1291,24	1630,63	1761,28
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	1500,32	2014,11	2202,65
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	3440,13	3817,72	3946,43
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji Printing and reproduction of recorded media	3252,59	4165,00	4167,76
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	3091,99	4122,79	4484,30
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ Manufacture of pharmaceutical products ^Δ	4151,95	5611,88	5656,77
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	2255,57	2864,76	3112,49

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (221). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009		2010
		w zł	in zł	
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)				
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	2445,22	3643,04		3643,29
Produkcja metali..... <i>Manufacture of basic metals</i>	2596,58	2939,11		3138,08
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	2284,05	3022,81		3059,84
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych..... <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	3386,80	4097,00		4551,53
Produkcja urządzeń elektrycznych..... <i>Manufacture of electrical equipment</i>	3207,90	4229,15		4314,71
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	3221,29	4071,49		4454,74
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	2459,26	3090,72		3265,91
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego..... <i>Manufacture of other transport equipment</i>	2161,26	3165,59		3169,36
Produkcja mebli..... <i>Manufacture of furniture</i>	1739,92	2652,73		2415,27
Pozostała produkcja wyrobów..... <i>Other manufacturing</i>	2191,01	3057,23		3452,27
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń..... <i>Repair and installation of machinery and equipment</i>	3342,16	4274,50		4259,98
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ..... <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	4041,35	5053,52		5194,54
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ..... <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2747,50	3508,29		3703,72
w tym: of which:				
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody..... <i>Water collection, treatment and supply</i>	2346,81	3080,24		3381,19
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>	2375,77	3235,40		3464,00

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Budownictwo Construction

TABL. 7 (222). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	10734,3	20793,3	21130,7	100,0	TOTAL
sektor publiczny.....	470,9	531,1	141,2	0,7	public sector
sektor prywatny.....	10263,4	20262,2	20989,5	99,3	private sector
Budowa budynków ^Δ	6664,0	11839,8	12811,6	60,6	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	2003,9	4918,1	4300,5	20,4	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne..	2066,4	4035,4	4018,6	19,0	Specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (223). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
		Total	Works with an investment character	Works with a renovation (restoration) character	
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM	2005	10734,3	7837,4	2896,9	TOTAL
	2009	20793,3	15066,1	5727,2	
	2010	21130,7	13677,8	7452,9	
sektor publiczny.....		141,2	114,0	27,3	public sector
sektor prywatny.....		20989,5	13563,9	7425,6	private sector
Budynki		8452,3	5228,2	3224,1	Buildings
Budynki mieszkalne.....		2476,3	1657,5	818,8	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne.....		225,7	100,3	125,3	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkanich i wielomieszkaniowe.....		1953,3	1413,7	539,6	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania.....		297,3	143,5	153,8	residences for communities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 8 (223). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze inwestycyjnym <i>Works with an investment character</i>	Roboty o charakterze remontowym <i>Works with a renovation (restoration) character</i>	SPECIFICATION
		w mln zł	in mln zł	
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne.....	5976,0	3570,7	2405,3	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania tury- stycznego	187,4	121,8	65,6	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe.....	1032,3	623,9	408,4	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	1848,5	775,5	1073,0	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki transportu i łączności	242,0	156,1	85,9	<i>traffic and communication buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe....	1134,8	899,8	235,0	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fi- zycznej.....	1330,2	865,5	464,8	<i>public entertainment, education, hospi- tal or institutional care buildings</i>
pozostałe budynki niemieszkalne.....	200,8	128,2	72,6	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	12678,4	8449,5	4228,8	<i>Civil engineering works</i>
Infrastruktura transportu.....	8927,2	5487,7	3439,5	<i>Transport infrastructures</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	6713,8	4275,4	2438,4	<i>highways, streets and roads</i>
drogi szynowe, drogi kolei napowietrz- nych lub podwieszanych	700,8	571,0	129,7	<i>railways, suspension and elevated railways</i>
drogi lotniskowe	126,7	85,2	41,4	<i>airfield runways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne....	1297,2	471,8	825,4	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne	88,9	84,3	4,6	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	1956,7	1587,1	369,6	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	742,8	563,9	178,9	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie ka- blowe rozdzielcze.....	1213,9	1023,1	190,7	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	1170,7	836,6	334,0	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe.....	623,8	538,2	85,6	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa mazowieckiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Mazowieckie voivodship without subcontractors participation.

TABL. 9 (224). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a**
BUILDINGS COMPLETED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Budynki^b	8797	12781	15831	14258	Buildings^b
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	6376	10083	12897	11616	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
miasta	5079	5906	6616	5288	urban areas
wieś	3718	6875	9215	8970	rural areas
W tym budynki indywidualne ^d	7145	11581	13428	12269	Of which private buildings ^d
miasta	3661	4942	4812	4091	urban areas
wieś	3484	6639	8616	8178	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	5339	9306	11108	10193	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
niemieszkalne	1801	1963	1943	1692	non-residential
w tym gospodarstw rolnych	465	613	705	622	of which farm buildings
Kubatura^e w dam³	21053,2	22975,7	34884,8	26490,8	Cubic volume^e in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	11363,4	13660,3	18822,6	14314,8	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
miasta	16542,2	13824,9	22049,5	15779,3	urban areas
wieś	4511,0	9150,7	12835,2	10711,5	rural areas
W tym budynki indywidualne ^d	7002,3	10626,1	14731,1	11786,0	Of which private buildings ^d
miasta	3720,4	4747,0	5603,8	4266,6	urban areas
wieś	3281,9	5879,1	9127,4	7519,4	rural areas
w tym:					of which:
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	4467,0	7464,1	8785,1	7883,0	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings ^c
niemieszkalne	2503,0	3058,4	5807,5	3706,8	non-residential
w tym gospodarstw rolnych	706,5	1097,7	1618,0	1413,5	of which farm buildings

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 278. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych, a w 2000 r. — w budynkach niemieszkalnych). ^d Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem. ^e Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See general notes, item 5 on page 278. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings, in 2000 — in non-residential buildings). ^d Realized by natural persons, churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent. ^e Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (225). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
					BUDYNKI ^b BUILDINGS ^b
Budynki mieszkalne	6386	10400	13281	12004	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe ^c	6376	10083	12897	11616	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^c
w tym jednorodzinne	5792	9461	11881	10850	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	10	5	3	11	Residences for communities

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 278. ^b Nowo wybudowane. ^c Bez domów letnich i domków wypoczynkowych oraz rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania (ujętych wyłącznie w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych, a w 2000 r. — w budynkach niemieszkalnych).

^a See general notes, item 5 on page 278. ^b Newly built. ^c Excluding summer homes and holiday cottages as well as rural residences not adapted for permanent residence (included exclusively in the total number of residential buildings, in 2000 — in non-residential buildings).

TABL. 10 (225). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (cd.)**
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
BUDYNKI ^b (dok.) BUILDINGS ^b (cont.)					
Budynki niemieszkalne	2411	2381	2550	2254	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego.....	254	48	33	31	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	92	76	99	86	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	472	544	510	404	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	4	1	4	4	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	675	511	588	595	Garage buildings
Budynki przemysłowe	107	111	118	100	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe....	250	274	301	241	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek.....	5	15	11	22	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	23	36	42	24	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej.....	11	19	29	21	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej.....	22	22	40	45	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	473	625	728	655	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	7	4	15	5	Buildings used as places of worship and for religious activities
KUBATURA ^d w dam ³ CUBIC VOLUME ^d in dam ³					
Budynki mieszkalne	11448,0	13795,6	18981,6	14552,4	Residential buildings
w tym:					of which:
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkalniowe ^e	11363,4	13660,3	18822,6	14314,8	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings ^e
w tym jednorodzinne.....	4516,3	7321,9	8967,9	8111,6	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	84,6	32,6	21,7	89,0	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	9605,3	9180,1	15903,2	11938,5	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego.....	241,2	79,8	166,0	163,0	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	1890,9	692,8	1422,1	992,5	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	2194,0	1871,7	2301,0	3020,3	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	13,5	0,1	1,3	36,4	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	214,2	131,0	177,8	174,1	Garage buildings
Budynki przemysłowe	1145,9	1033,0	2096,8	1546,6	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe....	2423,5	3401,1	6183,1	2937,5	Reservoirs, silos and warehouses

^a—c Notki patrz na str. 289. ^d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a—c See footnotes on page 289. ^d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 (225). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA^a WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED^a BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
KUBATURA ^d w dam ³ (dok.) CUBIC VOLUME ^d in dam ³ (cont.)					
Budynki niemieszkalne (dok.)					Non-residential buildings (cont.)
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	81,1	88,4	111,3	272,0	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych.....	376,8	404,4	340,0	244,5	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	38,4	59,8	334,4	246,2	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	214,1	175,0	485,6	558,2	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	713,6	1186,9	2163,5	1631,2	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	48,5	15,6	85,9	77,2	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Notka patrz na str. 289. ^d Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a See footnote on page 289. ^d Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 11 (226). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	82925	97321	91306	Average paid employment
Sektor publiczny	17459	6210	2836	Public sector
Sektor prywatny	65466	91111	88470	Private sector
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2771,83	4395,17	4489,95	Average monthly gross wages and salaries in zł
Sektor publiczny	2472,17	3625,28	4196,10	Public sector
Sektor prywatny	2851,74	4447,64	4499,37	Private sector

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości linii kolejowych eksploatowanych w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm.) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do dróg krajowych zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i ciężarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do dróg wojewódzkich zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż podano wcześniej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do dróg miejskich zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do dróg zamiejskich zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. Do 2001 r. informacje o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych prezentowane są według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, od 2002 r. przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, przy czym w latach 2004–2008 na podstawie danych organów rejestrujących pojazdy (tj. starostw powiatowych, a dla Warszawy — dzielnic) ujętych w systemie „Pojazd”, a od

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of railway lines operated on 31 XII were established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and large gauge railway lines (data concerning the length of these lines are given in terms of standard gauge lines) operating on that day. The railway line is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network public roads are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (unified text: Journal of Laws 2007 No. 19, item 115 with later amendments), into following categories: national, regional, district and communal roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the state road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Regional roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among state roads.

District roads include roads other than those mentioned earlier, which link district capital cities with commune capital cities and commune capital cities with other such cities.

Communal roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Urban roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-urban roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. Until 2001, information on registered vehicles and tractors has been presented according to the evidence conducted by voivodes, since 2002 according to the evidence conducted by starosts, presidents of cities and mayors and in 2004–2008 on the base of data of the registering bodies (i.e. powiat starosta offices and district offices for capital city of Warszawa) containing in "Pojazd"

2009 r. według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

4. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od liczby kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Transport samochodowy zarobkowy, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej — sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

3. **Placówkę pocztową** stanowi jednostka organizacyjna operatora publicznego lub jego agenta, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych, albo inne wyodrębnione i oznaczone przez operatora miejsce, w którym można zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub odebrać przesyłkę lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym. W 2000 r. dane dotyczą placówek pocztowo-telekomunikacyjnych i placówek usług telekomunikacyjnych.

4. **Telefoniczne łącza główne** obejmują standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej) oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

system, while since 2009 according to central vehicle register maintained by the Ministry of Interior and Administration.

4. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses regularly travelling between these locations according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. Road transport for hire or reward in regard to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A **road traffic accident fatality** is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A **road traffic accident injury** is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks — networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

3. **Post office** represents an organizational unit of the public operator or its agent, in which the sender can conclude a contract for the provision of postal services or who delivers to the addressees of the consignment or the amount of money specified in the postal transfers or other isolated and identified by the operator where you can enter into a contract for the provision of postal services or receive a shipment or a monetary amount specified in the postal transfer. In 2000 data concern postal and telecommunication offices and telecommunication service offices.

4. **Telephone main line** includes standard main line (fixed line telephone subscribers) and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (227). LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a

Stan w dniu 31 XII
RAILWAY LINES OPERATED^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w km		in km		
OGÓŁEM^b	1947	1777	1766	1683	TOTAL^b
Normalotorowe	1782	1710	1766	1683	Standard gauge
w tym zelektryfikowane	1375	1396	1412	1412	of which electrified
jednotorowe	791	694	751	667	single track
dwu- i więcej torowe	991	1016	1015	1016	double and more tracks
Wąskotorowe	165	67	—	—	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej	5,5	5,0	5,0	4,7	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami sieci kolejowej; w 2000 r. nie wystąpiły inne podmioty mające koncesje na zarządzanie siecią kolejową. ^b Nie wystąpiły linie kolejowe szerokotorowe.

^a Data concern railway transport network of enterprise Polskie Koleje Państwowe (PKP) and other entities which were granted licenses for management of railway transport network; in 2000 there were no other entities possessing licences for management of railway transport network. ^b Broad gauge lines have not existed.

TABL. 2 (228). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan w dniu 31 XII
HARD SURFACE PUBLIC ROADS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym o nawierzchni ulepszonej of which improved	
				w km in km		
OGÓŁEM	28545	29567	32973	33700	31724	TOTAL
miejskie	5572	6056	6485	6576	6326	urban
zamięskie	22973	23511	26487	27123	25398	non-urban
Krajowe	2362	2364	2354	2361	2361	National
miejskie	480	480	471	471	471	urban
zamięskie	1882	1885	1883	1890	1890	non-urban
Wojewódzkie	2966	2970	2985	2985	2984	Regional
miejskie	496	507	517	523	522	urban
zamięskie	2470	2463	2468	2462	2461	non-urban
Powiatowe	12556	13143	13586	13590	13300	District
miejskie	1356	1420	1339	1339	1327	urban
zamięskie	11200	11723	12247	12251	11972	non-urban
Gminne	10661	11089	14048	14764	13080	Communal
miejskie	3240	3650	4158	4243	4005	urban
zamięskie	7421	7440	9890	10521	9075	non-urban

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 3 (229). **POJAZDY SAMOCHODOWE^a I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES^a AND TRACTORS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2056041	2630702	3391531	3541034	T O T A L
w tym:					of which:
Samochody osobowe	1472578	1903977	2521971	2619414	Passenger cars
Autobusy	9738	11514	14127	14410	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	334737	454330	509817	547585	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze	148376	163642	208855	215108	Ballast and agricultural tractors
Motocykle ^c	76661	83442	116440	122946	Motorcycles ^c

^a Bez trolejbusów. ^b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^c W 2000 r. określane jako motocykle i skutery.

^a Excluding trolleybuses. ^b Including vans. ^c In 2000 defined as motorcycles and scooters.

TABL. 4 (230). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Krajowe: liczba.....	2831	2782	2809	2540	National: number
długość w km	126282	141301	148139	140568	length in km
dalekobieżne: liczba.....	78	133	128	129	long distance: number
długość w km	21825	35476	41216	44331	length in km
regionalne: liczba	429	457	444	431	regional: number
długość w km	35065	38450	35574	34734	length in km
podmiejskie: liczba	2233	2152	2221	1976	suburban: number
długość w km	68581	66757	71086	61425	length in km
miejskie: liczba	91	40	16	4	urban: number
długość w km	811	618	263	78	length in km
Międzynarodowe: liczba	44	111	76	16	International: number
długość w km	87517	233625	164139	19797	length in km

^a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 5 (231). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National communication
Przewozy ładunków w tys. t.....	5560,0	8366,1	22427,8	24389,9	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	137,2	196,4	180,0	198,8	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób.....	100257,7	96369,8	77325,3	62171,1	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km.....	39,8	42,8	42,8	48,4	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t.....	2009,5	7358,2	10378,8	10513,8	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km.....	1317,8	1227,5	1070,4	1053,9	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób.....	365,2	650,5	254,4	324,4	Transport of passengers ^b in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km.....	2418,7	2088,5	1298,0	1249,8	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób. ^b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 6 (232). **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Wypadki.....	7627	6452	5763	5190	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	37,1	24,5	17,0	14,7	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków					Road traffic casualties
Śmiertelne.....	994	885	786	655	Fatalities
Ranni.....	9141	7985	7082	6339	Injured

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII.
 Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
^a Registered by the Police. ^b Vehicles as of 31 XII.
 Source: data of the National Police Headquarters.

Łączność Communications

TABL. 7 (233). **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE^a**
BASIC POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII) ^b	886	865	886	893	Post offices (as of 31 XII) ^b
miasta	373	414	424	431	urban areas
wieś	513	451	462	462	rural areas
Przesyłki listowe polecone nadane ^c w tys.	68650,9	72531,6	85701,7	89412,6	Registered letters mailed ^c in thous.
Paczki i przesyłki listowe z zadeklarowa- ną wartością nadane ^c w tys.	5204,3	5024,1	4260,2	3548,5	Packages and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane ^c w tys.	16736,2	12943,9	10539,3	6891,1	Postal transfers paid ^c in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys.	36473,1	39942,0	35996,1	32489,0	Payments to bank accounts in thous.

^a Dane dotyczą poczty publicznej. ^b W 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. ^c W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

^a Data concern public post. ^b In 2000 including telecommunication service offices. ^c In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 8 (234). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	1762,0	1878,3	1521,5	1652,0	Telephone main line in thous.
w tym abonenci prywatni ^b	1386,2	1294,5	1007,8	1072,3	of which private subscribers ^b
miasta	1407,5	1592,0	1287,9	1435,3	urban areas
w tym abonenci prywatni ^b	1075,4	1045,3	815,2	894,0	of which private subscribers ^b
wieś	354,5	286,3	233,5	216,7	rural areas
w tym abonenci prywatni ^b	310,8	249,2	192,6	178,3	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	1721,4	1658,1	1307,9	1337,2	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	1367,7	1386,9	1086,4	1133,9	urban areas
wieś	353,8	271,2	221,5	203,3	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samooin- kasujące	14197	11458	6242	6060	Public pay telephones
miasta	11347	9048	4292	4104	urban areas
wieś	2850	2410	1950	1956	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych.

^a Data concern operators of the public telecommunication network. ^b Possessing telephones installed in private dwellings.

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale — jeśli nie zaznaczono inaczej — dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności — PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej w zakresie sprzedaży towarów konsumpcyjnych prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP). W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter, unless otherwise indicated, concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) the sale of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;
- 2) the sale of commercial consumer goods as well as catering products in catering establishments.

The sale of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, is marketplace sale made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales within the scope of consumer goods sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP). As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods has been done on the following basis, non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe — 2000 m² i więcej, domy handlowe — od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do pozostałych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do **placówek gastronomicznych** zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

4. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores divided into separate departments, each selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales area from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hypermarkets are stores with a sales area 2500 m² and more, selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales area from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales area up to 119 m².

6. Shops include public pharmacies.

7. **Catering establishments** include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Magazyny handlowe — hurtu i rozdzielcze detalu są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

Począwszy od 2006 r. informacje o magazynach handlowych opracowywane są na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

9. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób dane uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw od 2004 r. opracowywane są opisaną powyżej metodą; do 2003 r. dane opracowywano na podstawie rejestru.

10. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

8. Trade warehouses wholesale and retail distribution are the organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing commodities, occupying separate storage area, equipped with the technical and organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.

Since 2006 information on trade warehouses has been compiled on the basis of periodic surveys conducted every three years.

9. Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, the data have been generalized on the basis of the result of a sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

Information regarding shops and petrol stations since 2004 are compiling with method described above; until 2003 the data were compiled on the basis of the register.

10. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (235). **WARTOŚĆ SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW (ceny bieżące)**
VALUE OF RETAIL SALES (current prices)

LATA YEARS	Ogółem Total		Na 1 mieszkańca w zł Per capita in zł
	w mln zł in mln zł	w tym udział przedsiębiorstw handlowych ^a w % of which share of trade enterprises ^a in %	
2005	123774,3	49,6	24033
2009	183052,7	53,8	35109
2010	185504,2	51,4	35453

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (236). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM..... | **67452,8** | **92974,6** | **147664,6** | **148738,9** | **TOTAL**

W ODSETKACH
 IN PERCENT

OGÓŁEM..... | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **TOTAL**

Towary konsumpcyjne.....	68,4	64,4	63,9	66,1	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	20,7	15,9	14,8	15,4	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	4,0	3,3	2,8	3,1	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	43,7	45,2	46,3	47,6	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne.....	31,6	35,6	36,1	33,9	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (237). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a (ceny bieżące)**
WHOLESALE IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM..... | **158012,7** | **212091,4** | **228596,5** | **TOTAL**

W ODSETKACH
 IN PERCENT

OGÓŁEM..... | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **TOTAL**

Żywność i napoje bezalkoholowe.....	10,5	11,8	11,7	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	4,7	3,6	3,0	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	84,8	84,6	85,3	Non-foodstuff goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (238). **SKLEPY I STACJE PALIW**^{ab}
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS^{ab}
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Sklepy	54274	48374	49281	Shops
Domy towarowe.....	20	11	12	Department stores
Domy handlowe.....	89	61	57	Trade stores
Supermarkety	278	458	502	Supermarkets
Hipermarkety	60	59	72	Hypermarkets
Sklepy powszechne.....	863	778	778	Grocery stores
Sklepy wyspecjalizowane.....	2200	3400	3743	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^c	50764	43607	44117	Other shops ^c
Stacje paliw	1459	1508	1592	Petrol stations

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 300. ^b Według lokalizacji sklepu/stacji paliw. ^c Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

^a See general notes, item 9 on page 300. ^b According to location of shop/petrol station. ^c Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 5 (239). **GASTRONOMIA**^a
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	2118	3251	3757	3992	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje.....	370	635	826	913	of which restaurants
Przychody z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	2718760	2678397	4085868	4470169	Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
z produkcji gastronomicznej.....	2281148	2248883	3357321	3759818	from catering production
ze sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych	195786	281948	339758	362168	from the sale of alcoholic beverages and tobacco

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (240). **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
 Stan w dniu 31 XII
TRADE WAREHOUSES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2009	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:					Secured warehouses:
liczba	5559	5759	5691	4930	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	3283,5	3912,8	3934,1	4426,4	storage area in thous. m ²
Magazyny zadaszone:					Roofed warehouses:
liczba	675	622	584	523	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	242,7	298,8	343,9	265,5	storage area in thous. m ²
Place składowe:					Storage sites:
liczba	704	697	666	507	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	1574,2	1941,6	1909,9	1160,9	storage area in thous. m ²
Silosi i zbiorniki:					Silos and reservoirs:
liczba	1481	3205	2991	1981	number
pojemność w dam ³	775,4	1628,5	1831,6	1582,9	capacity in dam ³

^a Hurtu i rozdziałce detalu; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Wholesale and retail distribution; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 7 (241). **TARGOWISKA**
 Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					Permanent marketplaces:
liczba	324	310	316	311	number
w tym z przewagą sprzedaży drob- nodetalicznej	273	283	278	266	of which with predominance of small- -retail sales
powierzchnia targowisk w tys. m ²	3505,9	3385,0	3243,2	3105,3	area of marketplaces in thous. m ²
w tym sprzedażowa	2088,6	2014,7	2029,6	2005,5	of which sales area
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicz- nej	29104	18691	18840	16366	permanent small-retail sales outlets
w tym na targowiskach czynnych codziennie	13311	12648	10886	8234	of which at marketplaces opened daily
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	718	253	731	872	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	42032,3	44741,3	38990,7	36204,2	Annual receipts from marketplace fees in thous. zł

^a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.
^a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises are adjusted to the Accounting Act dated 29 IX 1994 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223 with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, national investment funds, co-operative savings and credit unions, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies on products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials, including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term deposits, default interest, profits from the sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale, depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment, the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices, taking into account discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanego ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczonej, tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego, czy jednostka osiągnie zysk czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
 - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
 - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
 - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
 - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one kapitał (fundusz): podstawowy, zapasowy, rezerwy z aktualizacji wyceny oraz pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe,

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- the current part, i.e., the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
- the deferred part, i.e., a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
 - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
 - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of:**
 - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
 - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
 - **third degree** as the relation of current assets (stocks, short-term dues, short-term investments and short-term inter-period settlements) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term inter-period settlements.

Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed

niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, a także wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych — kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) — kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych — fundusz założycielski,
- w spółdzielniach — fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych — kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniezione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe — gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

(unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- *share capital — in joint stock companies,*
- *initial capital — in limited liability companies,*
- *founders' capital — in state owned enterprises,*
- *participation fund — in co-operatives,*
- *owners' capital — in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.*

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities — when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities — when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. *Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.*

TABL. 1 (242). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
Przychody z całokształtu działalności Revenues from total activity	568932,5	818502,0	861183,9	124163,0	737020,9
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) .. Net revenues from sale of products (goods and services)	302882,4	419753,0	446696,0	82980,8	363715,2
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów..... Net revenues from sale of goods and materials	239106,8	350108,7	373615,4	27030,8	346584,6
Przychody finansowe	12999,1	26131,8	20236,4	6222,1	14014,3
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności Costs of obtaining revenues from total activity	539165,4	776088,1	813574,7	113230,1	700344,5
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	309645,7	434764,9	463837,8	81004,6	382833,2
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	201735,4	298545,4	315712,4	24911,7	290800,7
Koszty finansowe	14034,8	20395,0	15305,8	1673,7	13632,1
Wynik finansowy na działalności gospodarczej	29767,1	42413,8	47609,3	10932,9	36676,4
Financial result on economic activity					
Zyski nadzwyczajne	248,3	104,6	49,2	10,4	38,7
Extraordinary profits					
Straty nadzwyczajne	40,6	69,1	38,2	9,8	28,5
Extraordinary losses					
Wynik finansowy brutto	29974,7	42449,3	47620,2	10933,5	36686,7
Gross financial result					
Zysk brutto	36374,8	53529,7	55318,6	11969,6	43349,0
Gross profit					
Strata brutto	6400,0	11080,3	7698,4	1036,1	6662,3
Gross loss					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	6821,3	7903,8	7757,8	1409,6	6348,1
Obligatory encumbrances on gross financial result					
W tym podatek dochodowy	6250,6	7546,3	7757,8	1409,6	6348,1
Of which income tax					
Wynik finansowy netto	23153,5	34545,6	39862,4	9523,9	30338,6
Net financial result					
Zysk netto	29559,5	45607,0	47291,5	10537,3	36754,3
Net profit					
Strata netto	6406,1	11061,4	7429,1	1013,4	6415,7
Net loss					

TABL. 2 (243). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
OGÓŁEM 2005	568932,5	539165,4	29974,7	6821,3	23153,5
TOTAL 2009	818502,0	776088,1	42449,3	7903,8	34545,6
..... 2010	861183,9	813574,7	47620,2	7757,8	39862,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	10021,8	9335,2	687,3	35,8	651,5
Przemysł..... <i>Industry</i>	279675,6	261589,7	18093,2	2731,7	15361,6
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	1290,1	1223,4	66,7	10,0	56,7
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	207116,0	196938,9	10184,3	1801,9	8382,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	64674,2	57204,4	7469,7	849,2	6620,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	6595,3	6223,1	372,5	70,5	302,0
Budownictwo..... <i>Construction</i>	46209,7	43957,1	2252,6	454,9	1797,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	301962,9	293580,3	8381,1	1397,9	6983,2
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	53861,2	51894,9	1966,5	511,1	1455,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	4606,8	4303,2	307,6	67,5	240,1
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	72782,7	64448,6	8333,8	1222,2	7111,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	20965,3	17278,4	3687,2	537,0	3150,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	9099,9	7968,1	1130,8	293,3	837,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna .. <i>Professional, scientific and technical activities</i>	32799,4	30578,2	2221,7	332,8	1888,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	14364,8	13973,0	392,2	82,2	310,0
Edukacja..... <i>Education</i>	580,0	614,0	-33,9	4,1	-38,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	2875,6	2861,2	14,6	14,7	-0,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	9895,3	9766,6	128,7	59,4	69,3
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	1483,1	1426,3	56,8	13,2	43,6

TABL. 4 (245). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of the		
		brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree
OGÓŁEM 2005	94,8	5,3	4,1	39,3	108,8	141,8
TOTAL 2009	94,8	5,2	4,2	48,3	110,4	146,4
..... 2010	94,5	5,5	4,6	52,4	116,8	151,0
sektor publiczny public sector	91,2	8,8	7,7	103,1	161,7	189,8
sektor prywatny private sector	95,0	5,0	4,1	44,2	109,5	144,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	93,1	6,9	6,5	155,5	259,2	270,4
Przemysł Industry	93,5	6,5	5,5	41,0	107,5	148,1
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	94,8	5,2	4,4	24,2	56,6	68,6
przetwórstwo przemysłowe..... manufacturing	95,1	4,9	4,0	24,5	89,1	138,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	88,5	11,5	10,2	93,2	167,2	182,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	94,4	5,6	4,6	109,7	187,7	203,8
Budownictwo..... Construction	95,1	4,9	3,9	74,9	129,0	185,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	97,2	2,8	2,3	30,6	91,6	136,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	96,3	3,7	2,7	57,7	118,8	132,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	93,4	6,7	5,2	50,8	102,1	115,7
Informacja i komunikacja Information and communication	88,5	11,5	9,8	94,3	158,0	179,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	82,4	17,6	15,0	71,5	145,1	159,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	87,6	12,4	9,2	145,1	199,6	269,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna .. Professional, scientific and technical activities	93,2	6,8	5,8	47,4	113,2	127,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	97,3	2,7	2,2	37,7	101,9	118,6
Edukacja Education	105,8	-5,9	-6,6	60,0	152,3	173,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	99,5	0,5	0,0 ^a	29,7	92,1	100,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	98,7	1,3	0,7	114,5	156,1	165,0
Pozostała działalność usługowa Other service activities	96,2	3,8	2,9	52,2	141,7	167,9

^a Wskaźnik wyniósł minus 0,003.

^a Rate amounts to minus 0,003.

TABL. 5 (246). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Zapasy			
			razem total	w tym		półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress
				materiały materials		
w mln zł						
1	OGÓŁEM 2005	196721,5	39332,1	9853,0	4568,3	
2	TOTAL 2009	299917,3	62690,3	14160,3	8374,5	
3	2010	327387,6	63181,2	13931,4	8496,8	
4	sektor publiczny <i>public sector</i>	57400,9	4944,7	2169,3	907,7	
5	sektor prywatny <i>private sector</i>	269986,8	58236,4	11762,1	7589,1	
6	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	7067,8	245,9	47,5	17,9	
7	Przemysł <i>Industry</i>	86251,9	22429,2	10559,3	2893,0	
8	górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	487,6	74,6	9,8	2,9	
9	przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	60516,4	20597,1	9025,9	2880,7	
10	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	22661,8	1637,2	1456,4	5,9	
11	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2586,2	120,4	67,1	3,6	
12	Budownictwo <i>Construction</i>	30153,9	7085,2	800,2	3161,6	
13	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	83586,6	26286,5	987,1	537,5	
14	Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	17486,1	1172,9	741,1	8,3	
15	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	1329,7	58,2	29,8	0,5	
16	Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	31499,7	2457,0	268,1	486,8	
17	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	37836,2	361,8	4,7	0,1	
18	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	6678,7	1312,8	28,2	643,8	
19	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	17736,3	1131,7	220,0	725,0	
20	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	5327,6	524,3	190,5	19,4	
21	Edukacja <i>Education</i>	216,7	5,7	2,2	0,1	
22	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	671,5	26,1	20,6	0,0	
23	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1030,6	34,3	16,3	1,0	
24	Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	514,5	49,4	15,9	1,9	

Stocks		Należności krótkoterminowe		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term inter-period settlements	Lp. No.
of which		Short-term dues				
produkty gotowe finished products	towary goods	razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services			
<i>in mln zł</i>						
4707,1	19386,7	96461,3	76820,4	54528,0	6400,2	1
8720,4	30010,5	127042,4	105269,8	98990,3	11194,3	2
8882,9	30665,8	139503,2	114227,1	113726,6	10976,7	3
629,5	1085,1	17718,7	13294,9	31160,6	3576,9	4
8253,3	29580,7	121784,5	100932,2	82566,1	7399,8	5
135,0	45,1	2709,6	2504,1	4065,3	47,0	6
6041,9	2611,7	38709,4	33271,5	23878,6	1234,7	7
39,1	21,2	230,2	185,8	172,3	10,6	8
5990,0	2380,8	28298,3	24696,8	10752,8	868,2	9
9,1	164,3	9191,8	7706,2	11561,4	271,3	10
3,7	45,4	989,2	682,6	1392,0	84,6	11
1395,6	1507,9	8823,7	7519,9	12191,4	2053,5	12
382,9	23931,0	37470,2	31987,7	18775,4	1054,5	13
3,1	407,8	8038,0	6207,4	7589,7	685,6	14
0,3	24,2	589,4	377,2	583,9	98,3	15
664,9	1017,3	11201,4	9620,9	16594,5	1246,9	16
3,2	317,1	17491,2	13340,5	16993,1	2990,0	17
171,9	442,2	1354,4	936,7	3600,7	410,8	18
41,0	91,9	9163,3	5099,7	6610,5	830,7	19
40,1	218,7	2885,3	2626,0	1694,7	223,3	20
0,8	2,4	115,4	46,0	75,0	20,6	21
0,0	5,2	417,9	371,0	199,0	28,6	22
0,9	14,8	259,7	141,6	715,1	21,4	23
1,3	28,4	274,3	177,1	159,9	30,9	24

TABL. 6 (247). KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which		
		kapitał (fundusz) podstawowy core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementary capital (fund)	niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year	
		w mln zł	in mln zł			
O G Ó Ł E M 2005	261462,2	152310,0	78470,1	-28882,8	23125,3	
TOTAL						
	2009	383515,9	213093,3	120879,6	-14655,2	34512,5
	2010	411644,0	225768,3	125739,2	-11420,0	39621,5
sektor publiczny public sector	154650,1	117484,6	29016,9	-7617,0	9521,5	
sektor prywatny private sector	256993,8	108283,7	96722,4	-3803,0	30100,0	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	14606,6	13258,4	151,3	-40,9	651,5	
Przemysł Industry	152411,0	73927,9	51454,3	1140,4	15284,1	
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	725,9	299,1	178,8	88,5	56,7	
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	67493,9	24410,2	29943,5	-1822,9	8304,8	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	78382,9	44344,2	20768,5	2982,1	6620,9	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	5808,2	4874,4	563,4	-107,3	301,7	
Budownictwo Construction	14603,9	5259,3	7058,7	-1125,2	1807,7	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	56149,9	28396,1	22045,9	-6195,2	6910,8	
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	35111,7	29341,9	7073,8	-7364,4	1455,6	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	4100,1	2282,5	811,1	363,8	235,0	
Informacja i komunikacja Information and communication	49498,9	17867,7	20226,0	220,5	7079,9	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	25716,6	15053,7	3286,5	2250,7	3147,6	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	32728,6	21482,4	6881,4	2015,3	821,3	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna .. Professional, scientific and technical activities	21113,6	16503,9	3919,8	-1252,5	1860,8	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	3065,7	1226,3	1443,0	-606,2	298,5	
Edukacja Education	175,9	208,2	45,3	-41,9	-37,6	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	398,9	276,7	321,5	-283,0	-6,8	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	846,8	355,5	675,2	-276,4	69,3	
Pozostała działalność usługowa Other service activities	1115,7	327,7	345,4	-224,8	43,6	

TABL. 7 (248). KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób prawnych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM 2005	110768,6	29169,3	5647,3	5070,0	44327,8
TOTAL 2009	173634,6	66494,5	9231,6	6338,8	53345,2
..... 2010	178451,7	65519,5	8739,8	6917,3	57527,3
sektor publiczny <i>public sector</i>	88734,9	63779,9	7056,0	191,2	72,0
sektor prywatny <i>private sector</i>	89716,8	1739,6	1683,8	6726,1	57455,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	104,2	45,9	3,4	30,2	5,5
Przemysł <i>Industry</i>	72100,4	28619,0	1574,6	3006,6	19638,8
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	297,8	—	189,7	8,2	20,2
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	22630,5	578,1	681,6	2704,1	13447,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	44344,2	28019,0	682,7	1,5	5868,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	4828,0	22,0	20,7	292,8	302,5
Budownictwo..... <i>Construction</i>	4283,5	207,7	592,9	624,0	1779,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	26783,3	1371,3	288,3	1777,7	18260,9
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	28224,2	18059,9	5381,7	237,8	808,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	2271,8	14,2	229,6	125,9	1011,2
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	17831,9	1203,2	314,1	161,3	9932,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	7354,3	4538,7	81,4	75,9	1540,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	4249,8	523,7	154,2	386,2	2003,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.. <i>Professional, scientific and technical activities</i>	13173,0	10789,7	49,9	178,4	1463,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1181,1	4,2	7,0	98,2	867,4
Edukacja..... <i>Education</i>	196,1	15,7	51,3	116,5	2,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	254,2	9,1	1,6	36,1	140,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	290,3	117,3	4,7	40,6	57,4
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	153,4	—	5,0	21,9	14,8

TABL. 8 (249). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII
 LIABILITIES OF ENTERPRISES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term	
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM 2005	219670,9	79067,4	46956,5	140603,5	31761,9
TOTAL 2009	322841,1	116122,3	76833,6	206718,8	50658,4
..... 2010	336305,8	117457,3	80542,0	218848,5	48115,9
sektor publiczny public sector	47027,3	16076,6	6733,9	30950,7	5443,2
sektor prywatny private sector	289278,5	101380,7	73808,1	187897,8	42672,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	2998,2	335,4	328,0	2662,9	55,8
Przemysł Industry	81861,9	23275,1	17772,7	58586,7	10116,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	915,5	202,5	168,8	713,0	163,5
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	62922,2	18806,8	14220,2	44115,5	8188,0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply	14709,2	2233,1	1905,3	12476,2	1512,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	3314,9	2032,8	1478,5	1282,1	253,0
Budownictwo Construction	22387,8	6015,7	4079,4	16372,0	1518,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	71967,2	10310,1	6496,4	61657,2	12076,7
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	26213,4	12644,3	4547,2	13569,1	1155,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	3347,9	2182,6	1913,5	1165,3	531,1
Informacja i komunikacja Information and communication	42310,7	24611,8	13245,4	17698,8	1760,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	44351,7	20514,8	19679,8	23836,9	17115,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	8279,0	5362,6	3319,6	2916,4	762,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna .. Professional, scientific and technical activities	20199,5	6109,0	4565,5	14090,5	1105,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	8378,2	3831,2	3199,6	4547,0	1413,7
Edukacja Education	183,7	57,9	19,1	125,8	5,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	2168,9	1491,7	998,2	677,3	274,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	1161,2	527,5	194,0	633,8	150,7
Pozostała działalność usługowa Other service activities	496,5	187,8	183,7	308,7	73,9

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowi ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), a w przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również: ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawa z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa (teksty jednolite: Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590—1592 z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące **dochodów i wydatków** budżetów jednostek samorządu terytorialnego (z uwzględnieniem środków na finansowanie programów i projektów unijnych) oraz zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, rachunku dochodów własnych jednostek budżetowych (od 2005 r.) i funduszy celowych.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej. Powyższa uwaga dotyczy również funduszy celowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, rachunku dochodów własnych tych jednostek oraz środków na finansowanie programów i projektów unijnych.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. **Public finance** include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and in particular: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local self-government entities (i.e. gminas, cities with powiat status, powiats and voivodships), contracting liabilities involving public funds, managing public funds and public dept, as well as settlements with the European Union budget.

The Law on Public Finances, dated 27 VIII 2009 (Journal of Laws No. 157, item 1240 with later amendments), provides the legal basis defining the above mentioned processes, while with respect to the financial management of local self-government entities, the legal basis is additionally provided by the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990, the Law on Powiat Self-government, dated 5 VI 1998 and the Law on Voivodship Self-government, dated 5 VI 1998 (unified texts: Journal of Laws 2001 No. 142, items 1590—1592 with later amendments) as well as the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (unified text: Journal of Laws 2010 No. 80, item 526 with later amendments).

2. The presented data include information regarding **revenue and expenditure** of: the budgets of local self-government entities (taking into funds for financing of EU programs and projects) as well as budgetary establishments, auxiliary units, own income account of budgetary entities (since 2005) and appropriated funds.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are determined in the budgetary act passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act of Public Finances.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly. Above note concerns also appropriated funds, budgetary establishments, auxiliary units, their own income account and funds for financing of EU programs and projects.

4. W związku z wejściem w życie z dniem 27 X 2002 r. ustawy o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz.U. Nr 41, poz. 361 z późn. zm.), zgodnie z którą m.st. Warszawa stanowi obecnie jedną gminę mającą jednocześnie status miasta na prawach powiatu, dane za 2002 r. dotyczące budżetów gmin, powiatów i miast na prawach powiatu podano zgodnie ze stanem organizacyjnym (podziałem administracyjnym) obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r. Oznacza to, że budżety byłych gmin warszawskich, gminy Wesoła, Związku Komunalnego Miasta Stołecznego Warszawy oraz powiatu warszawskiego wykonane do dnia 26 X 2002 r. zostały ujęte w budżecie m.st. Warszawy, tj. wyłącznie w miastach na prawach powiatu. Zmiana ta w istotnym stopniu wpłynęła na poziom prezentowanych wielkości.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy — określające rodzaj działalności oraz paragrafy — określające rodzaj dochodu lub wydatku; prezentowane dane w podziale na działy i paragrafy opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 III 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207).

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków oraz opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, w tym podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, opłata skarbową,
 - c) dochody z majątku, np. dochody z najmu i dzierżawy,
 - d) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych;
- 2) dotacje celowe:
 - a) z budżetu państwa na zadania: z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,
 - c) otrzymane z funduszy celowych;
- 3) dotacje rozwojowe;
- 4) subwencja ogólna z budżetu państwa, która składa się z części: wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej i regionalnej.

7. W sektorze finansów publicznych wyróżnia się następujące formy organizacyjno-prawne (patrz tabl. 5 i 6):

- 1) **jednostki budżetowe**, których wydatki w całości pokrywane są z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, a uzyskane przez nie dochody stanowią dochody tych budżetów;

4. Due to the Law on System of Capital City Warszawa, which came into force on 27 X 2002 (Journal of Laws No. 41, item 361 with later amendments), the Capital City Warszawa has become one gmina, city with powiat status. The data for 2002, regarding budgets of gminas, powiats and cities with powiat status, are presented according to the administrative division obligatory on 31 XII 2002. This means the budgets of previous gminas constituting city Warszawa, gmina Wesoła, Commune Union of Capital City Warszawa and warszawski powiat executed by 26 X 2002, were given as a budget of Capital City Warszawa only in budgets of cities with powiat status. This change had a considerable influence on the presented numbers.

5. Revenue and expenditure of the budgets of local self-government entities are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions — defining types of activity, and into paragraphs — defining types of revenue or expenditure; the presented data, divided into divisions and paragraphs, were compiled in accordance with the decree of the Minister of Finance, dated 2 III 2010 on Detailed Classification of Incomes, Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws No. 38, item 207).

6. Budget revenue of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenue from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes and fees established and collected on the basis of separate acts, of which the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, the tax on civil law transactions, treasury fees,
 - c) revenue from property, e.g., revenue from renting and leasing,
 - d) funds for the additional financing of own tasks from non-budgetary sources;
- 2) appropriated allocations:
 - a) from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, and tasks realized on the basis of agreements with government administration bodies,
 - b) for tasks realized on the basis of agreements between self-government entities,
 - c) from appropriated funds;
- 3) development allocations;
- 4) general subsidy from the state budget, comprising: equalisation, educational, compensating, balancing, and regional parts.

7. In the sector of public finance the following organizational-legal forms of entities are operating (see tables 5 and 6):

- 1) **budgetary entities**, the expenditures of which are fully covered from the budgets of local self-government entities, and the incomes obtained by them account for the income of these budgets;

- 2) **zakłady budżetowe jednostek budżetowych**, które odpłatnie wykonują wyodrębnione zadania i pokrywają koszty swojej działalności z przychodów własnych oraz ewentualnych dotacji przedmiotowych, a także z dotacji podmiotowej lub z dotacji celowej na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji, otrzymanych z budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) **gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych** wyodrębnione z jednostki budżetowej, pod względem organizacyjnym i finansowym (część jej podstawowej działalności lub działalność uboczna), pokrywające koszty swojej działalności z uzyskiwanych przychodów własnych oraz ewentualnej dotacji przedmiotowej otrzymanej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 4) **rachunek dochodów własnych jednostek budżetowych** (utworzony w 2005 r.) jest wydzielonym rachunkiem, na którym jednostki budżetowe gromadzą dochody ze ściśle określonych źródeł i przeznaczają je na cele ściśle określone w ustawie o finansach publicznych;
- 5) **fundusze celowe** są to fundusze tworzone na podstawie ustaw, których przychody pochodzą ze środków publicznych, a wydatki przeznaczone są na realizację wyodrębnionych zadań. Fundusz celowy, który realizuje zadania wyodrębnione z budżetu jednostek samorządu terytorialnego jest gminnym, powiatowym lub wojewódzkim funduszem celowym.

Ponadto do 2005 r. istniały **środki specjalne jednostek budżetowych**, dla których dane opublikowane zostały po raz ostatni w Roczniku Statystycznym Województwa Mazowieckiego 2007.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

- 2) **budgetary establishments of budgetary entities** which perform individual tasks for a fee, and cover the costs related to their activity from own revenues and from possible objective allocations, as well as from subjective allocation or appropriated allocation for co-financing of the investment-related costs, obtained from the budgets of local self-government entities;
- 3) **auxiliary units of budgetary entities** separated from a budgetary entity, in terms of organisation and finances (part of its core business or non-core business), covering the costs related to their activity from own revenues, or from a possible objective allocation obtained from the budgets of local self-government entities;
- 4) **own income account of budgetary entities** (established in 2005) is a separated account, on which budgetary entities accumulate incomes from closely defined sources and allocate them for the purposes closely defined in the Law on Public Finances;
- 5) **appropriated funds** are funds created on the basis of acts, the revenues of which originate from public revenues, and expenses are designated for the realization of specific tasks. The appropriated fund which realizes specific tasks separated from the budget of local self-government entities is a gmina, powiat or voivodship appropriated fund.

Moreover, until 2005 there operated **special funds of budgetary entities**, for which the data were published the last time in the Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship 2007.

8. Information concerning local self-government entities budgets is compiled in the Central Statistical Office on the basis of the Ministry of Finance reports.

Uwaga do tablic

W 2000 r. dane dotyczące m.st. Warszawy uwzględniono wyłącznie w gminach; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 318.

Note to tables

In 2000 data concerning the Capital City Warszawa have been presented only in gminas; see general notes, item 4 on page 318.

TABL. 1 (250). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship	
						w tys. zł in thous. zł
OGÓŁEM 2000	11611564,1	8353435,3	948052,5	1913087,4	396988,9	
TOTAL						
	2005	17292664,6	5394154,5	8722355,1	1584065,4	1592089,6
	2009	25208069,7	7989654,2	11936019,0	2331453,9	2950942,7
	2010	26225971,5	8719001,2	12405737,3	2648303,9	2452929,2
Dochody własne <i>Own revenue</i>	16227042,5	4310399,5	9347775,6	867974,2	1700893,1	
w tym: <i>of which:</i>						
Udziały w podatku dochodowym..... <i>Share in income tax</i>	8164919,4	1832546,3	4341311,3	502254,5	1488807,3	
od osób prawnych..... <i>corporate income tax</i>	1985609,2	88104,4	593109,4	18225,5	1286169,9	
od osób fizycznych..... <i>personal income tax</i>	6179310,1	1744441,9	3748201,9	484028,9	202637,4	
Podatek od nieruchomości..... <i>Tax on real estate</i>	2207466,1	1029453,4	1178012,7	—	—	
Podatek rolny..... <i>Agricultural tax</i>	101720,1	100355,4	1364,7	—	—	
Podatek od środków transportowych..... <i>Tax on means of transport</i>	163902,2	119466,3	44435,9	—	—	
Podatek od czynności cywilnoprawnych..... <i>Tax on civil law transactions</i>	595272,2	124777,0	470495,2	—	—	
Oplata skarbową..... <i>Treasury fee</i>	123132,0	28384,4	94747,7	—	—	

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (250). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
Dochody z majątku	1225634,2	264772,3	860155,5	23099,1	77607,2
Revenue from property					
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze	690411,2	89527,1	579563,0	10407,4	10913,7
of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character					
Środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych	162212,0	131235,5	22475,7	3224,4	5276,3
Funds for additional financing of own tasks from non- -budgetary sources					
Dotacje celowe	2651601,1	1298233,2	677412,5	487951,8	188003,6
Appropriated allocations					
Z budżetu państwa	2466343,5	1239576,9	622297,1	429903,3	174566,2
From the state budget					
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej	1868058,4	964534,4	472170,9	274559,7	156793,4
for government administration tasks					
własne	582407,6	265057,7	147281,5	152295,7	17772,8
for own tasks					
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	15877,5	9984,8	2844,7	3047,9	—
realized on the basis of agreements with government administration bodies					
Na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego	131278,2	30592,2	47703,8	50987,8	1994,4
For tasks realized on the basis of agreements between self-government entities					
Otrzymane z funduszy celowych	53979,4	28064,1	7411,6	7060,7	11443,0
Received from appropriated funds					
Dotacje rozwojowe^b	1441796,0	417068,7	482579,6	225676,8	316471,0
Development allocations^b					
Subwencja ogólna	5905531,9	2693299,8	1897969,5	1066701,1	247561,5
General subsidy					
W tym część oświatowa	4504742,6	1978616,6	1634673,3	799345,4	92107,2
Of which educational part					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Dotacje z paragrafów 200 i 620 klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. ^b Allocations from paragraphs 200 and 620 of the classification of budget revenue and expenditure.

TABL. 2 (251). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW
W 2010 R.
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM..... TOTAL	26225971,5	8719001,2	12405737,3	2648303,9	2452929,2
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	253222,3	161027,2	126,3	2506,1	89562,7
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	4156,4	3055,4	50,0	553,9	497,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę..... Electricity, gas and water supply	44896,7	44666,7	32,8	197,2	—
Transport i łączność Transport and communication	1886054,3	274887,2	1149886,3	304899,1	156381,7
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	1961828,7	298340,0	1613936,9	40710,0	8841,9
Działalność usługowa..... Service activity	116449,8	17573,7	37330,6	20040,4	41505,1
Administracja publiczna Public administration	200857,2	66222,6	43992,6	54236,5	36405,5
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	278400,6	22601,8	128972,1	126826,8	—
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych..... Corporate income tax and personal income tax	11897987,9	3399313,2	6452084,4	550442,8	1496147,5
Różne rozliczenia Miscellaneous settlements	6365322,8	2747160,2	1993473,9	1081559,5	543129,2
Oświata i wychowanie Education	317762,3	175083,9	107655,0	33571,9	1451,4
Ochrona zdrowia Health care	196205,3	3167,7	45633,1	105734,7	41669,9
Pomoc społeczna Social assistance	1685781,6	1020257,9	453235,8	211542,4	745,5
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej..... Other tasks in sphere of social policy	125662,9	26588,1	33147,1	61686,9	4241,0
Edukacyjna opieka wychowawcza..... Educational care	45354,7	30692,4	9133,9	3841,5	1686,9
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	510091,9	302066,9	164854,1	38185,1	4985,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... Culture and national heritage	164491,5	40142,5	100160,2	1103,1	23085,6
Kultura fizyczna i sport..... Physical education and sport	121854,9	65297,8	52105,5	4442,9	8,7

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (252). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
 EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship	
						w tys. zł
OGÓŁEM 2000	12326269,0	8945584,5	1029334,2	1944799,5	406550,8	
TOTAL						
	2005	17664893,2	5515297,2	8871384,2	1580863,3	1697348,5
	2009	27867563,4	8743060,4	13389753,6	2490457,4	3244292,1
	2010	28959461,0	9321045,7	14346774,9	2783080,3	2508560,2
Wydatki majątkowe <i>Property expenditure</i>	6527536,8	2281108,9	3109289,0	664615,2	472523,8	
W tym inwestycyjne ^b <i>Of which investment expenditure^b</i>	6408442,8	2245103,6	3087748,0	663067,4	412523,8	
Wydatki bieżące <i>Current expenditure</i>	22431924,2	7039936,8	11237485,8	2118465,2	2036036,4	
w tym: <i>of which:</i>						
Dotacje <i>Allocations</i>	2094977,9	488081,5	981643,6	127694,8	497558,0	
w tym dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomoc- niczych i funduszy celowych <i>of which for budgetary establishments, auxiliary units and appropriated funds</i>	200794,2	81433,5	105926,1	—	13434,6	
Świadczenia na rzecz osób fizycznych <i>Benefits for natural persons</i>	1813402,8	1186958,1	541065,8	80084,4	5294,4	
Wydatki bieżące jednostek budżetowych <i>Current expenditure of budgetary entities</i>	15979851,3	5197907,0	8454954,8	1787920,2	539069,3	
w tym: <i>of which:</i>						
wynagrodzenia <i>wages and salaries</i>	7494679,4	2832843,3	3353241,0	1060694,6	247900,5	
w tym osobowe <i>of which personal</i>	6794564,1	2547632,0	3062626,2	957814,7	226491,1	
składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy <i>contributions to compulsory social security and the Labour Fund</i>	1217809,6	482335,2	533277,0	161883,4	40313,9	
zakup materiałów i usług <i>purchase of materials and services</i>	6159416,8	1541170,2	3991555,9	394542,0	232148,7	
Na obsługę długu publicznego <i>On public debt servicing</i>	400809,5	91430,3	239463,7	20545,1	49370,4	
Z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji <i>Related to granting endorsements and guarantees</i>	23457,0	702,8	11746,0	2333,3	8675,0	

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i funduszy celowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units and appropriated funds.

TABL. 4 (253). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2010 R.

EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM..... TOTAL	28959461,0	9321045,7	14346774,9	2783080,3	2508560,2
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	492438,4	377907,8	158,3	5265,9	109106,3
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	87445,5	2902,9	1010,3	548,5	82983,7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę..... Electricity, gas and water supply	58399,5	49916,4	8483,1	—	—
Transport i łączność Transport and communication	6415304,7	1164717,2	4031610,4	639307,5	579669,7
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	1478988,9	270847,2	1188039,6	14341,2	5760,9
Działalność usługowa..... Service activity	130952,8	35788,2	57892,8	16911,6	20360,1
Administracja publiczna Public administration	2424649,9	943876,6	985452,9	307272,2	188048,3
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	601176,4	132656,3	328250,5	140176,2	93,4
Obsługa długu publicznego ^b Public debt servicing ^b	425797,6	92755,6	251841,2	22909,1	58291,7
Różne rozliczenia Miscellaneous settlements	2101253,0	60431,8	1002542,8	99026,6	939251,8
Oświata i wychowanie..... Education	7224116,9	3357658,1	3015352,8	734281,1	116824,9
Ochrona zdrowia Health care	679144,6	71319,1	331778,9	134958,0	141088,6
Pomoc społeczna Social assistance	2564377,5	1256457,3	960793,8	336724,0	10402,5
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej..... Other tasks in sphere of social policy	316577,5	37816,1	118863,2	113719,9	46178,3
Edukacyjna opieka wychowawcza..... Educational care	618383,6	102082,8	346256,5	153103,9	16940,5
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	1142027,6	765667,4	347917,9	22446,6	5995,8
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego..... Culture and national heritage	1205208,0	288649,1	736084,2	15599,6	164875,0
Kultura fizyczna i sport..... Physical education and sport	853019,4	259725,9	562709,5	15385,5	15198,6

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

TABL. 5 (254). PRZYCHODY I WYDATKI ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH, GOSPODARSTW POMOCNICZYCH I RACHUNKU DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE AND EXPENDITURE OF BUDGETARY ESTABLISHMENTS, AUXILIARY UNITS AND OWN INCOME ACCOUNT OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				

ZAKŁADY BUDŻETOWE JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH
BUDGETARY ESTABLISHMENTS OF BUDGETARY ENTITIES

Przychody^{bc}	2000	2253594,9	2124561,6	93321,2	13081,7	22630,4
Revenue^{bc}	2005	788783,1	380074,5	375422,9	399,1	32886,7
	2009	862471,7	452187,4	366774,0	314,1	43196,3
	2010	838133,7	437409,5	360378,7	320,9	40024,7
w tym: of which:						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątko- wych i usług		501365,1	272097,9	205188,7	169,4	23909,2
Revenue from sale of products, asset components and services						
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego ... Allocations from local self-government entities budgets		201343,8	81685,8	106223,4	—	13434,6
Wydatki^b	2000	2233414,8	2100701,8	95820,4	12895,3	23997,3
Expenditure^b	2005	779695,9	374941,1	374623,0	376,5	29755,3
	2009	856576,9	453253,3	359019,0	314,1	43990,5
	2010	834097,2	434057,0	357411,8	320,9	42307,5
w tym: of which:						
Materiały i usługi		299972,2	167952,6	122552,1	203,2	9264,3
Materials and services						
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego		7844,6	1589,8	6254,8	—	—
Surplus payments to local self-government entities budgets						

GOSPODARSTWA POMOCNICZE JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH
AUXILIARY UNITS OF BUDGETARY ENTITIES

Przychody^{bc}	2000	62020,3	5837,1	6881,7	40463,8	8837,7
Revenue^{bc}	2005	81759,1	9639,0	28295,6	19714,9	24109,5
	2009	79012,0	6892,3	19312,3	24953,3	27854,1
	2010	69329,7	6514,8	7903,4	25404,1	29507,4
w tym: of which:						
Przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątko- wych i usług		60885,4	5033,7	7077,3	21138,4	27635,9
Revenue from sale of products, asset components and services						
Dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego ... Allocations from local self-government entities budgets		415,2	84,3	322,1	8,8	—

^a Bez przychodów/dochodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i rachunku dochodów własnych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Po wyeliminowaniu przepływów między poszczególnymi dysponentami tego samego rodzaju środków pozabudżetowych. ^c Bez pozostałości z roku poprzedniego.

^a Excluding revenue and expenditure of budgetary establishments, auxiliary units and own income account of gminas which are also cities with powiat status. ^b Excluding flows between individual disposers of the same type of extrabudgetary funds. ^c Excluding balances from the previous year.

TABL. 5 (254). **PRZYCHODY I WYDATKI ZAKŁADÓW BUDŻETOWYCH, GOSPODARSTW POMOCNICZYCH I RACHUNKU DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (dok.)**
REVENUE AND EXPENDITURE OF BUDGETARY ESTABLISHMENTS, AUXILIARY UNITS AND OWN INCOME ACCOUNT OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	prawach powiatu	Powiat	Voivodship
				Cities with		
				powiat status		
				w tys. zł		in thous. zł
GOSPODARSTWA POMOCNICZE JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH (dok.)						
AUXILIARY UNITS OF BUDGETARY ENTITIES (cont.)						
Wydatki^b	2000	62841,0	5872,3	7198,4	40995,2	8775,1
Expenditure^b	2005	80847,3	9294,4	28327,7	19331,9	23893,4
	2009	78416,5	6486,5	19352,5	24798,5	27778,9
	2010	70646,3	6413,1	8225,2	26311,5	29696,5
W tym materiały i usługi		25901,0	1944,1	2123,7	7697,1	14136,0
<i>Of which materials and services</i>						
Wpłata z zysku do budżetów jednostek samorządu terytorialnego	2000	293,5	12,3	3,0	246,9	31,3
Payments of profit to local self-government entities budgets	2005	376,7	81,7	46,1	204,4	44,4
	2009	340,0	127,3	22,5	173,2	16,9
	2010	151,3	35,3	—	116,0	—
RACHUNEK DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH						
OWN INCOME ACCOUNT OF BUDGETARY ENTITIES						
Dochody^{bc}	2005	116217,7	25688,3	70809,9	15605,9	4113,6
Revenue^{bc}	2009	226892,9	45504,4	160834,8	17041,9	3511,9
	2010	258798,2	51578,9	187469,2	16335,3	3414,9
W tym wpływy ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług		180927,6	42705,4	125905,9	11397,1	919,2
<i>Of which revenues from sale of products, asset components and services</i>						
Wydatki^b	2005	94235,9	22890,5	55267,0	13275,1	2803,2
Expenditure^b	2009	221821,4	44737,9	157452,8	17103,4	2527,3
	2010	297806,4	57554,2	215208,7	19601,6	5441,8
w tym: of which:						
Materiały i usługi		273745,4	54246,7	199369,2	16997,9	3131,6
<i>Materials and services</i>						
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego		2214,4	1252,4	330,3	624,3	7,4
<i>Surplus payments to local self-government entities budgets</i>						

^a Bez przychodów/dochodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych i rachunku dochodów własnych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Po wyeliminowaniu przepływów między poszczególnymi dysponentami tego samego rodzaju środków pozabudżetowych. ^c Bez pozostałości z roku poprzedniego.

^a Excluding revenue and expenditure of budgetary establishments, auxiliary units and own income account of gminas which are also cities with powiat status. ^b Excluding flows between individual disposers of the same type of extrabudgetary funds. ^c Excluding balances from the previous year.

TABL. 6 (255). PRZYCHODY I WYDATKI FUNDUSZY CELOWYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE AND EXPENDITURE OF APPROPRIATED LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	Cities with powiat status	Powiats	Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
Przychody^{bc}	2000	143935,0	67829,8	16147,0	40964,1	18994,1
Revenue^{bc}	2005	125978,7	19245,5	67112,9	25225,7	14394,7
	2009	187286,7	52560,1	67556,5	43210,7	23959,4
	2010	58777,4	—	11270,1	29765,0	17742,3
W tym przychody ze sprzedaży wyrobów, składników majątkowych i usług		36210,5	—	10082,6	26061,2	66,7
<i>Of which revenue from sale of products, asset components and services</i>						
Wydatki^b	2000	117873,8	56630,5	13663,4	28970,1	18609,8
Expenditure^b	2005	148090,3	18885,9	90157,2	24371,6	14675,6
	2009	180814,2	47421,9	67492,9	42777,0	23122,4
	2010	100473,3	—	34704,9	38449,1	27319,3
w tym: of which:						
Materiały i usługi		31328,1	—	5468,7	21631,6	4227,8
<i>Materials and services</i>						
Wpłata nadwyżek do budżetów jednostek samorządu terytorialnego (dotacje)		12746,7	—	106,6	106,6	12533,5
<i>Surplus payments to local self-government entities budgets (allocations)</i>						

^a Bez przychodów i rozchodów funduszy celowych gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Po wyeliminowaniu przepływów między funduszami. ^c Bez pozostałości z roku poprzedniego.

^a Excluding revenue and expenditure of appropriated funds of gminas which are also cities with powiat status. ^b Excluding flows between funds. ^c Excluding balances from the previous year.

TABL. 7 (256). DOCHODY NA FINANSOWANIE I WSPÓLFINANSOWANIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW UNIJNYCH W 2010 R.
REVENUE FOR THE FINANCING AND CO-FINANCING OF EU PROGRAMS AND PROJECTS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Województwo
		Total	Gminas ^a	Cities with powiat status	Powiats	Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM		1613943,6	516568,6	489061,5	256954,0	351359,4
TOTAL						
Środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych		200189,4	95967,4	4411,5	24009,3	75801,1
<i>European Union funds to finance programs and EU projects</i>						
Środki z budżetu państwa lub inne na współfinansowanie programów i projektów unijnych		123775,7	10383,8	1025,2	6741,0	105625,8
<i>Funds from the state budget or other funds to co-finance EU programs and projects</i>						
Płatności z budżetu środków europejskich		1289978,5	410217,5	483624,8	226203,7	169932,5
<i>Payments from the budget of European funds</i>						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne — jeśli nie zaznaczono inaczej — zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to recommendations of “European System of Accounts ESA 1995”.

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among other, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization, except for interests not included in outlays on fixed assets by units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne — ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz.U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto** środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 I 1995 r. — wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 I 1995 r. — wartość w cenach bieżących nabywania lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. — również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz.U. Nr 7, poz. 34).

- *legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with Accounting Act, dated 29 IX 1994 (unified text: Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223 with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 XII:

- *within the scope of fixed assets designated for exploitation:*
 - *before 1 I 1995 — the value at replacement prices of September 1994,*
 - *after 1 I 1995 — the purchase or manufacturing value at current prices;*
- *in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 — also revaluation according to fair value.*

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji PKD 2007 — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwale danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwale użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

5. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób — opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych — ustalono szacunkowo.

6. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

- 1) budynki i budowle:
 - a) budynki i lokale, od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
 - b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);
- 2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:
 - a) kotły i maszyny energetyczne,
 - b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
 - c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
 - d) urządzenia techniczne,
 - e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;
- 3) środki transportu;
- 4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The **degree of consumption** of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE Rev. 2, unless otherwise indicated, were compiled using the enterprise method, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section "Manufacturing" all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section "Manufacturing". An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section "Real estate activities".

5. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

6. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

- 1) buildings and structures:
 - a) buildings and places, since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,
 - b) civil engineering works (excluding detailed meliorations);
- 2) machinery, technical equipment and tools:
 - a) boilers and power industry machinery,
 - b) general usage machinery, equipment and apparatus,
 - c) special use machinery, equipment and apparatus,
 - d) technical equipment,
 - e) tools, instruments, moveables and endowments;
- 3) transport equipment;
- 4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Inwestycje

Investments

TABL. 1 (257). NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	45479,9	43333,3	14392,2	28941,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	585,4	603,4	61,7	541,7
Przemysł..... <i>Industry</i>	9253,1	9783,5	3656,7	6126,8
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	32,2	75,5	—	75,5
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	4464,3	4802,7	129,2	4673,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	2202,7	2205,3	967,1	1238,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2553,9	2700,1	2560,4	139,7
Budownictwo..... <i>Construction</i>	1803,1	1423,2	57,3	1365,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	4350,0	3791,8	20,5	3771,3
Transport i gospodarka magazynowa ^b <i>Transportation and storage^b</i>	7604,7	5911,0	4878,1	1032,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	484,9	403,0	14,5	388,5
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	4989,0	5556,2	117,8	5438,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	2370,7	2153,3	217,2	1936,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	6457,2	5929,2	286,7	5642,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1084,7	1090,8	513,9	576,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1368,0	1231,1	1,2	1229,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1337,4	1226,4	1223,6	2,8
Edukacja..... <i>Education</i>	1127,0	1100,9	1006,6	94,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	1233,3	1628,6	1238,4	390,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1206,6	1319,3	1095,0	224,4
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	224,8	181,5	2,8	178,7

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place; do 2007 r. nakłady te wykazywane były w sekcji „Budownictwo”.

^a According to investment location. ^b Including investment outlays on public roads, streets and squares; until 2007 these outlays were reported in the section “Construction”.

TABL. 2 (258). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
(ceny bieżące)
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM..... TOTAL	19458,3	27059,2	28261,9	7538,9	20723,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	73,4	56,4	62,1	43,3	18,8
Przemysł..... <i>Industry</i>	5778,4	8163,5	8842,8	3053,2	5789,7
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	24,1	23,1	60,5	—	60,5
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	4069,1	4332,2	4545,1	129,0	4416,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	1289,7	2012,5	2141,9	950,8	1191,1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and reme- diation activities</i>	395,5	1795,6	2095,4	1973,4	122,0
Budownictwo..... <i>Construction</i>	458,5	1319,3	1046,8	26,8	1020,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	3150,7	3583,1	3242,9	20,5	3222,4
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	2852,2	2743,9	3178,8	2397,0	781,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	123,2	303,7	257,0	3,6	253,4
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	2465,9	4791,0	5393,8	103,9	5290,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	1547,2	1911,9	1850,3	216,9	1633,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	862,7	967,4	722,7	50,2	672,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	858,4	548,4	698,6	330,0	368,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	673,3	1045,5	1158,6	1,1	1157,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	0,1	1,6	0,9	—	0,9
Edukacja..... <i>Education</i>	96,9	55,9	77,3	24,8	52,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	372,0	985,0	1442,0	1127,5	314,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	101,6	508,0	238,8	138,4	100,4
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	43,8	74,6	48,6	1,7	46,9

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (259). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)
 INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2005	26567,4	10194,5	12553,0	3728,1
TOTAL 2009	39401,6	17869,4	17157,3	4092,2
2010	37584,8	16691,3	15050,5	5515,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	72,1	42,1	21,2	5,4
Przemysł..... <i>Industry</i>	13821,6	7507,8	5589,6	477,3
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	142,9	43,6	71,6	27,6
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	7057,8	2278,8	4267,5	341,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	4481,8	3239,2	1136,1	43,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2139,2	1946,2	114,4	64,9
Budownictwo..... <i>Construction</i>	1115,8	451,5	487,6	175,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	3970,5	1576,5	1748,4	633,8
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	5660,6	3396,6	419,2	1808,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	441,6	266,0	169,8	5,7
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	5464,3	1182,1	4148,8	121,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	2358,3	459,4	920,5	967,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	759,1	705,0	39,7	13,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1106,4	421,6	576,6	107,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	1189,7	85,6	287,7	815,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	0,9	0,0	0,5	0,4
Edukacja..... <i>Education</i>	142,3	88,2	51,5	2,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	1199,8	375,9	455,6	367,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	238,4	123,3	104,0	9,8
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	43,5	9,8	29,7	3,9

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczbą pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (260). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM.....	2005	6153,7	5346,7	651,0	141,8
TOTAL	2009	12576,9	11451,6	1027,8	85,9
	2010	7950,6	6989,9	824,2	114,0
własność państwowa		2311,3	1599,4	626,6	84,1
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu terytorialnego		5639,3	5390,5	197,6	30,0
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym: of which:					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		13,3	6,8	3,0	3,5
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Transport i gospodarka magazynowa ^a		48,4	44,9	3,4	0,1
<i>Transportation and storage^a</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		1,8	1,3	0,3	0,2
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja.....		13,1	0,0	12,9	0,2
<i>Information and communication</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		76,3	68,9	6,8	0,6
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		273,4	266,7	6,0	0,6
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		6572,6	5896,5	553,9	101,0
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja.....		570,3	351,6	211,7	6,0
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		55,0	43,8	9,8	1,3
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....		324,6	308,6	15,3	0,4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa		0,7	0,7	0,0	—
<i>Other service activities</i>					

^a Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place; do 2007 r. nakłady te wykazywane były w sekcji „Budownictwo”.
^a Including investment outlays on public roads, streets and squares; until 2007 these outlays were reported in the section “Construction”.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 5 (261). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010		
		ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
		w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM TOTAL	513452,2	550436,3	204905,1	345531,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	17088,1	17258,0	521,2	16736,8
Przemysł..... <i>Industry</i>	114803,0	120507,2	44817,9	75689,3
górnictwo i wydobywanie..... <i>mining and quarrying</i>	487,6	532,3	0,1	532,2
przetwórstwo przemysłowe..... <i>manufacturing</i>	58816,0	62016,1	3071,8	58944,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	42353,8	42379,3	27354,4	15024,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	13145,6	15579,6	14391,6	1188,0
Budownictwo..... <i>Construction</i>	10715,0*	12892,9	2756,6	10136,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	40307,9	41587,1	465,7	41121,3
Transport i gospodarka magazynowa ^b <i>Transportation and storage^b</i>	91079,7	98497,8	79057,9	19439,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	5099,9	5415,8	281,6	5134,2
Informacja i komunikacja..... <i>Information and communication</i>	49835,3	57331,8	1869,1	55462,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... <i>Financial and insurance activities</i>	20735,3	21927,8	5704,3	16223,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	93587,7	98591,8	14692,4	83899,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	14257,7	15267,5	8858,8	6408,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	7281,0	8736,7	1115,7	7621,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	18863,2*	19789,4	19746,9	42,5
Edukacja..... <i>Education</i>	13240,5	14190,3	12545,4	1645,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... <i>Human health and social work activities</i>	8423,6	9717,3	7417,8	2299,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	5287,2	5883,4	4606,7	1276,7
Pozostała działalność usługowa..... <i>Other service activities</i>	2847,1	2841,3	446,9	2394,4

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b W 2010 r. łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów; dane za 2009 r. podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2010 r.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. ^b In 2010 including value of public roads, streets and squares; data for 2009 are given in comparable conditions with data for 2010.

TABL. 6 (262). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2009	2010		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	264431,5	331925,3	355165,2	117480,5	237684,7
TOTAL					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	650,9	795,5	834,1	464,2	369,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł.....	87453,9	105424,5	110117,4	39102,6	71014,9
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie.....	118,3	389,4	423,8	0,1	423,7
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	44933,0	55889,5	58833,8	3052,0	55781,8
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	36988,2	41208,0	41006,0	27223,3	13782,7
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	5414,4	7937,7	9853,8	8827,2	1026,6
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	6523,7	7644,6	9270,4	2589,1	6681,3
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	27023,5	34384,8	35213,1	461,6	34751,5
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa.....	40563,0	52482,0	57038,4	41321,4	15717,0
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3010,8	4156,2	4379,0	196,0	4183,0
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja.....	37050,2	48330,7	55660,7	1784,9	53875,7
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	14019,1	19361,9	20406,4	5699,6	14706,8
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	31632,6	30375,6	30020,9	7647,2	22373,7
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	8270,2	11538,0	12184,4	8358,4	3826,0
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2739,6	6469,5	7850,1	1049,5	6800,5
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6,5	11,3	9,4	—	9,4
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja.....	858,3	1196,5	1279,6	75,0	1204,6
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3281,3	6441,7	7544,8	6330,8	1214,0
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	1003,6	2522,2	2681,5	2067,5	613,9
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	344,3	790,3	675,1	332,7	342,4
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 (263). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM 2005	36764,3	28964,9	6684,3	1082,4
TOTAL 2009	59170,3	47191,3	9819,2	2123,2
2010	63936,8	51448,6	10534,8	1904,7
własność państwowa state ownership	23242,3	14037,2	7933,2	1259,6
własność jednostek samorządu terytorialnego..... local self-government entities ownership	40694,5	37411,4	2601,7	645,0
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	38,8	22,5	11,0	2,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	131,1	115,6	15,1	0,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	5561,0	5259,6	246,5	52,8
Budownictwo..... Construction	164,9	101,1	36,8	27,0
Transport i gospodarka magazynowa ^a Transportation and storage ^a	14356,6	14115,4	223,4	17,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	85,6	78,0	6,9	0,7
Informacja i komunikacja..... Information and communication	84,1	2,8	80,7	0,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	7029,4	6838,9	167,2	22,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	500,4	361,3	118,4	19,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	66,2	50,8	7,3	7,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	19746,9	11625,1	6570,2	1537,8
Edukacja..... Education	12470,3	9656,3	2643,2	160,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	1083,0	841,1	206,8	34,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	2480,4	2268,5	176,0	19,3
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	114,1	108,0	5,7	0,5

^a Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.^a Including value of public roads, streets and squares.

TABL. 8 (264). **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**

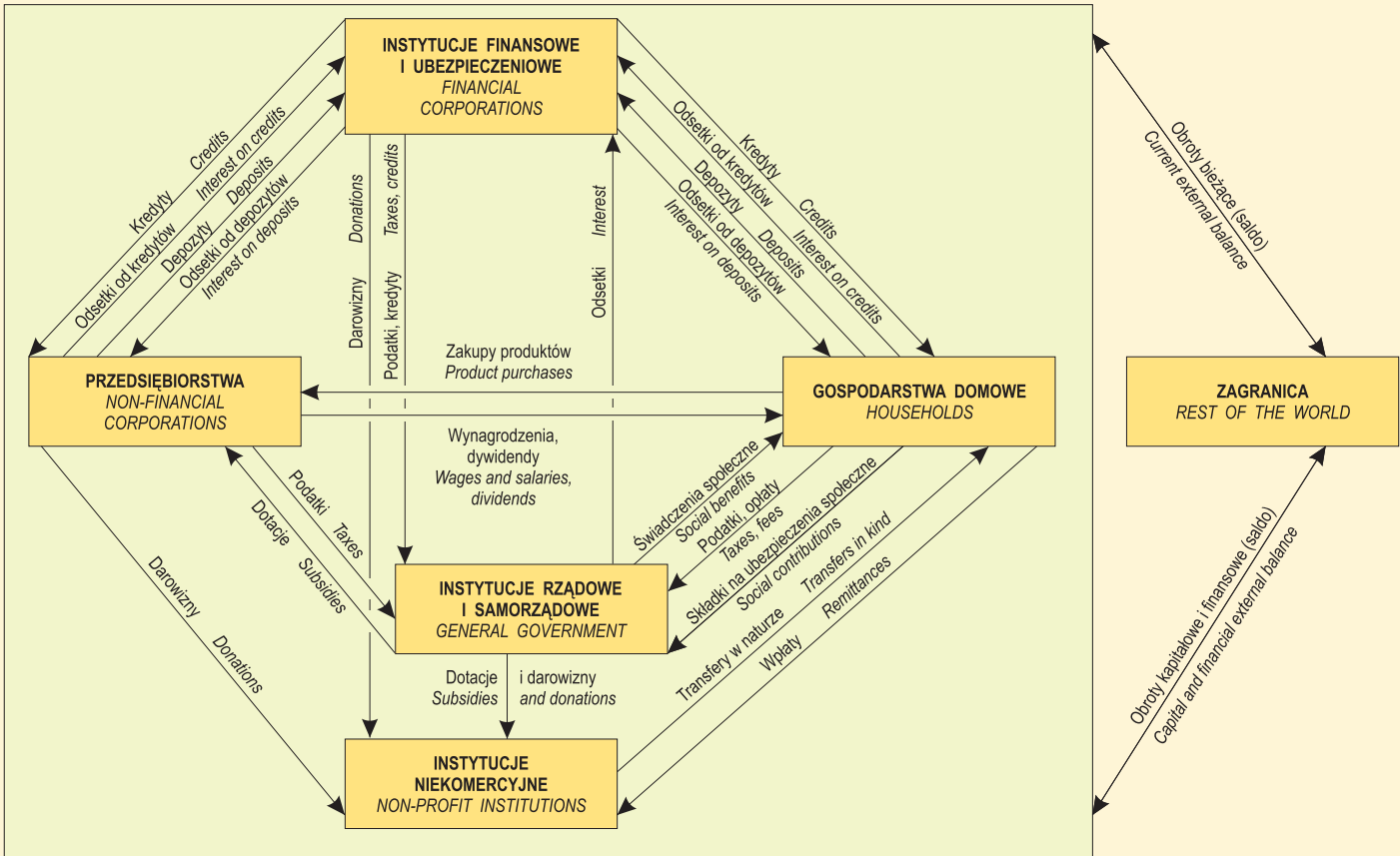
Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES

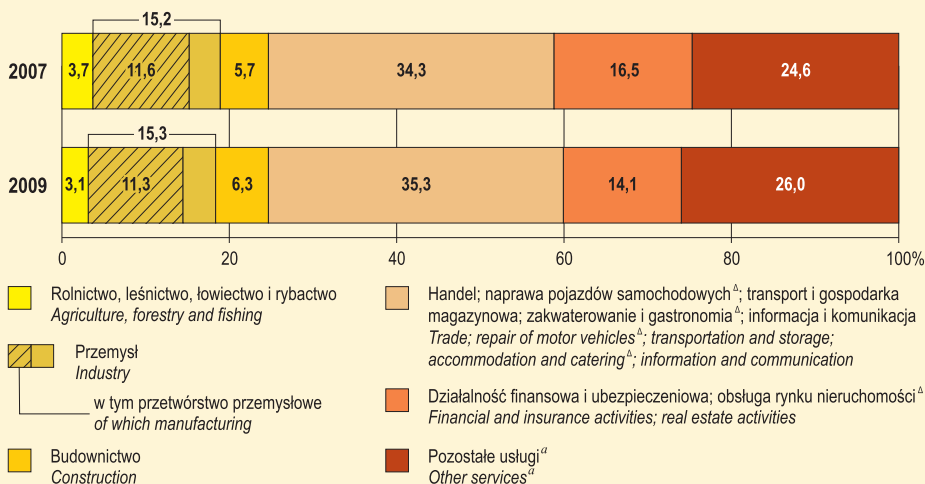
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
		w %	in %	
OGÓŁEM 2005	37,1	27,9	72,2	66,8
TOTAL				
	2009	28,2	75,6	55,0
	2010	28,5	75,6	66,6
własność państwowa state ownership	48,8	31,3	76,3	70,0
własność jednostek samorządu terytorialnego local self-government entities ownership	30,9	27,5	73,3	59,9
w tym: of which:				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	60,8	53,1	84,3	72,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ Electricity, gas, steam and air conditioning supply	29,7	27,4	46,1	83,6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	29,9	27,7	69,7	60,9
Budownictwo Construction	44,4	26,9	72,3	72,2
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	23,7	23,2	51,9	81,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	38,3	35,4	69,1	52,9
Informacja i komunikacja..... Information and communication	57,9	81,4	57,3	26,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	43,6	42,6	79,5	84,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	70,2	68,2	76,1	77,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	33,3	19,0	85,8	77,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	46,2	28,1	73,9	64,5
Edukacja Education	40,5	28,3	82,7	79,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	37,2	25,0	80,1	77,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	22,0	18,1	68,7	64,1
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	39,8	37,3	82,7	81,7

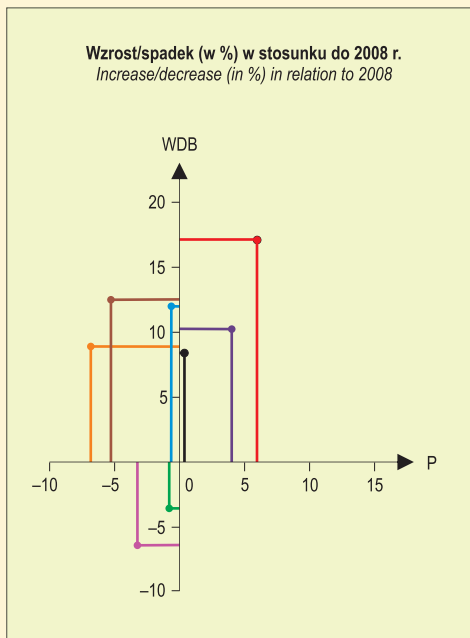
SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA
INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)
STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED BY KINDS OF ACTIVITIES (current prices)

PORÓWNANIE TEMPA WZROSTU WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO I PRACUJĄCYCH WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2009 R.
COMPARISON OF GROSS VALUE ADDED AND EMPLOYED PERSONS GROWTH RATE BY KINDS OF ACTIVITIES IN 2009

P – Pracujący w gospodarce narodowej
 (stan w dniu 31 XII)
*Employed persons in the national economy
 (as of 31 XII)*

WDB – Wartość dodana brutto
Gross value added

- Ogółem
Total
- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
Agriculture, forestry and fishing
- Przemysł
Industry
- w tym przetwórstwo przemysłowe
of which manufacturing
- Budownictwo
Construction
- Handel; naprawa pojazdów samochodowych^a; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia^a; informacja i komunikacja
Trade; repair of motor vehicles^a; transportation and storage; accommodation and catering^a; information and communication
- Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości^a
Financial and insurance activities; real estate activities
- Pozostałe usługi^a
Other services^a

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. **Wartość dodana brutto** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995). The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. **Gross value added** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. **Intermediate consumption** includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. **Gross primary income in the households sector** is comprised of gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe);
 - 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz działalnością ubezpieczeniową;
 - 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa;
 - 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł;
 - 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.
11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

9. The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among **institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services);
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity;
- 3) general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Act on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget;
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources;
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.

11. Estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).

12. Dane z rachunków regionalnych według rodzajów działalności po raz pierwszy zostały obliczone w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007. Dane za lata 2007—2008 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Zmiany wynikają z weryfikacji danych na podstawie aktualizacji zaklasyfikowania jednostek.

W nowym układzie klasyfikacyjnym (PKD 2007) przeliczone będą również dane za lata 2000—2006, które zostaną opublikowane w 2012 r.

13. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (zasady metodologiczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto — Rachunki regionalne w 2009 r.”.

12. Data from regional accounts by kind of activity were, for the first time, calculated in accordance with the Polish Classification of Activities — PKD 2007. Data for the years 2007—2008 were revised in relation to the data published in the previous editions of the Yearbook. Changes result from data verification on the basis of updating classification of units.

Data for the years 2000—2006 will be also recalculated and published according to the new classification (PKD 2007) in 2012.

13. Explanations concerning regional accounts (methodological principles, basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product — Regional Accounts in 2009”.

TABL. 1 (265). PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2007	2008	2009	2007	2008	2009
	w mln zł	in mln zł		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM TOTAL	255560	275375	293974	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	223571	241055	261220	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw..... non-financial corporations	114696	121573	138109	51,3	50,4	52,9
instytucji rządowych i samorządowych..... general government	26243	29222	31812	11,7	12,1	12,2
gospodarstw domowych..... households	53855	59316	63053	24,1	24,6	24,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo..... Agriculture, forestry and fishing	8300	8440	8135	3,7	3,5	3,1
Przemysł..... Industry	33986	35545	39976	15,2	14,7	15,3
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	25984	27085	29488	11,6	11,2	11,3
Budownictwo..... Construction	12703	13958	16339	5,7	5,8	6,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwatero- wanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; informa- tion and communication	76580	82289	92169	34,3	34,1	35,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities; real estate activities	36900	39266	36763	16,5	16,3	14,1
Pozostałe usługi ^a Other services ^a	55102	61558	67839	24,6	25,5	26,0
NA 1 MIESZKAŃCA ^b PER CAPITA ^b	49350	53008	56383	x	x	x

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1) na str. 20. ^b W złotych.

^a See general notes to the Yearbook, item 2, point 1) on page 20. ^b In zlotys.

TABL. 2 (266). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO^a (ceny bieżące)**
GROSS VALUE ADDED PER 1 EMPLOYED PERSON^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w zł		in zł	
O G Ó Ł E M^b	100747	105088	112248	T O T A L^b
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b	25308	25738	24965	Agriculture, forestry and fishing ^b
Przemysł.....	94512	96829	116602	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	81708	83566	97375	of which manufacturing
Budownictwo.....	99109	102074	112952	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja.....	121030	124698	135029	Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ	281814	278460	252760	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi ^c	86130	93104	98922	Other services ^c

^a Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących (bez pracujących w „szarej gospodarce”). ^b Dane dotyczące pracujących opracowano uwzględniając w obliczeniach pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002. ^c Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1) na str. 20.

^a For calculations the average number of employed persons was applied (excluding persons working in the “hidden economy”). ^b Data concerning employed persons were compiled including the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 in calculations of employed persons on private farms in agriculture. ^c See general notes to the Yearbook, item 2, point 1) on page 20.

TABL. 3 (267). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

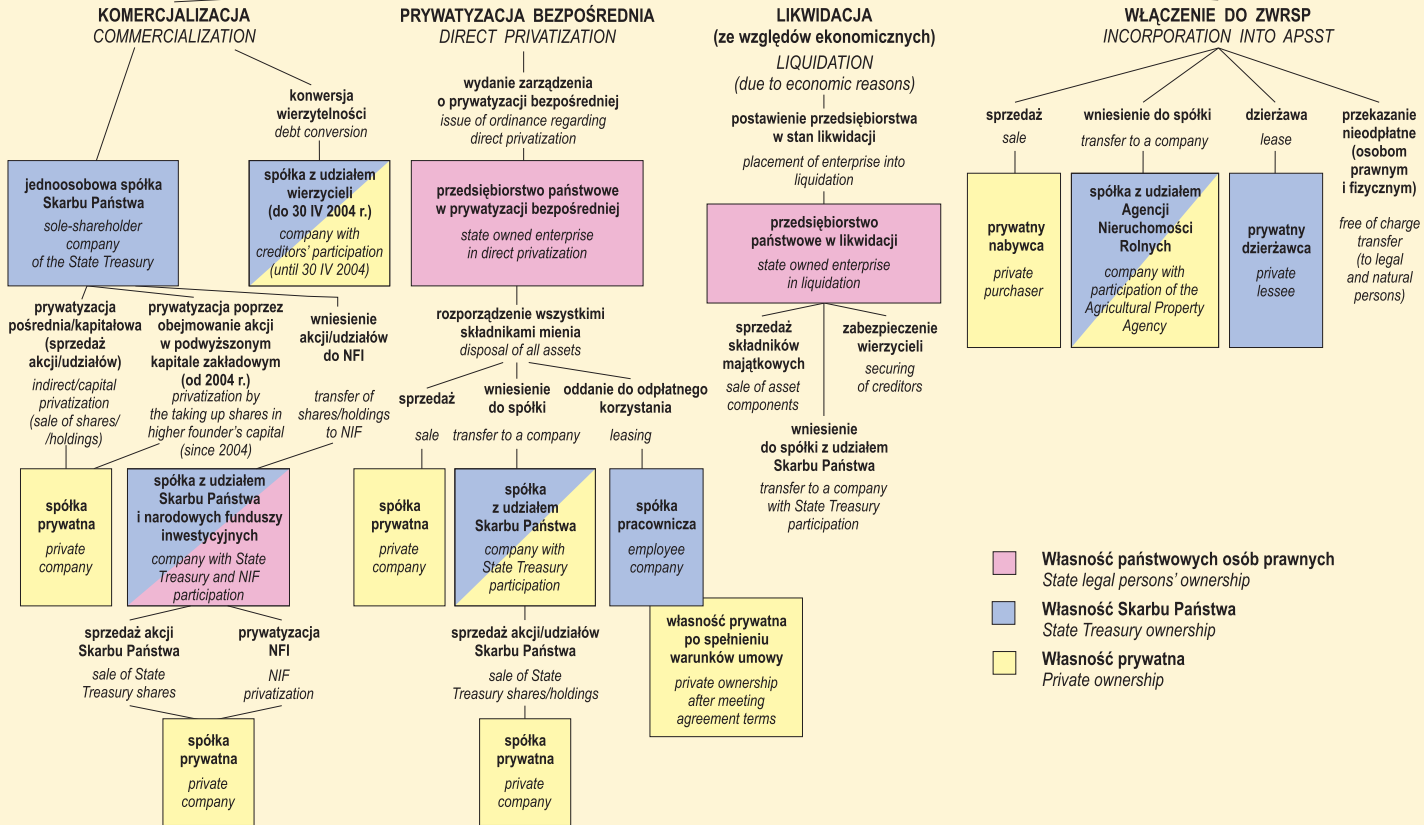
WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
Produkcja globalna.....	544515	587506	604219	Gross output
Zużycie pośrednie.....	320944	346451	342999	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto.....	223571	241055	261220	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem.....	91140	102663	110088	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto.....	129189	134977	147307	Gross operating surplus

TABL. 4 (268). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	2009	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych.....	151731	164144	177104	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	29300	31596	33968	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych.....	128339	139383	153596	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł.....	24783	26830	29459	per capita in zł

SCHEMAT PROCESU PRYWATYZACJI PLAN OF THE PRIVATIZATION PROCESS

**PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE
STATE OWNED ENTERPRISE**

Własność państwowych osób prawnych
 State legal persons' ownership
 Własność Skarbu Państwa
 State Treasury ownership
 Własność prywatna
 Private ownership

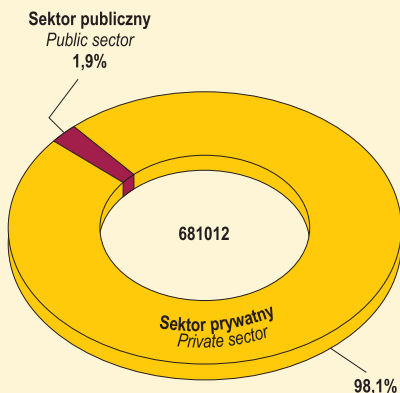
STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ^a W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

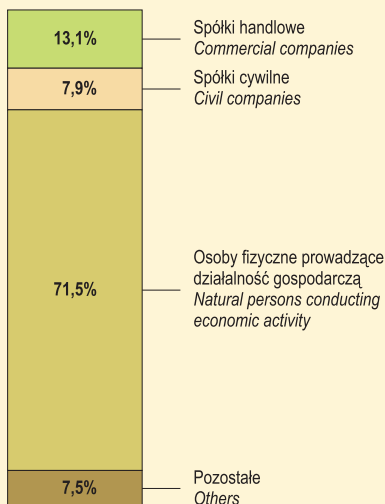
STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN 2010

As of 31 XII

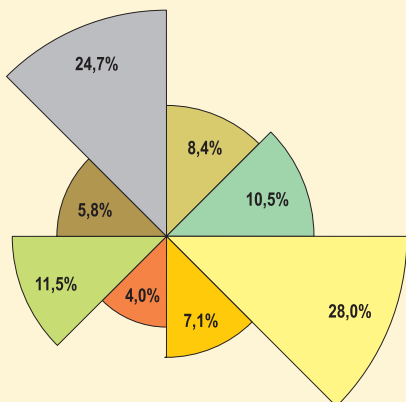
WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI
BY OWNERSHIP SECTORS

WEDŁUG FORM PRAWNYCH
BY LEGAL STATUS

WEDŁUG SEKCJI BY SECTIONS

- Przetwórstwo przemysłowe
Manufacturing
- Budownictwo
Construction
- Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ
Trade; repair of motor vehicles^Δ
- Transport i gospodarka magazynowa
Transportation and storage
- Obsługa rynku nieruchomości^Δ
Real estate activities^Δ
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Professional, scientific and technical activities
- Pozostała działalność usługowa
Other service activities
- Pozostałe sekcje
Other sections

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

DZIAŁ XXIII

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

Prywatyzacja

1. **Proces prywatyzacji** przedsiębiorstw państwowych prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji — Dz.U. Nr 118, poz. 561 z późn. zm. (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz.U. z 1991 r. Nr 18, poz. 80 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz.U. Nr 44, poz. 202 z późn. zm.).

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

- 1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:
 - a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
 - prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
 - prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.) polegającej na zbywaniu akcji w drodze subskrypcji prywatnej lub otwartej,
 - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),
 - innym,
 - b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;
- 2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);
- 3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

2. Informacje o stanie prawno-organizacyjnym przedsiębiorstw państwowych i jego zmianach przygotowujących do prywatyzacji pozyskiwane są z państwowych jednostek organizacyjnych pełniących funkcje założycielskie dla tych przedsiębiorstw.

3. Prezentowane dane nie obejmują byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, których majątek włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa

CHAPTER XXIII

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

Privatization

1. **The process of privatizing** state owned enterprises is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 — Journal of Laws No. 118, item 561 with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80 with later amendments),
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202 with later amendments).

On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relatively to state owned enterprises:

- 1) **commercialization** i.e., the transformation of an enterprise:
 - a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
 - indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
 - privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004) based on the disposal of shares on the way of private subscription or open,
 - the transfer of shares or holdings to the national investment funds (NIF),
 - other,
 - b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;
- 2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);
- 3) **the liquidation of an enterprise due to economic reasons**.

2. Information on the legal and organizational status of state owned enterprises and its changes preparing for privatization are obtained for state organizational entities acting as founding bodies for these enterprises.

3. Data presented do not include former state farms of which assets being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST) — according to

(ZWRSP) podlega — w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (tekst jednolity: Dz.U. z 2004 r. Nr 208, poz. 2128 z późn. zm.) — odrębnym procesom.

Podmioty gospodarki narodowej

Prezentowane dane dotyczą podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON i obejmują osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, zaklasyfikowane do poszczególnych sekcji PKD 2007 według przeważającego rodzaju działalności.

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej, zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 VI 1995 r. o statystyce publicznej (Dz.U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 VII 1999 r. (Dz.U. Nr 69, poz. 763 z późn. zm.) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji rejestru podmiotów gospodarki narodowej, w tym wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń oraz szczegółowych warunków i trybu współdziałania służb statystyki publicznej z innymi organami prowadzącymi rejestry i systemy informatyczne administracji publicznej.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (unified text: Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128 with later amendments) — separate processes.

Entities of the national economy

Presented data concern entities of the national economy recorded in the REGON register and include legal persons, organizational entities without legal personality and natural persons conducting economic activity, classified into particular NACE Rev. 2 sections according to the predominant kind of activity.

The National Official Business Register, hereinafter referred to as REGON, is an administrative register held by the President of the CSO. The rules for running the register are defined by the Regulation of the Council of Ministers of 29 VI 1995 on public statistics (Journal of Laws No. 88, item 439 with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 27 VII 1999 (Journal of Laws No. 69, item 763 with later amendments) on the mode and methodology of running and updating the business register, including application, questionnaire and certificate specimens and detailed conditions and mode of co-operation of official statistics services with other bodies running official registers and information systems in public administration.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning to them unique identification numbers.

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 (269). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.
STATE OWNED ENTERPRISES INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM	714	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane.....	192	26,9	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią.....	291	40,8	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane.....	261	36,6	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji.....	231	32,3	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane.....	131	18,3	<i>of which liquidated</i>

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.
Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 2 (270). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIĄ I ZLIKwidOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD AND LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Sprywatyzowane <i>Privatized</i>					Zlikwidowane <i>Liquidated</i>
	ogółem <i>total</i>	w wyniku <i>as a result of</i>				
		sprzedaży majątku <i>sale of assets</i>	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa <i>transfer of assets to a company of the State Treasury</i>	oddania majątku do odpłatnego korzystania <i>leasing</i>	zastosowania mieszanych sposobów zbycia majątku <i>use of combined methods for disposal of assets</i>	
OGÓŁEM	261	72	22	159	8	131
TOTAL						
w tym: <i>of which:</i>						
Przetwórstwo przemysłowe..... <i>Manufacturing</i>	91	28	13	49	1	43
Budownictwo..... <i>Construction</i>	51	11	3	36	1	13
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	27	9	—	17	1	17
Transport i gospodarka magazynowa..... <i>Transportation and storage</i>	16	7	2	7	—	16
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	57	15	2	37	3	25

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.
Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 3 (271). **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	220	TOTAL
powstałe w celu:		established for the purpose of:
prywatyzacji ^a	207	privatization ^a
innym.....	13	other
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	75	Of which indirectly (capital) privatized
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	26	of which with foreign capital participation

^a Pośredniej (kapitałowej), poprzez obejmowanie akcji oraz wniesienia do NFI.

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.

^a Indirect (capital) privatization, by the taking up shares and transfer to NIF.

Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 4 (272). **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2010 R.**
COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE ASSETS OF DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	213	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	23	Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises
w tym z udziałem kapitału zagranicznego.....	6	of which with foreign capital participation
Spółki pracownicze ^a	190	Employee companies ^a

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

Źródło: dane Ministerstwa Skarbu Państwa.

^a Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

Source: data of the Ministry of Treasury.

TABL. 5 (273). PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO^a
W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS^a IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which					
		w prywa- tyzacji bezpo- średniej in direct privatization	w likwidacji in liquidation	w upadłości in bank- ruptcy	w postę- powaniu naprawczym in sanitation procedure	pod zarządem under manage- ment	bez zmian prawno- organi- zacyjnych without legal and organ- izational changes
OGÓŁEM TOTAL	38	—	8	9	2	2	6
w tym: of which:							
Przetwórstwo przemysłowe..... Manufacturing	17	—	4	5	—	—	3
Budownictwo..... Construction	4	—	2	2	—	—	—
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	4	—	—	—	—	—	—
Transport i gospodarka maga- zynowa Transportation and storage	3	—	—	—	1	—	1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	1	—	—	—	—	1	—

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 343.

^a See general notes, item 2 on page 343.

Podmioty gospodarki narodowej

Entities of the national economy

TABL. 6 (274). PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
OGÓŁEM	520433	601721	646696	681012	TOTAL
sektor publiczny.....	10182	14057	12757	12830	public sector
sektor prywatny.....	510251	587664	633939	668182	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe.....	375	203	101	93	State owned enterprises
Spółki.....	98605	115544	135146	143033	Companies
w tym:					of which:
handlowe.....	44425	63588	82674	89319	commercial
cywilne.....	54039	51750	52234	53469	civil
Spółdzielnie.....	3296	3275	3156	3151	Co-operatives
Fundacje.....	2245	3305	4293	4641	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	6924	10022	12208	12749	Associations and social organizations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.....	392029	442480	462544	486952	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (275). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity			
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which						spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives	
				spółki handlowe commercial companies			razem total	w tym of which				
				razem total	jednosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation						
OGÓŁEM..... TOTAL	2000	520433	128384	375	44425	132	15014	54039	3296	392029		
	2005	601721	159241	203	63588	107	19104	51750	3275	442480		
	2009	646696	184152	101	82674	120	24334	52234	3156	462544		
	2010	681012	194060	93	89319	117	25594	53469	3151	486952		
w tym: of which:												
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		13025	1625	2	506	5	101	228	304	11400		
Przemysł Industry		60715	18066	28	10600	34	2814	6846	241	42649		
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		57421	16211	27	9112	31	2387	6633	239	41210		
Budownictwo Construction		71800	14433	18	9485	2	2153	4331	450	57367		
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		190449	52505	8	28650	13	10781	22951	386	137944		
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		48435	4832	4	2480	17	653	2221	23	43603		

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (275). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej Legal persons and organizational entities without legal personality						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity	
		razem total	w tym of which						
			przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	spółki handlowe commercial companies			spółki cywilne civil law partnerships		spółdzielnie co-operatives
				razem total	w tym of which				
			jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury		z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	16407	4730	—	2189	1	622	2462	9	11677
Informacja i komunikacja..... Information and communication	28633	9686	6	7468	12	1319	2049	61	18947
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	23503	4195	—	2918	4	674	529	121	19308
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ... Real estate activities	27223	19683	8	5270	8	1996	1055	1362	7540
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	78032	20136	17	13143	14	3078	5543	92	57896
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	21586	4737	1	3094	2	786	1532	43	16849
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	27282	2997	—	1011	1	145	992	16	24285
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	10276	4630	—	815	4	165	656	8	5646
Pozostała działalność usługowa Other service activities	39494	20148	1	598	—	142	1249	22	19346

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 8 (276). **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe Partnerships				
		razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowi- dzial- nością limited liability	razem total	partner- skie profes- sional	jawne unlim- ited	koman- dytowe limited	koman- dytowo- akcyj- ne joint stock limited
OGÓŁEM 2000	44425	44118	2273	41845	307	—	177	130	—
TOTAL 2005	63588	58425	2518	55907	5163	111	4588	451	13
..... 2009	82674	74467	2861	71606	8207	203	5975	1740	289
2010	89319	80243	3059	77184	9076	230	6226	2231	389
w tym: of which:									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.... Agriculture, forestry and fishing	506	427	14	413	79	—	78	1	—
Przemysł..... Industry	10600	9541	531	9010	1059	—	902	137	20
w tym przetwórstwo przemysłowe..... of which manufacturing	9112	8126	423	7703	986	—	866	103	17
Budownictwo..... Construction	9485	8495	292	8203	990	—	505	406	79
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	28650	25696	567	25129	2954	3	2587	350	14
Transport i gospodarka magazynowa..... Transportation and storage	2480	2187	80	2107	293	—	274	18	1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	2189	1948	31	1917	241	—	191	47	3
Informacja i komunikacja..... Information and communication	7468	7038	353	6685	430	—	302	120	8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa..... Financial and insurance activities	2918	2653	492	2161	265	4	107	79	75
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	5270	4680	146	4534	590	2	206	242	140
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	13143	11686	378	11308	1457	169	579	674	35
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	3094	2815	74	2741	279	1	194	73	11
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social work activities	1011	828	18	810	183	51	108	21	3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	815	761	41	720	54	—	40	14	—
Pozostała działalność usługowa..... Other service activities	598	529	15	514	69	—	60	9	—

TABL. 9 (277). **OSOBY FIZYCZNE^a PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
NATURAL PERSONS^a CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	462544	486952	T O T A L
w tym:			of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	10445	11400	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł.....	39966	42649	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	38745	41210	of which manufacturing
Budownictwo.....	55189	57367	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	133628	137944	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa.....	43397	43603	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	10837	11677	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	16507	18947	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	19092	19308	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6868	7540	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	53597	57896	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	15445	16849	Administrative and support service activities
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	22443	24285	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	5534	5646	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa.....	18440	19346	Other service activities

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

ROCZNIKI STATYSTYCZNE	STATISTICAL YEARBOOKS	Cena w zł Price in zł
Rocznik Statystyczny Województwa Mazowieckiego 2012	<i>Statistical Yearbook of Mazowieckie Voivodship 2012</i>	28,00
Województwo Mazowieckie 2012 — Podregiony, Powiaty, Gminy	<i>Mazowieckie Voivodship 2012 — Subregions, Powiats, Gminas</i>	28,00
Rocznik Statystyczny Warszawy 2012	<i>Statistical Yearbook of Warsaw 2012</i>	25,00
INFORMACJE I OPRAWOWANIA STATYSTYCZNE STATISTICAL INFORMATION AND ELABORATIONS		
Biuletyn Statystyczny Województwa Mazowieckiego (kwartalnik, Internet)	<i>Statistical Bulletin of Mazowieckie Voivodship (quarterly, Internet)</i>	x
Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa mazowieckiego w 2011 r.	<i>Report on the socio-economic situation of mazowieckie voivodship in 2011</i>	15,00
Przegląd Statystyczny Warszawy (kwartalnik)	<i>Statistical Review of Warsaw (quarterly)</i>	15,00
Panorama dzielnic Warszawy w 2011 r.	<i>Panorama of Warsaw districts in 2011</i>	25,00
Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie mazowieckim w 2011 r.	<i>Population, vital statistics and migration in mazowieckie voivodship in 2011</i>	18,00
Rynek pracy w województwie mazowieckim w 2011 r.	<i>Labour market in mazowieckie voivodship in 2011</i>	18,00
Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w województwie mazowieckim w 2011 r. (CD)	<i>Structural changes of groups of entities of national economy in the REGON register in mazowieckie voivodship in 2011 (CD)</i>	15,00
Portret województwa mazowieckiego 2005—2011	<i>Portrait of mazowieckie voivodship 2005—2011</i>	20,00
Statystyka gmin i powiatów województwa mazowieckiego w latach 2002—2010 (CD)	<i>Statistics of gminas and powiats in mazowieckie voivodship in 2002—2010 (CD)</i>	15,00
Dzieci w województwie mazowieckim w latach 2004—2010	<i>Children in mazowieckie voivodship in 2004—2010</i>	20,00
Sytuacja finansowo-ekonomiczna przedsiębiorstw województwa mazowieckiego w latach 2005—2010	<i>Financial and economic situation of enterprises of mazowieckie voivodship in 2005—2010</i>	20,00
NARODOWY SPIS POWSZECHNY THE NATIONAL CENSUS		
Powszechny Spis Rolny 2010. Charakterystyka gospodarstw rolnych w województwie mazowieckim	<i>The Agriculture Census 2010. Characteristics of agricultural holdings in mazowieckie voivodship</i>	15,00

Informacje na temat publikacji wydawanych przez urząd można uzyskać pod adresem:	Information concerning publications issued by office can be obtained at:
Urząd Statystyczny w Warszawie	Statistical Office in Warsaw
Centrala 22 464 20 00	Tel. exchange (+48) 22 464 20 00
1 Sierpnia 21, 02-134 WARSZAWA	
Centrum Informacji Statystycznej, pok. 18, parter	Centre of Statistical Information, room 18, ground floor
tel./faks 22 846 78 32	tel./fax (+48) 22 846 78 32
tel. 22 464 20 85	tel. (+48) 22 464 20 85
e-mail: InformatoriumUSWAW@stat.gov.pl	
oraz w Centrach Informacji Statystycznej w:	as well as Centres of Statistical Information at:
Oddziały w (Branch in) Ciechanowie	Oddziały w (Branch in) Ostrołęka
06-400 Ciechanów, ul. Nadrzeczna 1	07-410 Ostrołęka, ul. Insurekcyjna 3
tel. 23 672 53 12	tel. 29 760 78 50
Oddziały w (Branch in) Płocku	Oddziały w (Branch in) Radomiu
09-407 Płock 9, ul. Otołińska 21	26-600 Radom, ul. Planty 39/45
tel. 24 366 50 37	tel. 48 363 06 07
Oddziały w (Branch in) Siedlcach	
08-110 Siedlce, ul. Pułaskiego 19/21	
tel. 25 632 71 65	

SPRZEDAŻ DETALICZNĄ WYDAWNICTW US PROWADZĄ:

- US w Warszawie, Centrum Informacji Statystycznej, parter, pok. 18
- Punkt sprzedaży Zakładu Wydawnictw Statystycznych 00-925 Warszawa, al. Niepodległości 208 (parter) tel. bezp. 22 608 34 27

RETAIL SALES OF SO PUBLICATIONS IS CONDUCTED AT:

- SO in Warsaw, Centre of Statistical Information, ground floor, room 18
- Sales point of Statistical Publishing Establishment 00-925 Warsaw, Niepodległości 208 (ground floor) direct tel. (+48) 22 608 34 27

U w a g a. Zamówienia na prenumeratę publikacji można składać pisemnie, faksem lub e-mailem na adres Urzędu Statystycznego w Warszawie, podając pełny adres odbiorcy z kodem pocztowym oraz numerem identyfikacyjnym płatnika VAT (NIP).

Note. Orders on publication subscriptions should be sent by post, fax or email at Statistical Office in Warsaw address with full address of recipient including ZIP code and tax identification number (NIP).